

ПОД ПОХЪРТИ

Либънцилъ на сэр Роджър Шафтър
за некои забърши забъври и ужасни убийства
по бремето на Крал Хенри III

УБИСТВАТА НА БЯЛНТА РОЗН

Българска преводачка

ПОЛ ДОХЪРТИ
УБИЙСТВАТА НА БЯЛАТА
РОЗА
ДНЕВНИЦИТЕ НА СЪР
РОДЖЪР ШАЛОТ ЗА НЯКОИ
ЗЛОВЕЩИ ЗАГОВОРИ И
УЖАСНИ УБИЙСТВА ПО
ВРЕМЕТО НА КРАЛ ХЕНРИ
VIII

Превод: Мариана Димитрова

chitanka.info

Роджър Шалот, авантюрист и интригант, оцелял благодарение на лукавия си ум в бурните времена, белязали управлението на династията Тюдор, си спомня началото на своите приключения...

През 1517 година англичаните убиват шотландския крал Джеймс IV при Флодън и разбиват войските му. Овдовялата кралица Маргарет, сестра на Хенри VIII, търси убежище в Англия. Кралят има нужда от доверени лица, за да разкрие някои загадки, свързани с изхода на битката при Флодън, и да утвърди правото на сестра си върху шотландския престол.

Изборът му се спира на младия Бенджамин Даунби, племенник на всемогъщия кардинал Уолси — и неговия прислужник, помощник и неразделен приятел Роджър Шалот.

Шалот и Даунби трябва да разрешат загадката, която се крие в стиховете на един полуобъркан шотландски лекар, затворник в Тауър. Но лекарят умира от отрова, загадъчните стихове крият тайната си, безликият убиец взема нови и нови жертви. До всеки труп има оставена бяла роза — символът на династията Йорк и на едно тайно общество, поставило си за цел да сложи край на владичеството на Тюдорите...

Увлекателна историческа мистерия... Шалот е великолепен образ, блестящ мошеник и самохвалко, типичен за епохата на Тюдорите.

Таймс

На баща ми Майкъл

ВЪВЕДЕНИЕ

През 1485 година Ричард III, последният крал от династията Йорк, бил убит при Босуърт от Хенри Тюдор. Двадесет и четири години по-късно синът на Тюдор, Хенри VIII, се възкачил на трона. Наричан „златното момче“, той обещавал да бъде блестящ крал, но скоро мрачните облаци на заговори, предателства и убийства надвиснали над главата му. Кръвопролитията, предсказани от ясновидци и магьосници, били на път да се осъществят и светът вече бил готов за появата на Роджър Шалот.

ИСТОРИЧЕСКИ ЛИЧНОСТИ В ТЕКСТА

Ричард III — последният крал от династията Йорк, наричан Узурпатора или Претендента, победен от Хенри Тюдор при Босуърт през август 1485 г. Бялата роза е символ на династията Йорк, а личният герб на Ричард бил *Le Blanc Sanglier* — Белият глиган.

Принцовете в Тауър — племенниците на Ричард III, за които се говорело, че са убити от чично си през 1484 г.

Хенри Тюдор — Уелсецът, победителят от Босуърт, основател на династията Тюдор и баща на Хенри VIII и Маргарет Шотландска. Умира през 1509 г.

Хенри VIII — Лъжливия Хал или Великия убиец, имал шест съпруги и многообразни любовници. Той е Тъмният принц от предсказанията на Мерлин.

Катерина Арагонска — испанска принцеса, първата съпруга на Хенри VIII и майка на Елизабет Тюдор.

Ан Болейн — дъщеря на сър Томас Болейн, „истински зъл човек“. Втора съпруга на Хенри VIII и майка на Елизабет Тюдор.

Мери Болейн — сестра на Ан, наричана във френския двор „Английската кобила“, защото имала много любовници.

Беси Блаунт — една от най-известните любовници на Хенри VIII.

Маргарет Тюдор — сестра на Хенри VIII, омъжена за Джеймс IV, крал на Шотландия, а по-късно за Гевин Дъглас, граф Ангъс; „Напаст във фуста“.

Мери Тюдор — дъщеря на Катерина Арагонска и Хенри VIII, наречена „Кървавата Мери“ заради преследванията на протестантите по време на нейното царуване.

Елизабет I — Кралица на Англия, дъщеря на Хенри VIII и Ан Болейн, наричана „Кралицата-девственица“, макар Шалот да твърди, че имал син от нея.

Франсоа I, крал на Франция — надарен, блестящ и похотлив.

Джеймс IV, крал на Шотландия — първият съпруг на Маргарет Тюдор.

Томас Уолси — син на месар от Ипсуич, учили в Оксфорд и направил блестяща кариера. Кардинал, архиепископ и пръв министър на Хенри VIII.

Мери Стюарт, кралица на Шотландия — внучка на Маргарет Тюдор и майка на Джеймс I, крал на Англия и Шотландия.

Дарнли — съпруг на Мери Стюарт.

Томас Мор — хуманист, учен. Министър на Хенри VIII, екзекутиран, защото се противопоставил на развода на Хенри с Катерина Арагонска.

Едуард VI — син на Хенри VIII и Джейн Сиймор, болnav, умира малък.

Граф Съри — от рода Хауърд. Сражава се на страната на Ричард III, помилван. Впоследствие се оказва най-способният военачалник на Хенри VIII.

ПРОЛОГ

Убийството тропа на вратата ми всяка нощ. Когато небето потъмнее и пълната кървава луна се скрие зад облаци, Убийството нахлува в това огромно имение, за да прогони съня ми и насели сънищата ми с призраци, излезли от ада, и сцени на кървава и ужасна смърт. Чувам как привиденията се промъкват в мрака навън, докато гласът на вятъра се извисява в стон между клоните на дърветата. Долавям чаткането на призрачни копита върху посипаната с чакъл пътека, която води до входната врата. Лежа буден и чакам; при първия проблясък на лунна светлина се взирям през прозореца към мъжете и жените от моето минало, чиито души отдавна са потънали в мрака на вечността.

Те се събират под прозореца ми като призрачен хор — сиви сенки, по които още личат ужасни рани; виждам празните очи на тези, с които съм работил, играл, флиртувал, вечерял... както и на онези, които съм убил. (Смяя да кажа, винаги в честна битка.) Луната се пълзга между облаци и облива синкавобледите им лица със сребриста светлина. Те се взират нагоре към нея с почернели устни и празни очни кухини; вият пронизително, канят ме да отида при тях. Аз винаги се усмихвам и им махам с ръка, а това ги кара да завият още по-силно. Те преминават през стените, изкачват се по голямото стълбище с дъбова ламперия, поемат по облицованата с дърво галерия, влизат в стаята и се струпват около леглото ми като армия безмълвни свидетели. Адът ги праща да ме отведат там. А аз мога само да ги гледам безмълвно — във всяко лице виждам част от миналото си.

Моят капелан, викарият на параклиса в имението, казва, че това се дължи на лакомията ми и на прекаляването с кларета, но какво ли разбира дъртият пръдълъ? Аз ги виждам, а той — не. Той може би не вярва в демони, магьосници, духове и призраци, но аз вярвам. Твърде дълго съм живял с тези негодници, за да ги отричам. Спомням си веднъж как една жена-джудже в дрехи от жълт лен и бургундско червени обувки със сребърни токи реши да ми обяснява какво е

убийство. Тя беше кралският шут в двора на кралица Мери. Познавате я — бледата, рижокоса Мери, която се омъжи за Филип Испански и смяташе, че той ще я дари с дете. Коремът ѝ наистина се наду, но в него нямаше бебе. Горката „Кървава Мери“, която обичаше да затваря протестантите в железни клетки и да ги превръща в цвърчащи парчета лой над буйните огньове в Смитфийлд, близо до касапниците. Та това джудже, Бог ми е свидетел, забравил съм ѝ името, твърдеше, че вечер небето почервнявало заради кръвта, пролята на земята още от времето на Каин, първия убиец. Друг човек, благочестив викарий (истинска рядкост!!!) веднъж се чудеше дали душите на убитите хора блуждаят цяла вечност между небето и земята. Дали се носят, чудеше се той, в никакво необятно пурпурно чистилище, както светулките или блуждаещите светлинки над блатата и мочурищата долу край реката?

Да, аз често размишлявам за Убийството, докато лежа между копринените чаршафи със златна бродерия, сгущен в горещите обятия на Дебелата Марго, перачката. Тя споделя леглото ми, за да поддържа жизнените ми сокове, макар че викарият, естествено, възразява.

— Отминал си деветдесетото си лято — мърмори той. — Обърни се към Бога, забрави изкушенията на плътта.

Забелязал съм, че когато говори за изкушенията на плътта, устните му изглеждат по-дебели и червени (забелязали ли сте, че повечето лицемерно набожни негодници могат да ви разкажат за изкушенията на плътта далеч повече от мен?) Но аз държа изкъсо юздите на моя викарий. Едно здраво перване с бастуна по кокалчетата бързо отклонява мислите му от пищните бели гърди на Марго. Пък и познавам Библията също толкова добре, колкото и той.

— Не си ли чел Светото писание? — срязвам го. — Дори великият цар Давид е спял с робините си, за да го топлят нощем. А това е било в Йерусалим, където е доста по-топло, отколкото в проклетия Съри.

Да, за едно викарият е прав: вече минах деветдесетте. Аз съм сър Роджър Шалот, господар на имението Бърфъм, близо до Гилфорд в Съри, собственик на ливади, пасбища, чифлици и хамбари. Притежавам сандъци и ковчежета със злато, сребро и скъпи тъкани, из гъстите ми гори тичат охранени елени; чисти потоци пълнят рибарниците ми със сребристи шарани и линове. Стайте в имението ми са богато обзаведени, стените им са покрити с полирана ламперия

по френска мода. Върху нея слугите са драпирали кадифени тъкани от Брюж, Гент и Лил. Подовете са от полиран чам, покрити с вълнени килими от Турция или Ланкашър.

Аз съм Роджър Шалот, мирови съдия и кралски пълномощник за набиране на войски, рицар на Ордена на Жартиерата (това е много интересна история) и на бургундския орден на Златното руно. Имам ордени от папата (макар да ги крия), от Катерина Медичи (тя беше родена отровителка, но и невероятно изкусна любовница). Притежавам кожени кесии, пълни със звънтящо злато, подарени ми от бащата на настоящата кралица, Лъжливия крал Хал, онази кръвожадна лоена топка със свински очички! Знаете ли, че всъщност не беше много добър в леглото? О, той непрекъснато се перчеше с креватните си подвизи, но Ан Болейн веднъж сподели с мен — между стоновете и нашепнатите любовни думи — как при някои мъже, пък били те и крале, имало голяма разлика между думи и дела — но това е друга история! А знаете ли, че тя беше вещица? Говоря за Ан Болейн. Имаше трета гърда, с която кърмеше своя дух-чирак, както и шест пръста на дясната ръка. Опитваше се да ги прикрива с дълги дантелени маншети и въведе нова мода Бог да я прости, тя умря смело.

Да, удостоен съм с всички тези почести. Дори дъщерята на Хал, червенокосата Елизабет с котешките очи, идва от Хамптън Корт, за да се посъветва с мен. Странна е тази Елизабет! Косата ѝ вече е опадала, но носи най-хубавата червена перука, която може да се купи в Лондон! Жалко за зъбите ѝ; ако си спомням правилно, зъбите на майка ѝ бяха красиви, бели и здрави. Сериозно ви казвам (не бихте го допуснали като гледате бялото тясно лице на Елизабет, но тя вече не се усмихва, за да не се напукат мазилата, с които е наплескана), тя беше хубаво момиче и способен владетел — но е девица не повече от мен. И двамата го знаем! Когато ме посещава, седим в кабинета ми нания етаж, смеем се на минали случки и се радваме на незаконния ни син. Да, чудесно момиче е Елизабет... И какви силни бели крака има!... Отлична ездачка, но както казах и преди — това е друга история.

Та докъде бях стигнал? Убийството, за това говорех, преди моят капелан, моят викарий, да ме разсее, задавайки тъпи въпроси. Говорех за неживите, опетнени с кръвта на другите. Как ме посещават всяка нощ, обграждат леглото ми и се подиграват с титлата и богатството ми, защото знаят истината.

— Шалот — дразнят ме те, — ти си лъжец, крадец и страхливец.

Последното наистина ме обижда. Какво лошо има в бягството? Много пъти ми се е налагало да бягам. Благодаря на Бога, че съм се родил с най-острия ум и най-бързите крака в християнския свят. Но това беше някога. В стаята ми виси мой портрет от времето, когато бях на тридесет. Рисуван е от Холбайн и смятам, че приликата е доста голяма. Често го гледам: очите с надвиснали клепачи, едното леко кривогледо (навремето направих забележка на Холбайн за това) и черна блестяща коса, която пада на къдри до раменете ми. Лицето ми е изпito, но устните — големи и пълни, очите ми, макар и сурови, са заобиколени с бръчици от смях, а на брадичката си имам трапчинка. Бог ми е свидетел, че изглеждам благочестив като монах, но сигурно сте чували старата поговорка: „Не съди за коня по вида му“. Препоръчвам ви я като една от великите истини. Аз съм най-големият грешник, молил се някога в църква. Признавам, че съм лично запознат с всеки от седемте смъртни гряха, освен един — предумишленото убийство. Не съм убивал жени и деца, а онези, които са погинали от ръката ми, вероятно заслужаваха далеч по-тежка участ. Техни са духовете, които ме преследват, след като камбаните отброят полунощ.

Снощи видях сред призраците някои от мъжете и жените от миналото си. Тази сутрин лицата им са още пресни в паметта ми, докато седя в центъра на лабиринта си и нареджам на капелана да донесе подноса с писмените принадлежности. Но едно лице винаги липсва. Бенджамин, моят господар, племенник на великия кардинал Уолси, един от малкото ми приятели. Бенджамин с издълженото си мило лице, дългия остръ нос и невинните моркосиви очи. Разбира се, той никога не се появява. Сигурно се разхожда сред ангелите и още задава проклетите си наивни въпроси. А колко ми липсва! След толкова години очите му все още ме преследват. Той беше добър, щедър и можеше да съзре Божия лик и в най-омърсената с кръв душа.

Аз изповядвам старата вяра. Скрито тъгувам по месата, липсва ми свещеника, който предлага нафора и вино, ароматът на тамян. В дебелите стени на голямата зала в имението ми е издълбан таен параклис, където пазя почернялата статуя, която спасих от Уолсингъм, когато войниците на регента Съмърсет оскверниха църквата. Взех статуята и всеки ден, когато мога, паля пред нея свещ за душата на мъртвия си господар. Но нека се върна към сънищата, които ме

спохождат, когато нощта е тиха, нарушавана само от писъка на прилепите и призрачния зов на кукумявката.

Капеланът е готов. Седи на тапицирания стол, настанил удобно къльоощавия си задник върху възглавницата, с перо в ръка, готов да потръпне от праведно възмущение пред скандалното ми минало. Докато си пия виното, той цъка неодобрително. Една чаша на ден, така ми заръча онзи дребен мръсник лекарят, но още не е дошло време за обедните молитви, а вече съм погълнал шест пълни чаши кървавочервен кларет. Но какво ли разбира лекарят? Нито един лекар не може да се нарече „успешен“ — иначе би трявало никой от пациентите му да не умира. Познавам много сърцати хора, които се наслаждават на живота и се радват на крепко здраве, докато не попаднат в ръцете на лекарите с техните тайни заклинания, пентаграми, люстри от саламандър, хороскопи и гърнета за урина. Миналата седмица лицемерът, който твърди, че се грижи за здравето ми, пристигна тичешком, за да ми изследва урината и аз надлежно напълних гърнето с котешка пикня. Идиотът го вдигна към светлината и тържествено заяви, че трябва да ям повече риба и да пия по-малко кларет. Боже, едва не умрях от смях. Но докторите не са чак толкова лоши. Ако искате да видите истински негодник, наемете си правник. Един от тези чираки на дявола дойде чак от Мидъл Темпъл^[1] и ми предложи да опише цялата ми собственост, за да съм направел завещание. „Все пак“, заяви той, поглеждайки ме лукаво, „ти имаш толкова много деца“. Попитах негодника какво иска да каже, а той ми отвърна с многозначително подхилване, че много младежи и девойки от близките села имали повече от случайна прилика с моя милост. Глупавият капелан кима утвърдително, но аз не се срамувам. В много отношения съм като баща за хората си. Но да се върнем към правника. Бързо изтрих усмивката от глупавата ми физиономия, когато го запитах дали тича бързо. „Бърз съм като заек“, заяви той.

Дано да е бил прав. Дадох му пет минути преднина и насьсках кучетата.

А, да, мемоарите ми. Ако скоро не започна да диктувам, капеланът ще каже, че му прималява от глад. Значи искате разказ за убийство? Добре тогава. Ще ви опиша кървава, ужасна смърт. Убийство с въже, с нож, с отрова. Убийство по пладне, когато броди дяволът, или в тъмната, когато мрачен ангел разперва безсмъртните си

черни криле. Убийства в двореца, в пълни с плъхове коптори, в селската пустош и по препълнените стъгди^[2]. Убийства в тъмници и църкви... Божичко, какво ли не съм видял! Виждал съм убийство по присъда — на онези, които загиват от ръката на палача разчекнати, разсечени на две, хвърлени полуживи върху дръвника, виждал съм изкормените им димящи тела. Сърцето, вътрешностите и гениталиите се отрязват и изваждат, а останалата част от Божието творение се разсича на четири и се слага в кошовете за боклук като студено месо. Виждал съм да варят живи жени в огромни черни казани, а други да оковават и изгарят на кладите в Смитфийлд.

Капеланът се привежда към мен.

— Разкажи им за лабиринта — шепне той.

— За какво говориш? — питам го.

— Ами — проблейва той, — разкажи им защо диктуваш мемоарите си в центъра на лабиринт.

Ще ми се да му кажа да си гледа работата, но забележката му е уместна. Разбирате ли, аз наредих да направят градините в Бърфъм като тези в двореца Фонтенбло, които видях, когато шпионирах за дебелия Хенри в двора на похотливия Франсоа I. Сега лабиринтите са много модерни, макар някога целта им да е била съвсем друга — преди години хората се кълнели да тръгнат на кръстоносен поход, но поради липса на пари или време някои от тях никога не достигнали до Светите земи. Затова светата майка Църква разпоредила да бъдат освободени от обета, ако успеят да намерят изход от хитроумно изградения лабиринт. Естествено, онова, което било замислено като покаяние, скоро се превърнало в мода. Франсоа I обичаше да води в лабиринтите млади девойки и ги извеждаше само след като се поддадяха на похотливите му ласки. Когато проклетникът откри, че съм шпионин, ме заведоха в центъра на лабиринта, насьскаха кучетата по мен и завардиха всички изходи. Нали се сещате, че старият Шалот трябваше да използва и ума, и краката си! (Но това е друга история.)

Както и да е, обичам си лабиринта, той ме предпазва от досадните молби на цяло котило деца, легион роднини и всички останали натрапници. Има и друга причина — по време на престоя ми в европейските кралски дворове се превърнах в заклет враг на няколко тайни общества. Може да съм остарял, но все още се пазя от тихите стъпки на убийците, затова в лабиринта се чувствам на сигурно място.

Никой не може да стигне до мен, нито да ме подслушва. А когато застуде и не мога да вдъхвам аромата на розите или да слушам звучната песен на дрозда, се подслонявам в тайната си стая. Все пак моите мемоари са предназначени за поколенията, а не за острия слух на някой таен шпионин.

Но не се тревожете, на вас ще разкажа всичко. Ще се наслушате за убийства, но трябва да го направя, както подобава. Да се върна назад във времето и да ви разкажа историята си. Повярвайте ми, ще се постараю да ви разкажа истината.

---

[1] След разделянето на църковното и гражданско право в Англия през XIII в. се основават училища за новосъздадената обществена прослойка на правниците. Едно от тях се помещава в Мидъл Темпъл. Сградата се нарича така, защото е част от „Темпъл“ — седалището на рицарите тамплиери в Англия до разпускането на ордена през 1312 г. — Бел.ред. ↑

[2] Стъгда — селски площад. — Бел. Dave ↑

ГЛАВА ПЪРВА

Роден съм, както казвам на своето потомство от петте си съпруги, в ужасните времена, когато смъртоносната потна треска нахлу в Лондон и стигна от бордите на Съдърк до блескавите земи на Уестминстър. Тя не подминаваше никого — прочут, праведен, благороден или подлец, високопоставен или от изметта на обществото. Това стана през лятото на 1502 година, когато царуваше бащата на Великия убиец, Хенри VII, Хенри Тюдор, с изпитото лице и тънките устни, победителят от Босуърт, на когото оставаха още седем години живот. Мога да ви разкажа това-онова за него — о, да. Той уби Ричард Узурпатора при Босуърт и накара да хвърлят насеченото му тяло в коритото за поене на конете в Лестър, преди да превземе Лондон и да се ожени за племенницата на Узурпатора Елизабет от Йорк. Веднъж попитах сегашната кралица, Бог да благослови прелестите ѝ, кой уби принцовете в Тауър. Тя поклати глава и вдигна тънко пръстче пред устните си.

— В Тауър има стаи, Роджър — прошепна кралица Елизабет, — които вече нямат врати и прозорци. Те са зазидани и заличени от всички планове и карти. Хората говорят, че в една от тях лежат и труповете на двамата млади принцове.

Чудя се дали вярваше, че казва истината, защото веднъж видях един от тези принцове — жив! (Но това е друга история.)

Да се върнем към началото. Роден съм близо до кея Сейнт Ботолф, който се намира в края на лабиринта от улички край реката. Първият звук, който чух и който винаги ме връща към миналото, бяха непрестанните крясъци на вечно гладните чайки, които плячкосваха смрадливото бунище до черните стъклени води на Темза. Първият ми спомен е страхът от Потната треска. Просяците, сгущени до вратата, прокажените с нахлузени на главите бели торби — всички чуха за наближаването ѝ и забравяха за другите си нещастия. Търговците с мазни престиилки и мръсни панталони тръпнеха и се молеха болестта да ги пропусне. Господарите им, самозвани големци, смятаха, че са в

безопасност, докато седяха на масите и погълъжаха деликатес след деликатес — еленско и калкан в сметанов сос, прокарвано с почти черно неаполитанско вино в инкрустирани със скъпоценни камъни потири — но никой не беше в безопасност.

Потната треска отнесе баща ми; така поне казваше майка ми. Други твърдяха, че търговията му с платове западнала и той отишъл войник в Ниските земи^[1]. А може и да се е уплашил от вида ми! Бил съм най-грозното дете, и като си спомня красивата си майка, очевидно съм се метнал на баща си. Виждате ли, родил съм се с месец закъснение, главата ми била на буци, а едното ми око — леко кривогледо заради несръчната употреба на инструменти от акушерката. Боже, колко съм бил грозен! Хората идвали при люлката ми, готови да се усмихнат, но след първия поглед се отдалечавали и изказвали съчувствие на нещастните ми родители. Когато съм пораснал и проходил, освободен от пелените, търговците-звезди по коя често викали на майка ми:

— Насам, госпожо, насам! Чаша вино за вас и плод за маймуната ви!

Когато татко си отиде, мама се върна при семейството си в богатия, но скучен Ипсуич. Там се водеше за вдовица, макар винаги да съм се чудел дали баща ми не се е измъкнал от нашийника — бърз като ловджийска хрътка, както би се изразил мастър Шекспир. (Да, аз бях взел под крилото си Уил и му помагах, доколкото мога, при писането и поставянето на писесите му.) Както и да е, когато станах на седем, мама се сближи с местния винар и се омъжи за него в енорийската църква — прекрасен ден! Носеше червениковкафява рокля върху фуста от фина вълна, а аз — облечен в коприна и сатен — държах пред нея сватбения бокал, в който имаше клонче розмарин. По-късно повръщах до пълно изтощение, защото тайно отмъкнах малко вино и погълнах хищно голяма част от сватбения пай с бадеми.

Пастрокът ми беше добър човек — трябва да е бил, щом ме търпеше. Изпрати ме в местното училище, където изучавах математика, латински, астрономия, гръцки, четях хрониките на Фабиан^[2], а освен това ме биеха с пръчки, щипеха ме, биеха ме с бастун и кайш заедно с останалите момчета. Въпреки това бях добър в учението и след неделната служба учителят така ме хвалеше пред мама, че ме възнаграждаваха със сребърна чиния захаросани ядки.

Сядах и тържествено ги излапвах, докато кроях поредния номер срещу учителя ни.

Единственият ученик, който не участваше в тези груби шеги и изблици на злоба, беше моят бъдещ господар Бенджамин Даунби — тих, прилежен и пристрастен към четенето до крайност. Един ден с другите дяволчета го нарочихме, сложихме каната върху вратата и заврещяхме от удоволствие, когато тъмнокафявата конска пикня го измокри до кости. Той избърса лицето си и дойде при мен.

— Това доставя ли ти удоволствие, Роджър? — попита ме той меко. — Сериозно, приятно ли ти е да виждаш болка в очите на другите?

Не беше ядосан. В очите му се четеше само любопитство — бяха ясни и невинни като на дете. Аз смънках нещо и се извърнах. В този миг се появи учителят с наметка, развяна като криле на прилеп. Хвана Бенджамин за врата, готов да го плесне силно по тила. Съученикът ми не промълви и дума, стоеше покорен като агне на заколение. Тогава го съжалех — не знам защо. Девизът ми винаги е бил „Вземи за себе си онова, което е предназначено за близкия ти“. Рядко съм проявявал смелост и винаги съм смятал, че доброволците никога не доживяват да получат наградата си. Може би всичко стана заради покорния вид на Бенджамин и страховитото мълчание на останалите.

Пристъпих напред.

— Учителю — казах, — Бенджамин Даунби не е виновен.

— А кой тогава? — изрева той в отговор.

Нервно облизах устни и протегнах ръка.

— Той беше! — отвърнах и посочих най-малкия от моята банда.

— Той сложи каната на вратата!

Бенджамин беше спасен, друг изяде боя, а аз се поздравих за вроденото си лукавство. Но нещата се влошиха. Нощем не си лягах. Сутрин не ставах. Не си миех ръцете, не изучавах часослова; вместо това беснеех. Майка ми, болна от някаква странна болест, само ме гледаше безмълвно с хълтналите си очи, докато пастрокът ми размахваше безпомощно ръце като уморена птица. Подигравах се на съветите им като млад аргантен глупак, какъвто бях. Задникът ми загрубя под бастуна на учителя и започнах да бягам от училище в полята и отрупаните с ябълки овощни градини. Веднъж учителят ме хвана натясно и попита къде съм бил.

— Учителю — отвърнах му, — доих патиците.

Той ме стисна за ухото, но аз го ударих силно под брадичката и избягах като хрътка. Прибрах се у дома, но не за да се видя с родителите си — откраднах малко пари, натъпках един вързоп с храна и поех към Лондон, където, както всички знаят, улиците са покрити със злато. Обикнах тесните му улички, оживения Чийпсайд, многото кръчми и, разбира се, добре заредените бардаци. Ще пропусна множеството си приключения — в крайна сметка започнах работа при старата Кукумявка, която държеше един от най-скъпите публични домове, близо до хана „Епископът на Уинчестър“ в Стюсайд, край моста в Съдърк. За един месец научих за жените повече, отколкото някои мъже за цял живот. Станах бияч, един от гръмогласните младежи, които пиеха много и обикаляха улиците по ризи от фин лен, шарени панталони, високи ездитни ботуши и огромни подплънки отпред на панталоните. Мотаех се, въоръжен със сабя и кама, и се молех никога да не ми се наложи да ги използвам.

Попаднах на лоши приятели, особено единият — приличен на невестулка мъж с дълга коса и лукави очи, наречен Джак Хог. Прониквахме в къщите и носехме откраднатите скъпи коприни и вещи на Кукумявката, която винаги им намираше купувач. Естествено, не мина много време и ни хванаха. Лежахме две нощи в Нюгейт, преди да ни изправят пред съда. Осъдиха ни на смърт чрез обесване, но главният съдия ме позна. Знаех нещо за него и му дадох да разбере, че ако не иска похотливите му подвизи да станат част от признанията ми, трябва да ми даде втори шанс. Хог увисна на въжето в Елмс. Аз можех да избирам — да се присъединя към него или да се запиша в армията, която се събираще в момента на север от Крипългейт за похода срещу Шотландия.

Не е ли странно, че още тогава загадките, свързани с битката при Флодън, са се понесли на юг като мъгла, за да променят живота ми. Но аз още не знаех това. Знаех само, че докато Хенри VIII беше във Франция, шотландският крал Джеймс IV бе пратил своя вестоносец Ружкроа с обидно послание, приканващо към битка. Съпругата на Хенри, жълтоликата дългуреста Катерина Арагонска, която хленчеше за съпруга си и копнееше да го дари със здрав наследник, прие предизвикателството и изпрати смелия Съри на север с огромна армия. Старият Съри беше негодник. Пиеше толкова много, че не можеше да

ходи заради подаграта и се возеше в каруца като земеделец, а заповедите му се разнасяха от охраната и разузнавачите. Не беше стока, но беше добър военачалник. На младини заедно с баща си Джак Хауърд от Норфолк се били за Ричард Узурпатора при Босуърт. Старият Норфолк бил убит, а Съри — пленен и заведен пред Хенри Тюдор.

— Ти се би срещу своя крал! — изкрешял уелсецът.

Съри показал един кол от ограда.

— Ако парламентът обяви този кол за крал, ще се бия и за него!

— заявил той в отговор.

Принцът явно харесал това. Съри прекарал известно време в Тауър, но скоро бил освободен заради способностите си на военачалник. По време на похода към Флодън той поддържаше добра дисциплина: накара да изработят голяма каруца, на която натовариха деветметрова бесилка, и заяви на висок глас, че ако някой наруши дисциплината в лагера, ще танцува на нея.

Както и да е, поех на север към съдбата си. Прахта от огромния обоз, вдигана от колела, крака и копита, се стелеше над гората от копия, почти скривайки късното лятно слънце, което хвърляше ярки отблъсъци върху алебардите, мечовете и щитовете. Най-отпред се движеше каруцата със стария Съри, чиято руса коса вече беше побеляла, а старческото му тяло беше стегнато в метална ризница. Зад него вървеше моя милост между стрелците с елеци от еленова кожа и железни шлемове.

Повечето от нас бяха принудени да се запишат в армията: затворници, разбойници, безделници. Никога не съм виждал толкова много негодници на едно място. Бяхме въоръжени с бели лъкове, дълги метър и осемдесет, майсторски изработени от тис, ясен или бряст с тетиви от коноп, лен или коприна. Имахме дълбоки колчани, пълни с еднометрови стрели с върхове от лъскаво желязо и с лебедови или гъщи пера. През деня въздухът гъмжеше от орляци мухи и лютеше от потта на марширащите мъже. Нощем мръзнеме и треперехме в импровизираните си колиби от дърво и слама, и ругаехме шотландците, Съри и неуморните командири, които ни пришпорваха да вървим напред.

Стигнахме шотландските блата и навлязохме в земи, богати на риба, диви патици и елени; тук имаше мрачни гори и големи стада

овце, които пасяха по изумруденозелените пасбища, обграждащи блестящи езера. (Няма да ви отегчавам дълго с описания.) Старият Съри се срещна с Джеймс IV в битката при Флодън в четвъртък, осми септември. Разгърнахме конницата, групирала в ескадрони с блестящи шлемове и ризници. Помня скърцането на сбруята на едри бойни коне, копията със знаменца по тях, гербовете на щитовете. Джеймс, разбира се, искаше да води битката по план, но отговорът на Съри беше оствър и язвителен.

— Поканих те, сега танцурай!

Кървавият танц започна в петък сутринта със струпване на шотландци на хълма Флодън. Цял ден се бихме. Бях ужасен. Когато шотландците изгориха боклуците от лагера си, силен вятър донесе гъстия дим до нас. Джеймс го използва, за да организира атака два часа преди залез-слънце. Отначало от хълма захвърчаха копия, последвани от стотици боси мъже, които тичаха през подгизналата от дъждъ трева. За щастие, мястото ми беше на фланга, защото в центъра настана истинска касапница. Шотландската конница препускаше по мочурливата земя, покосявана от стрелите, които валяха като дъжд, докато тревистият склон се оцвети в червениковкафяво и бе обсипан с купчини тела в ризници. Писъците и виковете ми дойдоха в повече, особено когато един отряд шотландски конници, побеснели от ярост, ни нападнаха. Внезапно реших, че сега не е време да се правя на смел, хвърлих лъка и побягнах. Скрих се под една каруца, докато клането свърши, а после излязох сред остатъка от английската армия, за да се поздравим с голямата победа.

Боже, беше истинска касапница! Телата на мъртвите шотландци покриваха като килим цялото бойно поле. Чухме, че Джеймс IV бил убит. Катерина Арагонска изпрати окървавената му туника на съпруга си във Франция като доказателството за великата си победа. Не биваше да го прави! Лъжливият крал Хал се смяташе за новия Агамемnon и не му хареса, че жена му печели блъскави победи, докато той обикаля като магаре около Турнен^[3]. Хората казват, че Катерина Арагонска изгубила съпруга си заради тъмните очи и хубостта на Ан Болейн. Аз знам, че не е така. Катерина изгуби Хенри, когато спечели победата при Флодън — но тогава това все още беше в бъдещето — нейното и моето. Докато марширувахме обратно към Лондон, не подозирах, че призраците от Флодън ще ме последват на юг.

Армията беше разпусната и след като се насладих на удоволствията на Лондон, реших да се върна в Ипсуич. Прибрах се у дома като Хектор, който се връща от война. Дори порязах лицето си с нож, за да си приadam вид на боец. Това ми спечели много храна и преливащи от пяна халби ейл, но всички те горчаха, защото майка ми беше умряла. Беше си отишла предишното лято — тъй тихо, както бе живяла. Отидох на гробищата, влязох през старата портичка и тръгнах към мястото, където тя спеше вечния си сън под надвисналите клони на мрачния тис. Коленичих до гроба ѝ и това бе един от редките случаи в моя живот, когато горещи сълзи се стекоха по бузите ми, докато я молех за прошка и ругаех собствените си злодеяния.

Пастрокът ми беше сянка на предишния мъж, с пречупен дух той се влачеше из къщата като призрак. Каза ми истината: че мама имала някакъв стомашен тумор, който прокървил и се възпалил, но все още имало надежда. Надежда, въздъхна той; докато сълзи се лееха от зачервените му очи по увисналите бузи; надежда, която умряла, когато лекарят Джон Скозби се появи на сцената. Скозби беше прочут доктор, а всъщност шарлатанин, отговорен за повече отнети животи, отколкото градският палач. Той сварил някакви редки отвари и странни еликсири за майка ми, но положението ѝ се влошило и след няколко седмици умряла. Една мъдра жена, билкарка, която обличала тялото ѝ, казала, че не болестта е убила майка ми, а еликсирите на Скозби. Пастрокът ми не можеше да направи нищо, но аз бродех из кръчмите на Ипсуич и планирах отмъщението си.

Проучих Скозби много внимателно: голямата му бяла къща с кръстосани черни греди отпред, която се намираше на края на града; конюшните, пълни с охранени коне; копринените му халати; показното му богатство и чернооката му тънокръста и сладкодумна жена. И един ден се нахвърлих като ястреб върху плячката си. Той обичаше да вечеря в „Златният кон“, чудесна кръчма на площада в Ипсуич. Беше slab, начумерен и сребролюбив човек, който обичаше да си хапва и пийва. Не беше чел Чосър и не знаеше думите на Продавача на индулгенции: „Преяждането е коренът на всяко зло“. Облякох най-хубавите си дрехи: риза от фин лен, бродирана по деколтето и маншетите, елек от тъмночервен брокат, тъмен кадифен панталон и наметка от чиста червена вълна. Заех от пастрока ми и скъпа гривна,

инкрустирана със скъпоценни камъни, много подобна на онази, която носеше Скозби.

На обяд в определения ден влязох в „Златният кон“ и забелязах, че Скозби и някакъв негов приятел седят под отворения прозорец, унесени в разговор, и явно преизпълнени със самомнение. Приближих се, гладко избръснатото ми лице разцъфна в угодническа усмивка. Докато сипех мили думи и захаросани фрази, гледах с широко разтворени очи великия лекар Скозби. Скоро ласкателствата ми отвориха място в сърцето и на масата му. Повиках кръчмаря и му наредих да донесе от най-скъпото вино и най-сочното месо от печения скопен петел. Подмамвах Скозби като пъстърва, слушах с отворена уста разказите за невероятните му медицински постижения. Най-накрая, когато пресушихме чашите и напълнихме стомасите си, се възхитих на гривната му. Сравних я с онази, която носех и изругах, че закопчалката ѝ е счупена. Казах му, че ми се иска златарят да ѝ беше сложил закопчалка като неговата. Разбира се, Скозби налага въдицата. Сложих десет сребърни лири на масата като гаранция, докато отида с гривната му при близкия златар, за да разгледа закопчалката и да ми направи същата. Дадох му и един пръстен и го помолих да ми заеме коня си, защото аз нямам. Старият глупак охотно се съгласи и аз тръгнах, молейки го да изчака завръщането ми.

Метнах се на коня му и препуснах като бесен до голямото му имение на пътя, който водеше извън града. Пълногърдата му жена с горещи устни си беше у дома и аз ѝ обясних защо са ме пратили: съпругът ѝ искал да му занеса триста сребърни лири. Разбира се, сочната хубавица възрази, но аз извадих гривната на съпруга ѝ с думите, че това е гаранцията, че не лъжа; посочих ѝ и коня, който един коняр отвеждаше в конюшнята. Останалото беше лесно като игра. Тя ме отведе в стаята си и ми даде дрънчащите кесии с пари, докато аз я отрупвах с комплименти и задевки. Скоро я съблякох и се впуснахме в бурни лудории на леглото, под балдахина. След това пих чаша кларет и се върнах в „Златният кон“, където доктор Скозби се беше понапил. Върнах му гривната, взех си залога и излязох от кръчмата по-богат и по-доволен.

Бях си отмъстил, а старият глупак нищо не можеше да направи. Ако ме обвинеше, щеше да стане за посмешище — което стана така и така, след като разказах историята по кръчмите и пивниците на

Ипсуич. Не ме беше грижа. Все още скърбях за майка си и чувствах как в сърцето ми гори яд заради некадърността на Скозби и задето аз самият я бях пренебрегвал. Тогава си спомнях по-често за майка ми — за загорялото ѝ, мило лице, за очите ѝ, нежни като бриз в хубав летен ден. Чудя се защо винаги съм губил жените, които съм обичал.

Естествено, аз се върнах към престъпния си живот. Похарчих нечестно спечелените пари и се заех с бракониерство. Бях забравил Скозби и направих грешката да помисля, че и той ме е забравил. През март 1515 година бях излязъл на една от нощните си разходки, за да си набавя хубаво прясно месо по време на агненето. Малко след полунощ ме спря управителят на имението на местния земевладелец и поиска да види какво крия под наметката си. Въпреки възмутения ми отказ, той откри малко агънче. Обвини ме в кражба и не повярва на обяснението ми, че съм го намерил да се скита само и сега търся майка му. Хвърлиха ме в затвора и ме изправиха пред местните магистрати. Смятах, че само ще ме глобят, но видях омразната мутра на сър Джон Скозби сред публиката и човек, който му приличаше по лице, седнал зад голямата банка в съдебната зала. Божичко, започнах да хленча и да се моля.

Братът на Скозби беше главен съдия и стовари върху мен цялата тежест на закона. Бях признат за виновен и едва не припаднах, когато той си сложи черната шапка и нареди да ме обесят. Извиках: „Господи!“, но съдията Скозби само ме изгледа; подобното му на череп лице беше безизразна маска на омразата.

— Ще бъдеш обесен! — изрева той, усмихна се злобно и огледа съда. — Освен ако някой тук не гарантира за теб.

Естествено, думите му бяха посрещнати с гробовно мълчание. Пастроокът ми вече беше болен и немощен, едва креташе, а кой друг би гарантиран за Шалот и би рискувал да понесе гнева на семейство Скозби? Прегъръщах и се задушавах, сякаш грубата конопена примка вече стягаше гърлото ми. Внезапно съдебният писар, висок, прегърбен мъж, облечен в тъмночервена роба, стана и се обърна към съда.

— Аз, милорд — заяви той. — Аз ще гарантирам за Шалот.

Старият Скозби едва не получи удар. Толкова беше изненадан, че намали гаранцията повече, отколкото злобата би му позволила — сто лири, които трябваше да бъдат възстановени до следващия Мартинов ден^[4]. Стиснах желязната преграда и се загледах невярващо в своя

спасител; продълговатото му мрачно лице, орловия нос и спокойните сиви очи. Бенджамин Даунби ме беше спасил от обесване.

Трудно е да опиша връзката ни. Господар и слуга, близки приятели, съперници и съюзници... И след седемдесет години пак не мога да я обясня. Помня само, че излязох свободен от съда. Други престъпници, които нямаха такъв късмет, бяха оковани с пранги, вързани за стълба, за да бъдат бичувани или пък заковаваха ушите им с пирони и ги оставяха, докато ги разкъсат или намерят смелост да ги отрежат.

След време се преместих при Бенджамин в тясното му, мрачно жилище на Свинската уличка зад касапниците на пазара в Ипсуич. Отвътре то беше приятно — с високи тавани, килер, кухня, малък коридор и белосани стаи на горния етаж. Зад него Бенджамин направи райска градина с правоъгълни лехи, обградени с лавандула и нисък плет. В някои имаше билки — маточина и босилек, исоп, мента и пелин; в други — цветя: невени, теменужки, момини сълзи. Тук растяха ябълкови и крушови дървета, както и подправки, с които да окусяваме месото през зимата. Бенджамин, обикновено мълчалив, винаги използваше градината, за да се отдава на най-съкровените си мисли. Господарят ми никога не ми обясни защо се намеси и спаси живота ми, затова и не го питах. Един ден просто седна в градината и заяви: „Роджър, можеш да бъдеш мой слуга, мой чирак. Нарушил си толкова много закони, че сигурно познаваш правосъдието по-добре от мен. Но, той размаха костелив пръст към мен, ако отново се изправиш пред Скозби, неминуемо ще бъдеш обесен.“

Това не се случи, макар Скозби да не беше приключил с мен. Бенджамин ме интригуваше, макар че никога не разказваше за предишния си живот.

— Миналото ми е затворена книга, Роджър — усмихваше се той.

— Защо не си се оженил? — попитах го. — Не обичаш ли жените?

— Мимолетни страсти, скъпи ми Роджър — отвръщаше той, прилежно зает да изпълнява задълженията си. Дори ме убеди да се запиша в хора в местната църква, защото басът ми бил отличен контраст на неговия тенор. Аз енергично ревях химните, докато наблюдавах вълнуващите се гърди на момичетата от хора. Оттогава много обичам хоровете.

Отначало животът ни беше много обикновен. Аз гледах да не се набивам на очи, от време на време поработвах, стоях далеч от земите, където могъщото семейство Скозби имаше влияние. Боях се за господаря си, но бях забравил едно нещо, което Скозби помнеше: Бенджамин беше племенник на великия кардинал Томас Уолси, първия министър на Лъжливия Хал. Той беше труден човек и не се отличаваше с щедрост. Син на касапин от Ипсвич, Уолси не беше забравил неясния си произход, но беше твърдо решен никой от роднините му да не му го напомня. Когато другите му родници го молеха за услуги, биваха изхвърляни като псета, но Бенджамин, синът на любимата му леля, беше глезен и покровителстван. Лорд кардиналът беше решил, че щом той е могъл да се спаси от касапниците на Ипсвич и да стане кралски фаворит, архиепископ на Йорк, лорд-канцлер и кардинал, Бенджамин също може.

Всички ние познавахме Уолси. Бях там, когато той издъхна в приюта на катедралата в Линкълн; дебелите му пръсти се вкопчваха в чаршафите, докато шепнеше: „Роджър, Роджър, ако бях служил на своя Бог така добре, както служих на своя крал, Той нямаше да ме остави да умра така.“

Старият Уолси изпадна в немилост, когато не успя да уреди развода на Лъжливия Хал с Катерина Арагонска, за да го вкара в леглото на горещата, дългокрака Ан Болейн. Никога не казах това на Бенджамин (много малко хора го знаят), но кардиналът не умря от естествена смърт — беше убит с вероломна, смъртоносна отрова. Но това е друга история. През 1516 година с умело лавиране Уолси беше придобил влияние над краля. Блестящ учен, той беше посещавал Магдалин колидж в Оксфорд, където станал преподавател и касиер, докато открили, че бърка в кесиите с пари. Както и да е, с прозорливия си ум той скоро се добрал до поста капелан на мрачния Хенри VII и си купил къща в енорията Сейнт Брайд, на Флийт Стрийт. Когато Хенри VII умрял, новият млад крал, златното момче Хал, оценил уменията на Уолси и го издигнал високо. Уолси си купил къща близо до Лондонския камък^[5] в Уолбрук, поверили му раздаването на милостиня в кралския двор, станал канцлер и архиепископ, докато накрая цялата власт се събрала в тълстите му ръце. Някои казаха, че Уолси бил сводник на краля и го обвиняваха, че държал млади дами в кулата, построена в парка край Шийн, с които кралят да се забавлява.

Други твърдяха, че практикувал черна магия и общувал със сатаната, който му се явявал в образа на огромна котка. Велик човек беше Уолси! Той построи Хампън Корт, неговите прислужници обикаляха в ливреи в алено и златно с инициали „ТС“ на гърба и предницата — „*Thomas Cardinalis*“. И през цялото време лорд кардиналът не забравяше любимия си родственик, младия Бенджамин.

Милорд Уолси не оказваше на господаря ми действителни почести, а по-скоро му даваше пари и понякога му помагаше да бъде предпочтен, за да напредне в кариерата си. Поне такъв беше планът на кардинала, макар че включващо предателство, заговори, убийства и екзекуции... Но всичко това тепърва предстоеше. Ако знаех в началото как ще свърши всичко, щях да избягам по-бързо от заек. Ето, казвам ви го ясно и просто като всеки честен човек!

Бенджамин беше на двадесет години, когато го срещнах отново и работеше като съдебен писар. Бях две години по-млад от него и бързо се научих да играя ролята на умния, съобразителен прислужник, винаги готов да помогне на простодушния си господар. Поне аз го смятах за простодушен, но Бенджамин имаше и по-дълбока, по-мрачна страна. Чувах слухове за миналото му, но ги отхвърлях като злонамерени (така и не разбрах дали той е невинен или хитър и мъдър). Знаете ли, веднъж го срещнах в една кръчма. Седеше и притискаше към гърдите си малко дървено конче и го гледаше прехласнато, с очи, изпълнени с почти набожно благоговение. Играчката не беше кой знае каква, всяко дете би могло да си играе с нея. А точно тази изглеждаше доста стара и очукана.

— Господарю, какво е това? — попитах.

Бенджамин се усмихна наивно, такъв си беше той.

— Реликва, Роджър — прошепна той.

Господи, помислих си, идеше ми да го ударя с халбата по главата.

— Каква реликва, господарю?

Той прегълътна, опитвайки се с всички сили да скрие въодушевлението си.

— Имам го от един човек от Светите земи, свят поклонник, посетил Палестина и къщата, в която е живяла Мария в Назарет. С това — той го вдигна с блеснали очи, все едно крал Артур размахваше Светия Граал — някога са си играли малкият Христос и братовчед му Йоан Кръстител.

Какво бихте казали на това? Ако зависеше от мен, щях да строша играчката в главата на глупавия търговец, но господарят ми беше от хората, които приличат на деца: винаги говореше истината и смяташе, че и всички други го правят. След това реших да го взема под крилото си и да му помогна да се възползва изцяло от услугите на лорд кардинала. През пролетта на 1517 година Уолси подари на Бенджамин малко стопанство в Норфолк, където да отглежда овце и господарят ме изпрати да купя животни. За да спестя пари, купих набързо овцете от някакъв видимо угрожен фермер, който прибра среброто ми в Смитфийлд, даде ми цялото стадо и си плю на петите. Едва закарах животните в стопанството на господаря, когато те умряха от чума, което обясняваше защо фермерът бързаше толкова. Разбира се, аз не разказах на Бенджамин за бившия им собственик или че съм задържал разликата между сумата, която ми даде и онази, която ми беше поискана. Не съм крадец, просто оставях парите при един златар в Холбърн, за да не останем на сухо в случай, че господарят ми допусне нови грешки.

По-лесно е да си представиш гнева на кардинал Уолси, отколкото да го опишеш. Той отпрати ядосано племенника си на служба при сър Томас Болейн, едър земевладелец в Кент. Чували ли сте за семейство Болейн? Да, същото, което създаде тъмнооката омайница Ан. Може и да беше кучка, но щом човек се запознаеше с баща ѝ, разбираше защо! Лорд Томас беше наистина зъл човек, който би направил всичко, за да спечели благоволението на краля — наистина всичко! Разбира се, както повечето аrogантни благородници, той мразеше кардинал Уолси и заговорничеше с другите големци да свалят гордия прелат. Макар и могъщ земевладелец, лорд Томас се беше оженил за още по-високопоставена съпруга. Тя беше от рода Хауърд, родът на стария ми военачалник граф Съри, който изби шотландците при Флодън. Съпругата на Болейн, лейди Франсез Хауърд, беше като пословичния подвижен мост, който се спускал за всеки, който поискал. Ръцете на Лъжливия крал Хал са били много пъти под полите и над жартиерите ѝ. Същото се отнася и за най-голямата ѝ дъщеря Мери, която имаше морал на улична котка. Тя роди на Лъжливия Хал извънбрачно дете, но той имаше сериозни съмнения, че е негово и го затвори в манастира в Шийн. Мери и сестра ѝ Ан бяха изпратени за придворни дами във

френския двор. Това трябва да ви покаже колко глупав беше лорд Томас Болейн — все едно да пуснеш охранени петли в лисича дупка.

Крал Хенри може да беше похотлив, но когато става дума за разврат, Франсоа I Френски беше въплъщение на дявола. Е, поне на млади години. Аз го срещнах по-късно, когато беше изгубил всичките си зъби и страдаше от гнойно възпаление на слабините, а цялото му тяло гниеше от сифилис. На младини Франсоа донесъл най-доброто и най-лошото от Италия в Париж: италианските художници, гоблени и морал.

В разцвета си той беше висок, с язвително изражение и избухлив нрав, темпераментен, мъжествен дявол с внушителен вид, усмихнат, непринуден, блестящ в обсипаните си със скъпоценни камъни елеци и богато украсени с дантела ризи. Беше заобиколен от жени; главно от три сластолюбиви брюнетки, които бяха предпочитаните му партньорки в леглото. Той винаги много се интересуваше от любовния живот на своите дами, интригуваха го креватните им двубои, поведението на дамите, докато лудуват, позите, които заемат, изразът на лицата им, думите, които използват. Франсоа имаше любима чаша, от вътрешната страна на която бяха гравирани съешаващи се животни, но когато пиещият стигнеше до дъното, виждаше там мъж и жена, които се любят. Кралят обичаше да я дава на гостенките си и да наблюдава как се изчервяват.

Ан Болейн беше самотница, но Мери се чувстваше в тази похотлива среда като патица във вода, дори я нарекоха Английската кобила — толкова много мъже я бяха яхали! Нищо не я смущаваше, дори жестоките шаги на младите придворни, които слагаха в леглото ѝ трупове на обесени.

Разказах всичко това на господаря ми, описах му подробно морала и навиците на жените от рода Болейн, а какво направи той? Веднъж на вечеря невинно се обърна и попита лорд Томас дали в приказките ми имало някаква истина. Час по-късно напуснахме замъка в Хевър, а когато отегченият кардинал научи за случилото се, реши, че племенникът му има нужда да се образова допълнително. Изпратиха ни в Кеймбридж. Година по-късно, когато господарят трябваше да предаде изпитния си трактат, в кесията му беше намерено парченце пергамент с цитати от Светото писание, свети Киприян, както и други отци на източната църква. Бенджамин беше обвинен в измама и

изключен от университета. Никога не му признах, че аз бях сложил пергамента в опит да му помогна. Както по-късно ми каза Бенджамин, лорд кардиналът го уведомил с език по-подходящ за касапин, отколкото за Божи човек, какво мисли за него. След това ни остави да се оправяме, както можем, в Ипсуич. Вследствие на това много пъти господарят ми стискаше ръката:

— Роджър — гордо заявяваше той, — Бог ми е свидетел, не знам какво щях да правя без теб.

В известен смисъл съм сигурен, че беше прав и постоянно се молех късметът ни да се обърне. Вторият ми баща умря, но къщата и имуществото му отидаха при други, а аз бях разтревожен, защото Бенджамин се бе отказал от мястото си на съдебен писар и Скозби едва ли щеше да го назначи отново. Освен това явно беше чул клюките в съда и беше разbral, че чично Уолси вече не е толкова благосклонен към скъпия си племенник. Въпреки всичко през късното лято на 1517 г. молитвите ми в църквата „Сейнт Мери дъ Елмс“ бяха чути. При едно от множеството си поклонения в светилището на Дева Мария в Уолингъм, великият кардинал реши да се отбие в кметството на Ипсуич на път към вкъщи. Пристигна в града, потънал в разкош, перчеше се в пурпурната си роба, а пред него носеха високо вдигнати големи сребърни кръстове и тежки позлатени свещи. Заобикаляше го огромна свита от благородници и йомени^[6]. Пристигането му беше известено от глашатаи с красиви ливреи, които се промушваха през тълпата по улиците и викаха: „Дайте път! Дайте път на Томас — кардинал, архиепископ на Йорк и канцлер на Англия!“

След тях идваха тежки каруци и карети, огъващи се под багажа му. Млади момчета разпръскаха розова вода, за да слегне прахта, после се яви самият кардинал, висок и огромен, яхнал муле. По традиция това е скромно животно, но онova, което яздеше кардиналът беше сресано, накипрене с покривало от алено кадифе и блестящи медни стремена. Прислужниците му заеха големите стаи на кметството. С Бенджамин ги видяхме да пристигат, но господарят ми не очакваше, че кардиналът ще го повика на лична среща по-късно през деня.

Облякохме най-хубавите си дрехи и забързахме към кметството, където йомени с ливреите на лорд кардинала ни заведоха в залата за аудиенции. Казвам ви, все едно влизахме в рая. Подовете бяха застлани

с килими, най-скромният от които беше от чиста вълна, а най-скъпият — от коприна, внесен от венециански търговци от Дамаск. Скъпоценни украсения, икони, златоткани тъкани, филони от дамаска и други одежди лежаха разхвърляни из стаята. Имаше столове, тапицирани с пурпурно кадифе и други — с черна коприна; върху всички тях беше избродиран гербът на Уолси. Кипарисовите маси и столчетата от борово дърво бяха покрити с множество възглавнички, декорирани с кардиналски шапки, дракони, лъвове, рози и златни топки. Как ме сърбяха пръстите да отмъкна нещо!

Самият прелат седеше в церемониалната си роба на висок епископски престол, изнесен от близката катедрала. Беше облечен от главата до петите в пурпурна коприна, на главата си носеше малка шапчица в същия цвет и дори върху меките му чехли беше изображен гербът му. Изглеждаше много горд със сериозното си лице с квадратна челюст, белоснежна кожа, пълни и чувствени устни и полу затворени очи, изпълнени с надменност.

От дясната страна на кардинала седеше черна фигура, подобна на паяк, с отметната качулка, която разкриваше лице с фини черти и лъскава тонзура. Това беше доктор Агрипа, пратеник и шпионин на най-знатните в страната. Разглеждах го с любопитство.

— Странен човек е доктор Агрипа — беше отбелязал веднъж Бенджамин. — Казват, че се познавал лично с един известен магьосник, и че се занимава с черна магия.

Когато го разгледах по- внимателно, думите на Бенджамин ми се сториха невероятни: лицето на Агрипа беше гладко и добродушно, очите му бяха спокойни и уверени, макар че зърнах сребърен пентаграм, окачен на врата му. Хората казваха, че бил дух-чирак на Уолси, негова връзка с демоните от подземния свят. От другата страна на лорд кардинала седеше отпуснат младеж с пясъчноруса коса, морскозелени очи и момчешко, обсипано с лунички лице. Той ни се усмихна и разкри редките си зъби. Попитах Бенджамин кой е, но господарят дрезгаво ми нареди да мълча. Уолси махна с облечената си в пурпурна ръкавица ръка и Бенджамин забърза напред и коленичи на ниското столче, за да целуне тежкия златен пръстен, надянат върху копринената ръкавица. На мен Уолси не обърна внимание, само щракна с пръсти, канейки ни да седнем на два тапицирани стола. Аз

усърдно кимнах с глава, за да предразположа кардинала, който ни изучаваше замислено.

— Бенджамин, Бенджамин, скъпи ми племеннико...

Господарят ми се размърда неловко.

— Любимият ми племенник Бенджамин — продължи Уолси с нежен гласец — и, разбира се, Шалот, неговият предан *amatus*^[7].

(За онези, които не знаят гръцки, това означава секретар.)

Уолси рязко се приведе напред. Толкова ме беше страх, че вътрешностите ми сякаш се бяха втечнили. Чудех се дали кардиналът не е разбрал за овцете.

— Какво да те правя? — рязко попита кардиналът. — Провали се като земеделец! Провали се като търговец! И като студент! И като шпионин! (Ще ви разкажа за това по-късно.)

Уолси удари силно с юмрук по облегалката на стола. Погледнах косо към Бенджамин. Лицето му беше бледо, но той не беше уплашен; любопитните му невинни очи гледаха чично му, без да трепнат. Не усетих мириз на страх. (А повярвайте ми, добре познавам този парфюм!) Не, господарят ми беше спокоен, несъмнено черпеше сили и от моето присъствие. Неволно се надух.

— Кога — изляя кардиналът — ще се отървеш от това там?

Чух Агрипа да се смее. Помислих, че Уолси сочи към наметката на господаря ми, тъй като съм малко кривоглед, но после разбрах, че има предвид мен. Доктор Агрипа отново се изсмя, а младежът отляво на Уолси изглеждаше смутен.

— Скъпи чично — отвърна господарят ми, — Роджър е мой секретар и приятел. Той е проницателен, притежава забележителни умения и е мой помощник. Винаги ще ценя неговата компания.

— Мастър Шалот — намеси се меко доктор Агрипа — е лъжец и разбойник от долн произход, който се опозори при Флодън и ако имаше справедливост, би трябало да гние на градския ешафод.

— Несправедлив си към Шалот — възрази Бенджамин. — Той има пороци, но и добродетели.

(Господарят ми беше много проницателен човек.)

Уолси цъкна с език и махна с ръка към Агрипа. Магьосникът се изправи и взе три шахматни фигури от полиранията дъска върху масата до него.

— Все още можеш да се поправиш — започна Уолси. — Обясни ми, доктор Агрипа.

Мъжът клекна пред нас и черната му наметка се изду като тъмен облак около него.

— В гоблена, който тъка, има три нишки — започна той.

Гледах го, очарован от очите му, които сякаш променяха цвета си от светлосин на черен, докато гласът му ставаше по-дълбок и приспивен.

— Това — той вдигна малка бяла пешка — символизира йоркистите, свалени от власт през 1485 година, когато предводителят им Ричард Узурпаторът бил убит при Босуърт от бащата на настоящия крал. Тази — сега докторът вдигна белия цар — е нашият благороден господар Хенри VIII, по Божия воля крал на Англия. А това — той взе бялата кралица — е любимата сестра на нашия крал, кралица Маргарет, вдовица на загиналия при Флодън Джеймс IV, която несправедливо е прогонена от кралството си, Шотландия.

Гледах доктор Агрипа и го слушах с половин ухо, вече убеден, че се намирам в присъствието на могъщ магьосник. Докато говореше, тембърът на гласа му се променяше, както и цветът на очите му, а когато се движеше, долавях ту улична смрад, ту ароматен парфюм. Магьосникът се обърна и се усмихна на Уолси.

— Да продължавам ли, милорд?

Кардиналът кимна. Агрипа прочисти гърлото си.

— Йоркистите са предатели, но оцеляха в тайни заговорнически общности, които се наричат *Les Blancs Sangliers* по името на Белия глиган, личния герб на Ричард III. Някога се ползваха с благоволението на Джеймс IV Шотландски, а днес заговорничат и заплашват сигурността на Англия.

— Кажи им за бялата царица — прекъсна го раздразнено Уолси.

Доктор Агрипа облиза устни и се усмихна самодоволно.

— Кралица Маргарет винаги е възразявала срещу връзката на покойния ѝ съпруг с *Les Blancs Sangliers* и най-накрая успя да го убеди да оттегли подкрепата си, но не можа да преодолее омразата му към Англия. После дойде Флодън — доктор Агрипа сви рамене. — Джеймс беше убит. Неутешима, кралица Маргарет остана сама с малкия си син, бременна с второ дете. Беше отчаяна и уязвима. Потърси приятели и намери един в лицето на Гевин Дъглас, граф Ангъс, за когото се

омъжи. Шотландският съвет беше бесен и начело с херцог Олбъни се обърна срещу Маргарет, която избяга в Англия.

(Като се замисля, цяло чудо беше, че този приятел не се задави от думите си! Никога не бях чувал толкова лъжи накуп.)

— Естествено — намеси се Уолси — крал Хенри защити любимата си сестра, която сега се кае за прибръзания си брак и иска да се върне в Шотландия. — Той мълкна и погледна към племенника си.

— Скъпи чичо — започна Бенджамин, — какво общо има това с мен? Как бих могъл да помогна на нейно величество шотландската кралица?

Уолси се обърна към младежа, който мълчаливо седеше до него.

— Мога ли да ти представя сър Робърт Кейтсби, писар от тайната канцелария на кралица Маргарет? Заедно с личната ѝ прислуга той обитава сега кралските апартаменти в Тауър.

Уолси мълкна и отпи от чашата си.

(Сега ще разберем за какво ни повикаха, помислих си аз.)

— В друга част на Тауър — продължи бавно Уолси — е затворен Александър Селкърк, бивш лекар на покойния крал Джеймс. Доведоха го агентите ми в Париж. — Уолси се усмихна кисело. — Да, скъпи племеннико, същият човек, когото те изпратих да откриеш и на когото ти позволи така лесно да ти се изплъзне. Но все пак го хванахме. Той има сведения, които могат да помогнат за връщането на кралица Маргарет в Шотландия. Освен това смятаме, че той е член на *Les Blancs Sangliers* и може да ни разкаже за другите членове на това тайно съоръжение.

(Моят капелан мърмори: „Какво е правил Бенджамин в Диеп?“ Удрям го с бастуна по кокалчетата, ще стигна и дотам!)

— Селкърк не е добре — продължи сър Робърт. Гласът му беше изискан, но в него се долавяше лек акцент. — Отпаднал е и физически, и умствено. Не можем да научим нищо от него. Пише бездарни стихове и гледа с празен поглед в стените на килията. Иска да му носят кларет и или го удря на запой, или плаче.

— Как бих могъл да помогна? — попита Бенджамин. — Не съм лекар.

— Ти, Бенджамин — отвърна Уолси с топъл глас, изпълнен с искрена доброта — си изключителен младеж. Притежаваш естествен чар и умееш да отключваш хорските сърца. — Внезапно кардиналът се

усмихна. — Освен това Селкърк има хубави спомени от теб, макар и умът му да блуждае. Каза, че в Диеп си се отнесъл с него много любезно и съжалява, ако ти е причинил неудобства.

Охо, помислих си, това си го бива, но нищо не казах. Настръхналата коса на тила ми ме предупреждаваше за опасност. Зад баналните думи на кардинала се криеше нещо повече, някаква неясна надвиснала заплаха. Защо Селкърк беше толкова важен? Очевидно знаеше нещо, което кардиналът и неговият лъжлив господар искаха да разберат. Бенджамин и аз стояхме на брега на спокойно, чисто езеро, но несъмнено водите му бяха дълбоки, мрачни и изпълнени с опасно преплетени водорасли. Бих избягал като заек от залата, но разбира се, скъпият Бенджамин, както му беше навик, приемаше казаното от чичо си за чиста монета.

— Ще направя всичко по силите си, за да помогна — отговори той.

Кардиналът се усмихна, а двамата му придружители видимо се успокоиха. Аха, помислих си, ето пак се хвърляме с главата напред в блатото. Уолси махна с ръка.

— Сър Робърт, обясни на племенника ми.

— Кралица Маргарет и нейната свита, както вече обясни милорд кардиналът, в момента живеят в Тауър. Кралицата иска да бъде близо до Селкърк, който има важни сведения за нея. Приближените ѝ са следните: аз, неин секретар и шамбелан; сър Уилям Кари, ковчежник; Саймън Муди — капелан и раздавач на помощи за бедните; Джон Рутвен — иконом; Матю Мелфорд — капитан на стражата и неин личен телохранител, и лейди Елинор Кари — придворна дама. Останалите са прислужници.

— Всички те — намеси се доктор Агрипа, — включително сър Робърт, бяха на служба при кралица Маргарет в Шотландия. Аз също ще се присъединя към свитата ѝ. Можем да гарантираме за лоялността на сър Робърт, макар да е възможно — и той не бива да се обижда от това — всеки от прогонената свита на кралицата да е съюзник на враговете ѝ в Шотландия и член на *Les Blancs Sangliers*. — Агрипа се намръщи и ме погледна. — Има и още един човек, когото ти, мастър Шалот, познаваш добре. Негово величество с радост назначи нов лекар в свитата на сестра си — Хю Скозби, представител на Ипсуич в Парламента.

Уолси се ухили самодоволно, Кейтсби изглеждаше озадачен, а господарят ми потри брадичката си с ръка.

— Сигурен съм — продължи доктор Агрипа, — че мастър Скозби с радост ще поднови познанството си с теб.

Отместих поглед. Не обичам заядливите негодници и не се радвах на възможността старият Скозби да наднича през рамото ми. Въпреки това кимнах мъдро, както би постъпил приятният младеж, на какъвто се правех.

— Племеннико — Уолси протегна ръка в знак, че срещата е приключила, — подготви се. И ти също, мастър Шалот. В деня след празника на Свети Архангел Михаил сър Робърт и доктор Агрипа ще се срещнат с вас на обяд и ще ви придружат до Тауър.

Уолси стана, издрънча сребърно звънче и вратата зад нас се отвори. Двамата с Бенджамин излязохме заднишком с наведени глави, макар че Уолси вече беше забравил за нас и говореше шепнешком с Кейтсби. Навън забелязах, че лицето на Бенджамин беше зачервено и очите му блестяха. Той не каза и дума, докато не излязохме от кметството и не влязохме в миришащия на плесен полумрак на близката кръчма.

— Е, Роджър, след два дни ще заминем оттук — той ме погледна тревожно. — Знам, че в тази работа се крие нещо повече, отколкото чично ми сподели.

Той въздъхна.

— Но това е най-доброто, което можем да направим. Няма какво повече да правим в Ипсуич.

— Каква беше тази история с Диеп? — попитах аз.

Бенджамин пресуши чашата си.

— Преди да се появиш в съда, чично ме изпрати да арестувам Селкърк. Залових го извън Париж и го отведох в Диеп. Морето беше бурно, затова се подслонихме в един хан — той въздъхна. — Казано накратко, човекът е малоумен. Съжалих го и го освободих от веригите. Една сутрин се събудих късно, Селкърк беше изчезнал и можех да покажа на чично само ръждясалите му окови — той ми се усмихна. — Сега чично иска да довърша започнатото. Нямаме избор, Роджър, трябва да отидем.

Огледах кръчмата, пълна с фермери и продавачи, които се веселяха и изпиваха печалбата от деня. Да, нямахме повече работа тук.

И все пак потръпнах, сякаш някакъв невидим ужас, студена ръка от гроба, беше прокарала нокти по гърба ми. Но истинските ужаси тепърва предстояха. Призраците от Флодън най-после ме бяха настигнали.

---

[1] Исторически регион около дلتата на Рейн, Шелда и Мьоза. Територията не съвпада изцяло с тази на държавите, които се обозначават понастоящем с това определение. — Бел.ред. ↑

[2] Робърт Фабиан (?-1513 г.), английски хронист, член на градския съвет на Лондон. Хрониките му съдържат текстове, относящи се до цялостната история на Англия, но са особено ценени заради сведенията за живота в Лондон. — Бел.ред. ↑

[3] Един от френските градове, обсадени и впоследствие превзети от Хенри VIII по време на похода му през 1513 г. във Франция, чиято цел била да защити Кале — последното английскско владение на континента. — Бел.ред. ↑

[4] Според католическия календар празникът на св. Мартин е на 11 ноември. Тогава се устройвали панаири, на които се наемали селскостопанските работници за следващия сезон. — Бел.ред. ↑

[5] Според преданието този древен камък е бил използван от римляните като отправна точка, от която се измервали всички разстояния на територията на Британските острови. Считан е бил за сърцето на Лондон. При него се сключвали търговски сделки и се четели официални прокламации. По-късно камъкът е бил вграден в една от стените на църквата „Сейнт Суитин“, която е разрушена от бомбардировките през Втората световна война, но камъкът остава непокътнат и съществува и до днес. — Бел.ред. ↑

[6] Йомен — свободен селянин земеделец, задължен да съпровожда своя феодал по време на войни. — Бел.ред. ↑

[7] Букв. (лат.) писар, човек, който преписва. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Два дни по-късно приготвихме багажа си и както се бяхме разбрали, открихме сър Робърт и доктор Агрипа да ни чакат пред кметството на Ипсуич. Те ни поздравиха весело, настоявайки, преди да тръгнем, да обядваме в „Златният лъв“, най-скъпата кръчма в Ипсуич. Мога смело да кажа, че се натъпках като прасе със сочния петел, златистите сладкиши, печената яребица в яйчен сос, хрупкавите банички със свинско и сирене, залети със сметана. Изпих много чаши вино от черно овернско грозде. След това доктор Агрипа не ми изглеждаше толкова страховит, макар да го държах под око: понякога го виждах да прави страни знаци и движения във въздуха, сякаш разговаряше с някого, когото не можехме да видим. Младият Кейтсби пък се оказа изключително приятен събеседник. Той ни забавляваше с клюки от двора; за представленията на мимовете, за танците и пиршествата, както и за новата любовница на краля Беси Блаунт — с коса като златно жито, дръзки очи и сочно тяло.

Човек често приема, че нещата са такива, каквито изглеждат. Кейтсби изглеждаше добър човек, макар да приличаше на тъмно езеро с подводни течения. Добър боец, който показа, че умело владее камата и меча, когато разбойници ни нападнаха по пътя за Лондон. Беше левак и това му помагаше, защото глупаците го нападаха откъм по-слабата според тях страна и умираха, давейки се в собствената си кръв, докато мечът му се издигаше и падаше като свистяща дъга от сребрист метал. Останалата част от пътуването ни мина безбурно и сутринта на двадесет и девети септември, празника на светите ангели христови, преминахме край църквата „Сейнт Мери ъф Бетлем“ и влязохме в Лондон по Бишъпсгейт Стрийт.

Открихме града, стиснат в последната прегръдка на ужасна болест, която предизвикваше силно потене, вмирисане, зачеряване на лицето, непрестанна жажда и убийствено главоболие. Най-накрая по кожата се появяваха обриви, от които избиваше кръв. След това единственото утешение беше, че смъртта настъпваше бързо. Болестта

връхлиташе хората по улиците, на работа, в църквите и те се прибраха, за да умрат. Някои умираха, докато отваряха прозореца, други, докато играеха с децата си; хора, веселили се на обяд, до вечерта бяха мъртви. Видях как гъста тълпа тича по улиците по-далеч от заразените. За щастие аз не се разболях, но Кейтсби се зарази в хана, където бяхме отседнали — „Червеният език“ на Грейсърч Стрийт. Доктор Агрипа купи живак и беладона, смесени със свинска кръв, към които беше добавена отвара от драконов корен и мъничко стрит рог от еднорог. Той накара Кейтсби да изпие това, докато правеше странни знаци във въздуха. Въпреки това представление, Кейтсби оздравя и доктор Агрипа обяви, че вече е безопасно да се отправим към Тауър.

Минахме през Ийстчийп и Малкия Уелс — районът около Тауър. Лондон поначало си е мръсен град, но след тази зараза беше кошмарно мръсен; навсякъде гъмжеше от мухи и въшки, а непавираните улици бяха покрити с какви ли не остатъци. Огромни купчини боклук се издигаха нависоко, пълни с мръсна тръстика, изхвърлена от къщите и кръчмите, вонящи на храчки, повръщано и кучешки лайна. Тауър беше напълно изолиран от тези миазми. Позволиха ни да минем по високите му мрачни коридори едва след като доктор Агрипа съобщи името на Уолси и показа необходимите писма и заповеди.

За първи път влязох в кървавата крепост с високи стени, огромни кули, подвижни мостове и ровове, амбразури и укрепени порти. Щом човек преминеше през концентричните отбранителни пръстени, ширналата се морава, кралските покои, наполовина облицовани с дърво и изчистената красота на Бялата кула привличаха окото и радваха ума с изящната си архитектура. Разбирате ли, когато бях млад, Тауър още беше дворец, Лъжливият крал Хал не го беше превърнал в свой ловен район, където всичките му противници щяха да срещнат ужасна смърт — сър Томас Мор, шегувайки се с палача; Джон Фишър, твърде стар, за да се изкачи по стъпалата до бесилото, Ан Болейн, екзекутирана от ръката на специален палач, нает от Кале, след като прекара вечерта преди смъртта си в разговор с мен и упражнения как да сложи глава на дръвника; Катрин Хауърд, малка фигурка в черно, която мина, препътайки се през Портата на предателите и смело посрещна смъртта на ешафода в полумрака на зимната утрин. Но предполагам, че дори тогава крепостта е имала свои тайни: мрачни

подземни тъмници, зле осветени коридори и стаи за мъчения, пълни с ужасяващи механизми, които разкъсваха тялото и пречупваха духа. Зловещо място без изход, в което по-дълготрайният престой не беше приятен.

С Бенджамин получихме малка влажна стаичка високо в кулата Бейуорд, която гледаше към северния бастион и дълбокия ров, пълен с жабунясала вода. Тесният прозорец беше закован с дъски, в които бяха пробити дупки, за да може да се гледа навън и да се проветрява. Имаше два сламеника, сандък със счупени ключалки, леген с вода и забит в стената клин, на който да окачваме дрехите си. Имах чувството, че сме затворници и непрестанно проверявах дали вратата не е заключена и залостена.

Пристигнахме късно следобед, когато слънцето залязваше и от реката нахлуваше влажна мъгла, затова Бенджамин настоя да получим мангал и дърва за огън. Плещестият иконом Джон Фарингтън кисело се съгласи и изскочи навън, мърморейки, че не е кръчмар и че в Тауър има прекалено много гости. Същата вечер се срещнахме с приближените на кралица Маргарет, когато се събраха в голямата зала за вечеря. Беше студено и мрачно помещение с голи стени и мръсни рогозки на пода; единствената утеша бяха буйният огън в голямото огнище и храната, която макар и проста, беше топла и в изобилие.

Доктор Агрипа ни представи на кралица Маргарет и аз вътрешно изпъшках, когато я видях. Изглеждаше си точно каквато беше — проблем за всеки мъж, който се приближи на миля от нея. Тя седна на отделна маса и ни загледа, докато отпиваше прекалено бързо от голямата си чаша вино. Русата ѝ коса беше покрита с фин воал от бял тюл, а месестият ѝ нос и пронизващите очи показваха родството ѝ с Тюдорите. Лицето ѝ беше широко и пълно, устните — пътни и чувствени, закръгленото ѝ тяло в обсипаната ѝ със скъпоценни камъни дреха изльчваше неутолим пътски глад. Похотлива си беше Маргарет. Несъмнено достави удоволствие на много мъже, но всички си платиха за това. Беше гореща като маша и обичаше будоарните удоволствия повече от всички други. Съпругът ѝ съвсем наскоро беше убит при Флодън, когато тя, бременна с детето му, вдигна полите си за граф Ангъс. Уплаших се от начина, по който кралицата разглеждаше Бенджамин — с полуотворена уста и непрестанно овлажняващо устни

с връхчето на езика си, сякаш гледаше коледен подарък, който гореше от нетърпение да разопакова.

— Мастър Бенджамин — каза тя тихо със сладък и изискан глас.

— Ваше величество.

Кралица Маргарет протегна пухкавата си ръка за целувка.

Бенджамин се приближи, надвеси се над масата и повдигна отрупаните ѝ с бижута пръсти към устните си. Разбира се, на мен тя не обърна внимание.

— Мастър Бенджамин — промърмори Маргарет, — аз съм кралица, пропъдена от страната си, отделена от детето си, от своя народ. Моля ви да използвате всичките си умения, за да ми помогнете. Ако успеете, ще получите не само златото ми, но и сърцето ми.

Разбира се тълстата коронована кучка не каза и дума за убийства или засади! Проклета лъжкиня! Какъвто си беше галантен глупак, господарят ми промърмори тържествено обещание. Аз я прецених като лицемерка, не ми харесваше и придворната ѝ дама лейди Кари, която стоеше наблизо. Сивата ѝ коса беше прибрата под нелепо боне, върлинестата ѝ фигура — обвита в тъмно кадифе. Имаше лицемерно набожно и кисело лице на човек, който си умира да разваля удоволствието на другите. Страхотна двойка бяха те, кралица Маргарет и лейди Кари, Гог и Магог^[1] в рокли! Както и да е, след представянето, кралицата се усмихна превзето на Бенджамин и щракна с дебелите си бели пръсти да се оттеглим. Лейди Кари ни хвърли последна кисела усмивка и ние тръгнахме из залата, за да се запознаем с останалата част от компанията.

Бандата веселящи-изгнаници беше насядала около дървената маса и не ни удостои с поглед, докато доктор Агрипа, който седеше начело, не стана и не почука с кокалчетата на пръстите си по голите дъски. Започна представянето: сър Уилям Кари, ковчежникът на кралицата, беше висок мъж със зловещ вид, ниско подстригана коса и изпъкнало чело. Едното му око беше скрито от превръзка, а другото яростно се оглеждаше, сякаш непрестанно очакваше нападение. Прочут воин, вече отминал петдесетото си лято, Кари беше приятел на убития крал Джеймс, един от малкото оцелели в битката при Флодън и успели да се измъкнат от кървавото клане. След като видях жена му, си помислих, че на негово място щях да си остана там или да замина с кораб за чужбина.

Следващият беше Саймън Муди, капелан и раздавач на помощи за бедните. Беше дребен и нервен, с мицосива коса, изпито бледо лице и най-рядката брада и мустаци, които някога съм виждал.

Джон Рутвен, икономът, беше червенокос и имаше подпухналото лице на пияница, леденосини изпъкнали очи и нос, който се извиваше като кука над дебели червени устни. Беше човек, който знае до пени колко пари има и веднага може да ти каже колко струват и той, и всички около него. Постоянно галеше една черно-бяла котка и я хранеше с остатъци от масата, дори говореше с проклетото животно. Където и да отидеше, котката го следваше и аз тайно се зачудих дали не е магьосник, а тя — неговият дух-чирак.

Следващият капитан Мелфорд, плещест индивид с ниско подстригана коса, чиято глава беше кръгла като гюле. Бледосините му очи просветваха като тези на котката, а жълтеникавото му лице изглеждаше още по-свирепо от заострената брадичка и белега, който минаваше през едната му буза. Мъж на неопределена възраст и със съмнителен морал, Мелфорд носеше шотландско наметало върху ризата си; за разлика от останалите не беше обут в панталони, а в черни вълнени гамashi, натъпкани в ездитни ботуши с висок ток. Онова, което привлече вниманието ми, беше подплънката между краката му, която стърчеше чудовищно, сякаш скриваше гениталии на кон.

Мелфорд беше строен, блед и несъмнено неприятен. Седеше на масата в предизвикателна поза. Голата му кама, промущена в железен пръстен на колана, говореше, че е наемник, един от онези платени убийци, за които убийството е всекидневие, а страданието, което причиняват — просто риск на занаята. И той като останалите посрещна Бенджамин и мен студено и мрачно, едва повдигна поглед, когато доктор Агрипа заговори.

Най-накрая стигнахме до Скозби. Отначало той не ме позна, но после ми хвърли поглед, пълен с омраза. Божичко, помислих си, ако се разболея, предпочитам да повикам сатаната да се грижи за мен, отколкото да позволя на този тип да се доближи до леглото ми. Естествено, докторът поздрави радостно Бенджамин.

— Бенджамин! Бенджамин! — извика той, когато заехме местата си. — На всички в Ипсуич им е мъчно за теб — усмивката на лицето на стария негодник се разшири. Той стана, отметна богатата си

наметка и протегна ръка. — Радвам се да видя, че чичо ти отново е благосклонен към теб.

Бенджамин стисна ръката на стария шарлатанин.

— Добри ми мастър Скозби, слава Богу, че си с нас! Ние от Ипсуч... — господарят ми не довърши изречението си.

Скозби ме изгледа още веднъж презрително и се обърна.

Останалата част от свитата се върна към месото и зеленчуците на трапезата.

— В името на Бога, господарю — промърморих, — защо кардиналът е назначил Скозби за лекар на кралица Маргарет? Той лекува всичко с пиявици и още повече пиявици!

— Мастър Скозби има своите добри качества — отвърна Бенджамин. — Просто някои хора не го разбират.

— Да — прошепнах, — особено пациентите му. Но нищо не могат да направят по въпроса, защото повечето са мъртви!

Господарят ми се усмихна леко, поклати глава и започна да се храни. Огледах хората около себе си: груба и неприветлива сбирщина мошеници с тъмни дрехи и кисели физиономии. Бяха малка, враждебна група, обединена от хленченето по някогашното си величие. Всички бяха родом от Англия, отпътували за Шотландия с Маргарет, когато се беше омъжила за крал Джеймс. Говореха за мъртвия крал с уважение, дори с благоговение. Отначало не можах да определя истинското естество на връзката им с прогонената шотландска кралица. Стори ми се, че е страх, примесен с уважение, защото Маргарет се държеше на разстояние, но след няколко дни промених мнението си: тя ги плашеше, но те все пак бяха свързани с нея като единствен път към богатството и разкоша. Разбира се, имаше и изключения. Мелфорд изглеждаше по-скоро безразличен, отколкото уплашен; освен това приемаше сериозно задълженията си. Където и да отидеше кралицата, той я следваше и аз се питах дали не ѝ осигурява и нещо друго освен защитата. Скоро, след като пристигнахме в Тауър, споделих това с Бенджамин и той ми се видя изненадан. Седна на ръба на леглото си и поклати глава.

— Кралица Маргарет не е задоволена плътски — заяви той за мое изумление.

— Откъде знаеш, господарю?

— О — отвърна той небрежно, — лицето я издава. Мелфорд може и да спи с нея, но не я задоволява.

Погледнах го с шеговито учудване. Знаех, че Бенджамин има своите тайни, но не го смятах за познавач на жените.

— Виждаш ли, Роджър, мъжете приемат жените като средство за изживяване на невероятно удоволствие — той се прокашля — или поне някои. Малко мъже смятат за част от своите задължения да доставят на жените удоволствие и да ги задоволят напълно — той ми се закани с пръст. — Помни това, Роджър.

Кимнах тържествено, легнах си, обърнах се към стената и се зачудих откъде Бенджамин вадеше заключенията си. Разбира се, аз бях прекалено самоуверен. Господарят ми бе въплъщение на старата поговорка: „Тихите води са най-дълбоки.“

Както казах, повечето приближени на кралицата се бояха от нея, но имаше още две изключения. Доктор Агрипа се държеше с нея почти презрително, отговаряше ѝ рязко, шегуваше се с нея, без да показва ни най-малка следа от страх, камо ли уважение. Другият, който не се боеше, беше Кейтсби и скоро открих, че той е потаен човек. Отношенията му с кралицата бяха доста загадъчни. Понякога на масата той ставаше и сядаше до нея. Лейди Кари и Мелфорд се отдръпваха, кралицата и Кейтсби седяха, сближили глави, потънали в задълбочен разговор, сякаш бяха съпруг и съпруга или брат и сестра, свързани от силна обич. Кейтсби вече беше доказал, че отлично владее меча по пътя от Ипсуич, а сега показваше и уменията си на политик. Първата вечер в Тауър го попитах защо кралицата е избрала тази крепост, след като и на двата бряга на Темза има по-уютни места. Той се усмихна.

— Не кралицата избра Тауър, а аз. Първо, близо сме до Селкърк. Второ, далеч сме от заразата. И последно — той ме изгледа лукаво, — лесно е да държиш всички под око, когато сме заедно на едно място.

Да, Кейтсби беше умен и проницателен!

На третия ден в Тауър ни заведоха в килията на Селкърк, високо в Кулата на Широката стрела. Тя беше по-уютна от нашата стая; в нея имаше два мангала, избелял гоблен на стената, писалище, столове и удобно легло с балдахин. Но беше пропита със зловоние. Забелязах с отвращение, че цукалото, пълно с изпражнения, стоеше в средата на стаята, където всички можеха да го видят и помиришат. Самият

Селкърк не беше приятен човек: блед и костелив, с червеникава, изпъстрена със сиви кичури сплъстена коса, която падаше до раменете му. Очите му бяха светлосини и изпълнени с лудост. Бенджамин едва разпозна в него човека, когото беше заловил в Диеп, но странното беше, че той разпозна господаря ми и го приветства топло като отдавна изгубен брат. Кейтсби, Фарингтън и доктор Агрипа ни заведоха при него. Те се отнасяха към Селкърк с иронична почтителност и щом приключиха с представянето ни и двамата с Бенджамин седнахме, се оттеглиха и вратата след тях се заключи.

Гледах нещастния луд и се чудех защо е толкова важен за тях. Рутвен, единственият член на свитата на кралицата, който се отнасяше към нас поне донякъде дружелюбно (защото останалите приемаха Бенджамин като шпионин на кардинала), ни беше разказал малко за Селкърк: че бил лекар на крал Джеймс и пътувал с него до Флодън. След смъртта на краля избягал в чужбина, първо в Ниските земи, а после във Франция.

— Бог знае защо бедничкият си е загубил ума — беше промърморил Рутвен.

Сега аз също се чудех каква е причината, докато Селкърк седеше на писалището си и дългите му, костеливи пръсти разместваха късове пергament. Бенджамин разговаряше с него, припомняше му срещата им в Диеп. Понякога лудостта сякаш изчезваше и Селкърк отговаряше разумно и разбираемо, но после умът му отново започваше да блуждае. Той ломотеше нещо на шотландски диалект или вземаше пергаментите от писалището и започваше да ги чете, сякаш не бяхме там. Дори позволи на Бенджамин да ги погледне.

— Откъслечни стихчета — промърмори господарят ми и погледна Селкърк в очите. — Кой ги е писал?

— Кралят беше добър поет — отвърна мъжът. — Той и Уили Дънбар. — Селкърк се усмихна лукаво. — А някои съм написал аз.

Той ни подаде още няколко парчета пергамент и аз се зачетох. Прости ми, Боже, бяха безсмислени като някой отдавна забравен език; просто думи и фрази, някои на английски, други на шотландски диалект, но нито една не беше смислена. Въпреки това Бенджамин се отнасяше мило със затворника — като с дете, говореше му тихо, задаваше му въпроси, печелеше доверието му. Всеки ден ходехме при него. Бенджамин винаги носеше голяма гарафа вино и поднос с чаши.

Всеки път пазачите пред вратата на килията оглеждаха чашите и опитваха от виното, а икономът Фарингтън винаги ни придружаваше. Най-накрая не издържах.

— Горкият човечец е луд! — възкликнах аз. — Кой би искал да му навреди?

Фарингтън се намръщи и дебелите му, черни вежди се сключиха.

— Бог знае — нацупено каза той. — Но заповедите са си заповеди, а те идват от най-високо място.

Зададох същия въпрос и на Кейтсби, но той само сви рамене и промърмори:

— Селкърк е по-важен, отколкото си мислиш.

Затова оставил нещата, както си бяха. Признавам, че се възхищавах на ума и способностите на Бенджамин. Обикновено той оставяше Селкърк да си ломоти, но когато разумът му се проясняше, бързо му задаваше въпроси.

— Какво толкова важно знаеш? Кои са *Les Blancs Sangliers*? Защо си затворен в Тауър?

И продължаваше в този дух. Наблюдавах Бенджамин и започнах да разбира姆 защо чичо му го е избрали за тази работа. Една вечер, докато се разхождахме ръка за ръка около Бялата кула, му казах:

— Господарю, изглежда ти се удава да общуваш с този нещастен луд.

Бенджамин спря, тялото му се стегна и той отправи поглед в мрака.

— Да, да — промърмори. — Имам опит в това. Чично го знае.

После ме изгледа, внезапно помрачнял. Повече не настоях.

Най-накрая ми омръзна да ходя при Селкърк, затова се извиних и дни наред обикалях из Тауър. Кралската крепост беше мрачно и зловещо място; коридори, които свършваха внезапно, вити стълбища, които не водеха наникъде. Попитах един от пазачите защо е така.

— Някои хора идват тук — промърмори той, поклащайки глава — и умират в килиите си, на дръвника или на бесилото. Някои пристигат и просто изчезват заедно с килиите си. Вратите се свалят, всички отвори се зазиждат и те остават вътре, докато умрат.

Да, Тауър е мрачно, дяволско място. Понякога нощем чуха странни писъци, които обсебваха сънищата ми и ги изпълвала с

кошмари. Чудех се дали ги издават нещастниците от стаите за мъчения или духовете на онези, зазидани в стените на голямата крепост.

Също толкова плашещи бяха и хората, които живееха тук. Загадъчният доктор Агрипа влиташе и излиташе от Тауър като прилеп, за да изпълнява заповедите на кардинала. Веднъж Бенджамин ме изпрати в покоите му, които гледаха към църквата „Свети Петър в окови“. Доколкото си спомням, следобедът беше доста горещ, бледото слънце приличаше през воала речна мъгла, която се просмукваше над стените и през портите на Тауър. Почуках на вратата на доктора. Отговор не последва, затова я отворих. Агрипа седеше на пода. Обърна се към мен с разкривено от гняв лице.

— Вън! — изрева. — Мислех, че вратата е заключена.

Бързо затворих вратата, но успях да доловя мириз на изгоряло като от празно котле, забравено над буен огън. А в стаята беше студено, леденостудено като в полята през мразовит зимен ден. Изчаках пред вратата. След малко доктор Агрипа отвори и лицето му се разцъфна в очарователна усмивка.

— Скъпи ми Шалот — възторжено рече той, — много съжалявам. Заповядай.

Когато влязох, стаята беше топла и изпълнена с приятни ухания. Предадох му съобщението от господаря си и си тръгнах колкото се може по-бързо, вече убеден, че добрият доктор е могъщ черен магьосник.

Освен това реших, че е по-безопасно да си стоя в стаята. С течение на времето Бенджамин спечели доверието на Селкърк.

— Не е толкова луд, колкото изглежда — отбеляза господарят ми. Продълговатото му лице беше набраздено от умора, но хълтналите му очи бяха присвiti съредоточено.

— И каза ли ти нещо?

— Да, бърбори за Париж и за някаква кръчма, наречена „Златният петел“.

— Ами тайната му?

Бенджамин поклати глава.

— Каза, че я описал в стихотворение, но ми изрецитира само първите два стиха.

Бенджамин затвори очи.

— И какви са те?

— „От дванайсет по-малко трябва да е с три или на краля няма принц да се роди.“

Той отвори очи и ме погледна.

— А нещо друго?

Бенджамин поклати глава.

— Може би след време.

Но времето на Селкърк беше изтекло. Около десет дни, след като пристигнахме в Тауър, Бенджамин се прибра късно вечерта. Разказа ми за късната си среща със затворника, заяви, че шотландецът обичал кларета колкото мен, уви се в завивките и начаса заспа. На другата сутрин бяхме грубо събудени от тропане по вратата и ръмженето на един от пазачите:

— Трябва да дойдете веднага в Кулата на Широката стрела. Селкърк е мъртъв!

Набързо се облякохме, увихме се с наметките си, за да се предпазим от ранната утринна мъгла, претичахме през моравата, пробихме си път през тълпата слуги, коняри и войници, които стояха край входа на Кулата. Изкачихме витото каменно стълбище и влязохме в килията на Селкърк. Повечето от приближените на кралицата се бяха струпали около голямого легло с балдахин, където лежеше трупът на Селкърк, увит в чаршаф.

— Какво е станало? — извика Бенджамин.

Кейтсби поклати глава и отмести поглед. Доктор Агрипа седеше на едно столче със странна усмивка на кръглото, пълно лице; Кари, Муди и Рутвен се бяха скуччили един до друг, докато Фарингтън разпитваше четиридесет пазачи. След въпроса на Бенджамин настъпи кратко мълчание.

— Селкърк е мъртъв — тихо обяви Агрипа. — Скозби смята, че е бил отровен.

Бенджамин веднага отиде до подноса с чаши и каната вино, които беше донесъл предишната вечер.

— Не ги докосвай! — кресна Скозби.

Старият шарлатанин беше влязъл отново зад нас и носеше торба, която предполагам, беше пълна с обичайните му боклуци — ножове, хороскопи и чаша за кръвопускане.

— Защо смятате, че е бил отровен? — попита Бенджамин.

Скозби се усмихна самодоволно. Отиде до леглото и дръпна изцапания чаршаф. Един поглед беше достатъчен. И приживе Селкърк не представляваше приятна гледка, но след въздействието на смъртоносната отрова изглеждаше ужасно. Косата му бе разстлана върху мръсната възглавница, изпитото му бледо лице беше получило синкав оттенък, устата му бе изкривена, очите гледаха безжизнено нагоре.

— Мили Боже! — промърмори господарят ми. — Ужасна смърт след ужасен живот. — Той се наведе и помириса устата на мъртвеца.
— Определихте ли каква е отровата?

Скозби сви рамене.

— Беладона, бучиниш или арсеник. Единственото утешение е, че смъртта му трябва да е била бърза.

— И подозираш, че е бил отровен с виното? — попитах аз.

Скозби се доближи и помириса гарафата и чашата. Негодникът не бързаше. Знаеше кой ги е донесъл. Затова си налях чаша и я изпих на един дъх.

— Господарят ми не го е отровил! — извиках.

(Това е най-смелата постъпка през живота ми.)

— Надявам се — язвително рече Скозби, — иначе ще умреш до един час.

— Не само изглеждам добре, мастьр Скозби — казах му, — но и се чувствам добре, което не може да се каже за теб!

— Не се карайте — намеси се доктор Агрипа. — И никой да не излиза оттук. Има още нещо, нали?

Фарингтън отиде до масата, отмести парче пергамент и хвърли на пода една увехнала бяла роза.

— Селкърк беше открит на леглото. Тази бяла роза открихме на писалището.

— Бялата роза на Йорк е и емблема на *Les Blancs Sangliers* — промърмори Кейтсби.

След думите му в стаята настана мълчание, но Бенджамин не се оставил да бъде сплашен.

— Чакайте малко — каза той решително. — Селкърк беше вечерял преди да отида при него снощи — нали?

Фарингтън кимна.

— Дойдох тук с гарафа вино. И храната, и виното за Селкърк бяха опитани от пазачите, нали?

— Така е — отвърна Фарингтън.

— Посети ли някой Селкърк, след като аз си тръгнах?

— Не! — извикаха пазачите в хор.

Бенджамин поклати глава.

— Невъзможно. Някой трябва да е отишъл при него.

— В подножието на стъпалата имаше двама пазачи — отговори Фарингтън. — И още двама пред стаята. Вратата беше заключена и залостена.

— Освен при обичайната процедура — обади се един от войниците.

— Каква е тя? — попита Кейтсби.

— След като мастър Даунби си тръгне, винаги изчакваме малко, после отваряме вратата на килията, за да се уверим, че всичко е наред.

— И? — попита Бенджамин.

— Нищо. Селкърк седеше на писалището и си мърмореше нещо.

— Има ли таен проход към килията? — попитах аз.

Фарингтън презрително се изсмя.

— За Бога, човече, това е Тауър, а не някакъв бордей! Погледни сам — той посочи сивите гранитни стени. — И преди да ме попиташи — дори фокусник не може да се изкатери по десет-дванайсет метрова гола стена, и джудже не би се промъкнало през тесните прозорци!

— Може би не е убийство — заяви Агрипа, — а самоубийство.

— Невъзможно — отвърна Фарингтън. — Двамата с мастър Кейтсби претърсихме помещението. Не открихме нищо.

Бенджамин ме дръпна за ръкава и ме поведе към писалището на Селкърк, но от него не липсваше нищо: омазнените късчета пергament и двете мръсни пера, напукани и суhi, се търкаляха по повърхността му. Бенджамин ги вдигна, подуши ги и ги захвърли обратно.

— Вече казах — извика Фарингтън, — че съм претърсил стаята — нищо не липсва!

Внезапно Кейтсби пристъпи рязко напред с тревожен израз.

— Това е истинска загадка. Човек седи в заключена и охранявана килия. Няма отрова, нито са му носили лекове, а на сутринта е намерен убит, без следа от отровата, която е станала причина за смъртта му.

— И убиецът е загадка — обади се Бенджамин. — Той трява да е оставил тук бялата роза.

— Единственият отговор — намесих се нагло, гледайки в упор Агрипа — е, че Селкърк е бил убит по начин, който противоречи на природните закони.

— Селкърк — каза тихо доктор Агрипа — е бил убит и смятам, че неговият убиец е сред присъстващите тук — той вдигна ръка, за да спре всякакви възражения. — Но сега не е време да обсъждаме това. Трява да уведомим кралицата. Ще се срещнем по-късно в покоите й.

Кейтсби нареди да отнесат тялото на Селкърк и да приберат вещите му в чувал. Всички излязохме тихо, съзнавайки, че доктор Агрипа беше казал истината. Убиецът беше един от нас.

Час по-късно се срещнахме в разкошната, тапицирана с коприна приемна на кралица Маргарет в кралските покои. Помня, че беше тъмно, над Темза вилнееше гръмотевична буря и еди капки дъжд биеха в пъстрите стъкла на прозорците. Пламъкът на восьчните свещи се отразяваше в сребърните и златни украшения, докато заемахме местата си около дългата полирана маса. Кралица Маргарет седеше начело, превила рамене, обградена от Кейтсби и Агрипа, а зад тях се издигаше мрачната злокобна фигура на капитан Мелфорд. Цялата ѝ свита, включително управителят Фарингтън, присъстваше. Кралицата изглеждаше бясна. Тя тропна по масата с юмрук.

— Селкърк е бил убит! — започна Маргарет. — И убиецът е тук, в Тауър — може би в тази стая. Той е и предател, член на *Les Blancs Sangliers*. Въпросът е защо е бил убит Селкърк и по-важно, от кого? Няма нужда — продължи тя, хвърляйки ми убийствен поглед, — да говорим за черна магия. Убийството е нещо материално и убиецът на Селкърк ще почувства осезаемо конопеното въже, когато му нахлузят примката на врата! Но първо — тя хвърли нежен поглед към Бенджамин, — разкри ли нещо затворникът?

Бенджамин се намръщи, заслушан в трополенето на дъждовните капки отвън.

— Всичко, което ми каза, вече споделих със сър Робърт Кейтсби. Селкърк беше луд, но имаше моменти на проблясъци. Ваше величество, той говореше за покойния Ви съпруг, великия крал Джеймс, и за скитанията си из Париж. И непрекъснато припяваше:

*От дванайсет по-малко трябва да е с три
или на краля няма принц да се роди.*

— Нещо друго?

— Питах го защо е в затвора и веднъж ми отговори: „Заштото
мога да броя дните.“

— Това ли е всичко? — попита Кейтсби.

— Да, сър Робърт. Защо? Трябва ли да има още нещо?

— Тогава нека изясним кой какво е правил — намеси се бързо
кралица Маргарет. — Аз и сър Робърт бяхме в града. Тръгнахме,
мастър Даунби, по същото време, когато ти отиде в килията на
Селкърк. Доктор Агрипа беше с негова светлост кардинала. Къде бяха
всички останали?

Слушах с половин ухо обясненията; всички, включително и аз,
можеха да обяснят къде са били през нощта, когато Селкърк е бил
убит. По-интересно ми беше изражението на Рутвен. Той гледаше
Бенджамин с полуотворена уста, сякаш господарят ми беше разкрил
някаква голяма тайна.

— Мастър Фарингтън — отсече кралица Маргарет, когато
приближените ѝ свършиха с разказите си, — всеки от моята свита
може да обясни къде е бил.

— Моите хора също! — изръмжа в отговор икономът.

Кари запротестира остро:

— Но как може човек да бъде убит, когато е заключен в килия и
охраняван? Убиецът е трябвало някак да му даде отровата и да остави
бялата роза!

— И ако убиецът е влязъл вътре — забеляза Муди, — защо
Селкърк не е възразил или викал?

— Може би го е познавал — отвърна сухо и рязко Агрипа.

— Мастър Фарингтън — попита Кейтсби, — сигурен ли сте в
пазачите?

— Напълно. Те са наемници, за тях Селкърк е просто един
затворник. Те се дебнат помежду си. Нещо повече, снощи и аз, и
помощникът ми направихме проверка и намерихме всички по местата
им. Ако някой липсваше — завърши той — и четиридесета щяха да
увиснат на бесилото и те го знаят.

Кралица Маргарет кимна и се усмихна кисело. И тя, и другите, гледаха хладно към Бенджамиン. Знаех какво си мислеха! Той беше последният човек, разговарял със Селкърк, а старият принцип в правото все още е в сила: човекът, който е видял последен жертвата, трябва, *prima facie*^[2], да бъде главен заподозрян. Но Бенджамиン също познаваше законите.

— Кой откри трупа? — попита той.

Кейтсби посочи Фарингтън.

— Един от пазачите отворил вратата и видял Селкърк да лежи там. Изпрати да ме повикат, а аз извиках Кейтсби.

— Аз и кралицата — промърмори сър Робърт — се бяхме върнали в Тауър по малките часове. Бях в стаята си и разговарях с Мелфорд. И двамата се отзовахме. — Той сви рамене. — Останалото знаете.

— Трябва да уведомим милорд кардинала — намеси се кралица Маргарет. — Мелфорд, съобщете му веднага — тя се изправи. — Останалите са свободни, но никой — повтарям, никой, не бива да напуска Тауър.

С Бенджамиン тръгнахме обратно през покритата с призрачна мъгла морава на Тауър. Господарят ми беше блед и затворен в себе си, осъзнаваше неизречените обвинения срещу него. Трябва да призная, прости ми, Боже, че дори в моя ум напираше съмнение.

— Какво мислиш, Роджър?

Бенджамиン спря и се обърна към мен, нахлупвайки още повече качулката си.

— Нищо — излъгах аз. — Всъщност...

— Говори!

— Защо Селкърк беше убит сега? Искам да кажа, той е от седмици в Тауър. Защо носителят на бялата роза нанесе удар толкова дни след пристигането ни тук?

— Продължавай, Роджър.

— Ами... — запънах се аз, — така изглежда, че *ти* си убиецът.

— Искаш да кажеш, че са ме довели тук с тази цел?

— Или е така — отвърнах бавно, — или си разбрал нещо от Селкърк и затова той е трявало да бъде убит.

— Така е! — Бенджамиン се взря в мъглата край нас.

Стояхме и слушахме приглушените шумове от пазачите на укрепленията над нас, цвilenето на конете от конюшните и трополенето на каруца по настлания с плочи двор.

— Онова, което знам аз, го знаят и кралица Маргарет, и свитата й. Но какво е то, освен няколко неясни фрази? — той ме погледна разсеяно. — Селкърк каза, че стените имат уши. Смееше се и твърдеше, че те си имали тайни. Отнесли са тялото му. Хайде, Роджър.

Върнахме се в пустата стая на Селкърк в Кулата на Широката стрела, където бяха останали само мебелите. Тялото беше отнесено в дома за покойници близо до параклиса.

(Като си спомням това, се чудя дали сега духът на Селкърк се е присъединил към другите, които често се мяркат из крепостта. Капеланът клати глава. „Духове не съществуват“, мърмори той. Каква изненада очаква дребния многознайко!)

Бенджамиン внимателно започна да оглежда стените. От време на време намираще място, където хоросанът беше изронен. Бъркахме и проверявахме във всички пукнатини, но от тях не изпадна нищо, освен малко пясък и няколко камъчета. Спомних си колко висок беше мъртвецът и по мое настояване двамата се качихме на писалището, за да огледаме дупките високо в стената. След час усилията ни се увенчаха с успех. Открихме цепнатина между тухлите и Бенджамиン извади малко, пожълтяло и смачкано късче пергament. Скочихме долу и като двама ученици, открили съкровище, забързахме към стаята си... Десетилетия по-късно все още си спомням думите на онова нескопосано стихотворение, което криеше толкова много тайни и беше причина за такива кървави убийства.

*От дванайсет по-малко трябва да е с три
или на краля няма принц да се роди.
В гнездото на сокола
агнето заспа,
Лъвът пък си поплака,
макар и да умря.
Сега истината Се Намира
В Ръцете Свети
на мястото, което крие*

костите на Дионис.

— Проклет да съм, господарю! — прошепнах аз. — Какво означава това?

— Селкърк — отвърна Бенджамин — непрекъснато повтаряше първите два стиха. Може би това е някакъв тайнопис? И всяка дума има някакво скрито значение?

— Е — казах горчиво, — поне имаме какво да покажем на кардинала, когато изпрати за нас.

---

[1] Произходът на имената Гог и Магог не е напълно изяснен. Според библейското предание те символизират враждебните сили, които ще поведат последната битка срещу последователите на Христа. В Библията, Книга ни Йезекиила, се среща и друга интерпретация — Гог е цар, а Магог — неговото царство. Същевременно на Британските острови съществува предание, според което Гог и Магог са двама великани, основали Лондон. — Бел.ред. ↑

[2] Prima facie (лат.) на пръв поглед — в обичайното право изразът се използва за обозначаване на доказателства, които са достатъчни, стига да не бъдат оборени. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Думите ми се оказаха пророчески. Следващото утро беше ясно и ведро. Силното слънце вече топеше речната мъгла, когато Мелфорд влезе в стаята ни и съобщи:

— Милорд кардиналът иска да види и двама ви. Освен това нареди по пътя да ви покажа нещо.

Знаете ли, усетих какво предстои, още докато грабяхме наметките си, за да последваме Мелфорд вън от Тауър. Най-ужасните ми страхове се потвърдиха, когато, вместо да вземем лодка, Мелфорд ни поведе през Олдгейт и по вонящите градски улици. Бенджамин се приближи към мен.

— Какво смяташ, че ще стане, Роджър? Къде ни води Мелфорд? Ядосан ли е чично ми кардиналът? Аз не съм убиец.

— Сигурен съм, че няма за какво да се тревожим — изльгах аз.

— Мелфорд ще ни покаже чудесата на града, може би ще ни купи сладкиши и пай от гостилниците. Може би ще отидем да видим мечките или ще пием в някоя уютна кръчма.

Господарят ми се усмихна и угрожеността се разсея като облак от откритото му лице. Отместих отчаяно поглед. (В някои отношения той беше толкова невинен!) Продължихме покрай църквата „Сейнт Милдред“, Скалдинг Али и Поултри Комптьр. Показах на Бенджамин къщата близо до Уолбрук, която сър Томас Мор си беше купил наскоро, както и домовете на други придворни сановници. Трябваше да бърборя, за да се успокоя. Минахме през Чийпсайд, където край разнебитените сергии на бедните търговци стояха гръмогласни чираци и ни предлагаха разноцветни конци, шапки от памучно кадифе, дрънкулки и други джунджурии.

Господарят ми, който си беше провинциално момче, спря пред една сергия, но Мелфорд се завъртя на пета и се върна с ръка върху камата. Забелязвайки раздразнението му, Бенджамин бързо оставил предмета, който разглеждаше и ние продължихме.

Най-накрая стигнахме до затвора Нюгейт — огромна, грозна тъмница, прилепена към стената на стария град — ужасна гледка, която не ставаше по-приятна от миризмите и дима, идващи от близките касапници, нито от канавката по средата на улицата, задръстена с боклук. Вонята беше толкова ужасна, че Мелфорд извади от кесията си топчица ароматно вещество и я поднесе към носа си. Беше се събрала голяма тълпа и очите на всички бяха вперени към обкованите с желязо порти на затвора. Прозвуча тръба и пронизителните ѝ звуци смълчаха тълпата. После, при вида на отварящите се врати, се надигна рев. Дори търговците, които бутаха колички, натоварени с кошници хляб, готово месо и плодове, спряха да търгуват и вдигнаха поглед.

Видях кон, между чиито уши танцуваха три черни пера. Прозвуча барабан и с всеки удар тълпата наоколо се смълчаваше все повече. Видяхме барабанчика да върви пред каруца, заобиколена от пазачи със свалени наполовина алебарди. Каруцарят беше облечен от главата до петите в черна кожа, а лицето му беше скрито от аленна копринена маска с процепи за очите и устата. Самата каруца беше голяма и украсена със символи на смъртта. В нея стоеше мъж, чиято червена коса блестеше на слънцето. До него свещеник мърмореше молитва за умиращите. Спомних си делото в Ипсуич и разбрах какъв ужас ни предстои.

Вгледах се между ритлите на каруцата и забелязах евтиния ковчег от борово дърво. Лицето на господаря ми стана пепеляво. Помислих, че ще припадне или избяга, но Мелфорд беше застанал между нас, принуждавайки ни да следваме каруцата на смъртта. И ние го направихме, като оплаквачи, докато процесията бавно се виеше към Елмс в Смитфийлд, спирайки само в кръчмата „При Ангела“ за обичайната халба ейл за смъртника.

Личеше, че има нужда от нея; лицето му беше пурпурна маска от рани. Едва се държеше на краката си; по голите му рамене се виждаха червени следи от камшик, а едната му ръка висеше неестествено отпусната. Най-накрая каруцата стигна до голямата бесилка, издигната високо на платформата близо до дръвника, в който беше забита огромна брадва. Друг палач, облечен в мръсна престилка, закуца през платформата и сложи примката на шията на затворника. Каруцарят с алената маска шибна коня и се отдалечи, оставяйки бедния човечец да се гърчи във въздуха. Внезапно откъм тълпата полетяха бели рози и

едно хлапе скочи и хвана гърчещите се крака на предателя. То го дръпна надолу тъй рязко, че дори от мястото си ясно чух как вратът му се скупи. После хлапето бързо изчезна.

Бенджамин се обърна и повърна, предизвиквайки подигравките на няколко старици, които се бяха събрали, за да се забавляват; те бяха разочаровани, че допълнителните наказания — кастиране, изкормване и обезглавяване — вече бяха излишни. Мелфорд, чието разочарование също беше очевидно, се обърна, щракна с пръсти и рязко ни заповяда да го последваме.

— Това беше предупреждение, нали? — прошепна Бенджамин, докато бършеше устата си с опакото на ръката.

Похвалих го за прозорливостта му. Уверявам ви, господарят ми не беше глупак, просто беше чист човек, незапознат със злините на този свят. Признавам, че и аз бях ужасен. Чувствах се изтощен от жегата, тълпата и гледката на онова ужасно, гърчещо се тяло.

Пристигнахме в Уестминстър. Мелфорд показва заповедта на Уолси на различни чиновници, докато един прислужник с герба на кардинала върху ливреята — три кардиналски шапки на ален фон — ни поведе нагоре към кралските апартаменти. Срещнахме още пазачи и отговорихме на нови въпроси, преди голямата, обкована с желязо врата да се отвори и да влезем в богато обзаведено преддверие: тук имаше големи резбовани столове и писалища, фино изработени масички с тънки крачета и плотове, покрити със сребро и топази. Ръцете ме сърбяха да погаля тези ценности, но почти веднага с Бенджамин ни отведоха при кардинала. Той седеше на стол, подобен на трон, пременен в алената си роба. Светлината танцуваше по големия кръст, който висеше от верига на гърдите му и проблясваше в искрящите диаманти, покриващи пръстите му.

Писари бързаха напред-назад, носейки купища документи. Миришеше на пресен воськ и смола, тъй като кардиналът подпечатваше заповеди, които носеха живот, богатство, свобода, затвор, изгнание или жестока смърт на Тауър Хил или в Смитфийлд. Уолси вдигна очи и ни погледна с твърдите си като кремък очи. Разбрах какво е имал предвид авторът на псалма, когато е написал, че проклятието влиза в неговата вътрешност като вода — така нахлу страхът в мен. Кардиналът взе сребърно звънче от писалището и леко го разлюля. Дори камбанен сигнал за тревога не би имал такъв ефект:

всички писари спряха работа и в стаята настъпи тишина. Уолси промърмори няколко думи и прислужниците му изчезнаха бързо като селяни при вида на бирник.

След като си тръгнаха, в стаята отново настъпи тишина, нарушавана само от бръмченето на разгневените муhi и шумоленето на любимата хрътка на кардинала, която се облекчаваше въгъла зад червено-златистите завеси. Бенджамин свали шапка и се поклони възможно най-дълбоко на чичо си. Аз го последвах. Кардиналът ни изгледа мрачно, докато кучето му отиде да изгълта остатъците от храната в сребърна чиния.

— Бенджамин, Бенджамин, скъпи племеннико.

Мелфорд пристъпи напред, прошепна нещо на ухoto на кардинала, усмихна ни се кисело и тихичко излезе. В този миг доктор Агрипа и сър Робърт Кейтсби влязоха в стаята и седнаха от двете страни на кардинала. Звънчето отново издрънча и влезе слуга, който носеше поднос, инкрустиран със скъпоценни камъни. Върху него имаше венециански чаши, високи, с изящни столчета, украсени по ръба със сребро. Прислужникът ги оставил на масата до Уолси и излезе. Самият кардинал учтиво ни наля изстудено елзаско вино и подаде на всеки чинийка със сладкиш. После се върна на стола си с развята аленна роба и ни покани да хапнем. С радост се подчиних, отпивах шумно от чашата и лакомо се нахвърлих върху тънките бисквити. Когато свърших, без да ме е грижа дали Уолси ме гледа, изядох и сладкишите на господаря ми, защото той беше изгубил апетит. (Може да съм малко плашлив, но мразя да ме заплашват и бях решен да скрия ужаса си от Уолси и подобните му.) Лорд кардиналът отпи от чашата си, тананийки си тихичко някаква мелодия.

— Видяхте ли как умря Комптьн? — внезапно попита той.

Бенджамин кимна.

— Това не беше нужно, чично.

— Аз определям кое е нужно и кое не — сопна му се кардиналът.

— Комптьн беше предател. — Уолси се облегна и облиза устни. — Има връзка между смъртта му и тази на Селкърк.

— Какво престъпление е извършил? — попита Бенджамин.

— Комптьн, член на *Les Blancs Sangliers*, купил отровен мехлем от един магьосник. Намазал с него стените на кралската стая, надявайки се да убие краля. Беше заловен и разпитван, но не разкри

нищо. А това много прилича — ядосано заключи Уолси — на твоите среци със Селкърк. Ти не откри нищо, а сега сме изправени пред главобълсканица: как е възможно мъж, заключен в стая, да бъде убит. Освен това не сме открили и следа от отровата, нито как е влязъл и излязъл убиецът. — Кардиналът се намести на стола. — Както казва доктор Агрипа, отровителят трябва да е влязъл, за да остави бялата роза. Предполагам, че при екзекуцията на Компън сте забелязали никакъв негодник да хвърля такива цветя към бесилото?

— Може би е бил същият човек — изтърсих аз.

— Млъкни, глупако! — изръмжа Уолси.

— Компън беше ли разпитван от кралските инквизитори? — попита Бенджамин.

— Разбира се.

— И научи ли нещо, скъпи чичо?

— Не.

— Тогава, скъпи чичо, мисля, че не е правилно да ме наказваш, че не съм успял със Селкърк. Все пак, имах едва десет дни. — Бенджамин изчака ефекта от думите си.

Погледнах към доктор Агрипа, който се усмихваше на себе си, докато Кейтсби гледаше мрачно встрани. Бенджамин сръчно измъкна парчето пергament изпод елека си.

— Преди отново да започнеш да ни упрекваш, ще ти кажа, че намерих нещо. Селкърк го беше скрил в стената на стаята си.

Уолси почти изтръгна документа от ръката на Бенджамин. Не позволи на Агрипа или Кейтсби да го видят, докато мърмореше на глас думите, а след това се взря в Бенджамин.

*От дванайсет по-малко трябва да е с три
или на краля няма принц да се роди.
В гнездото на сокола
агнето заспа,
Лъвът пък си поплака,
макар и да умря.
Сега истината Се Намира
В Ръцете Свети
на мястото, което крие*

костите на Дионис.

— Какво означава това? — попита той и подаде късчето на доктор Агрипа, който го прочете и го предаде на Кейтсби.

— Бог знае, чичо — отвърна Бенджамин. — Но смяtam, че тайните на Селкърк са скрити в тези редове.

Уолси взе сребърното звънче и го разлюля. Главният писар бързо влезе в стаята. Кардиналът взе пергамента от Кейтсби и го хвърли на служителя си.

— Препиши това четири-пет пъти. Гледай да няма грешки и накарай писаря, който се занимава с тайнопис, да го проучи внимателно, за да разбере дали в него има скрито съобщение.

Мъжът се поклони и бързо излезе. Уолси погледна встрани към доктор Агрипа и Кейтсби.

— Говорят ли ви нещо тези думи?

Агрипа поклати глава, без да сваля поглед от Бенджамин и аз долових одобрителен проблясък в погледа му, сякаш докторът беше разбрал, че не сме глупаци, за каквito ни беше смятал. Кейтсби сякаш беше онемял, само поклати глава. Кардиналът се приведе напред, сияещ от задоволство от способностите на любимия си племенник.

— Мастър Бенджамин, добре си се справил, но има още нещо.

Господи, помислих си. Не ми харесва да общувам с големци. Питах се и какво щеше да стане, ако Бенджамин *не* беше открил тайнния ръкопис на Селкърк. Кардиналът се приведе напред и поде със заговорнически тон:

— След няколко дни, на празника на свети Лука, кралица Маргарет ще напусне Тауър и ще отпътува на север към Ройстън, кралско имение край Лестър. Ще остане там, докато се занимава с пратениците от Шотландия, които идват на юг, за да обсъдят връщането ѝ в Единбург. Ти ще се срещнеш с тези пратеници от името на кралица Маргарет и ще чуеш какво ѝ предлагат. — Уолси се взря в племенника си. — Има и още нещо. Селкърк беше убит от някого в Тауър. Един или няколко души от свитата на кралица Маргарет може да са членове на *Les Blancs Sangliers*. Ти трябва да откриеш кои са те,

как и защо са убили Селкърк и най-вече, какви тайни се съдържат в бездарните стихове на Селкърк.

— Всеки от приближените на кралицата може да е таен йоркист — обади се доктор Агрипа. — Спомни си, дори старият Съри, който победи Джеймс при Флодън, някога се е бил за Ричард III. Те може да са се присъединили към свитата на кралицата и да са заминали за Шотландия, за да осъществят някое ново злодеяние.

— Тогава нека ги подмамим да се разкрият! — забеляза Уолси.
— Кажи, че си намерил стихотворението на Селкърк, прочети го пред цялата компания и виж какво ще стане.

Спомних си странния израз на лицето на Рутвен и одобрих съвета на Уолси, макар че повече ме беше грижа за собствената ми кожа. Девизът на стария Шалот е, беше и винаги ще бъде: „Грижи се за себе си и всичко ще бъде наред.“

— Има нещо повече — намеси се Кейтсби. — Един от най-верните шпиони на милорд кардинала в Шотландия, мастър Джон Ървайн, идва на юг. Ноши важни сведения, толкова ценни, че се страхува да ги запише на хартия. Близо до Ройстън се намира абатството „Колдстрийм“. Наредих на Ървайн да се срещне с теб там в понеделник след празника на свети Лъв Велики. Той ще ти разкаже тайните си. Няма да споделяш с никого онова, което ще чуеш, освен с негова светлост кардинала.

Уолси стисна Кейтсби за ръката, когато вратата се отвори и главният писар отново влезе в стаята.

— Какво има, човече?

Писарят поклати глава.

— Ваща светлост, преписах стиховете, но не можем да открием никакъв тайнопис. Нося ви и съобщение. Негово величество кралят ви очаква незабавно — мъжът погледна към нас. — И вашите гости, разбира се.

Сърцето ми замря. Запомнете едно правило от стария Шалот — стойте далеч от владетелите. Те винаги ще настояват, че са всичко за вас, но за тях *вие* не сте нищо друго, освен пионка, сламка във вята. Направо казано, не исках да се срещам с краля, сестра му беше достатъчно зло! Но Уолси се изправи, плесна с ръце и Мелфорд се появи на вратата с двама стражи. Кардиналът прошепна заповедите си на Агрипа и Кейтсби, докато войниците извеждаха мен и господаря ми

от стаята. Слязохме по стълбите след кардинала, прекосихме блестящия под на черно-бели квадрати, отворихме една врата и се озовахме в кралските градини. Те представляваха истински килим от цветове — билки, лилии и множество диви цветя. В далечния ъгъл имаше малка горичка от крушови дървета, макар гордостта на градината да бяха огромните лехи с червени рози, протегнали главички към слънцето.

В другия край на градината имаше широка и гладка морава, където няколко души, облечени в златиста, червена, сребриста и розова коприна направо засенчваха цветята. На тревата около искрящия фонтан от бял мрамор бяха постлани ленени покривки. През онзи ясен есенен ден звукът на ромонещата вода заглушаваше тихото жужене на разговорите и смеха. Мястото беше обградено с прегради от златоткани платове, издигащи се на два метра, между които седеше Хал, Лъжливия крал, с неколцина придворни.

Когато Уолси се приближи, Хенри стана. Стоеше с пригладената си назад червено-златиста коса, разкрачил крака, с ръце на хълбоците — истински колос от мускулеста плът под великолепната си роба. Веднъж бях виждал краля отдалеч, но сега, отблизо, разбирах защо всички му се възхищаваха: облечен изцяло в бяло, той сякаш излъчваше сияние. Косата му, изсветляла от слънцето, беше дълга и падаше на гости къдици до раменете. Гладко избръснато, лицето му блестеше като скъпоценен метал. Само очите по-скоро ме смразиха, отколкото да ми вдъхнат страхопочитание — разположени високо на лицето му, тесни и присвирти срещу слънцето, те излъчваха власт и арогантност, каквито не съм срещдал нито преди, нито след това.

Златно момче беше нашият Лъжлив Хал, преди да полудее, да надебелее, хубавите му крака да се покрият с язви, а кралският задник — с хемороиди. В по-късните години с огромното си увиснало шкембе той приличаше на шопар. Хенри надебеля толкова, че се наложи да му направят специален подвижен стол и стана толкова сприхав, че само аз и шутът му Уил Съмърс дръзвахме да се доближим до него. Вие, разбира се, знаете, че Хенри VIII беше убит, нали? О, да, убиха го, точно преди да сложат тълстото му тяло в ковчега и натиснаха капака толкова силно, че трупът му се изду и се пръсна, а кучетата дойдоха да близкат вонящите останки. Но това тепърва предстоеше. Онзи първи път, когато го видях, направо зяпнах — и то така, че една от дамите зад

краля се захили и аз чак тогава осъзнах, че войниците, господарят ми и дори кардиналът бяха паднали на колене.

— Гости ли ни водиш, Томас? — Гласът на краля беше нисък и заплашителен.

— Да, Ваше величество — отвърна кардиналът. — Говорих ви за тях, може би си спомняте.

Кралят се обърна, плесна с ръце и извика нещо на френски на придружителите си. Мъжете се поклониха, дамите направиха реверанси и набързо се изнесоха от градината сред шумолене на коприна и вълни от ароматен парфюм. Разпознах кралицата, Катерина Арагонска, късокрака и дебела, облечена в тъмносиньо, с огърлица от злато, оформена като наниз от нарове, около шията. Лицето ѝ имаше нездрав вид, но тъмните ѝ очи бяха добри и нежни. Там беше и сър Томас Мор, чиято къща бях показал на господаря. Даровитият учен имаше иронично изражение и умни очи. Той никога не си правеше илюзии по отношение на краля.

— Знаеш ли, Шалот — каза ми той веднъж, — ако главата ми може да му спечели някой град във Франция, ще падне незабавно.

В известен смисъл горкият Том беше прав; главата му падна, но не заради замък, а заради куртизанка — Ан Болейн.

Когато всички си отидоха, Уолси се изправи грациозно като танцьор. Канех се да го последвам, но господарят ме стисна за ръката и поклати глава. Вдигнах очи. От компанията на краля не беше останал никой, освен една дама, облечена в розово, която беше покрила русата си коса с тънък бял воал. Тя седеше на ниско столче и бързо отпиваше от огромна чаша вино. Кралица Маргарет беше излязла от Тауър.

— Ела, Томас, ела! — Гласът на краля беше рязък. — Кажи на гостите си да се приближат. Няма цял ден да се занимаваме с този въпрос.

Уолси щракна с пръсти. Бенджамин стана, коленичи в краката на краля и му целуна ръка. Хенри го вдигна, промърморвайки няколко думи за поздрав. Аз се приближих с очи, вперени в земята и се протегнах към кралската ръка, но не намерих нищо. Вдигнах поглед. Хванал под ръка Уолси, кралят се връщаше на мястото си. Бенджамин бавно вървеше след тях и ми направи знак с глава да го последвам. Направих го, припрайки като кученце и прикривайки унижението си. Очевидно бях достоен да умра за краля във водените от него войни, но

недостатъчно, за да му целуна ръка. В това време Уолси се отпусна на един стол до краля. Погледнах тайно към кралица Маргарет. Кралят беше страховит, но тази жена би уплашила и пантера. Беше още по-отблъскваща с лукавите си черти и гримасата, която явно смяташе за усмивка.

— Даде ли ти милорд кардиналът наредждания? — изляя кралят на господаря ми.

Бенджамин кимна:

— Да, ваше величество.

— И ще ги изпълниш ли?

— Ще положа всички усилия.

Боже, идеше ми да му запуша устата. Ето го, агне между вълци, което открито се заемаше (и което бе по-важно, с моя помощ) със задача, която можеше да ни отведе по същия път, по който си бяха заминали Селкърк и Компътън. Кралят кимна и се загледа в блестящите си пръстени, сякаш отегчен от цялата история. Взрях се по- внимателно в кардинала: и той, и кралят изглеждаха сериозни, но всичко ми напомняше на маскарад, в който аз и Бенджамин бяхме шутовете. Те ни крояха номер, макар да не съм сигурен, че кралица Маргарет участваше в шегата.

Най-накрая кралят ни освободи и ние се върнахме в двореца, където Уолси внезапно ни придърпа в една ниша и направи знак на Мелфорд да продължи напред. Кардиналът стоеше толкова близо, че различавах капките пот по челото му и усещах парфюма, с който бе напоена обилно копринената му роба.

— Не вярвайте на никого — прошепна той, — дори на доктор Агрипа. Трябва да заминете на север, но помнете ми думата, мисията ви ще бъде свързана с интриги, загадки и жестоки убийства.

(Сега, когато, облегнат на копринените си възглавници, се връщам назад в годините, знам, че старият негодник беше прав. Самият дявол щеше да ни последва на север.)

Веднага щом излязохме от двореца Уестминстър, поехме към кръчмата „Розата“ като подплашени зайци към най-близката дупка. Срещата ни с краля, приказките на Уолси за заговори и последното му прошепнато предупреждение не бяха разсеяли тревогите ми, а бледото, напрегнато лице на господаря ми никак не ме успокояваше. Щом потънахме в мрачния хлад на кръчмата и пийнахме бяло испанско

вино, малко се поотпуснахме и се почувствахме по-добре. Мастър Даунби вероятно черпеше сили от моето спокойно и безгрижно поведение.

— Какво значи всичко това, Роджър? Отрова, шифровани съобщения, странни срещи и пътешествия до дивия север?

Той погледна парчето пергамент, което Уолси му беше дал — препис от нескопосаното стихотворение на Селкърк.

— Какво се крие в тези трижди проклети стихове? — продължи той. — Дионис е гръцки бог. И как може агнето да спи в гнездото на сокола? Или пък умрял лъв да плаче? И какво е това, което трябва да е с три по-малко от дванадесет?

Не можах да му отговоря с друго, освен да се оригна шумно и да викна за още вино. Питието успокои Бенджамин. Той стана малко сантиментален и започна да бърбори за някаква жена на име Джоана. Попитах го коя е тя, но той поклати глава и след няколко минути заспа неспокоен сън. Оставил го да си почине, защото се бях заинтересувал от престорено срамежливите погледи на прислужницата. Когато ѝ дадох няколко от монетите на Бенджамин, тя се усмихна широко и двамата се оттеглихме в една стая на най-горния етаж. Забравил съм ѝ името. Сега тя сигурно е вече прах и хубав спомен, но имаше хубави очи, дълги крака и най-големите гърди в Лондон.

(По-големи от тези на Дебелата Марго ли, пита капеланът. О, да, бяха като зрели пъпеши. Трябва да перна негодника през кокалчетата; прекалено много се вълнува от плътски желания.)

Та това чудесно момиче ми взе парите, но мисля, че ме хареса и скоро топли устни се впиваха в гореща плът, а телата ни се преплетоха върху леглото. Когато се събудих, тя си беше отишла; както и повечето от парите ми. Облякох се и слязох долу. Бенджамин още спеше в кръчмата, затова го събудих. Той беше спокоен и решителен.

— Господарю — казах (сякаш бях стоял там цял следобед), — денят свършва, трябва да се върнем в Тауър.

Бенджамин потри очи.

— Скоро ще заминем от Лондон. Трябва да видя Джоана.

— Коя е тя? — попитах кисело аз. — За Бога, господарю, досега ви правих компания. Уморен съм и искам да си легна.

Бенджамин ме стисна за ръката.

— Роджър, трябва да дойдеш.

Какво можех да направя? В сърцето си съм благородна душа, тъй че го последвах до Кингс Степс, откъдето взехме лодка по Темза. Не можах да го накарам да ми каже нищо конкретно, затова се облегнах и оставих Бенджамин на собствените му мисли, докато оглеждах големите венециански кораби, тумбестите съдове на Ханзата и разкошно украсените лодки на благородниците, които се носеха по тъмните води на Темза към Уестминстър или двореца в Гринуич. По залез-слънце на другия бряг бяха обесили двама речни пирати и телата им още се гърчеха на въжето. По-късно щях да ги потопят в реката и да ги държат три дни привързани към кея като предупреждение към останалите разбойници, които вилнееха по Темза. Завихме и Бенджамин се приведе напред, за да даде наредждания на лодкаря. Лодката се насочи към красивия манастир на монахините от ордена на Сион.

— Монахиня ли е Джоана? — попита аз.

Бенджамин поклати глава. Слязохме и тръгнахме по чакълената пътека към железните порти. Господарят ми дръпна звънеца и една странична врата се отвори. Той отново прошепна нещо, монахинята с бял воал се усмихна и ни покани да влезем. Минахме през покрит двор, пълен с цветя, а после по белосаните коридори стигнахме до стая, в която имаше само пейка, няколко столчета и голям дървен кръст. Монахинята ни донесе две чаши вино, разредено с вода и излезе, затваряйки вратата зад себе си. Естествено, на устните ми напираха въпроси, но лицето на Бенджамин беше станало студено и безизразно, лишено от цвят и чувства. Минаха десет-петнадесет минути преди вратата да се отвори и при нас да влезе възрастна монахиня, водеща момиче на не повече от деветнайсет-двойсет лета. Под качулката на наметалото му се подаваше златисточервена коса и истински красиво лице — мраморнобяло с устни като розова пъпка. Но моркосините му очи бяха празни и блуждаещи. Препътваше се, сякаш му беше трудно да върви и когато Бенджамин стана, за да го прегърне, то само поклати глава и му се усмихна безизразно.

Господарят ми я отведе до една от пейките и двамата седнаха заедно. Бенджамин я галеше, притискаше я към себе си, наредждаше тихичко като предан родител над любимо дете. Старата монахиня стоеше и наблюдаваше, аз го слушах да я обсипва с гальовни думи, но момичето почти не помръдваше, макар да му позволи да я люлее

лекичко напред-назад. Гледах ги с любопитство, но отместих поглед, когато видях сълзи да се стичат по лицето на господаря ми и почувствах дълбоката му мъка. След малко монахинята се приближи и нежно измъкна Джоана от обятията на Бенджамин. Тя и господарят ми си прошепнаха нещо, вратата се отвори и двамата останахме сами.

Не проговорихме, докато не влязохме през страничната врата на Тауър и не останахме сами в стаята ни. Дотогава Бенджамин вече се беше съвзел.

— Коя беше тя, господарю?

— Джоана Биърсфорд — промърмори той.

Името пробуди и моите спомени.

— В Ипсуич имаше такова семейство — казах аз, — така се казваше един градски съветник.

— Точно така.

Внезапно си спомнях клюките, които бях чувал за Бенджамин — откъслечни слухове, че бил влюбен в дъщерята на градски съветник.

— Какво е станало?

Бенджамин потърка лицето си.

— Преди няколко години — започна той, — точно след като ме назначиха за съдебен писар в Ипсуич, страстно се влюбих в Джоана Биърсфорд — той се усмихна леко. — Тя беше доста разглезена, единствена дъщеря на богата възрастна двойка. Но аз я забавлявах и мисля, че донякъде ме обичаше — той облиза устни и се огледа. — Всичко вървеше добре, поне в началото. Бях приет в къщата на баща ѝ, където продължих да я ухажвам.

Той замълча.

— Какво стана после? — настоях аз.

— В града започнаха поредните съдебни заседания, знатните съдии от Уестминстър правеха обиколката си из Съфолк. Капитанът на стражата беше млад благородник от рода Кевъндиш в Девън — Бенджамин прехапа устни. — Накратко казано, Джоана се влюби сляпо в този благородник. Естествено, аз я упреквах, но тя беше като обсебена. Можех да понеса и това: Джоана беше от почтено семейство и щеше да бъде добра съпруга, но Кевъндиш само си поигра с нея, прельсти я и я изостави. Джоана обезумя от мъка. Отишла при него в Лондон, но той ѝ се надсмял и ѝ предложил да ѝ осигури удобно жилище. Държал се с нея като с проститутка — Бенджамин ме

погледна и в този миг не приличаше на кроткия човек, когото познавам. Бледата кожа на лицето му беше изопната, очите му изглеждаха по-големи, по-диви. — Джоана полуудя — продължи той. — Отчаяни, родителите ѝ се обърнаха към Кевъндиш, но обидите, които получиха в отговор, само ускориха собствената им гибел. Преди смъртта си я предадоха в грижовните ръце на монахините от ордена на Сион и завещаха парите си на ордена. Биърсфорд ме накара и да се закълна, че докато съм жив, ще се грижа за Джоана — той се усмихна. — Това не беше задължение, Роджър, а свято доверие: Джоана е луда, обезумя от любов, побърка се от страст. Сега вече разбираш.

Така беше. Сега знаех защо понякога Бенджамин отиваше по никаква тайна работа в Лондон. Защо беше толкова стеснителен в компанията на жени. Защо вечно изльчваше тъга и как успя да накара Селкърк да се отпусне.

— Какво стана? — отново попитах.

— С кого?

— С Кевъндиш.

Бенджамин потърка ръце.

— Ами — покашля се той, — убих го.

Бог ми е свидетел, сmrъзнах се от страх. Моят жалостив господар, който се натъжаваше, когато бият някой товарен кон, спокойно заявяваше, че е убил млад благородник! Бенджамин ме погледна косо.

— Не — каза той язвително, — не е това, което си мислиш, Роджър. Нито отрова във виното, нито стрела в гърба. Може и да не нося сабя, но съм се учи да се дуелирам при един испанец, който е служил в Италия, а после избягал в Англия, когато Инквизицията се заинтересувала от него. Както и да е, намерих Кевъндиш в една лондонска кръчма. Подиграх му се, ударих му шамар и го попитах дали е толкова смел с мъжете от Ипсуич, колкото с жените от Ипсуич. Една сива утрин се срещнахме. Дуелът беше с шпага и кама. Бих могъл да кажа, че съм искал само да го раня, но ще изльжа — той сви рамене. — Убих го за десет минути. Има закон срещу дуелите, но семейство Кевъндиш проявиха разбиране, че като благородник съм бил длъжен да се бия. Кардиналът измоли оправданието ми от краля и цялата работа беше потуlena. Той въздъхна. — Сега Джоана е луда, затворена в манастира „Сион“, Кевъндиш е мъртъв, сърцето ми е

разбито и аз дължа живота си на кардинала — той стана и свали наметалото си. — Не си ли се питал понякога, Роджър — каза той през рамо, — защо те спасих от бесилото в Ипсуич?

Честно казано, не бях, приемах Бенджамин като простодушен, открит и добър човек. Но тогава, в мрачната стая в Тауър, осъзнах, че старият Шалот е сгрешил и се опитах да прикрия страхът, който смразяваше сърцето ми.

Бенджамин хвърли наметката си на леглото.

— Е, Роджър?

— И да, и не — заекнах аз.

Той коленичи до мен. Замръзнах, когато забелязах, че стиска в ръка малък нож. Очите му още гледаха безумно върху бледото, измъчено лице.

— Спасих те, защото те харесвам и съм ти длъжник, Роджър — той се усмихна странно. — Помниш ли онзи учител-звяр? Но — той ме стисна за китката с желязна хватка — искам да се закълнеш пред мен и Бога, че ако нещо стане с мен, винаги ще се грижиш за Джоана!

— Той дръпна ризата си и поряза китката си, от която протече тънка струя кръв. После хвана моята и ножът ме резна като бръснач. Не погледнах надолу, бях вперил поглед в очите му. Едно трепване, най-слабата промяна в изражението му и щях да извадя собствената си кама, но Бенджамин само допря раните ни, така че кръвта ни се смеси и закапа, цапайки ръцете ни и колосаните ни бели ризи.

— Закълни се, Роджър! — възклика той. — Закълни се в Бога, в гроба на майка си, в кръвта, която се смесва сега, че винаги ще се грижиш за Джоана!

— Кълна се! — прошепнах.

Той кимна, стана, хвърли ножа на пода, легна и се зави с наметалото си.

Аз изчаках кръвта на китката ми да засъхне, гледайки към него.

А сега старият Шалот ще ви даде един урок — никога не си въобразявайте, че познавате някого! Бенджамин не беше човекът, за когото го смятах. Въщност, той беше няколко души: отзивчивият правник, невинният студент, веселият другар... но душата му имаше и по-дълбока, мрачна, дори зловеща страна. Беше мъж, който успяваше да прикрие бурните си страсти зад детинска външност. Навън вятырът, идващ откъм реката, въздишаше и стенеше като изгубена душа,

търсеща рая. Потръпнах и се увих по-плътно с наметалото. Бенджамин беше убил човек! Би ли могъл да убие пак, чудех се. Дали разпитът на Селкърк не му беше напомнил за Джоана и не бе пробудил демона, който тровеше душата му? Все пак, господарят ми беше последният човек, разговарял със затворника. Умът ми пърхаше като прилеп из мрачните простори на загадката, която ни заобикаляше. Защо бе умрял шотландецът? Би ли извършил Бенджамин всичко за чично си? Дори убийство? И най-вече, бях ли аз в безопасност?

(Съжалалявам, трябва да спра да диктувам; капеланът, който записва, подскача на малкото си столче.

„Кажи ни кой уби Селкърк! — вика той. — Какви бяха загадките в стихотворението? Защо просто не кажеш истината и не приключим с това!“

Казвам на дребния пръдълъ да си седне на мястото. Аз съм разказвачът и искам историята ми да се разгъва като гоблен. В крайна сметка, защо не? Всяка неделя капеланът застава на амвона и ме отегчава до смърт с проповеди за похотта и разврата, които траят по четири часа. Не би му минало през ум да стане и да изреве: „Спрете да развратничите, негодници!“ и после да си седне. А и моята история е далеч по-интересна от всяка проповед. Пък и предстоят още неща — убийство на пътя, ужас по парижките улици, безшумна смърт, хитри уловки и зло, което би накарало стария Ирод да изглежда невинен.

Знаете ли, години по-късно разказах на мастър Шекспир за Джоана. Той беше много впечатлен от историята и обеща да я включи в една от писите си за датски принц, който изоставя любимата си и тя полудява. Мислех, че ще ми я посвети, поне от благодарност! Но не. Типично за онези времена... такава разпуснатост, никакъв морал! Залезът на истината! Отпивам от чашата си и извръщам лице към стената. Истината е, че не можеш да вярваш на никого.)

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Дните, последвали посещението ни при Джоана, бяха изпълнени с трескаво оживление: Бенджамин трябаше да стегне багажа ни, аз трябаше да продам една чаша (бях я откраднал от Уолси) и да изтегля парите, които бях депозирал при златарите. На 18 октомври, празникът на свети Лука, се събрахме под високите крепостни стени на Тауър. Прислужници, носачи, ковачи и майстори на стрели щъкаха нагоренадолу. Коняри, кухненски прислужници и каруцари носеха багажа ни и го товареха на голяма каруца — гоблени, пухени завивки, топове дамаска и скъпи тъкани, кърпи и салфетки се пълнеха в сандъците. Обзвеждането на параклиса на кралица Маргарет — свещници, тежки требници с позлатени корици и резбовани пюпитри, тапицирани столчета за молитва — без да споменавам котлетата и каните от кухнята, бяха струпани на големи купчини в настлания с плочи двор. Разбира се, аз избягах от работата, като излязох на кървавия площад на Тауър Хил, за да погледам зацепаната с кръв платформа, където бяха отрязали главите на най-знатните благородници.

Най-накрая бяхме готови. Излязохме от Тауър през странична портичка и поехме по Хог Стрийт, после завихме вдясно, за да изслушаме службата в църквата „Сейнт Мери Грейс“. Кавалкадата спря и ни наредиха да останем в полето пред църквата, докато кралица Маргарет и главните ѝ служители влязоха вътре. Бях изпълнен с любопитство, защото бях забелязал каруца, покрита с черна дамаска, да пристига пред главния вход на църквата. Беше охранявана от йомени от стражата с червено-златистите ливреи на краля. Те отметнаха платнището и внесоха в църквата голям ковчег. Кейтсби ни нареди да го следваме.

Чудех се какво има в него, докато се нижехме из тъмния неф след Агрипа, Мелфорд и останалите от свитата на кралицата. Поставиха ковчега на дървени стойки пред олтара. Кралица Маргарет стоеше до горната му част, останалите от нас — срещу нея. С пребледняло лице и обградени с тъмни кръгове очи, тя леко кимна и Кейтсби повдигна

капака. Отдолу се видя бяла фина тъкан, от която се носеше упойващ аромат. Когато я вдигнаха, видях вътре труп на мъж — червенокос, червенобрад, с продълговато, бяло като мрамор лице. Тялото беше облечено в пурпурна роба, сребърен кръст проблясваше на светлината на свещите. Мъжът сякаш спеше, макар очите му да бяха полузатворени. Видях малки ранички, червени нарези високо по скулите му. Всички паднаха на колене.

— Кой е този? — прошепнах аз.

— Съпругът ѝ — промърмори Бенджамин. — Покойният Джеймс IV, крал на Шотландия, убит при Флодън.

Погледнах лицето, което приличаше на череп, хълтналите скули, червената коса, причесана гладко назад от челото. По-късно научих, че тялото било осакатено в битката, а лицето — обезобразено от удар с брадва. Балсаматорите бяха използвали цялото си умение, за да ги възстановят. Кралица Маргарет прошепна нещо на Кейтсби.

— Моля ви — каза той, — помолете се за душата на покойния крал Джеймс IV и тръгвайте. Нейно величество иска да остане сама.

Всички се изнizaхме от църквата, оставяйки кралица Маргарет със сенките ѝ, и зачакахме под топлото есенно слънце.

— Господарю — казах тихичко, — значи, тялото на краля вече четири години не е погребано.

— Английските военачалници — отвърна ми той — го облекли и балсамирали след Флодън и го пратили на нашия крал да го види — той се усмихна и отмести поглед. — Познаваш нашия Хенри — той не се бои нито от живите, нито от мъртвите. Държи трупа в специална стая в двореца Шийн.

— И кралицата ще го вземе със себе си?

— Не, не! — намеси се Рутвен, промъквайки се зад нас. — Крал Хенри нареди тялото да остане тук, докато тя бъде възстановена като кралица на Шотландия.

Обърнах се и погледнах обляното му в сълзи лице.

— Обичаше ли крал Джеймс?

— Той си имаше недостатъци, но беше велик владетел. Благороден и щедър до глупост — Рутвен погледна към птичките, които кръжаха и се виеха на фонта на синьото небе. — Такъв благороден господар — прошепна той — заслужаваше по-добър край.

Кралица Маргарет излезе от църквата, воал скриващ натъженото ѝ лице. Бенджамин дръпна Рутвен за ръкава, показвайки му, че иска да говори с него. Отдалечихме се на по-голямо разстояние от групата.

— Какъв беше господарят ти? — Бенджамин кимна с глава към мрачната църква. — Покойният Джеймс IV? Имам предвид, като човек.

— Странна личност — отвърна Рутвен. — Беше повлиян от новите знания, пристигащи от Италия. Крал Джеймс се интересуваше от медицина и беше погълнат от всички аспекти на изучаването на човешката душа и тяло. — Той изтри очите си с опакото на ръката. — Знаеш ли, че той дори основа катедра по медицина в един от университетите? — Рутвен отмести поглед, потънал в миналото. — Любопитството и жаждата за знания на краля го водеха по много странни пътища. Веднъж нае един монах, който се занимаваше с черна магия — Рутвен погледна към групата, скучена край вратата на църквата. — Въщност доктор Агрипа ми напомня на него, но това беше преди много години. — Рутвен рязко ни погледна. — Знаете ли — прошепна той, — Кари смята, че дядо му е срецдал доктор Агрипа в Антиохия. Но не е възможно човек да живее толкова дълго. — Той въздъхна. — Та както и да е, този монах твърдеше, че може да кара разни неща да летят. Не знам дали е било така или не, но Джеймс обичаше колкото приятните, толкова и загадъчните неща в живота — хубаво вино, красиви жени. Имаше незаконни деца от поне две любовници, Мериън Байд и Маргарет Дръмънд. Щеше да живее дълго и пълноценено, ако не беше Флодън. — Рутвен скръцна със зъби. — Трябваше да се вслуша в предупрежденията.

— Какви предупреждения?

— Няколко дни преди да се присъедини към армията си, крал Джеймс се молел в кралския параклис в Линлитгоу. Появил се дух, облечен в развяваща се синьо-бяла роба. Призракът носел голям жезъл и с високото си чело и руса коса обезпокоително приличал на иконата на свети Йоан. С висок ангелски глас видението предупредило Джеймс да се откаже от войната и развратните жени. Един от другарите на краля посегнал към привидението, но то изчезнало — Рутвен прекаха устни. — Няколко дни по-късно, когато армията се събрала пред Единбург, дочули страховит глас да креши в полунощ. Сякаш идвал откъм големия каменен кръст на пазарния площад. Гласът призовавал

Джеймс и всичките му военачалници да се явят пред Плутон, бога на подземния свят, до тридесет дни — Рутвен сви рамене. — Пророчеството се изпълнило. След един месец Джеймс и повечето от военачалниците му били убити при Флодън. — Икономът се обърна и плю на земята. — Е, мастър Даунби, вече знаеш нещо повече за моя господар. Имаш ли други въпроси?

— Да — намесих се аз, — когато господарят ми ти каза за бълнуването на Селкърк, ти ми се стои разтревожен и разстроен.

Рутвен ме изгледа мрачно. Знаете ли, за миг си помислих, че ще ми каже нещо, но изпъкналите му очи отказваха да срещнат моите.

— Нищо не съм казал — промърмори той, като видя, че Муди се приближава.

— Кралицата скърби за съпруга си — изкудкудяка капеланът.

— Така ли? — язвително попита Рутвен. — И защо?

— Какво искаш да кажеш? — Бенджамин се завъртя бързо като пумпал, в проницателния му поглед се четеше любопитство. — Какво значи това, Рутвен?

— Чувал съм разни истории, мастър Даунби — Рутвен кимна към църквата. — Казват, че крал Джеймс не бил убит при Флодън и че този труп принадлежи на друг, който прилича на него.

— Възможно ли е това? — попитах аз.

Рутвен сви устни.

— Възможно е — прошепна той. — Първо, ние винаги виждаме онова, което очакваме да видим. Второ, трупът на краля е бил обезобразен, минал е през ръцете на балсаматорите и стои над земята вече четири години. Трето, при Флодън Джеймс облякъл поне шестнадесет от своите рицари в брони с кралския герб. Бог знае по каква причина — не му липсваше смелост. И последно, имаше няколко благородници в двора, които много приличаха на него — Рутвен вдигна поглед и видя, че Агрипа се приближава. — Това е всичко — побърза да приключи той.

Наблюдавах го как се отдалечава. Бенджамин, скръстил ръце, изглеждаше потънал в собствените си мисли. Той изчака, докато усмихнатият доктор отмине.

— Интересна история, Роджър. Вярваш ли й?

— Според Хрониките на Фабиан — отвърнах аз, парадирали със знанията си — когато Хенри IV се бил при Шрусбъри срещу

Хотспър^[1], облякъл няколко от своите рицари в кралски брони.

(О, между другото, казах на Уилям Шекспир това и още няколко подробности. Можете да ги прочетете в писата му „Хенри IV“. Уил беше толкова благодарен, че обеща да ме претвори като един от персонажите в тази драма. Мисля, че е имал предвид принца, макар злите езици да твърдят, че бил Фалстаф. Бог ми е свидетел, че нямам нищо общо с него.)

Не можахме да говорим повече. Кейтсби припряно ни нареди да се качим на конете и скоро напуснахме „Сейнт Мери Грейс“ и поехме на изток към Кентърбъри. Кралица Маргарет и лейди Кари яздеха начало на кавалкадата, блестящи в тежките си брокатени рокли. Редом с тях бяха Кари, Агрипа и Кейтсби, после ние, следвани от скърцащите каруци и прислужниците. Мелфорд с група стрелци се бяха разгърнали пред кавалкадата и разчистваха пътя от обичайните търговци, студенти, банди безделници и просяци, които се трупаха по всички пътища като роящи муhi край конски задник.

В Кентърбъри кралица Маргарет се помоли пред гробницата на свети Томас Бекет. Боже, каква гледка: ковчегът с мощите на свети Томас Бекет беше позлатен, а през годините предани поклонници бяха носили сапфири, диаманти, перли и малки рубини, инкрустирани в златната обивка в знак на почит към светеца. Някои от скъпоценните камъни бяха големи колкото гъши яйца, но най-скъп беше диамантът, наречен „Великолепието на Франция“. Той беше толкова блъскав, че дори когато в църквата беше тъмно, сияеше като пламък в светилището.

(Старият Хенри сложи край на всичко това. Гробницата беше разрушена, златото и среброто отидоха в монетния му двор, а „Великолепието на Франция“ кацна на тълстата му ръка. Защо ви казвам това? „Великолепието на Франция“ стана причина за убийство, кървави интриги и насилиствена смърт. Но това тепърва предстоеше — можете да прочетете историята в някой от дневниците ми.)

След Кентърбъри навлязохме по стария римски път в Хартфордшир, възнамерявайки да отседнем в кралското имение, но времето застудя; буреносни облаци бързо нахлуха откъм морето и бяхме принудени да прекъснем пътуването си при един от големите ханове след Кентърбъри. Мелфорд набързо освободи стаите, казвайки на разлютения ханджия да си държи устата затворена и да изпрати

сметката ни в хазната преди празника на свети Йоан Кръстител. Помня добре тази нощ, защото злото, срещу което ни предстоеше да се изправим, се сгъстяваше и приближаваше.

Всички седяхме в просторната кръчма. Навън цареше мрак, вилнееше буря, пламъците на свещите танцуваха и изпъльваха помещението с играви сенки. Бяхме приключили с яденето. Кралица Маргарет и лейди Кари се бяха оттеглили, а мъжете седяха около голямата дъбова маса и пиеха здраво. Рутвен беше взел котката си, галеше я и ѝ шепнеше нещо — не знам дали говореше на нея или на себе си.

Забелязах, че другарите му се държат на разстояние от него. Нали се носеха слухове, че е магьосник, защото беше левак и говореше с котката си. Рутвен не им обръщаше внимание.

(В онези дни, ако човек беше магьосник или вещица, трябваше да стои настрани от обикновените хора; веднъж видях как група селяни вързаха един магьосник, пронизаха с кол сърцето му и го погребаха под бесилката на кръстопътя.)

Но да се върнем към спътниците ми в притъмнялата кръчма: Кейтсби беше зачервен и очите му блестяха. Муди, който повече от всяка приличаше на мишка, гризеше парче сирене. Там бяха и вечно усмихнатият доктор Агрипа, бдителният Кари, Мелфорд със загрубялото лице и, разбира се, Скозби с киселата физиономия на човек, който току-що е пръдан и се надява, че никой няма да забележи. Разговорът беше оживен и скачаше от тема на тема.

Помнейки тайните заповеди на кардинала, с Бенджамин бяхме решили да разгадаем стиховете на Селкърк, веднага щом ни се удаде възможност. Бенджамин ме поглеждаше многозначително, показвайки, че тази мрачна вечер е напълно подходяща за целта. Той умело насочи разговора обратно към зловещите събития около смъртта на Селкърк, защото убийството му беше засегнало всички. Говореше се, че Скозби е сгрешил и шотландецът е умрял от някакъв странен пристъп. Или че смъртта му е била причинена от черна магия, затова много мрачни погледи се насочваха към доктор Агрипа, Рутвен и дори към Бенджамин. Господарят ми понасяше всичко това с обичайната си търпимост и добродушие. Очевидно се беше възстановил от посещението при Джоана и криеше чувствата си зад обичайния си спокоен израз. Не беше я споменавал, освен веднъж, докато минавахме

през малко селце, където видяхме няколко деца да дразнят една нещастна луда на кръстопътя. Бенджамин ме погледна косо и направи отчаяна гримаса. Той не беше забравил смъртта на Селкърк и когато бяхме сами, непрестанно размишляваше как е бил убит шотландецът и какво може да означават загадъчните стихове.

В онази кръчма той реши да продължи с разследването си и Кейтсби му даде тази възможност.

— Ако Селкърк е бил убит — заяви сър Робърт, — каква е била причината?

— Мастър Даунби трябваше да открие това — отвърна презително Скозби.

— Той разпитва нещастника достатъчно дълго — изляя Кари.

Муди изкудкудяка нещо в знак на съгласие, само Рутвен ги изгледа унищожително.

— Но аз разбрах — заяви Бенджамин.

— Какво разбра? — отсече Кари.

— Не знам как е умрял Селкърк, но мисля, че знам защо.

— Глупости! — отвърна Кари. — Какво искаш да кажеш?

— Селкърк беше написал едно стихотворение — продължи спокойно Бенджамин.

— Безсмислици на умопобъркан! — отсече Кари.

— О, не — прошепна господарят ми.

Навън вятърът вилнееше и блъскаше по дървените капаци, а голямата табела, окачена на дървен стълб, скърцаше и стенеше, сякаш призоваваше някого през мрачните, подгизнали от дъжд ливади.

Бенджамин затвори очи и изрецитира на глас:

*От дванайсет по-малко трябва да е с три
или на краля няма принц да се роди.*

В гнездото на сокола

агнето заспа,

Лъвът пък си поплака,

макар и да умря.

Сега истината Се Намира

В Ръцете Свети

на мястото, което крие

костите на Дионис.

Бог ми е свидетел, че след думите на Бенджамин, в кръчмата се въздиши напрегната тишина.

Рутвен отмества рязко косата от лицето си.

— Повтори го, човече! — прошепна той дрезгаво.

Докато това ставаше, аз се огледах наоколо. Кейтсби и Агрипа седяха невъзмутимо. Лицето на Муди приличаше на бяло петно в светлината на свещите. Скозби изглеждаше уплашен, очите му приличаха на две малки черни дупки. Кари сякаш беше онемял, Рутвен бе странно развълнуван, дори Мелфорд се приведе напред, втренчил в Бенджамин кехлибарените си котешки очи.

— Тези думи говорят ли нещо на някого? — попита Бенджамин.

Рутвен прегърна котката си и започна да я гали по главата; ръката му се движеше все по-бързо и по-бързо, докато накрая животинчето се размърда неспокойно и измяука в знак на протест.

— Какво друго — попита Кейтсби — ти каза Селкърк?

— Не той ми даде стихчето — отвърна Бенджамин. — Аз го открих. Но веднъж го попитах защо е в затвора и той ми спомена за посещението си в „Златният петел“ в Париж, а после каза, че е затворник, защото можел „да преброи дните“.

Внезапно Рутвен стана, сякаш за да потисне нарастващото си вълнение.

— О, не! — изсъска той, произнасяйки на глас тайните си мисли.

— Селкърк не беше толкова луд, колкото изглеждаше. Подозирам, че е бил в Тауър, не защото е можел да преброи дните, а защото е знаел тайни, които могат да разклатят тронове и да свалят корони!

Той стоеше и ни гледаше.

— Какво искаш да кажеш? — изръмжа Мелфорд.

Рутвен пребледня, поклати глава и тихо напусна стаята. След излизането му всички останахме в неловко мълчание и се чудехме какво да правим, после Кейтсби пусна някаква шега и разговорът се обърна към други теми.

На другата сутрин поехме за Лестър. Отново се зачудих какво толкова важно беше свързано със Селкърк. Какво означаваха думите му? Защо беше убит? Беше ли убиецът му между нас? Щеше ли да

убие пак? Какво знаеше Рутвен? Какви загадки ни заобикаляха? Крал, който може би не беше умрял? Кралски труп, който не беше погребан? Кралица, която искаше да се върне от избраното от самата нея изгнание? Каква беше интригата около Бялата роза и загадъчните *Blanc Sangliers*? Попитах Бенджамин, но той само поклати глава и посочи към началото на мрачната гора.

— Тук бродят призраци, вещици, гномове, можеш да срещнеш някое ужасно пълзящо създание, а може би дори самия сатана — Бенджамин кимна към спътниците ни, умълчани след обилното пиене снощи. — Но тези ужаси — прошепна той, — бледнеят в сравнение с демоните, които изпълват човешкия ум и се хранят от човешкия дух.

Докато пътувахме на север, продължавах да прехвърлям тези загадки в ума си. Пътуването ни мина спокойно; нощувахме в ханове, абатства или женски манастири, където кралица Маргарет имаше влияние, а писмата на кардинала ни осигуряваха безплатна храна и чисти, макар и твърди легла. Прекосихме тихата пустош северно от Лондон, където тревата се свеждаше под топлото слънце и най-накрая навлязохме в Лестършир. Времето захладня от студените ветрове на мразовития север, както забеляза господарят ми. Аз нямах представа за какво говори, но внимателно слушах описанието му на страни, които никога не си бях представял, с гъсти зелени гори, заснежени хълмове и замръзнали езера. Понякога Бенджамин свиреше на лютнята, която винаги носеше със себе си, а аз му акомпанирах на ребека. (Бях се научил да свиря, докато лежах месеци наред в затвора заради едно от множеството недоразумения, с които е изпълнен животът ми.) Останалите от групата още бяха мълчаливи и необщителни, и явно си нямаха доверие. Спомените за смъртта на Селкърк може да бяха произбледнели, но загадката си оставаше.

Понякога срещахме други пътници и разговорите с тях прогонваха скуката: търговци, скитащи монаси, някоя ловна хайка, духовници или бедняци, които си търсеха работа. Те постоянно ни предупреждаваха за опасностите по пътищата, за крадци и разбойници, облечени в зелени или кафяви дрехи, които кръстосваха мрачните гори и пустите земи, през които минавахме. Друг път господарят ми, уморен от сдържаността на Агрипа и останалите, продължаваше търсенията си. Двамата се опитвахме да разпитаме

Рутвен за избухването му в кръчмата, но той явно ни отбягваше. Стана необщителен и говореше само с Муди.

Най-после се отклонихме от главния път и наблизихме град Лестър. Кметът и градските първенци, облечени в ярки цветове, ни посрещнаха с обичайните поздрави и любезности на моста Бой. Господарят ми внимателно огледа моста.

— Роджър — прошепна той, — знаеш ли, че Ричард III, Великият узурпатор, е минал оттук по пътя към Босуърт? Докато минавал, кракът му се удари в перилото на моста и една стара вещица предсказала, че когато се връща, главата му ще се удари на същото място — Бенджамин се приведе към мен. — Голото му тяло било донесено обратно, метнато върху едно магаре. Тази вечер ще спим в хана „Синият глиган“, близо до Хай Крос, където отседнал узурпаторът, за да си почине преди Босуърт. Предчувствах някакво злодеяние, затова когато стигнем там, измъкни се, иди в църквата на францисканците и се скрий така, че да можеш да наблюдаваш мястото в параклиса на светата Дева от лявата страна на олтара. Остани там, колкото можеш. Едва когато се мръкне, си тръгни — и внимавай! Каквото и да стане, само наблюдавай.

Точно това обичах у Бенджамин, винаги мил и грижовен. Естествено, не беше нужно да съветва стария Шалот да не се излага на опасност! Продължихме по калдъръмените улици на Лестър, покрай големите четириетажни къщи на търговците, надвиснали над нас и влязохме в Нюаркс. Големият хан „Синият глиган“ беше изграден донякъде с камъни, роговите му прозорци гледаха към пазара. Господарят ми ме дръпна назад, докато наблюдаваше как ездачите се въртят в кръг, като обърна специално внимание на зеленясалата поилка за коне пред хана.

(Вие знаете, разбира се, че някога „Синият глиган“ се е наричал „Белият глиган“, но след Босуърт променили цвета от бял на син. Веднъж разговарях с един стар прислужник на Узурпатора, който твърдеше, че Ричард скрил петстотин златни лири в голямото легло тук. Много пъти съм ходил в хана, но така и не намерих съкровището.)

Взех мях с вино и тръгнах по тихите улички на Лестър към църквата на францисканците. Вътре беше хладно и мрачно, колоните се извисяваха в тъмнината, в кораба и страничните крила цареше тишина, като изключим песните на птичките, които гнездяха под

стreichите отвън. Прекръстих се пред трепкащата лампа на олтара и се скрих в един от страничните параклиси. Оттам имах добър изглед към красивата статуя на Мадоната с Младенец, осветена от танцуващите пламъчета на свещите, както и леко издигнатата каменна плоча, за която предположих, че е гроб на някой благородник. Седях, дремейки, отпивах от виното, казах няколко молитви и не свалях поглед от параклиса на светата Дева. Идваха богомолци; майка с дете, старица и францисканец с прашно расо. Гледах как светлината от прозорците намалява, а в църквата ставаше все по-студено, мрачно, и зловещо.

„*Hic est terribilis Locus*“ — това е ужасно място. Думите бяха изписани върху предната стена на мраморния олтар. Наистина ужасно място! Падна нощ, пламъчето на свещта угасна и духовете на мъртвите се върнаха в това, свещено място, което трябваше да ги предпази от злодеянията на демоните (или поне така назват бабите). Вратата на църквата оставаше затворена. Треперех и ругаех господаря си. Един послушник мина покрай мен с дрънчаща връзка ключове. Искаше да заключи църквата, затова се показах и заявих, че съм дал обет да нощувам тук, за да изкупя греховете си. Той ме изгледа странно, промърмори, че ще се върне скоро и излезе. Върнах се в скривалището си. Най-накрая вратата се отвори. Тъмна фигура с качулка влезе и се отправи към параклиса на светата Дева. Скрих се зад една колона и продължих да наблюдавам. Загадъчната фигура погледна към гробницата, после се обърна.

— Роджър Шалот! — Гласът беше нисък и дълбок. — Роджър Шалот, знам, че си тук!

Мили Боже! Сърцето ми заби бясно и целият плувнах в пот.

— Шалот! — извика зловещата фигура. — Излез! — Гласът отекна под високите сводове на църквата.

Излязох от скривалището си, треперещ от страх и загледах как забулената фигура пристъпва към мен. После една бяла ръка отметна качулката и невинното лице на господаря ми се усмихна.

— Бенджамин Даунби! — изревах. — Задникът и бедрата ме болят от цял ден езда. Бродих като дух из тази студена, влажна църква, а сега ти се появяваш и се подиграваш с мен!

Той се разсмя и ми стисна ръката.

— Роджър — пошегува се той, — лицето ти е разкривено от ужас като на фигурите по водоливниците! Съжалявам, че те уплаших — той

дойде по-близо до мен. — Видя ли някой да влиза? Искам да кажа, да отива при гробницата? Да отдава почитта си, да оставя бяла роза?

Ядосано поклатих глава.

— Не, господарю. Защо някой би го направил?

Той ме хвана под ръка и се приближихме до гробницата. Бенджамин потропа леко с ботуша си по плочата.

— Тук, Роджър, лежат тленните останки на крал Ричард III. Тялото му било донесено обратно в Лестър след битката при Босуърт и хвърлено в поилката за коне пред „Синият глиган“. Бащата на сегашния крал изпитал угризения на съвестта, затова наредил да го погребат тук и по-късно му издигнал гробница.

(Между другото, когато Лъжливият крал Хал скъса с Рим, защото искаше да бръкне под фустата на Болейн, гробницата беше разрушена и трупът на Ричард изхвърлен в река Ставър.)

— Значи, господарю — избърих аз, — крал Ричард е погребан тук? Какво очакващо?

Бенджамин прехапа устни и се загледа нагоре в мрака.

— Какво съм очаквал? Ето ни в Лестър, където почива Белият глиган. В нашата група би трябвало да има членове на *Les Blancs Sangliers*, пазителите на Бялата роза. Но никой не е дошъл да изрази почитта си... — той потърка бузата си. — Това ми се вижда странно.

— Сетне ме прегърна през рамото и ме поведе към вратата на църквата. — Нека помислим с какви сведения разполагаме, Роджър. Шотландски лекар, убит в Тауър. Защо? Защото е говорел в римувани гатанки, или защото не е повярвал на историята за битката при Флодън? Какво всъщност е станало в тази битка? Защо кралица Маргарет се омъжи повторно толкова бързо? Защо добрият ми чично ни изпрати да се молим за нея? — Той махна с ръка. — Тук се крие някаква загадка, Роджър, нещо ужасно. Не вярвам на чично и определено не се доверявам на кралица Маргарет.

— Ами доктор Агрипа? — попита.

Бенджамин свали ръката си.

— Не съм сигурен — прошепна той. — Кой кого шпионира? Агрипа се смята за шпионин на кардинала, а Кари, Муди и Кейтсби — на кралица Маргарет. Но за кого работят всъщност? Наистина ли за кардинала, за нашия милостив крал или за граф Ангъс? Или за някой друг чуждестранен владетел...? Все пак сегашният регент на

Шотландия е френски възпитаник. Той също може да е замесен в този страховит и загадъчен танц.

Напуснахме Лестър и се отправихме към имението Ройстън късно на следващия следобед. Когато бледото слънце залезе и сенките се спуснаха около нас, видяхме високите заострени фронтони и куличките по стените на укрепеното имение да се издигат заплашително над върховете на дърветата. Ройстън беше студено и мрачно място, което попари духа ни в мига, когато го зърнахме. С Бенджамин забавлявахме спътниците си с един френски мадригал, дълбокият ми бас приятно контрастираше със звучния тенор на господаря ми: беше глупава песничка за девойка, която изгубила богатството и добродетелта си в големия град. Кралица Маргарет заяви, че пеем прекрасно и ни подари малка кесия сребро в знак на благодарност. Когато стигнахме до главната алея, която се виеше през дърветата към входа на имението, видът на Ройстън накара песента да замълкне на устните ни и открадна радостта от сърцата ни.

Господарят подсили страховете ми с някаква история за предишните собственици на грубата квадратна сграда, тамплиерите — монаси-войни, които преди два века били безмилостно унищожени от папата и френската корона по обвинение в практикуване на черна магия, извращения като содомия и преклонение пред огромна черна котка. Докато слизахме от конете и конярите бързаха да ги хванат за юздите, Бенджамин продължи да ми разказва за низвергнатия орден. (Мисля, че господарят ми понякога обичаше да ме плаши.)

— Знаеш ли, Роджър, че тамплиерите боготворели някакъв загадъчен образ, ужасяващо лице, отпечатано върху парче платно.

Усмихнах се плахо и ми се поиска Бенджамин да ме остави на мира. (Споменавам го, само защото този факт не отговаря на истината. Орденът на тамплиерите бил унищожен, но част от тях оцелели като тайно общество и през годините аз съм кръстосвал меч с тях. Виждал съм и ужасяващото лице, вярно е — силни мъже са губили разума си, погледнат ли го веднъж. Моят капелан ме моли да разкажа още нещо, но няма да му угодя!)

Вътрешността на имението Ройстън беше също толкова мрачна: обикновено то стоеше празно, използвано от придворните като място за отмора по време на кралските пътувания, а после оставяно на нежните грижи на един стар иконом и пъргав, макар и възрастен

прислужник. Икономът отвори при настоятелното почукване на Агрипа и ни отведе в голямата зала. Сградата беше квадратна, с широко стълбище, което се издигаше в мрака. То завършваше с два коридора, които водеха вляво и вдясно, отново завиваха и очертаваха идеален квадрат. От тях се влизаше в стаите и ние бяхме упътни към тях — прислужниците щяха да спят в залата, килера или конюшните зад имението. На стената бяха закрепени факли, но само няколко от тях бяха запалени. От време на време виждахме знаците и тайните символи на ордена на тамплиерите: големи черни кръстове, едва-едва замазани с вар, а оръжията и гербовете на отдавна умрели рицари все още висяха високо по стените.

Самите стаи бяха мрачни, с подвижни нарове и малко мебели — маси и легени с кани за измиване. Прозорците представляваха тесни процепи, сега затворени с дървени капаци, а въздухът беше толкова влажен и пронизващо студен, че кралица Маргарет настоя да запалят огън в покоите й, преди да се оттегли за нощта. Набързо ни поднесоха студена вечеря, разменихме си по няколко думи и всички побързаха да си легнат, тъй като Кейтсби настоя сутринта да станем рано, защото имало много работа за вършене.

Много е важно да разкажа тази история възможно най-точно. Отначало цареше суматоха, докато носачите, потни и ругаещи, носеха нагоре торби, сандъци и ковчежета. Рутвен беше настанен в стаята до нашата и се качи веднага след нас. Чух го да заключва вратата си, а след малко котката му замяука и задраска по вратата, за да я пусне вътре. Излязах в коридора, вратата на Рутвен се отвори, шотландецът излезе, вдигна животинчето, усмихна ми се и се прибра. Чух ключа да се превърта. Канех се да почукам, защото все още бях заинтересуван от него, но Бенджамин ме извика, така че го отложих за по-късно.

Легнахме си, но не можах да заспя. Чувствах се неспокойен и притеснен в тази скърцаща къща, обитавана от духове. Навсянко ужасът ми щеше да е още по-голям, ако знаех, че Убийството отново ни дебнеше на това забравено от Бога място.

---

[1] Сър Хенри Пърси (1366–1403 г.) — английски благородник, наречен Хотспър (лудата глава), син на първия граф на Нортъмърланд. Участва в неуспешен заговор за датронирането на Хенри IV. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ПЕТА

На другата сутрин станахме рано. Беше паднала гъста мъгла, която покриваше околността като бяла парга и караше имението Ройстън да изглежда още по-зловещо. Закусвахме в неприветливата голяма зала. Кралица Маргарет влезе, облягайки се тежко на ръката на Кейтсби. Прекъслечният разговор секна. Кейтсби се огледа.

— Къде е Рутвен? Наредих всички да станат рано — той погледна към мен. — Шалот, бъди така добър да кажеш на мастър Рутвен, че го чакаме тук.

Кари чу това, докато влизаше в очевидно лошо настроение.

— Да, иди и му кажи по-бързо — отсече той.

Бих се възпротивил, не бях куче да ме пращат насам-натам, но Бенджамин ме помоли с поглед да се подчиня.

— Мелфорд, иди с него — добави Кейтсби.

Качихме се обратно по стълбите и аз почуках на вратата. Никой не отговори, но чух тихото мяукане на котката. Опитахме се да влезем, но беше заключено.

— Станало ли е нещо? — извика Кари от коридора долу.

— Не отговаря — отвърна Мелфорд. — Някой виждал ли е Рутвен тази сутрин?

Кари забърза нагоре, следван от Кейтсби, Муди и един разтревожен прислужник.

— Опитай пак вратата — нареди Кари.

Бенджамин се присъедини към тях. Чукахме, викахме и бълскахме. Кейтсби ни каза да вземем пейката, която стоеше до отсрешната стена, и макар да беше тясно, забълскахме с нея по вратата като обсадни войски по крепостните порти. Старият иконом се появи, запъхтян от бързото изкачване, но Кари му изрева и той изчезна нанякъде. Още един тласък и залостената врата увисна на кожените си панти.

Ще ви опиша нещата, както бяха: Рутвен се беше свлякъл на писалището, отпуснал глава върху ръката си. Лицето му беше

синкавобяло, устата отворена, а очите гледаха невиждащо. В отсрешния ъгъл котката беше настръхнала, сякаш знаеше, че в стаята присъства смъртта. На масата до Рутвен имаше празна калаена чаша. Кари внимателно повдигна тялото.

— Мъртъв е — промърмори той. — Сложете го на леглото.

Пренесохме го и се опитахме да приадем на студения, безжизнен труп по-достойно положение, защото той вече беше започнал да се вкочанява. Изражението на мъртвеца беше ужасно, сякаш някой нощен ужас беше спрял сърцето му. Чудех се къде е отишла душата му. Беше ли още при нас? Дали душите на мъртвите просто стоят зад някакво невидимо огледало и наблюдават нас, които не можем да ги видим?

— Вижте! — извика внезапно Муди.

Той посочи възглавницата върху леглото, където лежеше малка бяла роза. Всички се взирахме уплашено в цветето, сякаш то беше причинило смъртта на Рутвен.

— Какво има? — Агрипа, придружен от Скозби, стоеше на вратата. Мелфорд посочи към трупа на леглото и цветето до него. Скозби забърза напред, изпълнен със съзнание за собственото си величие. Глупакът не разбра значението на бялата роза, а се загледа в Рутвен.

— Удар! — заяви той. — Често се случва при хора с холеричен темперамент.

Мелфорд изсумтя подигравателно. Агрипа се усмихна, отиде до лекаря и взе бялата роза.

— Мисля, че грешиш, добри ми лекарю — прошепна той. — Мастър Рутвен е бил убит и убиецът е оставил своя знак. — Той завъртя розата между пръстите си, докато се оглеждаше. — Убиецът е в Ройстън. Въпросът е, кой е той?

Ние мълчаливо го погледнахме. Последният път бях видял бяла роза в мръсната килия в Тауър. Господарят ми изгледа с любопитство цветето, преди да се наведе над трупа на Рутвен. Той огледа внимателно очите, езика и ноктите на мъртвеца и помириса отворената му уста.

— Мастър Рутвен е бил отровен — заяви той. — Но как? — Той приближи и вдигна калаената чаша и внимателно я помириса. — Нищо — промърмори, — освен слаб мирис на кларет. Кой донесе това?

Агрипа сви рамене.

— Самият Рутвен. Видях го, когато ставаше от масата снощи.

— Не надушвам отрова — продължи Бенджамин. Обърна се към Скозби. — Мастър лекарю — тактично попита той, — съгласен ли си с мен?

Скозби вдигна чашата и я поднесе под дългия си нос.

— Да — отвърна той.

Агрипа взе чашата от него, обра с пръст влагата от стените и въпреки ахването на Муди и Кари, шумно я облиза.

— Правилно, мастър Даунби, няма отрова.

— Да не сте специалист по отровите, мастър Даунби? — остро попита Мелфорд.

— Не — отвърна язвително Бенджамин, — но както ще потвърди мастър Скозби, като съдебен писар съм огледал достатъчно трупове и имам известни познания за...

Гласът му затихна, когато доктор Агрипа разпери ръце.

— И все пак — прекъсна го рязко той — Рутвен е бил отровен, макар да яде и пи същото като нас снощи. Влизал ли е някой друг в стаята му?

Въпросът му беше посрещнат с хор от отрицателни отговори и поради прекараната безсънна нощ, аз можех да потвърдя верността им. Не бях чул стъпки в коридора.

Кари пристъпи напред.

— Значи Рутвен се заключва в стаята си, не посещава никого и никой не идва при него, но на следващата сутрин е намерен отровен, а на леглото му има бяла роза.

— Точно като Селкърк — решително добави Агрипа.

— Има ли тук тайни проходи? — изкудкудяка Муди.

Кейтсби погледна отчаяно към тавана, но все пак старият управител беше повикан и разпитан. Човекът беше уплашен, не можеше да откъсне очи от трупа на Рутвен, но поклати отрицателно глава.

— Няма проходи — каза той категорично. — Нито проходи, нито тайни врати, но има призраци. Воините-монаси все още бродят из коридорите.

Мелфорд се усмихна подигравателно.

— Слизал ли е мастър Рутвен в кухнята или килера да моли да му качат нещо за ядене?

Старецът поклати отрицателно глава и беше освободен.

— Нещо друго? — попита господарят ми.

— Какво искаш да кажеш? — отсече Кари.

— Нещо в стаята, може би?

Претърсихме набързо, но не открихме нищо необичайно. Изцапаното с мастило перо на Рутвен лежеше на пода. Господарят ми го вдигна, огледа го внимателно, после го хвърли на масата.

— Мистерия — обяви Агрипа и яростно изгледа всички ни. — Но някой тук е убиец и знае как е умрял Рутвен! — Той въздъхна и погледна Кари. — Достатъчно. Кралица Маргарет трябва да бъде уведомена.

Всички слязохме долу. Господарят ми изостана, за да огледа стаята още веднъж, после дойде при мен и поклати отрицателно глава.

— Доктор Агрипа е прав — прошепна той. — Истинска мистерия. Как може човек, който вечерта е в цветущо здраве, да бъде намерен отровен сутринта, когато никой не го е посещавал и е бил заключен в стаята си? — Той ме погледна остро. — Ти видя ли го?

Кимнах.

— Ти ме чу — отвърнах. — Той отвори вратата на стаята си, усмихна ми се и взе котката.

— Тогава как е бил отровен?

Този въпрос се повтаряше най-често, когато се събрахме в помещението, което навремето е било зала за съвети на рицарите тамплиери.

Кралица Маргарет седна начело на напуканата, нестабилна маса, а Кейтсби нареди да донесат пейки за останалите. Сестрата на краля беше пребледняла и мълчалива, очевидно с мъка сдържаше гнева си.

— Някой тук — отсече тя и очите ѝ ни огледаха пронизващо — е убил Рутвен! Някой тук е и предател, виновен в най-черна измяна. Защо родът Йорк ни трови с романтичните си илюзии и глупави амбиции? В своята дързост убийците са оставили бяла роза, за да ни се подиграят! Доктор Агрипа... — гласът ѝ стихна.

Добрият доктор се огледа.

— Трябва да опишем какво сме правили — каза той. — Всеки от нас.

На въпросите му отговаряхме почти по един и същи начин. Никой не беше ходил при Рутвен. Двамата с Бенджамин не бяхме чули нищо необичайно, а Муди, който спеше в стаята от другата страна на Рутвен, можеше да го потвърди.

— Как се държеше Рутвен? — попита Кейтсби. — Имам предвид в дните, преди да умре? Да е казал или направил нещо необичайно? — Той се огледа. — С кого е разговарял?

— С Муди — обади се Мелфорд.

— Е? — попита Агрипа.

Мишоликият капелан се притесни още повече от обичайното.

— Рутвен беше затворен в себе си — заекна той. — Беше сдържан, потънал в мислите си.

— За какво говореше?

— За убийството на Селкърк. Смяташе, че стиховете му са страни.

— Нещо друго?

Муди облиза устни и погледна нервно към кралица Маргарет. После сложи ръце на масата и сведе поглед.

— Говорихме и за дните преди битката при Флодън — за делата на покойния крал и за дворцовите клюки.

— Какви клюки? — попита меко кралица Маргарет.

— Нищо особено, милейди... Просто спомени... за по-щастливи дни. Уверявам ви, това беше всичко.

— А розата? — рязко попита Бенджамин.

— Какво за розата? — отвърна Агрипа.

— Тук не растат рози!

— Но в Кентърбъри има — посочи навън Скозби. — Малки бели рози, които цъфтят късно през годината.

— Значи — продължи Бенджамин — убиецът е планирал смъртта на Рутвен и после... — Забележката му увисна във въздуха като въже на бесилка.

— Няма съмнение — намеси се Агрипа с мек глас, — че Рутвен е умрял от същата ръка и по същия начин като Селкърк в Тауър. — Той ни хвърли мрачен поглед. — Как и защо е станало това, си остава мистерия. — Агрипа погледна към Скозби. — Имаше ли в стаята нещо за ядене?

Старият шарлатанин поклати отрицателно глава.

— И ти, Шалот, си бил последният, който го е видял жив?

— Освен това не чух да идва някой! — отсякох аз.

Агрипа си пое дълбоко дъх и постави ръце на масата пред себе си.

— Възможно ли е, мастър лекарю, отровата да бъде прилагана бавно?

Скозби направи гримаса.

— Предполагам, но това би било опасно. Отровителят би трябвало да я дава многократно и ако бъде заловен...

— Възможно ли е — дрезгаво попита Кейтсби — отровата да е със забавено действие?

Скозби се усмихна заядливо.

— Никога не съм чувал за такава отрова. Но дори да съществува, Рутвен сигурно щеше да усети действието ѝ, преди да си легне.

— Мастър Скозби е прав — добави Бенджамин. — Рутвен е трябвало да умре в тази стая, зад заключена и залостена врата. — Той размаха слабия си показалец. — Спомнете си, вратата беше заключена и залостена отвътре. Убиецът е хитър и предпазлив. Никой не го е чул да идва, но трябва да е влязъл, щом Рутвен е мъртъв и при него имаше бяла роза.

— А ти, мастър Даунби, беше в стаята до неговата — отвърна лейди Кари. После ме погледна заплашително. — Прислужникът ти е бил последният човек, който го е видял жив. Не е ли странно, че ти, Бенджамин, беше последният, който видя и Селкърк жив?

— Сигурна съм — намеси се помирително кралица Маргарет, — че никакво подозрение за нечиста игра не може да падне върху племенника на кардинала. — Тя изгледа ядно лейди Кари, после ни се усмихна фалшиво.

Но това беше умен ход от страна на лейди Кари! Злото беше посъто, защото когато замеряш някого с кал, част от нея полепва по него. Останалите от групата ни гледаха като съдии, готвещи се да произнесат присъда за обесване. Бенджамин се усмихна, сякаш се наслаждаваше на някаква известна само нему шега.

— Лейди Кари е права за някои неща, но логиката ѝ куца — отбеляза той. — Рутвен е умрял, защото е знаел нещо. Той вероятно е бил единственият освен убиеца, който е разбирал всички или поне някои от стиховете на Селкърк. — Бенджамин се приведе напред. —

Убиецът определено е тук. Чудя се кой от нас симпатизира на Йорк. Мелфорд?

Наемникът се размърда като котка,оловила опасност.

— Какво има, Даунби?

— Твоето семейство не е ли било някога на страната на Бялата роза?

Мелфорд се усмихна самодоволно.

— Да, но това важи за всички тук. Нали така, Кари?

Старият войник се размърда, когато спомените му се пробудиха. Обвиненията станаха по-разгорещени, гласовете се повишиха. Като резултат от спора стана ясно, че всеки от присъстващите, освен мен и Бенджамин, имаше някаква връзка с рода Йорк и каузата на Бялата роза. Кралица Маргарет се беше облегнала на стола и ни наблюдаваше пренебрежително. Кейтсби изглеждаше вбесен, а доктор Агрипа, затворил очи и скръстил ръце, седеше като доброжелателен монах след обилно похапване. Най-после той се размърда, извади дълъг и тънък стилет от колана си и почука по масата.

— Стига, стига! — извика докторът. — Приличате на неразумни деца. Гневните думи нищо не доказват. Рутвен може да е бил убит с магия — той ми се усмихна. — Но сега имаме друга работа.

— Мастьър Даунби, изгубихме достатъчно време заради смъртта на Рутвен — прекъсна го Кейтсби. — Приготви си багажа. Трябва да потеглиш незабавно. Икономът ще ти намери местен водач.

Бенджамин ме дръпна за ръкава. Ние станахме, поклонихме се към челните места на масата и оставихме спътниците си да тънат в догадки за смъртта на Рутвен. Бенджамин се изкачи пъргаво по стълбите, но вместо да влезе в своята стая, ме отведе в тази на Рутвен. Трупът още лежеше на леглото, покрит с чаршаф. Бенджамин огледа стаята, особено предметите върху писалището, вдигна перото, мастилото и хартията. Помириса и трите, поклати глава и ги върна по местата им.

— Какво търсиш, господарю?

— Не знам — отвърна той.

Приближи се до леглото и отметна чаршафа. Огледа тялото на Рутвен, като обърна особено внимание на ръцете му и внимателно опипа мазолите на средния му пръст. Помириса и тях.

— Тук няма отрова — прошепна ми той.

Отвори устата на Рутвен. Стоях зад него, опитвайки се да прикрия страхът и отвращението си. Призракът на мъртвеца със сигурност би възразил на това. Беше ли духът му още на земята? Щеше ли да остане тук завинаги или щеше да бъде освободен, когато убиецът му получи възмездие? Бенджамин преглеждаше жълтеникавите зъби. Извади малката карфица, забодена на ръкава на ризата му и започна да стърже между жълтите корени, докато не извади малки сиви парченца, още мокри от слюнка. Той поднесе топлийката към светлината и се загледа в тях.

— Какво е това, господарю? — прошепнах.

Бенджамин поклати глава.

— Не знам. Може да е храна, хляб, например.

— Какво правиш, Бенджамин?

Двамата с господаря ми рязко се обърнахме. Доктор Агрипа и сър Робърт Кейтсби стояха на вратата. Бенджамин се усмихна.

— Нищо, добри ми докторе. Лейди Кари намекна, че може да съм замесен в смъртта на Рутвен. Реших, че мога да намеря нещо, което доказва, че не съм.

— И откри ли го? — попита Кейтсби.

Бенджамин незабелязано пусна карфицата на пода.

— Не, не успях.

Кейтсби ни махна да се приближим.

— Тогава елате!

Отидохме в стаята си. Кейтсби затвори вратата след себе си и ни каза да седнем.

— Забравете за смъртта на Рутвен — започна той. — Шотландските пратеници скоро ще слязат в Ярмут. Имат охрана и пропуск да пътуват до Нотингам, където ще се срещнете с тях. Вторият съпруг на кралица Маргарет, граф Ангъс, ще присъства, но пратеничеството е ръководено от лорд Д'Обини, един от приближените на регента. С него ще преговаряте за връщането на кралица Маргарет в Шотландия. Няма да предлагате нищо, а ще слушате най-внимателно какво се говори. Уредихме да пристигнете там на празника на свeta Цецилия, 22-ри ноември. Но преди това, след два дни, в деня на свети Лъв Велики ще се срещнете с Ървайн, шпионинът на милорд кардинала в манастира „Колдстрийм“, който се намира на около тридесет мили оттук. Сведенията, които ще ти

предаде той, може да са шифровани. Запомни съобщението и го донеси на мен и доктор Агрипа.

— Защо е тази тайнственост? — попитах аз. — Защо Ървайн не може да дойде тук? Защо шотландските пратеници идват по море? И защо в Нотингам? Освен това — хвърлих кос поглед към господаря ми — шотландските благородници със сигурност ще искат да преговарят с някоя по-важна особа от племенника на кардинала — и неговия прислужник — добавих горчиво.

Агрипа се усмихна самодоволно.

— Шалот — промърмори той, — използвай главата си. Ървайн не може да дойде тук — сред хората на кралицата има предател и убиец. Въпреки обвиненията на лейди Кари, ти и Бенджамин сте единствените, които са извън подозрение. Нещо повече, щом кардиналът ви вярва безрезервно, и Ървайн ще ви се довери. Колкото до шотландските пратеници... Първо, пътуването по суша е твърде опасно; второ, добрият ни крал Хенри смята, че това е проблем на Шотландия и не иска да се намесва официално и последно, кралица Маргарет и свитата ѝ не искат да се разбере, че имат нещо общо с хората, които са я прогонили от Шотландия. — Агрипа се приведе поблизо и усетих странния аромат, който изльчваше винаги. — Така че, Шалот, парченцата от мозайката си идват по местата. Шотландците ще разговарят с мастър Бенджамин. Те знаят, че той е лично упълномощен от кардинала.

— Ами останалите? — обади се господарят ми. — Всички ли ще останете в Ройстън?

Кейтсби се усмихна смутено.

— За съжаление, да, макар че аз и Мелфорд ще заминем за Нотингам след малко, за да се уверим, че замъкът е готов да приеме шотландските пратеници. Имате три дни, за да стигнете до манастира „Колдстрийм“. Колкото до Рутвен... — Той се обърна и вдигна резето на вратата, — както се казва в Библията „Остави мъртвите да погребат своите мъртвъвци“... Е, добри ми докторе?

И без повече суетене те се измъкнаха от стаята.

Сбогувахме се с намръщената кралица Маргарет и скоро пътувахме с водача през обвитата в мъгла околност. Кейтсби и Мелфорд вече бяха заминали, препускаха с всички сили към Нотингам,

оставяйки Агрипа, семейство Кари, Муди и стария шарлатанин Скозби в Ройстън.

Водачът ни беше намусен и необщителен дребен човечец, чийто ум и говор можеха да се сравняват само с тези на ням малоумник, но познаваше конските пътеки и пътища на Лестършир като петте си пръста. Беше странно пътуване. Гъстата мъгла рядко се вдигаше и ни обвиваше почти непрекъснато като студен, лепкав облак. Имахме зловещото усещане, че сме единствените живи хора и чаткането на копитата на конете ни е единственият звук под небето. Естествено, господарят ми и аз размишлявахме върху случилото се в Ройстън.

— Озадачен съм, Роджър — повтаряше Бенджамин. — Имаме две изключително изобретателни убийства: и Селкърк, и Рутвен са отровени в стаи, заключени отвътре. — Той въздъхна и дъхът му увисна като облаче в ледения въздух. — Но няма и следа от отрова, никой не е влизал при тях... много загадъчно и много хитро.

Можех само да се съглася с него и да се чудя дали шегата на Агрипа за магията не крие някаква истина. Освен това гузно си спомних коварните забележки на лейди Кари: по един или друг начин Бенджамин винаги беше свързан с убитите. Питах се да не би той да е убиецът. Възможно ли беше да е получил тайни заповеди от чичо си, които осъждаха Селкърк и Рутвен на смърт за доброто на кралството? И ако беше така, кой щеше да е следващият? Прогоних тези мисли като прекалено тревожни и вместо това се съсредоточих върху стихотворението на Селкърк. Бенджамин също не можеше да хвърли светлина по въпроса, а размишляваше какви ли новини може да донесе Ървайн.

— Може би ще ни даде сведения, които ще обяснят всичко — забеляза той.

Поклатих глава. Имах неприятното чувство, че няма да е толкова просто. Нещо повече, откакто напуснахме Ройстън, подозирах, че ни следят. Нямах доказателства, но нещо ме караше да бъда нащрек. Може би това се дължеше само на студената, лепкава мъгла, но от време на време дочувах звук на конски копита, сякаш друг ездач ни следваше отблизо. Спряхме и се подслонихме за през нощта в хамбара на един фермер, но и на следващата утрин, която отново беше мъглива, нищо не пропъди подозренията ми.

— Какво има, Роджър? — попита Бенджамин и впи проницателен поглед в мен изпод вълнената качулка. Водачът пред нас също спря. Заслушах се как загъхва ехото от тропота на конете ни и напрегнах слух.

— Господарю, следят ни!

— Сигурен ли си, Роджър?

— Колкото съм сигурен, че довечера ще мръкне! — отвърнах ядосано.

Бенджамин се усмихна сухо и също се заслуша. Стори ми се, че чувам нещо, но точно тогава глупавият водач завика на коня си, крещейки така, че би могъл да събуди и мъртвите. Бенджамин поклати глава.

— Няма нищо, Роджър. Или може би призраците от Ройстън?

Продължихме напред и стигнахме до манастира „Колдстрийм“ точно на мръкване. Пуснаха ни зад стените след много крясъци и спорове. Изчакахме на двора, докато излезе лично игуменката, странна жена, твърде млада за длъжността си. Тя не носеше расото на ордена си, а беше облечена в бледосиня рокля, поръбена с катерича кожа в меден цвят. Пребрадката ѝ беше старомодна — два воала от тънък лен падаха от двете страни на сърцевидното ѝ лице, прикрепени под брадичката с огърлица от скъпоценни камъни. Кожата ѝ беше бяла като мляко, очите — зелени с кафяви точки, разположени косо върху лицето ѝ. Тя изгледа господаря ми кокетно, точно като кралица Маргарет, но ни поздрави учтиво и нареди на прислужниците да отведат водача и багажа ни в къщата за гости, докато тя ни поднесе вино, прясно изпечен хляб и големи купи горещ, ароматен бульон. Игуменката прочете препоръчителните писма на кардинала и изслуша въпросите на господаря ми за срещата ни с Ървайн. После поклати красивата си глава и ни погледна престорено срамежливо.

— Такъв човек още не е идвал тук. Нито сме били предупредени за пристигането му.

— Но кардиналът каза, че той ще бъде тук днес, в деня на свети Лъв Велики — отвърна Бенджамин.

Игуменката сви устни.

— Освен вас друг мъж не е влизал зад стените на манастира, нито пък пътуващи търговци са ни споменали да са срещали някого по

пътищата наблизо. — Тя се усмихна. — Може би се е забавил. Може да пристигне утре.

Следващият ден дойде и отмина, „пълзейки“, както би се изразил мастър Шекспир, но никакъв Ървайн не се появи. Прекарахме времето си в удобната къща за гости на манастира. Дрехите ни бяха изпрати и сутрин, обед и вечер бяхме канени да споделим прясно пригответените ястия и вина, на които би завидял и крал. Странно място беше манастирът „Колдстрийм“. Не се чуваха камбани за богослужения, само преди обяд претупаха набързо една литургия. Самите монахини клюкарстваха свободно в църквата и извън нея. Както би казал моят приятел поет, всички правила, отнасящи се до живота им, повече се нарушаваха, отколкото се спазваха. Господарят ми каза, че имали прекрасна библиотека, което не беше учудващо, но единствената работа, която видях да вършат монахините, беше красива и сложна бродерия на завеси, покривки и салфетки.

Игуменката обграждаше господаря ми с топли грижи. Тя загрижено питаше дали всичко е наред, непрестанно се осведомяваше дали не ни липсва нещо или го канеше на разходка в уханната овощна градина край манастирската църква.

Главната грижа на господаря ми пък беше отсъствието на Ървайн и когато се стъмни на третия ни ден в „Колдстрийм“, двамата излязохме извън стените на манастира и се взряхме в тъмнината, сякаш със силата на волята си можехме да го накараме да се появи. Игуменката се присъедини към нас. Тя застана близо до господаря ми и докосна нежно с пръст ръката му.

— Мастър Бенджамин, човекът, когото чакате, може би ще пристигне утре. Елате, нека пийнем по чаша вино с мускатово орехче.

Господарят ми отказа, но аз приех с радост. Игуменката ме погледна мрачно, сви рамене и със зле прикрито нежелание ме отведе в стаята си, където ми наля вино в най-малката чаша, която бях виждал. После започна да се прави на заета и да шета из стаята — намекът беше явен: трябваше да си изпия виното и да изчезна, колкото се може по-бързо. Беше ми приятно да я накарам да чака, но точно преди да си тръгна, тя ме извика с фалшивка усмивка на красивото лицемерно лице.

— Роджър, господарят ти... мъж на място ли е?

— Да, милейди — отвърнах.

Игуменката прехапа върха на езика си с острите си бели зъби и очите ѝ заблестяха любопитно.

— Истински жребец — продължих аз. — Чувствителен по отношение на дамите, но...

— Но какво? — рязко запита игуменката.

— Понякога е много стеснителен и може би...

— Може би какво? — нетърпеливо се обади тя.

Кимнах към спалнята, която се виждаше през полуотворената врата.

— Милейди, мисля, че той е увлечен по теб, както и ти по него. Може би ако го почакаш тази нощ там, в тъмнината, той ще ти рецитира любовни стихове... може би някой сонет, който е съчинил за теб?

Игуменката се усмихна, обърна се и отвори малко ковчеже. Извади от него подрънкаща кесия и я хвърли към мен.

— Ако уредиш това, Шалот, ще получиш още една утре сутрин.

— Единственото, което трябва да направиш — отвърнах с поклон, — е да оставиш запалена свещ на прозореца. Моят господар ще го приеме като знак, фар, който да го насочи по желания път.

Изхвърчах през вратата. Мастър Бенджамин още стоеше край манастирската стена и се взираше в мрака. Изтичах в стаята за гости, съблякох се и се изтрих с мокра кърпа. Втрих малко от ароматния парфюм, който господарят ми използваше, във врата и бузите си, взех назаем най-хубавата му батистена риза и наметалото с качулка, и се върнах отново на двора. Изчаках известно време, скрит в сенките, гледайки как манастирът се приготвя за нощта. О, да, игуменката също се подготвяше. На прозореца ѝ се появи свещ, чийто трепкащ пламък беше като дружелюбен фар в мрака.

Промъкнах се тихичко през двора, отворих вратата и пристъпих в тъмното. Угасих свещта с пръсти и се вмъкнах в спалнята. Слава Богу, игуменката не беше запалила никаква светлинка вътре. Очите ми привикнаха с тъмнината и съзрях тъмната ѝ фигура на леглото с разпусната по раменете коса. Вмъкнах се в голямото легло с балдахин, прошепнах няколко френски нежни думи, които бях научил от една мома и с желание се захванах за работа. Макар и изискана дама, игуменката посрещна грубите ми прегръдки със стонове и писъци на

удоволствия. Тялото ѝ беше сочно, стройно и гладко. Признавам, че това беше едно от най-приятните ми преживявания.

(Боже, ето че моят капелан отново мърмори и си клати кратуната! Да му се не види малкия лицемер! Трябва ли да му напомням за дългите му разговори с червенобузата млекарка Мод в конюшнята ми? Тя определено излезе оттам по-зачервена, отколкото влезе! Той казва, че лъжа; игуменката щяла да познае, че не съм Бенджамин. Греши. Похотта, както и любовта, заслепява, иначе червенобузата Мод никога не би го допуснала и на миля от себе си! Е, добре, поне спря да клати глава. И тъй, обратно към игуменката...)

— О, небеса! Това е раят! — извика тя, когато влязох в нея с оръжие твърдо като копие. Каква нощ! Насладих ѝ се два-три пъти, преди да я целуна по бузите, да я плесна отзад и да се сбогувам.

На следващата сутрин се беше спусната гъста мъгла, която се стелеше над земята в завивка от мрачна тишина. Тя се виеше между сградите на манастира и потискаше духовете — дори моя след такава страстна нощ. Станах рано, приятно уморен. Господарят ми още спеше, както и вечерта, когато се върнах от любовната си среща. Облякох се бързо и забързах през двора към столовата. До нея се стигаше по външни стълби и някои отечно гладните монахини вече се качваха нагоре. Докато минавах край тях, дочух:

— Ама че грозник! Истинско чудовище!

Зачудих се кой ли е този неприятен мъж и сведох глава притеснено, когато друга отвърна:

— Да, казва се Роджър. Не е ли странно, че такъв красив господар има толкова грозен слуга!

Естествено на монахините им липсва финес и те не могат да оценят истинската красота, която може да се крие под повърхността. Заех мястото си в трапезарията на отделна маса близо до подиума и загледах как влиза игуменката. Лицето ѝ беше бледо, имаше сенки под очите и това облекчи отчасти обидата ми от глупавите дрънканици на монахините. Мастър Бенджамин се присъедини към мен, предсказвайки бодро, че мъглата скоро ще се вдигне и ще настъпи още един прекрасен ден. Съгълчето на окото си забелязах как игуменката му хвърля мрачни погледи, задето я пренебрегва, примесени с лукави усмивки в опит да го въвлече в някакъв любовен разговор за събитията от предишната нощ.

Любовните ѝ въздишки внезапно бяха прекъснати от раздвижване навън; женски писъци се смесваха с дрезгавите викове на работниците и вратарите на манастира. Игуменката стисна устни и забърза навън. Ние я последвахме. Долу, на двора, заобиколен от монахини и други манастирски обитатели, стоеше странен конник. Косата му беше боядисана в оранжево, а бялото му лице изглеждаше призрачно заради боядисаната му ръждивочервена брада. Носеше шапка от заешка кожа и мръсен елек от къртича кожа, към който бяха пришити малки звъничета. Игуменката промърмори, че бил пътуващ търговец. Но истинската причина за суматохата беше трупът, преметнат върху товарния му кон. Докато Бенджамин и аз слепвахме игуменката надолу, мъжът извила нещо на език, който не можах да разбера.

— Какво казва? — попита Бенджамин.

— Че намерил тялото — отвърна тя през рамо — на няколко часа път от манастира.

Бенджамин приближи и повдигна главата на мъртвеца. Зърнах пясъчноруса коса, посивяло лице, изцъклени очи и отпусната челюст. Но онова, което привлече вниманието ми, беше грозната пурпурочервена резка, която минаваше от едното му ухо до другото. Игуменката заговори на търговеца на непознат език.

— Може би това е човекът, когото чакаше, маstryр Бенджамин — извила тя към нас. — Джон Йрвайн.

Игуменката нареди на вратаря да занесе тялото в близката лечебница, заповяда на насьбалите се да се разпръснат и помоли една от сестрите да се погрижи за търговеца. Трупът лежеше на сламеник върху белосаната лечебница с нисък таван. Беше на млад мъж, който сигурно е изглеждал доста добре, преди да му прережат гърлото. Бенджамин се взираше в него, сякаш го познаваше добре. Забелязахме, че кесията му е била отрязана от колана.

— Разбойници! — промърмори игуменката. — Пътищата гъмжат от тях. Търговеца намерил тялото скрито в някакви храсти.

Коленичих и претърсих дрехите на мъртвеца. Разбира се, открих онова, което търсех — таен джоб на подплатения му елек. В него бяха хитроумно скрити малки кесии със злато и сребро (които взех, за да поръчам заупокойни служби за душата на горкия човечец) и малък пергаментов свитък. Върху него беше надраскано името на мъжа —

„Джон Ървайн“, следван от списък на ястия и вино, платени от него в кръчмата „При платнохода“ близо до градските стени в Лестър. Върнах се при мастър Бенджамин.

— Ървайн е — казах му.

— Тогава Бог да го прости! — отвърна той. — Роджър, не е нужно да се бавим повече тук. Трябва да побързаме да се върнем в Ройстън.

Зад нас игуменката въздъхна.

— Не искате ли да останете още, мастър Бенджамин? — тя се приближи с развети, шумолящи поли. — Не ви ли харесва гостоприемството ни? — попита тя двусмислено.

— Милейди — отвърна той, — храната и виното бяха отлични.

После се завъртя на пета и я остави с отворена уста. Повикахме водача, прибрахме багажа си в дисагите и скоро конете ни бяха оседлани и готови за път. Игуменката, увита в наметка от чиста вълна, слезе да се сбогува с нас. Бенджамин само се усмихна, повдигна белите ѝ пръсти до устните си, целуна ги нежно и като някакъв храбър рицар смушка коня си в галоп, като едва не повали на земята разочарованата си обожателка. Аз не бях толкова галантен. Без да обръщам внимание на изненадата, изписана на лицето ѝ, протегнах ръка.

— Милейди — казах, — ти ми обеща още една кесия.

Тя ме изгледа ядно, бръкна под наметката си, пъхна една кесия (много по-малка от онази предишната вечер) в ръката ми и изсъска:

— Сводник!

— О, небеса! Това е раят! — имитирах я аз.

Лицето ѝ пребледня, очите ѝ се превърнаха в езера от гняв. Разсмях се, забих шпори в хълбоците на коня и препуснах през манастирските порти бързо като елен. Изненадах се, че Бенджамин продължи да язи в бърз галоп, докато не се отдалечихме на миля от манастира. Най-накрая намалихме ход. Водачът беше пред нас.

— Защо бързаме толкова, господарю? — попитах аз.

Той поклати глава и се взря в сънцето, което вече пробиваше през завесата от мъгла.

— Този манастир е лошо място — промърмори Бенджамин.

Стомахът ми се сви. Беше ли разbral господарят ми?

— Лошо място — повтори той и ме погледна. — Ървайн вероятно е бил убит там. Игуменката има пръст в тази работа!

Погледнах го изумен.

— Първо — продължи Бенджамин, — когато пристигнахме в „Колдстрийм“, игуменката каза, че не е виждала Ървайн.

— Но търговецът може да ѝ е казал.

— Откъде ще знае? Кесията му беше открадната и ти намери тайния джоб. Но още преди това игуменката го нарече „Джон Ървайн“.

— Изглежда беше разпознала трупа и знаеше името му. Аз не съм ѝ го казвал, а ти?

Поклатих глава.

— Но какво те кара да мислиш, че е бил убит в манастира? — попитах аз.

— Това е вторият ми довод: когато бях на манастирската стена видях пресни конски фъшки близо до главния вход; не бяха от нашите коне, а игуменката каза, че никой не е идвал в манастира. — Бенджамин вдигна ръка, за да подчертава думите си. — Забеляза ли — попита той, — че в градината земята беше поръсена със ситен бял пясък? По ботушите на Ървайн имаше следи от него. И накрая, връзките на гамашите му бяха вързани наопаки, сякаш някой друг го е направил набързо. — Бенджамин ме погледна косо. — Подозирам, че бедният Ървайн е бил убит в манастира, когато е събул панталоните си, или за да се облекчи, или... — Гласът му загълхна.

Потръпнах от страх и потърках гърлото си, щипейки силно кожата. Бенджамин вероятно беше прав. Ървайн беше убит, не докато се е готвел да се облекчи, а да изпълни същите любовни задължения като мен. Тихичко се заклех да не се връщам в „Колдстрийм“.

— Можем да се върнем — промърмори Бенджамин, сякаш прочел мислите ми. — Но разбира се — добави той, — това нищо няма да докаже. Игуменката ще отрече обвинението и ще повика шерифа или някой местен съдия, когото държи в ръцете си. Освен това — въздъхна той, взирайки се в мъглата — имаме много малко доказателства.

— И сега, господарю — отвърнах аз, — отново се връщаме с подвити опашки! Селкърк беше убит, преди да разберем нищо. Рутвен е мъртъв, а сега и Ървайн. — Хрумна ми безумна мисъл, но аз я

прогоних: да не би Бенджамин да бе убил Ървайн? Беше ли излязъл, за да го причака в мрака на нощта?

— За какво мислиш, Роджър?

— Мисля си — излъгах, — че Ървайн е посетил „При платнохода“ в Лестър. — Извадих парчето пергамент, което бях намерил у трупа.

— Странно — забеляза Бенджамин, наблюдавайки ме внимателно, — убийците не са го намерили.

Свих рамене.

— Налагало се е да действат бързо. Взели са кесията му и са го оставили на гарваните. Нали разбиращ — допълних аз, — че игуменката може да е съучастница в убийството на Ървайн, но убиецът трябва да е някой от спътниците ни в Ройстън? Само те, както и кардиналът, знаеха, че Ървайн ще дойде тук.

— Но кой може да е? Кейтсби и Мелфорд заминаха за Нотингам и винаги можем да разберем кога са пристигнали там. Предполагам, че някой би могъл да дойде от Ройстън, да мине покрай нас в мъглата, за да го причака...

Водачът се приближи и се развика на странния си диалект. Бенджамин учтиво го помоли да изчака.

— Значи, Роджър, мислиш, че трябва да отидем в „При платнохода“ в Лестър.

— Да, господарю. Може там да открием нещо, което да обясни смъртта на Ървайн и да има връзка със смъртоносните стихове на Селкърк.

ГЛАВА ШЕСТА

Подкупихме водача със сребро и обещание за още, ако ни заведе до Лестър. Ден по-късно си пробивахме път по улиците и алеите на града. Бог ми е свидетел колко мръсна и отвратителна беше тази работа: помня смрадта, претъпканите къщи и вонящите канавки, които лъхаха като врящ казан в горещия ден. Най-сетне открихме „При платнохода“ на един запуснат пазарен площад под градските стени. Къщите от двете страни бяха мръсни и порутени. Старо куче лежеше и дишаше тежко под малкия кръст на площада. От време на време ставаше и облизваше краката на обсипания със струпей просяк, здраво окован в прангите. Беше вечер, пазарът беше приключил и продавачи и клиенти се бяха настанили под платнените навеси на малките шатри, където се продаваше ейл. Бенджамин посочи към „При платнохода“ — малко заведение от три постройки с голям зелен клон, окачен под стряхата и крещяща табела, която едва-едва се крепеше над олющената врата. Пред входа стояха няколко търговци, които продаваха ярко оцветени панделки, ръкавици, сливи и зелени ябълки. Пробихме си път между тях и влязохме в кръчмата, като оставихме водача навън да пази конете.

Общото помещение в кръчмата беше хладно и миришеше на мухъл, масите бяха обикновени бъчви, заобиколени с разнебитени столчета, а край стените имаше пейки. Един търговец по пътя ни беше предупредил да не прием вода, нито пък от мътния ейл, защото чумата нас скоро беше вилняла в града и потоците можеше да са още заразени. Господарят ми поръча кана вино и разпита прислужницата, червенобузеста мома, която щеше да бъде доста хубавичка, ако си беше запазила зъбите. Галантен, както винаги, Бенджамин я оставил да отпие от чашата му и пъхна едно пени в малката ѝ, загрубяла ръка.

— Момиче — попита той, — спомняш ли си мъж на име Щрвайн — младолик, с пясъчноруса коса — който може да ти се е сторил малко потаен? Говори като шотландец.

Момичето изглеждаше объркано, затова му повторих описанието, докато потъвах в ясните му сини очи. После поклати енергично глава и забърбори оживено, макар че разбирах само половината от онова, което казваше. Очевидно Ървайн бил постоянен посетител в кръчмата.

— Първо дойде сам — заяви прислужницата. — Яде и пи много и всички посетители го харесаха, макар да беше шотландец — тя спря, намигна на господаря ми, отпи отново от чашата му и грабна второто пени, което той ѝ подаде. — Но после — продължи момичето като дете, което разказва приказка — стана потаен и уединен, сядаше в ъгъла и се срещаше с един неприятен човек. — Тя присви очи, за да си припомни по-лесно. Непознатият имаше тъмнокестенява коса, превръзка на едното око и пурпурно родилно петно на бузата.

— Англичанин ли беше? — попитах я аз.

Тя се засмя и поклати глава.

— Истински шотландец. Пиеше като смок и не разбирах хрипливия му говор.

— Ървайн оставил ли нещо след себе си? — запита господарят ми.

— О, не. Аз почистих стаята му — тя ме изгледа лукаво. — Или поне се опитах.

— Защо казваш това? — остро попита Бенджамин.

— Защото беше оставил рисунка на стената. Господарят побесня и ме накара да я измия.

— Каква беше тя? — попитах аз.

— Голяма птица — отвърна прислужницата. — Беше я изрисувал с въглен. Голяма птица със свиреп клон и корона на главата.

— Като орел ли? — попитах аз.

— Да, да — отвърна момичето.

— Ами странният приятел на Ървайн? — попита Бенджамин. — Какво правеше той?

— Нищо, само разговаряше с него, после си тръгна, а Ървайн също потегли скоро след това.

Благодарихме на прислужницата, която не можеше да ни каже нищо повече. Прекарахме още известно време в Лестър, като обхождахме кръчмите, за да разберем дали някой друг не е виждал

страния познат на Ървайн. Но навсякъде срещахме неуспех. В края на втория ден в града бяхме уморени и мръсни, и бързахме да си тръгнем.

Пътувахме два дни обратно към Ройстън с водач, който беше също толкова уморен от нас, колкото ние отвратени от него. Въпреки промяната на времето имението изглеждаше все така неприветливо; мрачна, ниска купчина постройки, скрита зад напукани, покрити с мъх стени. Мелфорд и група стрелци ни поздравиха на портата. Над тях, с почерняло лице и изплезен език, танцуваше във въздуха един от кухненските прислужници.

— Обесихме го! — весело обяви Мелфорд. — Крал вещи от имението и се опитвал да ги продаде из околните села.

Негодникът ми се усмихна злорадо, сякаш с радост би сложил примка и около моя врат и би ме провесил от някой клон на надвисналия бряст.

Прикрихме отвращението си и тръгнахме към главния вход, където ни очакваше вечно любезненият доктор Агрипа.

Докато конярите отвеждаха конете ни, нас ни поведоха към омразната зала, сега малко по-уютна с гоблените, драпериите, възглавничките и столовете, извадени от раклите на кралица Маргарет.

— Какви са новините от Ървайн? — попита Агрипа, веднага щом Кейтсби заключи вратата зад нас и огледа внимателно дългото помещение с нисък таван, сякаш в сенките му се криеха шпиони. После приближи и се надвеси над нас.

— Ървайн? — повтори той дрезгаво. — Какви новини носите от него?

Господарят ми отупа прахта от наметката си.

— Сър Робърт, аз съм мръсен, натъртен от ездата и жаден. Бих искал малко вино.

Мигновено ни донесоха две препълнени чаши с вино. Господарят ми отпи жадно, докато аз следях спокойното лице на Агрипа и тревожното изражение на Кейтсби.

— Ървайн е мъртъв — каза безизразно Бенджамин.

Кейтсби простена и се извърна. Агрипа възбудено се размърда на стола.

— Как? — попита той. — Как е бил убит?

— Изобщо не е стигнал до манастира — отвърна господарят ми.

— Очаквахме го, но един пътуващ търговец ни докара трупа му.

Гърлото му беше прерязано от ухо до ухо и кесията му бе открадната.
— Бенджамин сви рамене. — Провалихме се.

— Някой искаше да се провалим! — прекъснах го дрезгаво. — Ървайн е бил причакан. А единствените хора, които знаеха, че идва, са тук, в имението Ройстън.

— Какво искаш да кажеш? — попита Кейтсби.

— Че някой от Ройстън е причакал Ървайн и го е убил — отвърнах хладно, пренебрегвайки яростта, която се изписа на откритото, грубовато лице на Кейтсби.

— Откъде да знаем, че вие двамата не сте го убили?

— Питай водача ни — отговори Бенджамин. — И дамите от манастира — те не ни изпускаха от очи.

Спомних си дългите изящни крака на игуменката, увити около тялото ми и прикрих усмивката си.

— Е — продължи Бенджамин, — къде бяха всички, докато ние пътувахме за „Колдстрийм“?

— Аз бях в Нотингам! — отсече Кейтсби. — Тръгнахме оттук същия ден, когато потеглихте и вие, осми ноември. С Мелфорд пристигнахме в Нотингам сутринта на девети. Тамошният шериф ще потвърди къде сме ходили.

Агрипа ме погледна право в очите.

— Добър въпрос, мастър Шалот. — Той разпери ръце. — Никой от нас не може да гарантира кой къде е бил. Кари обикаляше околността за провизии. Нямаше го три дни. Муди беше пратен в Ярмут от нейно величество кралицата.

— Ами ти?

Агрипа се усмихна.

— Както добрия доктор Скозби, и аз си имах работа — той купуваше лекарства за кралицата — Агрипа се прозя, — а аз, разбира се, за кардинала.

Взрях се в тъмните му, непроницаеми очи. Подиграваше ли ми се? Беше ли той причакал Ървайн по поръчение на кардинала? Спомних си обвитата в мъгла околност и потръпнах. Или се беше занимавал с черна магия, призовавайки някой демон от ада в усамотена горичка или храсталак? Но защо трябваше да го подозирам? Отговорът му беше основателен: никой не можеше да гарантира за техните действия, но ние с Бенджамин се бяхме провалили. Кейтсби

придърпа един стол срещу нас и се свлече на него, заравяйки лице в ръцете си.

— Селкърк е мъртъв — произнесе той с гробовен тон като свещеник, четящ заупокойна молитва. — Рутвен беше убит, а сега и Ървайн! — Кейтсби хвърли поглед към Агрипа. — Може би след време за смъртта им ще бъде отмъстено. Но кралицата настоява да се срещнем с шотландските пратеници. — Той погледна часовата свещ, която гореше на масата. — Положението е следното: кралицата е избягала от Шотландия, изоставяйки малките си синове Джеймс и Александър. — Кейтсби замълча за миг. — Александър се разболял и умрял. Кралицата не храни любов към втория си съпруг, но обича Шотландия. Шотландските пратеници ще бъдат приджурявани от лорд Д'Обини, дясната ръка на регента. Съпругът на кралицата Дъглас, граф Ангъс, също е настоял да дойде. Вие трябва да изискате от тях кралицата да се върне в Шотландия. Те трябва да пристигнат тази вечер в Нотингам. Утре ще се отправите натам, мастър Бенджамин и Шалот, а добрият доктор Агрипа ще ви придружи. — Кейтсби ни погледна с кървясалите си очи. — И този път не се проваляйте! — отсече той. — Сега трябва да уведомя кралицата за случилото се.

След тези думи Кейтсби стана и излезе, затръшвайки вратата след себе си.

— Ти ли уби Ървайн? — запратих обвинението към усмихнатия Агрипа.

Добрият доктор отметна глава и се разсмя весело до сълзи. Звукът отекна странно в тази мрачна, неприветлива зала. Той стана, изтри сълзите си с опакото на ръката и застана над мен. Обгърна лицето ми с малките си, меки ръце.

— Един ден, Роджър — прошепна той, — ти ще откриеш ключа към великите мистерии. Надзърнах в сенките, които още не са реалност. Но, Господи, още колко много имаш да учиш!

Той отдръпна ръцете си, усмихна се на Бенджамин и тихично излезе от залата.

Прекарахме остатъка от деня, възстановявайки се от пътуването, като правехме всичко възможно да отбягваме останалите, които скоро научиха за провала ни и криеха задоволството си зад самодоволни погледи или кисели усмивки. Вечерята не беше приятна. Кралица Маргарет и Кейтсби ни гледаха мрачно от местата си, а Мелфорд

сякаш се наслаждаваше на някаква шега, известна само на него. Муди изглеждаше лицемерен, докато Скозби трудно можеше да скрие триумфа си. Кари изглеждаше разтревожен, а доктор Агрипа приличаше на зрител на някакъв спектакъл.

Ние седяхме и си играехме с храната. Може би изпих доста, защото един от девизите на стария Шалот е и винаги е бил: „Когато си уплашен и наблизо има вино, пий колкото можеш.“ Най-накрая, уморен от зловещата тишина, господарят ме дръпна за ръкава. Станахме, поклонихме се на кралица Маргарет, измърморихме извиненията си и се измъкнахме от залата.

— Мастър Даунби! — извика Агрипа. — Тръгваме за Нотингам на разсъмване.

Бенджамин сви устни и поклати глава.

— Не е нужно да ни викаш, докторе. Ще те чакаме пред Ройстън. Колкото по-скоро тръгнем, толкова по-добре.

Когато се върнахме в стаята си, аз се обърнах към Бенджамин и изфъфлих пиянски.

— Какво искаше да кажеш?

— Кога?

— Когато Агрипа ни повика обратно.

Бенджамин прехапа устни и поклати глава.

— Уморени сме и полунияни, Роджър. Лягай си.

И без повече думи Бенджамин ми обърна гръб. Завлякох се да си легна и бях събуден от господаря ми, чието лице беше обляно от светлината на свещта.

— Роджър! — прошепна той. — Ставай... Веднага!

— Какво има? — попитах ядосано.

Бенджамин продължи да ме разтърсва и почти ме извлече от леглото. Посочи поднос, на който имаше хляб и разредено вино.

— Закусвай! — изсъска той. — Храната не е отровна. Тук може би сме в опасност.

Изругах, но се подчиних, а после слязохме по тъмното стълбище и излязохме през главния вход, където Бенджамин беше наредил на сънения коняр да ни доведе конете. Качихме се и минахме през смрачения двор, покрай полуzasпалия до отворената врата пазач и поехме по пътя. Трупът на прислужника още висеше от дървото. Божичко, спомням си вида му и до днес. Сякаш самият въздух беше

пропит с ужас. Беше адски студено в онзи миг точно преди разсъмване, когато демоните и злите духове, които излизат нощем, нападат за последен път човешките души. Огледах се, за да видя тъмния силует на името Ройстън и люшкащият се труп на обесения привлече погледа ми. Бях обзет от ужас и ако бях замесен от друго тесто, щях да смушкам коня и да препусна колкото се може по-бързо обратно към Ипсуич. Пазачът не ни попречи да излезем и ние продължихме по едва забележимата пътека, докато Бенджамин не спря коня и не ми подаде меха с вино.

— Пий колкото искаш, Роджър — прошепна той. — Разбирам те. Намерих това на масата ни, когато се събудих.

Той протегна ръка и аз видях малката увехнала бяла роза. Потръпнах при предупреждението. Бенджамин хвърли розата.

— А сега, Роджър — продължи той бързо, — извинявай, че снощи не пожелах да ти обясня нищо, но разбиращ ли, че сме в голяма опасност? Нещо в тази история може да ни отведе на бесилката или да ни подложи под ножа на някой наемен убиец. Тук се разиграва някакъв зловещ маскарад и не знаем на кого да вярваме. На чио ми? На краля? На кралица Маргарет? На доктор Агрипа? Нещо не е както трябва... но какво да правим? Ако се върнем в Лондон с празни ръце, с нас е свършено. Ако продължим да разследваме тази история, може би сами си нахлуваме примката. Две неща могат да ни защитят: първо, кардиналът се отнася с мен като с любим племенник и това ще ни осигури някаква защита; второ, нашите разследвания ни пазят. Има хора, които се таят зад нас и ни оставят да тичаме напред-назад, докато наблюдават какво сме открили.

Хладните му очи не се отместваха от моите, той се приведе поблизо.

— Танцувахме танца на смъртта. Докато танцът продължава, ние сме в безопасност, но ако се опитаме да спрем, или ще ни върнат, или ще ни убият. Не знам кой стои зад това, но възнамерявам да разбера. Защото какво друго ни остава, Роджър? Кой ни чака? — Той примигна и погледна встрани. — На кого ще липсваме? — добави той тихо. — Кой те обича, Роджър? Кой обича мен? Къде е нашият дом, къде са любимите ни хора? Виж ни сега, сред тази пустош, заобиколени само от трева и небе. Каква е защитата ни? Нашето здраве, оръжията ни и парите, които си поделяме. Само това имаме, Роджър.

Признавам, че за първи път в живота ми господарят наистина ме уплаши, защото беше прав. Тялото ми се сгърчи от ужас. Повдигаше ми се от страх и ми беше трудно да овладея дишането си при мисълта за ужасите, описвани от Бенджамин. Той ме хвана здраво за китката и конят ми тихо изпръхтя.

— Но аз имам теб, Роджър, твоето приятелство, а ти имаш моето.
— Той отметна глава и се разсмя към сивото самотно небе. — Какво повече може да иска човек? Искам да кажа, Роджър, колко приятели има кардиналът? Или кралят! — Той внезапно спря да се смее. — Понякога — прошепна Бенджамин, сякаш в храстите се криеха кралски шпиони, — се боя за чично си.

— Какво искаш да кажеш, господарю?

— Макар да има приятелството на краля... — Бенджамин се канеше да довърши, когато дочухме тропот на копита и видяхме доктор Агрипа бавно да се приближава към нас. Кроткият му кон тръгна спокойно до нашите, все едно беше топъл летен ден.

— Добро утро, Бенджамин, Роджър. — Докторът отметна тъмната си качулка. — Бързо напуснахте Ройстън.

Бенджамин изсумтя.

— Защо? — продължи Агрипа. — Какви опасности ви заплашват?

— Много добре знаеш — рязко отвърна Бенджамин. — Тук броди убийството, докторе. Селкърк, Рутвен, Щрвайн... Рано или късно ще дойде нашият ред. Прав съм, нали?

Привидно искрените очи на Агрипа се разшириха в иронично учудване.

— Но ти си племенникът на кардинала, а Роджър е твой добър приятел. Вашата смърт — подчерта той — ще трябва да бъде обяснена, ако не отмъстена.

— Не си играй с нас, докторе. Всички ние стоим на ръба на мрачна пропаст. Тук се крие някаква голяма мистерия.

Агрипа се обърна към мен. Очите му сякаш блестяха в мрака.

— А ти, Роджър, ако думите ти в залата за съвети означават нещо, смяташ, че аз се крия в сенките на тази пропаст?

Едва сдържането ми търпение рухна.

— Кой си ти всъщност? — обвинително попитах аз. — Какви са тези магии, с които се занимаваш?

Агрипа сви рамене.

— Какво е магията, Роджър? — той посочи към стремето си. — Преди много столетия готите унищожили една римска армия при Адрианопол. И знаеш ли защо?

Поклатих отрицателно глава.

— Готите имали стремена и затова се биели по-добре на коне. За много римляни по онова време готите били демони, които използвали магия, за да победят. — Той поклати глава. — А каква била тяхната магия? Нещо, за което днес изобщо не мислим.

— Ти правиш заклинания — обвиних го аз. — Кари казва, че баща му те е виждал в Антиохия преди години! Как може човек да живее толкова дълго?

Агрипа тихо се засмя.

— Прав си, Шалот. Нищо не е такова, каквото изглежда — той се приведе напред и лицето му стана сериозно. — Кой съм аз и какво правя не те засяга. Важното е, че служа на кардинала!

— Има ли нужда кардиналът от подобна защита? — попита Бенджамин.

Агрипа прехапа устни.

— Много хора мразят чично ти. Той има нужда от защита; носят се слухове, че притежава вълшебен пръстен, който използва, за да вика демони и да влияе на краля. Твърдят още, че кардиналът е наел известна вещица, убийца на име Мейбъл Бриг, която държи в покорство крал Хенри чрез въздържанието на свети Триниан — тридневен период, през който не се яде и пие, което позволява след това да надделееш и над най-силните хора. — Агрипа замълча и погледна към самотната птица, която крещеше над нас, сякаш беше демон, пуснат да броди из тази самотна пустош.

Потръпнах и душата ми бе обзета от още по-голям ужас.

— Не вярвам в това — отвърна господарят ми.

— Напротив, вярваш — промърмори Агрипа. — Единственият човек, от когото чично ти трябва да се бои, е кралят. Чували ли сте предсказанията?

Заинтересуван от гробовния глас на Агрипа, поклатих глава и се зачудих какви ли сили притежава наистина. Добрият доктор ни изгледа внимателно.

— Вярвам и на двама ви, затова ще ви кажа. Казват, че крал Хенри е Тъмният принц, чието идване е предсказано от Мерлин, великия магьосник от двора на крал Артур. Според пророчествата кралят от дванадесетото поколение след Джон ще бъде космат мъж, чиято кожа ще е дебела като на козел. Отначало народът му много ще го слави, но сега той ще затъне в мрачната бездна на греха и гордостта. Той е проклет от Бога да завърши царуването си в кръв и разрушения. Ние сме дванадесетото поколение след Джон и Хенри е наш крал. Сега гледаме на него като на сияйно слънце, но какво ще стане, когато денят свърши и слънцето започне да залязва? Дали ще бъде толкова привързан към чично ти тогава? А ако кардиналът бъде прогонен от рая като Луцифер, вие ще бъдете повлечени след него! — Той пришпори коня си. — Затова трябва да успеем, не само заради себе си, но и заради кардинала. Кой знае как може да се отрази нашият успех или провал върху пророчествата? — Той хвърли поглед през рамо. — Трябва да продължим, за да не ни настигнат сенките.

Смушихме конете. Забравил съм подробните от пътуването ни. И двамата с Бенджамин бяхме потънали в собствените си мисли, а аз бях озадачен от откровенията на Агрипа. Беше странен човек, няма да откриете друг като него в мемоарите ми.

(Знаете ли, насърко отпуснах средства за пътуването на един от капитаните на Рали^[1] до Америките. Когато човекът се върна, го поканих тук, в имението. Той ми разказа страни истории за червенокожи мъже, които се кичели с орлови пера, а техният шаман отговаряше на описанието на доктор Агрипа. Светът е странен, нали? Моят капелан сумти презиртелно, но какво ли разбира той? Въздиша похотливо по гърдите на Дебелата Марго и завижда, защото довечера аз ще ги държа в ръцете си. О, да, соковете ми още не са пресъхнали и аз, макар да съм преминал деветдесетте, мога да правя неща, които са невъзможни за тридесетгодишните. Мислите, че лъжа? Прочетете мемоарите ми. Когато бях затворен в хaremа на Сюлейман Великолепни, задоволих всяка от неговите *хурии*, но както вече казах, това е друга история.)

Най-накрая Агрипа, Бенджамин и аз влязохме в Нотингам и след портите попаднахме в лабиринт от мръсни улици. След свежия въздух на полето се задушавахме от мириса на застояла урина, вонящи умрели котки и гниещи зеленчуци. Откритата канавка на главната улица

изглеждаше сякаш никога не беше почиствана, а от време на време затъвахме до глезените в изпражнения. Конете ни проявиха повече разум и отказаха да продължат, затова ги оставихме в близкия хан, където задоволихме глада си с риба, печена на въглища, после поехме към замъка.

Пресякохме големия пазарен площад, където се беше събрала огромна тълпа, за да присъства на екзекуцията на двама братя, осъдени за заговор срещу краля. Навалицата беше огромна и ние се оказахме притиснати точно пред огромния ешафод от черно дърво. Палачът вече чакаше. Той стоеше пред покрития със засъхнала кръв дръвник с лице, скрито от черна маска и се подпираше на огромна двуостра брадва. Беше почти пиян, но предполагам, че всеки, на когото наредят да изпълнява подобна длъжност, има нужда от вино, за да си даде смелост и да притъпи ума си.

Двамата братя бяха докарани в каруца под злокобния тътен на барабан. Бяха облечени в панталони и ризи без яка. Капитанът на стражата ги заведе на ешафода, писар с изпito лице измърмори присъдата. Поведоха напред по-младия мъж с вързани на гърба ръце. Той погледна тъжно към брат си, който прошепна нещо. Младежът се успокои, падна на колене и позволи на палача да го наведе така, че вратът му да легне на дръвника. Барабанът отново заби, голямата брадва проблесна на светлината. Чу се пукот, рука гореща кръв и тълпата въздъхна. По-възрастният брат отказа да му вържат ръцете и хладно загледа как отместват трупа на брат му. После коленичи на дръвника като свещеник пред молитвено столче. Положи глава, направи знак с ръка, брадвата отново изсвистя, тялото му се разтърси и главата се изтърколи върху ешафода, обляна в алена кръв. Войник срича едно куче, което се опита да изтича под ешафода, за да оближе стичащата се кръв.

Пребледнял и с обляно в пот чело, господарят ми изстена и се обърна. Агрипа ми направи знак да го последваме. Готовъч, седнал в сянката на една сергия, се заливаше от смях и извършваше своята собствена екзекуция на злочести пилета, прерязваше врата и оставяше обезглавения труп да подскуча известно време, преди да падне като купчина окървавени пера. Господарят ми изтича, за да повърне в един ъгъл. Агрипа го изчака да се успокои.

— Казах ти — промърмори той — кръвопролитията на нашия крал едва започват. Кралството ще бъде залято от реки кръв.

Агрипа ни подкани да продължим и ние изкачихме хълма към главните порти на замъка, където знамето с червения шотландски лъв плющеше на вятъра. Хрумна ми странна мисъл и за първи път една от нишките на стихотворната загадка на Селкърк започна да се размотава.

Минахме по спуснатия мост и влязохме през сводестото преддверие, на чийто купол беше изобразено Благовещение. Снажният капитан на стражата нареди да отведат конете в конюшнята и веднага ни поведе нагоре по стълбите към онова, което Агрипа нарече Лъвската зала, дълго помещение с дървена ламперия, настлано с черно-бели плочи, които блестяха на светлината на факлите. Те бяха ромбовидни и съм ги запомнил, защото бяха украсени със сложни златни орнаменти. В южния край на залата имаше голяма покрита камина, а над нея гоблен в синьо и златно, с кралския герб на Шотландия. Под него имаше голяма дъбова маса и два стола с високи облегалки от същото дърво, тапицирани със златоткани тъкани и обрамчени със сребриста коприна.

— Шотландските лордове са се настанили като у дома си — промърмори Агрипа.

Капитанът рязко ни подкани да седнем на една пейка пред масата и излезе бързо през страничната врата. Трябва да сме чакали половин час. Една прислужница ни донесе халби с разреден ейл. И двамата с господаря ми се оглеждахме, докато Агрипа, кацнал на ръба на пейката, тихичко си тананикаше и се клатеше напред-назад като весело врабче.

Най-накрая капитанът се върна, придружен от трима войници. Зад тях вървяха двама мъже. Единият беше облечен в тъмносин елек. Беше елегантен мъж с посивяла коса и загоряло лице, а чувствените му устни бяха обрамчени от добре оформени брада и мустаци. Спътникът му беше съвсем различен — увит в тъмнокафява роба, сякаш му беше студено, с гарвановочерна коса, обрамчила бледото му лице. Би бил красив, ако не бяха сближените очи и капризно свитите му устни.

— Милорд Д'Обини и Гевин Дъглас, граф Ангъс! — изсъска Агрипа, докато ставахме, за да ги поздравим.

Трябва да призная открыто: веднага харесах Д'Обини, личеше си, че е истински благородник, роден за придворен, като мен. Ангъс само

се уви по-плътно в робата и се свлече на един от столовете, откъдето ни загледа мрачно. Но Д'Обини слезе от подиума и стисна енергично ръката на доктор Агрипа, преди да му позволи да представи господаря ми и мен. Разговаряше с нас любезно, сивите му очи искряха весело, докато ни разпитваше за пътуването. Било ли е спокойно? С какви неприятности сме се сблъскали? Английският му беше много добър, макар и със силен френски акцент. Гледах го с любопитство, защото мастър Бенджамин и доктор Агрипа ми бяха разказали за него по пътя към замъка. Беше далечен братовчед на Джеймс IV, но баща му бил заточен във Франция, затова беше израснал и получил образоването си там. Д'Обини отказа да прочете препоръчителното ни писмо и нареди да донесат още напитки, преди да се присъедини към Ангъс от другата страна на масата.

— Е, мастър Даунби — започна Д'Обини, — представител на английския крал е винаги добре дошъл, но двойно повече, когато е и племенник на великия кардинал. — Той сплете пръсти и облегна ръце на масата. — Какви съобщения ни носиш, мастър пратенико?

Господарят ми погледна нервно към граф Ангъс, който почти не беше помръднал, освен за да отпие от чашата с вино. Самият Д'Обини се държеше така, сякаш Ангъс изобщо не беше там.

— Кралица Маргарет — започна направо Бенджамин — желае да се върне в Шотландия.

Д'Обини разпери ръце.

— Няма никакви пречки — отвърна той. — Кралицата е винаги добре дошла. Казвал съм го много пъти, доктор Агрипа, нали така?

Добрият доктор кимна енергично. Когато го погледнах тайно, забелязах как се е променило лицето му; добродушното му изражение беше изчезнало. Сега очите му бяха сурови и гледаха към Д'Обини, а понякога хвърляха знаещ поглед към мрачния Ангъс.

— Повтарям — продължи Д'Обини, — кралицата е добре дошла. Готови сме да положим клетва над най-свещената реликва в този смисъл. Много пъти съм обяснявал на крал Хенри, че неговата достойна сестра напусна Шотландия по собствено желание — или трябва да кажа „избяга“? Не сме я разделили от децата ѝ, но Съветът не може да позволи на невръстния ни крал да скита, където му хрумне.

Д'Обини се размърда на стола си. Може би беше обезпокоен от суровия поглед на Агрипа. Започна да изрежда аргументите си на

пръстите на ръката си.

— Лейди Маргарет беше назначена за регентка не от друг, а от покойния си съпруг в завещанието му. Но тя наруши задълженията си, като се омъжи за милорд Ангъс по-малко от година след смъртта на съпруга си! — Д'Обини се обърна към графа. — Милорд, ще потвърдиш ли това?

Ангъс, отпуснат като глезено дете, кимна и започна да барабани шумно с пръсти по масата. Д'Обини отново повтори въпроса си, този път по-остро.

— Милорд Дъглас, ще потвърдиш ли това?

— О, да — кисело отвърна графът. — Ще го потвърдя. Може би прибързахме. Бракът не донесе щастие на нито един от нас, особено когато съпругата ми започна да се крие от замък в замък, за да не мога да я последвам. — Той се усмихна язвително на Агрипа. — В клана Дъглас имаме една поговорка — „По-добре да слушаш чучулига да пее в горите и полята, отколкото мишка да цвърчи в коридорите и стаите на замъка.“

— Милорд Дъглас иска да каже — многозначително се обади Д'Обини, — че кралицата се скри от него — първо в Стърлинг, после в други замъци. Бе направен опит — добави той — подпомогнат и наಸърчаван от други благородници, да се освободят децата на кралицата от законното попечителство на Съвета. Но той не успя, затова кралица Маргарет избяга през граница в Англия.

— Ваща светлост — рязко се намеси Агрипа, — мястото на една майка е при децата ѝ. Под вашето попечителство вторият ѝ син, Александър, херцог Рос, умря!

— Мястото на една кралица — отвърна язвително Д'Обини, — е в нейното кралство при децата ѝ, едно от които, макар и невръстно, е избрано за крал. — Очите на Д'Обини се смекчиха. — *C'est vrai*^[2], Александър умря, но той беше болnavо дете, родено два месеца преждевременно. Пък и не мисля, че сега е времето да обсъждаме младия херцог Рос, нали?

Погледнах встрани. Представяте ли си, Агрипа наистина се изчерви, а Дъглас изгуби самодоволния си вид и сякаш се разтревожи. Видях как господарят ми застине, меките му, примигващи сини очи бяхаоловили нещо, макар само Бог да знаеше какво. Д'Обини усети, че е спечелил с отговора си и се изправи, усмихвайки ни се любезно.

— Както виждате, мисията ви приключи. Мастър Бенджамин, нейна светлост е добре дошла да се върне. Но аз мога да поканя и архангел Гавраил от небето, а от него ще зависи дали да дойде или не!

Господарят ми стана и се поклони.

— Ваша светлост, благодаря ви за отделеното време.

— Моля те — отвърна Д'Обини. — Няма защо. Ще се видим пак утре сутринта — той погледна към Ангъс и усмивката му се стопи. — Този път насаме.

Опитах се да разпитам господаря си какво е научил от Д'Обини, веднага щом ни отведоха в стаята ни, но мастър Бенджамин беше изпаднал в едно от обичайните си мълчания. Той се отдалечи, после се върна и легна на леглото, вперил поглед в тавана. От време на време поглеждаше към мен.

— Тук има някаква загадка — беше всичко, което промърморваше от време на време.

Когато отново погледнах, беше заспал дълбоко. За щастие добрият доктор Агрипа не споделяше стаята ни. Обиколих я и задигнах тихичко всички ценни предмети от нея: два сребърни свещника, две изящно гравирани калаени чаши и красиво желязно разпятие, което висеше на стената. Доволен от свършеното за деня, си легнах и спах като бебе, докато господарят ми не ме събуди късно сутринта. Той с усмивка ми предложи разредено вино в една от чашите, които бях скрил предишната вечер. Огледах стаята и горчиво въздъхнах. Бенджамин беше върнал всичко на мястото му. Както обикновено, той не мислеше за бъдещето и откъде може да дойде следващият ни залък. Господарят ми отиде в другия край на стаята, за да се измие.

— Хайде, хайде, Роджър! — каза той в отговор на гневния ми поглед. — Не можем да крадем от домакините си. Д'Обини е истински благороден рицар. Имаме достатъчно сребро. Спомни си Светото писание: „Доста е на всеки ден злобата му“.

Изкушавах се да му кажа, че съм започнал да разнищвам тайната на стиховете на Селкърк, но гневът ме накара да замъча.

Бенджамин ми се усмихна.

— Мисля — продължи той, сякаш беше прочел мислите ми, — че логиката ми подсказа как да разреша убийствата на Селкърк и Рутвен.

Подскочих.

— Ами смъртта на Щрвайн?

Бенджамин поклати отрицателно глава.

— Това не, но поне за нея Кейтсби трябва да е невинен. Снощи отидох да видя шерифа: Кейтсби и прислужникът му са пристигнали тук сутринта на девети ноември. По никакъв начин не биха могли да причакат горкия Щрвайн.

— Ами останалите убийства? — попитах заядливо.

Бенджамин сложи пръст пред устните си.

— Не сега — отвърна ми той и въздъхна, — още виждам само проблясъци. Както казах, доста е на всеки ден злобата му.

Щеше ми се и аз да цитирам Светото писание — как Юда отива да се обеси, и да му предложа да постъпи като него, но Бенджамин изглеждаше толкова доволен от себе си, че си замълчах. Плиснах част от водата в купата върху лицето си и изпих останалата, защото бях жаден, след това го последвах към голямата зала. За щастие, доктор Агрипа не се виждаше, беше разbral, че поканата на Д'Обини не включва и него. Вероятно се беше затворил с онзи нацупен недоволник Ангъс. Прав му път, помислих си. Слуга с ливреята на Д'Обини, синя с бяла лилия, ни съобщи, че негова светлост ни чака навън. Мислех, че говори за двора, но той ни заведе в градина, която се спускаше към малка рекичка. Шотландският пратеник ни чакаше, приседнал на ствола на повалено дърво и разговаряше с един от писарите си, който тактично се отдръпна, когато се приближихме. Д'Обини беше облечен скромно в тъмнокафява туника, като на лесничей, и аз се досетих, че ще ходи на лов. Казах си, че така е много уязвим, но дочух дрънчене на оръжие и когато се огледах внимателно към дърветата, които ни отделяха от реката, зърнах цветни петна и блясък на метал, и разбрах, че помощта, ако би имал нужда от нея, никога не беше далеч. Замъкът Нотингам можеше да е на негово разположение, но Д'Обини не се доверяваше на нашия Хенри. Мъдър човек!

Благородникът стана, поздрави ни учтиво и ни покани да седнем при него. Огледа се, първо към дърветата, където стояха телохранителите му, а после наклони глава и внимателно се заслуша. Не се чуваше нищо освен тихото гукане на горските гъльби, ромона на водата и пронизващия крясък на белите пауни, който се носеше над крепостните стени. Д'Обини веднага мина на въпроса. Отвори малко

ковчеже и извади копия от писмата, изпратени от кралица Маргарет през годината след смъртта на съпруга ѝ. Ако ги беше писал някой друг шотландец, щяха да ги сметнат за предателски; докато пишеше на брат си Хенри, Маргарет непрестанно молеше англичаните да пратят войски в Шотландия, за да я възстановят като регентка и да смажат съпротивата срещу нея и граф Ангъс. Отговорите на Хенри бяха също толкова прями: той ѝ предлагаше помощ, но пишеше, че това ще отнеме време и ако нещата се окажат по-сложни, тя трябва веднага да се върне в Англия. Господарят ми ги прочете внимателно като писар, който води сметки.

— Защо ми показваш тези документи? — попита той, когато приключи и ми ги подаде.

Д'Обини сви рамене.

— Уморих се от непрестанните хули на кралица Маргарет. Ние не сме я прогонили от Шотландия, а малкият ѝ син умря, защото беше роден преждевременно — голямото момче е живо и здраво. Кралицата е добре дошла да се върне, но не и да доведе със себе си армия от двайсет хиляди английски „съветници“. Шотландия е независима държава. Дори братът на Маргарет, самият Хари, няма власт там. — Той прехапа устни. — Ние молихме кралицата да се върне. Дори когато пресече границата и остана в Хексъм, пратеници ѝ носеха настойчивите ни молби, които останаха пренебрегнати — той въздъхна. — Може би се чудите защо не го направи. — Той изду бузи раздразнено. — Съветът и аз непрестанно размишляваме над това — после посочи писмата. — Може би знае, че имаме доказателства за предателството ѝ, но не е нужно да се бои от отмъщението ни — той присви очи и се загледа пред себе си. — Не, има нещо друго... Защо не иска да се върне? От какво се бои толкова?

— Кой би могъл да я заплашва? — попита невинно господарят ми.

— Например граф Ангъс!

— Снощи изглеждаше много хрисим.

Д'Обини се усмихна.

— Негова светлост знае как да се държи. Той няма да се опита да отвлече отново сина ѝ.

— Милорд — намесих се аз.

Д'Обини ме погледна въпросително.

— Какво има, друже?

— Снощи, когато спомена за втория син на кралицата, който умрял, Александър, херцог Рес... Негова светлост и доктор Агрипа сякаш се...

— Притесниха? — довърши Д'Обини.

Кимнах. Той се усмихна на Бенджамин.

— Прислужникът ти не е глупав. Това дете е свързано с голяма загадка.

— Каква, ваша светлост?

Д'Обини направи гримаса, стана и изтупа тревата от панталона си.

— Джеймс умря при Флодън през септември 1513 г. Александър, херцог Рес, се роди преждевременно на 13 април 1514.

След този кратък отговор Д'Обини протегна ръка на господаря ми, за да я целуне в знак, че аудиенцията е свършила. Добави, че трябва да бъдем негови гости на голямото пиршество, което давал същата вечер за другите шотландски лордове, които били дошли на юг с него. Господарят ми наблюдаваше как се отдалечава.

— Странен човек — промърмори той и ме погледна. — Тук става нещо странно — добави той. — Нещо много опасно. Нищо не е такова, каквото изглежда.

— А какво е, господарю? — попитах.

Бенджамин поклати глава.

— Не знам — прошепна той. — Но мисля, че скоро мракът ще се вдигне.

---

[1] Сър Уолтър Рали (1554–1618 г.) — писател, поет, авантюрист, шпионин, един от колонизаторите на Новия свят, фаворит на кралица Елизабет I, внася и популяризира тютюна в Европа, осъден на смърт за държавна измена и обезглавен по времето на крал Джеймс I. — Бел.ред. ↑

[2] C'est vrai (фр.). Вярно е; истина е. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА СЕДМА

Върнахме се в стаята си и прекарахме останалата част от деня в подготовка за пиршеството или слушайки доктор Агрипа. Той се присъедини към нас, изпълнен с обичайното си благоразположение и ни засипа с вулгарни шеги по адрес на френския и шотландския двор. Господарят ми го слушаше с половин ухо, съсредоточен върху парче пергамент, на което си водеше загадъчни бележки с тайнопис, който дори аз не разбирах.

Най-сетне слънцето започна да залязва и Агрипа ни заведе на двора, за да гледаме как пристигат другите велики шотландски лордове. Всеки беше придружен от свита страховити мъже, въоръжени до зъбите с мечове, боздугани, ками и малки кръгли щитове. Повечето от войниците бяха шотландци, но имаше и наемници от Дания, Ирландия и дори чак от Генуа. Голямата зала беше специално подредена за тържеството. Високо на стените бяха прикрепени факли, масите бяха покрити с бял лен и единствените използвани съдове бяха от най-доброто и тежко сребро.

Д'Обини ръководеше празненството от стола си на големия подиум. Беше облечен в пищна златиста роба, поръбена с черно кадифе, върху дреха от кървавочервена коприна и панталон в бяло и черно. На главата си носеше килната барета, закрепена за косата със сребърна брошка във формата на лилия. Когато седна, тръбите засвириха и вечерята беше поднесена от дълга редица слуги, които внасяха блюда с димящо глиганско, пача, говеждо, есетра, купи със сметана, в която имаше подсладени ягоди и канапа след канапа най-различни вина.

Ние седяхме близо до подиума от дясната страна на Д'Обини; разговорът, странният акцент и ругатните ни заливаха отвсякъде. Агрипа говореше вместо нас, аз се тъпчех като за последно, а Бенджамин изглеждаше заинтересуван от някакъв човек, който седеше по-нататък в залата. След вечеря един италианец изпълни сръчен номер с въже, после група момичета танцуваха енергично джига. В

края на танца не само техните лица, но и тези на зрителите бяха зачервени от възбуда, защото момичетата вдигаха високо крака и полите им се отмятаха, разкривайки всичко под тях. Забелязах, че в залата няма жени и по-късно научих, че такъв бил шотландският обичай. Не че се отнасяха зле с жените си — по-скоро двата пола се забавляваха поотделно. Благородните дами предпочитаха да вечерят сами в друго помещение. Щом пиршеството свърши и Д'Обини се оттегли, господарят ми го последва, отказвайки поканата на Агрипа да остане, за да си поговорят.

На мен не ми се тръгваше. Една от танцьорките, с огненочервена коса, с бяла и гладка като коприна кожа, и големи тъмни очи ми беше харесала. Беше ми се усмихнала и се чудех дали не би потанцуvala друг вид джига! Но Бенджамин ме сграбчи за ръката и аз го последвах, утешавайки се с факта, че бях скрил два ножа, три лъжици и малка сребърна чинийка за захаросани плодове под дрехата си.

Бяхме завили от главния коридор по отклонението, което водеше към стълбите за нашата стая, когато пътят ни внезапно беше препечен от две свирепи създания, които изскочиха от мрака. Двамата си приличаха — лицата им бяха бели като сняг, а очите имаха странен син цвят, макар да бяха кървяси. Носеха кожени елеци и дебели вълнени поли на зелени и черни карета, които шотландците наричаха килтове. На краката си имаха сандали, които приличаха на монашески, но у тази двойка демони нямаше нищо миролюбиво. Бяха въоръжени до зъби с ками, мечове, къси ножове и ножове за хвърляне, поставени в джобчетата на широките ремъци, които опасваха гърдите им. Един от тях се приближи до господаря ми, потупа го леко по гърдите и заговори с висок напевен глас. Бенджамин се усмихна, погледна ги и сви рамене.

— Не, благодаря — каза той и отстъпи встрани. — Ядохме достатъчно и сега искаме да си починем.

Мъжът се усмихна и поклати глава. Изтръпнах от страх, защото зъбите му бяха изпилени и върховете им бяха остри като връх на кама. Не му трябваха ножове — можеше да ми прегризе гърлото. Господарят ми се опита да мине покрай тях, но те му преградиха пътя и посегнаха към мечовете си. Вторият мъж поклати глава и ни направи знак да ги последваме.

— Добре — спокойно каза Бенджамин. — При тези обстоятелства ще дойдем с вас, но ще ви напомня, че сме пратеници на негово величество крал Хенри VIII Английски.

Заведоха ни отново в главния коридор, минахме покрай залата и влязохме в малка стая, където Гевин Дъглас, граф Ангъс, когото бях зърнал по време на пиршеството, се беше отпуснал на един стол. В едната си ръка държеше препълнена чаша вино, а с другата бъркаше под полата на танцьорката, която бях забелязал по-рано. Галеше бедрата й и я караше да се гърчи и стене от удоволствие. Разбира се, графът беше пиян като свиня; по алената му роба, зеления елек и пурпурния панталон имаше остатъци от месо и големи петна от вино.

— Аха, пратениците на скъпата ми съпруга — каза той, фъфлейки. Тъй като ръцете му бяха заети, ни поздрави като вдигна обутия си в кожен ботуш крак към нас. Бих избягал, ако войниците му не стояха точно зад мен. Не помръдавах. Не знаех накъде да гледам — към момичето, което стенеше от удоволствие или към лицето на Ангъс. Но Бенджамин се усмихна топло на графа, сякаш шотландското копеле беше отдавна изгубеният му брат.

— Милорд, какво можем да направим за теб? — попита той.

Ангъс сви устни.

— О, какво мога да направя за теб? — имитира го той. — Първо, ако ти и това копеле — той посочи към мен — решите да ме нападнете, двамата благородници зад вас имат заповед да ви прережат гърлата! — Графът се усмихна фалшиво. — Запознахте ли се? Това са Корин и Алейн, двама убийци от клана Чатън, които пет пари не дават, дори да ви праща самият папа! — Той допи шумно виното и захвърли чашата.

Господарят ми се поклони.

— Ваща светлост — меко каза той, — благодаря ви за вниманието и за...

Ангъс, чието лице беше почервяло и лъщеше от пот, се изправи и застана пред нас.

— Имам новини за вас! — хрипливо каза той. — Кажете на любимата ми жена, че знам тайните й! — Той щракна с пръсти и двамата шотландци пристъпиха напред. — Независимо дали това ви харесва или не — продължи Ангъс с дрезгав глас, — съобщих на доктор Агрипа, че Корин и Алейн ще пътуват на юг с вас. Те имат

заповеди. Мразя жена си, но сме свързани от връзка, която тези двамата ще защитават.

Той се обърна към шотландците и протегна ръка. Двамата грубияни моментално коленичиха и започнаха да лижат пръстите му като кучета. Ангъс им каза нещо на непознат език. С грейнали от удоволствие очи шотландците кимнаха и повториха някаква тайна клетва. Но Бенджамин не се оставил да го объркат. Когато мъжете се изправиха, той се приближи и докосна и двамата лекичко по гърдите.

— Ти трябва да си Корин, а ти Алайн?

Двамата убийци го изгледаха с любопитство и не възразиха дори когато господарят ми енергично се здрависа с тях.

— Лека нощ, господа! — каза той весело и тананикайки си някаква мелодия, ме изведе от стаята.

Щом вратата се затвори, аз избухнах гневно, но Бенджамин само поклати глава.

— Забрави за Ангъс! — каза той. — Ела с мен. Тази вечер видях в залата нещо, което не споделих с теб. Да почакаме в сенките.

Той отказал да отговори на настоятелните ми въпроси. Излязохме и застанахме на двора, възползвайки се от бараките и другите скучени постройки до крепостната стена, които хвърляха достатъчно плътна сянка, за да скрият цяла армия. Чакахме с часове, докато гостите си тръгваха. Бенджамин усърдно ги наблюдаваше. Най-после една самотна фигура се заклатушка навън, пеейки с дрезгав глас. Господарят ми се обърна и ме смушка.

— Ето я плячката, Роджър. Да го последваме.

Не знаех за какво говори, но послушно тръгнах с него след тътрещата се фигура, която излезе, олюявайки се, през една от страничните порти и тръгна по стръмните, тесни улици на Нотингам. Пресякохме пазарния площад, минахме покрай ешафода, където все още лежаха, завити в мръсно зебло, окървавените трупове на мъжете, екзекутирани през деня. Нашата жертва спря пред една кръчма, през чиито отворени прозорци струеше светлина и долиташе врява. Олюявайки се, мъжът влезе вътре. Ние с Бенджамин го последвахме след няколко минути.

Шумът вътре беше оглушителен. Гуляйджии с препълнени халби крещяха и пееха. Човекът, когото преследвахме, си избра маса в най-отдалечения ъгъл и щом го видях, едва не се разсмях на глас от радост.

Той беше едноок и на лицето му имаше голям родилен белег; явно беше същият човек, тъй тайнствено разговарял с Ървайн в „При платнохода“. Бенджамин се обърна и ми се усмихна.

— Сега разбиращ, Роджър. Когато шотландците са дошли на юг, този мъж сигурно е бил с тях и е издирил Ървайн. — Той ме смушка като дете, замислило беля. — Да видим дали ще ни каже толкова, колкото е казал на Ървайн.

Пробихме си път сред навалицата и застанахме пред мъжа, който се беше подпраял на покритата с мазни петна маса.

— Може ли да седнем при теб, сър?

Мъжът вдигна поглед. На трепкащата светлина на свещите деформираното му лице изглеждаше чудовищно грозно.

— Кои сте вие? — завалено попита той.

— Бенджамин Даунби и Роджър Шалот, английски благородници, близки познати и приятели на лорд Д'Обини.

— И какво искате от мен?

— Да поговорим и да се почерпим с повечко кларет.

Здравото око на мъжа проблесна.

— И какво друго?

— О — отвърна Бенджамин, — можем да потъгуваме заедно за отминалата слава и мъртвите приятели.

— Например?

— За славата, загубена при Флодън и за смъртта на Джон Ървайн.

Мъжът застана нащрек.

— Какво искаш да кажеш? — грубо каза той.

Бенджамин се приведе над масата.

— От дванайсет трябва по-малко да е с три — изрецитира той — или на краля принц не ще се роди.

Как пребледня лицето на непознатия!

— Седнете — просъска той.

— Как се казваш? — попита го Бенджамин.

Пияницата се ухили, разкривайки черни остатъци от зъби.

— Можеш да ме наричаш Осуалд, войник от пограничната охрана, сега на служба при лорд Д'Обини.

Бенджамин се обърна и извика да донесат още вино. След като прислужницата ни го поднесе, той вдигна наздравица за новия ни

приятел.

— А сега, Осуалд, кажи ни това, което каза на Ървайн.

— И защо?

— Ако го направиши — тихо отвърна Бенджамин, — ще напуснеш Нотингам като богат човек.

— А ако не го направя?

Усмивката на господаря ми стана по-широва.

— Тогава, Осуалд, ще напуснеш Нотингам като мъртвец! — Бенджамин се наведе над масата. — За Бога! — прошепна той. — Ние сме приятели. Желаем ти доброто, но Ървайн е мъртъв. Какво знаеш?

Негодникът внимателно изучаваше Бенджамин. Единственото му око сякаш се опитваше да проникне в душата му. Най-накрая той свали поглед от господаря ми.

— Изглеждаш ми честен човек — промърмори той неясно. После рязко погледна към мен. — Което не бих могъл да кажа за приятеля ти. Както и да е, ти спомена, че ще стана богат?

Бенджамин извади три златни монети от кесията си и ги сложи по средата на масата.

— Разказвай, Осуалд. Ти беше при Флодън, нали?

— Да, бях — отвърна Осуалд и по окото му си пролича, че се отнесе в спомени. — Мястото ми беше близо до краля. Беше ужасно клане — прошепна той. — Истинска кървава баня. Забравете историите за благородни рицари и звън на оръжия — беше просто кървава сеч. Хора падаха навсякъде, гърчеха се на земята с огромни рани по лицата и гърдите — той отпи голяма гълтка. — Видях краля в блестящата си броня да стои пред знамената с лъва и сокола. Той падна, те също. — Осуалд се изправи на пейката и поклати глава, сякаш излизаше от транс. — Удариха ме и изпаднах в безсъзнание. На сутринта се свестих с болки в главата и пленник. Съри, английският военачалник, накара мен и други шотландци да претърсим бойното поле за тялото на крал Джеймс.

— Бързо ли го открихте?

— Не, минаха часове преди да го изтеглим изпод купчина окървавени трупове. От гърлото му все още стърчеше стрела. Лицето и дясната му ръка бяха обезобразени.

— Какво стана после? — попита господарят ми. — Какво направиха с тялото?

— Съри накара да го съблекат. Изпратиха окървавената му дреха на юг като трофей, а обезобразените останки предадоха на балсаматорите. Те извадиха стомаха и вътрешностите и натъпкаха тялото с ароматни треви и билки.

— Сигурен ли си, че тялото беше на краля?

Осуалд се усмихна зловещо.

— Да, именно там е загадката. Виждате ли, Джеймс носеше верига около кръста си — такъв обет беше дал за покаяние.

— И?

— На трупа нямаше верига.

— Тялото беше ли на краля?

— Възможно е...

— Но ти казваш, че на него не е имало верига!

— А! — Осуалд изтри устни с опакото на дланта си. — Говори се, че точно преди битката Джеймс се любил с лейди Херън. Дамата се оплакала, че веригата жули кожата ѝ, затова Джеймс я свалил.

Осуалд протегна ръка към парите, но Бенджамин я спря.

— Сигурно има още нещо, нали? Не ме заблуждавай. Какво стана с тялото?

— Беше изпратено на юг.

— А после?

— После нищо.

Бенджамин взе златото.

— Е, мастър Осуалд, от нищо нищо не се печели.

Бенджамин се накани да стане.

— Е, Осуалд, ти не стана по-богат, но ние научихме нещо. Каква полза имаш от това?

Мъжът огледа с подозрение препълнената кръчма.

— Какво искаш да кажеш? — попита той с надебелял език.

— „От дванайсет по-малко трябва да са с три“ — изрецитирах аз,

— „иначе на краля син не ще се роди.“

— Не тук! — прошепна той. — Елате!

Шотландецът стана и олюявайки се излезе навън. Последвахме го до малка воняща уличка близо до кръчмата.

— Е, Осуалд, какво означават тези стихове?

— В Келсо... — заекна той, после внезапно замръзна, изпъчи гърди, отметна глава и аз гледах изненадан как кръв шурна от устата

му като вода от препълнена канавка; очите му се завъртяха в орбитите, езикът му се показва, сякаш искаше да каже нещо, после падна, давейки се в собствената си кръв върху покритите с мръсотия камъни. Бенджамин и аз се обърнахме с извадени ками и се втренчихме в сенките, но ни посрещна само тишина. Камата можеше да е дошла от всякъде: от някой тъмен прозорец, сенест вход или покрива на някоя от ниските сгради от двете страни на улицата.

— Не се плаши, Роджър — прошепна Бенджамин. — Те убиха човека, за когото бяха дошли.

Наведе се и извади камата, дълбоко забита между раменете на Осуалд. От раната бликна кръв. Обърнах Осуалд. Не беше мъртъв; на устните му имаше кървава пяна и миглите му трепкаха.

— Свещеник — прошепна той.

Бенджамин се приведе над него.

— Свещеник! — повтори Осуалд.

Очите му се отвориха и се взряха в тъмното нощно небе.

— Спасението на душата ти — прошепна Бенджамин — зависи от истината. Кажи ни какво знаеш.

— При Флодън — промърмори мъжът, — в Келсо... Селкърк знаеше истината.

Осуалд отвори уста отново, сякаш се канеше да каже още нещо, но се закашля, задави се с кръвта си и главата му клюмна една страна. Единственото му око беше изцъклено сякаш в транс. Бенджамин потърси пулс или някакъв признак на живот и поклати глава. Свих се, опитвайки се да овладея тръпките на страха, който беше обхванал цялото ми тяло.

— Хайде, Роджър — прошепна господарят ми. — Той е мъртъв. Да се върнем в кръчмата, все едно нищо не е станало.

Разбира се, приех. Нищо не е в състояние да накара стария Шалот да закопнее повече за чаша вино от гледката на мъртвец и кръв! Върнахме се обратно в кръчмата и си поръчахме нови чаши. Бенджамин се приведе пред масата и започна да изброява на пръсти.

— Първо, да забравим за убийствата — Селкърк, Рутвен, Ървайн, а сега и Осуалд. Те са само мехурчета върху тъмно езеро. Какво друго знаем?

Реших да разкрия какво съм научил.

— Част от значението на стиховете на Селкърк е вече ясно — казах. — Първият ред още е загадка, но соколът е Джеймс. Затова Ървайн е нарисувал птицата на стената на кръчмата — голяма птица, каза прислужницата, с корона. Личният герб на Джеймс IV беше ястреб или сокол с корона.

Бенджамин се усмихна.

— Ами агнето?

— Граф Ангъс — отвърнах. — Ако разместиш буквите на името, *Angus* става *Agnes*, на латински — аgne.

Бенджамин кимна.

— Разбира се — прошепна той. — Това обяснява строфите „В гнездото на сокола агнето заспа.“

— С други думи — продължих аз, — граф Ангъс е легнал там, където някога е лежал соколът, между чаршафите с кралица Маргарет.

Бенджамин присви очи, сякаш за първи път разбираше колко струвам.

— Продължавай, Роджър.

— Лъвът — прошепнах аз — също е Джеймс. На шотландското кралско знаме има изправен червен лъв.

Господарят ми прехапа устни.

— Съгласен съм — каза той, — но как може този лъв да плаче, макар да е умрял?

— Мисля, че Осуалд щеше да ни каже — отвърнах, — преди нечия кама да се забие в гърба му. Кой го уби според теб?

Бенджамин разклати виното в чашата си.

— Един Бог знае — отговори той. — Може да е всеки. Агрипа, Ангъс, наемните му убийци или някой, получил заповеди от убиеца в Ройстън. — Той се облегна на стената, забравил за шума около нас. — Кажи ми пак стиховете.

Започнах тихичко да рецитирам:

*От дванайсет по-малко трябва да е с три
или на краля няма принц да се роди.*

В гнездото на сокола

агнето заспа,

Лъвът пък си поплака,

*макар и да умря.
Сега истината Се Намира
В Ръцете Свети
на мястото, което крие
костите на Дионис.*

Бенджамин се изправи на стола.

— Знаем, че Джеймс е или е бил соколът и лъвът; граф Ангъс е агнето. Ами останалото? — Той мълкна и поклати глава. — Чудя се какво искаше да каже Селкърк с фразата „Мога да преброя дните“? — Огледа шумната кръчма. — И защо ни изпратиха за посредници? — господарят ми ме погледна тревожно. — Ти чу Д'Обини — кралица Маргарет е добре дошла в Шотландия. Защо тогава е нужен този фарс — среща с шотландските пратеници! Кралицата сигурно се бои от нещо. Какви са тайните, които споделя с втория си съпруг, граф Ангъс?

— Мъртвото дете — отвърнах аз. — Александър, херцог Рос. Около него има някаква тайна.

Бенджамин почука с пръсти по масата.

— Да — каза той. — Чудя се...

— Какво, господарю?

— Нищо. Беше просто хрумване — той подпря глава на ръцете си и ме погледна. — Но мисля, че знам как са умрели Селкърк и Рутвен. Все пак, трябва да помисля още, да се огледам, да подредя фактите — той се изправи. — Едно е сигурно — не можем да останем със свитата на кралица Маргарет. Вече бяхме предупредени с бялата роза, оставена в стаята ни. Време е да си тръгнем.

— Не можем да избягаме обратно при чичо! — пошегувах се.

Бенджамин се усмихна.

— Не, нямам предвид това, Роджър! Трябва да се разделим. Агрипа има заповеди и препоръчителни писма от кардинала без вписани имена. Ще се върнем за малко в Ройстън, но после аз ще отида в Шотландия, а ти — във Франция. Всъщност, в Париж.

— Франция! Париж! — извиках аз. — Не може да бъде!

Бенджамин стисна ръката ми.

— Роджър, приключихме тук. Какво друго можем да открием? Досега ходехме само там, където ни пращаха други, разкарваха ни

нагоре-надолу като деца в лабиринт. Време е да вземем нещата в свои ръце и да направим нещо непредвидено.

— Но защо в Шотландия? — попитах. — И защо аз да ходя в Париж?

— Нашият приятел Осуалд спомена нещо за Келсо. Някои от шотландците се скрили в тамошното абатство след битката при Флодън.

— Ами Париж?

— Селкърк е живял там. Спомни си, говореше за кръчмата „Златният петел“. Знаеш ли френски? — попита ме той.

— Малко — отвърнах. — Колкото научих от буквара. Но защо не отидем заедно?

Лицето на Бенджамин стана сериозно.

— Не можем да губим време, а и ти ще бъдеш в по-голяма безопасност в Париж, отколкото в Шотландия. Граф Ангъс не би поsegнал на племенник на кардинала, а французите не се интересуват от тази история. Така че ти ще бъдеш в безопасност, ако спазваш собствения си съвет и стоиш далеч от всички английски пратеници там — той се усмихна. — Не че някой от тях би искал да има нещо общо с теб. Слушай — каза той, — трябва да пристигнеш във Франция в началото на декември. Аз ще дойда в „Златният петел“ на четвъртата неделя от коледните пости — тъмните му очи ме умоляваха. — Ще отидеш ли?

— Да — отвърнах.

И egoистично си помислих, че проститутките в Париж бяха най-опитните в света, а кларетът беше евтин като водата.

Върнахме се в замъка без произшествия и спахме спокойно в стаята си. На другата сутрин Бенджамин стана рано и каза, че искал да погледа как писарите работят в скрипториума. Върна се след час с доволен вид на котка, изяла сметаната. Попитах го каква е причината, но той само се усмихна, поклати глава и каза, че ще ми каже, когато му дойдело времето. Замъкът беше оживен като кошер. Шотландците, чиято мисия беше приключила, товареха сандъци и ковчежета и се приготвяха за път. Възнамеряваха да поискат охрана до Ярмут, откъдето корабите им щяха да ги върнат на пристанището Лийт в Единбург. Доктор Агрипа, който за наша изненада не ни се мотаеше непрестанно в краката, сега дойде да ни наглежда. Не споменахме нито

Осуалд, нито убийството му; а и той изглеждаше по-заинтригуван от разговора ни с лорд Д'Обини. Граф Ангъс също не ни беше забравил. Двамата му мълчаливи убийци Корин и Алайн ходеха навсякъде след Агрипа като кучета след нов господар. Магьосникът изглежда нямаше нищо против, особено след като двамата шотландци изглежда изпитваха страхопочитание към него, макар да гледаха Бенджамин и мен като ястриби пиленца — сякаш прегъльщаха при мисълта как вкусно ще похапнат.

На следващия ден Агрипа обяви, че заминаваме. Измъкнахме се тихичко от Нотингам и поехме по пътя на юг. Зад нас тичаха Корин и Алайн с големи скокове, като бели вълци. Милите, които изминавахме, очевидно не ги впечатляваха и те следваха конете без мърморене или възражения. Вечер, когато спяхме в хановете, те оставаха във външните постройки и се грижеха сами за себе си като диви животни. Ако Агрипа им наредеше нещо, те се подчиняваха с готовност, но понякога улавях погледите им върху себе си и изтръпвах, когато срещнех ледените им бледосини очи.

Открихме Ройстън, както го бяхме оставили. Разбира се, кралица Маргарет и Кейтсби ни разпитаха, като се интересуваха най-вече как е изглеждал Д'Обини, какво ни е казал и как се е държал с нас, докато ми се зави свят от непрестанните им въпроси за незначителни неща. Странно, те нито веднъж не споменаха за загадъчната смърт на Селкърк и Рутвен; останах със смътното впечатление, че и двамата почувстваха облекчение от онова, което чуха. Кейтсби изглеждаше много развлнуван и двамата с кралицата открито заявиха, че ще заминат за Шотландия възможно най-скоро.

— Първо ще се върнем в Лондон! — величествено заяви Кейтсби. — Ще съберем хората, ще пригответим багажа си и когато Съветът на шотландските лордове ни прати пропуск за безопасно преминаване, ще отпътуваме на север към границата.

Агрипа, обаче, беше необщителен и изглеждаше леко разтревожен.

— Ами *Les Blancs Sangliers!* — възрази той. — Убийствата на Селкърк и Рутвен, да не говорим за Ървайн, трябва да бъдат разследвани и отмъстени!

— Глупости! — отвърна Кейтсби. Той посочи към двамата убийци, които граф Ангъс беше пратил на юг. — Достатъчно сме

зашитени. Нека предателите йоркисти заговорничат в тайните си свърталища. Подобни неща сега не ни засягат.

Бях озадачен, както всички останали, от внезапния пристъп на оптимизъм у Кейтсби. Забелязах още, че щом стигнахме Ройстън, Корин и Алайн започнаха да служат на него. Ако на Агрипа просто се подчиняваха, на Кейтсби и кралица Маргарет направо се умилквала с раболепие, което затъмняваше предишното им заплашително поведение и враждебни намерения спрямо мен и Бенджамин. Агрипа, разбира се, не се примири.

— Има още въпроси, които трябва да бъдат разрешени — яростно избухна той.

Кейтсби се изсмя, а кралица Маргарет го изгледа тържествуващо.

— Съветът иска да се върна! — надуто заяви тя. — Моят син, кралят, иска да види майка си. Сигурна съм — добави кралицата лукаво, — че добрият ми брат няма да издигне никакви препятствия между една кралица и трона ѝ или една майка и сина ѝ. — Тя се извърна към нас, като приплъзна дебелия си задник по полирания стол. — Мастър Бенджамин — извика Маргарет и гласът ѝ отекна в залата, — твоят чично кардиналът не може да възрази! Все пак — добави тя лукаво, — ще съобщя, че мисията ти в Нотингам постигна голям успех.

— Ваше величество — хладно отвърна Бенджамин, — благодаря за това, но съм съгласен с доктор Агрипа — все още има въпроси, които не са разрешени.

— И кои са те?

— Стиховете и смъртта на Селкърк. Убийството на Рутвен и жестоката разправа с Джон Ървайн, специалния пратеник на кардинала в Шотландия.

— И как — запита тя мило, — могат да бъдат разрешени тези въпроси?

Бенджамин впи поглед в очите ѝ.

— Ще отида в Шотландия сам — тихо заяви той, — а Шалот ще замине за Париж. В Шотландия може би ще намеря някои отговори. Във Франция Шалот може да открие истината, която се крие зад странните предупреждения на Селкърк — той се усмихна. — Нали

ваше величество няма да възрази? Ние сме във вашата свита, но изпълняваме преките наредждания на кардинала.

Естествено коронованата кучка се съгласи. Кейтсби само се усмихна мазно. Макар че първоначално възрази, Агрипа се съгласи да напише необходимите ни писма и да ни даде необходимото сребро за пътуването.

Останалите от свитата на кралица Маргарет не ни обърнаха внимание, всички бяха заети с приготвленията за собственото си пътуване към Лондон. Семейство Кари ме гледаха с лошо око, Скозби се подсмихваше и язвително ме попита как съм със здравето, а Мелфорд, когато уловеше погледа ми, посягаше към камата в колана си. Муди се беше променил. Държеше се необщително и изглеждаше много уплашен. Точно преди двамата с Бенджамин да тръгнем, той ме пресреща с малко пакетче в ръката.

— В Париж ли отиваш? — попита той.

Кимнах.

— Ще ходиш ли в кръчмата „Златният петел“?

— Да — отвърнах. — Защо?

Муди срамежливо протегна пакетчето.

— На Рю де Моан, близо до кръчмата — промърмори той — има един магазин — „При чукалото“... Ще го занесеш ли там? Предай го на... — Той отмести поглед притеснено. — На госпожа Еглантин, която живее там. Някога я познавах — заекна Муди. — Това е подарък.

Погледнах дребния свещеник и се ухилих на Бенджамин.

— Разбира се — казах. — Дори свещениците имат приятели, били те мъже или жени.

(Ето че моят писар отново протестира, сякаш е непорочен като пресен сняг. Непрекъснато се върти на стола. „Предполагам, че Муди ще се окаже убиецът!“, скимти той. Казвам на дребния негодник да си затвори устата. Чакат ни повече ужаси, мистерии и тайни, отколкото би могъл да предположи. Нещо, което, ако доживея до двеста години, и го съобщя пред кръста в двора на църквата „Сейнт Полс“^[1], пак ще разтърси английския трон и ще скандализира европейските дворове. Добре, това накара дребния негодник да мълкне. Сега мога да се върна към историята си.)

С Бенджамин тръгнахме от Ройстън през последната седмица на ноември, когато започна да се мръква рано и слънцето изчезваше

няколко часа след пладне. Мъглата се беше вдигнала от земята, сега твърда и черна, скована от мраз. Стигнахме до кръстопътя. Погледнах тъжно господаря си.

— Тук ли ще се разделим, господарю?

Той се огледа, сякаш да се увери, че Агрипа или някой друг шпионин не се крие в храстите, и поклати отрицателно глава.

Сърцето ми заби по-силно.

— Значи не заминавам за Париж?

— Когато му дойде времето, Роджър, но навярно разбираш къде трябва да отидем първо.

— Господарю, не съм в настроение за гатанки. Студено ми е и все повече се плаша. Ще ми се тази история да беше приключила и да се бяхме върнали в Ипсуич!

Бенджамин ме потупа по рамото.

— Слушай, Роджър — обясни той, — в двореца Шийн се намира трупът на Джеймс IV Шотландски. Видяхме как кралица Маргарет скърби за съпруга си; имаме гатанката на Селкърк за лъва, който плакал, макар да е умрял; разказът на Осуалд, че на бойното поле при Флодън са били открити повече от един кралски трупа... — Бенджамин поклати глава. — Знам, че той не каза точно това, но го намекна. Преди всичко да не забравяме, че той спомена Келсо. Роджър, смятам, че всички тези загадки се коренят в смъртта на крал Джеймс при Флодън. Затова трябва да огледаме трупа в Шийн.

— По дяволите! — възкликах. — Не можем просто да отидем в двореца Шийн и да поискаме да видим трупа на краля!

Бенджамин извади пълномощията от Уолси от кесията си.

— Напротив, Роджър, можем. Тези пълномощия ни дават право да отидем, където пожелаем. Нареждат на всеки служител на Короната в името на верността му към краля да ни окаже помощ и съдействие.

— Добре, господарю — усмихнах се, — щом е така, разбира се, че може да опитаме.

(Ето че моят дребен писар се хили, само защото съм се бил уплашил. Забравя, че мога да се протегна и да го плесна здраво по гърбината. Но като се замисля, няма да го направя. Той е прав. Аз бях ужасен и страхът ми беше предчувствие за мрачните ужаси, които тепърва предстояха.)

Тръгнахме на югозапад към стария римски път, който води от Нюарк към Лондон. Бенджамин имаше още една причина за внезапната промяна на плановете ни.

— Виждаш ли, Роджър — обясни той, — всички очакват да поемеш по пътя към Дувър, а аз да замина за Шотландия. Ако някой подготвя засада или таен убиец те очаква в крайпътен хан, чакането им ще бъде и дълго, и безполезно.

Горкият Бенджамин, беше толкова наивен. Забравяше, че ще трябва да се върне обратно!

---

[1] На това място е имало амвон за проповеди на открито; тук са се разиграли едни от най-забележителните сцени от историята на града, традиционно място за четене на официални прокламации, където са възниквали спонтанни събирания на лондонските жители в моменти на национална криза. — Бел.ред. ↑

ГЛАВА ОСМА

Пътуването ни беше доста зловещо — имам предвид, че бяхме тръгнали на юг, за да видим един мъртвец — пък и изобщо не беше приятно. Времето беше ужасно студено, мразът хапеше всяка открита част от телата ни. Скоро ме накараха да се почувствам още по-зле. Спряхме в една кръчма и преди да вечерям, Бенджамин ме отведе в пълната ни с бълхи стая.

— Съблечи си дрехата и ризата, Роджър.

Аз го погледнах ужасен.

— Не се тревожи, Роджър. Няма да злоупотребя със стройното ти младо тяло. Просто искам да опиташ нещо. Довери ми се — той бръкна в дисагите си и извади дълга черна верига. — Не ме питай откъде съм я взел — той се усмихна. — Въсъщност я намерих в Ройстън. Това е свещеническа верига за покаяние, която се носи на голо на кръста. Искам да я поносиш известно време.

— Защо аз? — извиках. — *Tu* носи проклетото нещо!

Бенджамин разтвори наметалото си.

— Прекалено съм слаб и кокалест. Ти си с по-подходящо телосложение. Намести я колкото се може по-удобно.

Сложих проклетото нещо. Странно, отначало не забелязах никаква разлика, освен че веригата беше студена и се плъзгаше по корема ми. Сещах се за нея само когато се навеждах напред или докато спях нощем. (Запомнете, тези вериги не са точно за покаяние, а за остро порицание на обичащата насладите плът и рязко напомняне за дадените обети.)

— Няма да я сваляш, Роджър — нареди господарят ми. — Настоявам за това. Трябва да я носиш като Джеймс IV Шотландски.

— А той защо я е носил? — попитах аз.

Бенджамин ми обясни.

— Бащата на краля бил убит, когато Джеймс бил малко момче. Но той винаги смятал, че е отчасти виновен за смъртта на баща си. Веригата трябвало да напомня за вината му.

— Според Осуалд трупът от Флодън нямал верига на кръста си. Защо е този маскарад тогава?

— Джеймс може да я е свалил — отвърна Бенджамин — по молба на някоя дама, както каза Осуалд, защото им е пречела да лудуват в кралското легло. Или по-вероятно защото е влязъл в битка в пълно снаряжение. Бронята е прилепвала плътно към тялото му и не е било възможно да носи веригата. Нещо повече, при удар, веригата би се врязала в плътта му и би причинила тежка рана.

Приех обяснението на Бенджамин, но когато го попитах защо тогава аз трябва да я нося, той само се усмихна, махна с кокалестата си ръка и ми каза да имам търпение. Стигнахме в Лондон след два дни. Казах на господаря ми, че ще бъде опасно да минем през града, тъй като шпионите на кардинала бяха навсякъде и можеше да възразят срещу пътуването ни до Шийн. Вместо това го преведох по тайни пътища покрай болницата „Света Катерина“, покрай Тауър — чак до митницата на ъгъла на улица „Темза“, близо до кея на вълнарите. О, изкушавах се да посkitам, да прекарам един ден, една нощ в старите си свърталища или да прекося реката към вертепите на Съдърк, но Бенджамин настоя да последвам собствения си съвет. Скрихме лицата си под качулките, отсядахме под измислени имена в кръчмите и не разговаряхме, нито обсъждахме каквito и да е въпроси, когато някой можеше да ни чуе. Тръгнахме покрай брега на реката: тъкмо бесеха двама контрабандисти близо до Билингсгейт и това беше привлякло голяма тълпа, която искаше да види последния им танц. Промъкнахме се между тях и наехме лодка от кея Сейнт Ботолф.

Помня, че въпреки студа денят беше ясен и слънчев. Мълчах, седнал отзад в лодката, и гледах отчаяно насреща — към кулите и камбанариите на града. Минахме под Лондонския мост. Видях набучените глави на обезглавените предатели, зейналите им уста и рошавите коси. Всички бяха без очи, защото гарваните изкълват първо тях. Щом минахме под моста, лодкарите поеха към течението в средата. Спряха да гребат, за да изчакат флотилия от баржи с градски първенци. Баржите се плъзнаха край нас грациозно като лебеди. Разкошът на богатите! Свиреха менестрели и музиката се носеше сладко над водата откъм кърмата и носа, скрити под блъскавите ярки знамена. Дрънчаха сребърни звънчета и оцветените в златисто весла

ритмично проблясваха нагоре и надолу. Разкошът и пищността на процесията сякаш се надсмиваха над нашето тайно и мрачно пътуване.

Отминахме Куийнсхайт, коя Сейнт Пол, Кармелитите и Темпъл. Бенджамин ме смушка, когато пред погледите ни се появи Уестминстърското абатство. Господарят знаеше миналото ми. Преди дебелият Хенри да се намеси, в абатството имаше убежище, където бегълците от закона се криеха от приставите и хората на шерифа. Престъпниците си опъваха палатки на територията на абатството, биеха се за крадените вещи и като Джак Хог и мен се измъкваха нощем, за да ограбват и плячкосват домовете на богатите. Големите камбани на абатството биеха и аз лениво се зачудих какво щеше да стане с живота ми, ако не ни бяха хванали с Джак Хог. (Нека това ви е за урок! Никога не спорете със съдбата: когато една врата се затваря, друга се отваря. Трябва само да се уверите, че зад нея не ви чака клопка.)

Най-накрая стигнахме двореца Шийн. Лодката спря на коя и ние слязохме при голямата градинска порта. Дворецът се намираше далеч от реката, единственият път към него беше през полята и градините, които го пазеха от капризите на Темза. С Бенджамин бяхме скроили хитър план. Преди да тръгнем, бяхме обсъдили дали дворът и придворните паразити ще бъдат тук. Решихме, че няма. През есента Лъжливия Хал предпочиташе Уиндзор и ловните шатри в голямата гора наблизо. С радост открихме, че дворецът е пуст (или поне така си мислехме) като изключим иконома и прислугата, които стояха тук през цялата година, за да почистват стаите, да перат драпериите и да разтребват, след като дворът се премести. Бенджамин се държеше с целия авторитет, на който беше способен — показа пълномощията на Уолси и раздаваше заповеди с толкова рязък тон, че всички, които срещнехме, скоро се суетяха около нас, все едно самият кардинал беше пристигнал. Открихме иконома в малката му стая близо до килера и голямата зала — нервен върлинест мъж с мазна сива коса и заешка устна, която постоянно привличаше погледа ми.

— Мастър — изхленчи той, — с какво мога да ти помогна?

— Можеш ли да пазиш тайна? — остро попита Бенджамин.

Мъжът кимна с ококорени очи.

— Разбира се, мастър. Устата ми е запечатана — той затвори уста и това направи лицето му още по-уродливо.

— Няма да казваш на никого за идването ни тук. Искаме да видим тялото на покойния Джеймс IV Шотландски.

Устата на иконома увисна и в очите му проблесна страх. Той облиза устни.

— Това е забранено — прошепна.

— Тук съм по изрично нареждане на кардинала — отвърна Бенджамин. — Видя пълномощията ми. Да ида ли да кажа на чичо ми, че си ги пренебрегнал?

Съпротивата на иконома рухна; като се кланяше и мърмореше извинения, той ни изведе от главната сграда на двореца и се насочи през пустия настлан с плочи двор към малка кула в най-отдалечената стена. Двама пазачи, въоръжени с мечове и алебарди, стояха на пост. Отново последваха протести, но Бенджамин не отстъпи. Вратата беше отключена, изкачихме се по влажни, студени и плесеняси стълби и пристъпихме в овално помещение. Беше напълно голо — нямаше мебели, рогозки, нито драперии по стените. Капациите на прозорците бяха здраво затворени и залостени — подходящ мавзолей за самотния ковчег, който лежеше върху дървени магарета в средата на стаята.

— Запали факлите — нареди Бенджамин — и след това можеш да се оттеглиш.

Икономът се канеше да възрази, но твърдият поглед на господаря ми го принуди да се подчини. Той щракна с огнивото и двете факли, поставени в ниши на стената лумнаха. Признавам си честно, че бях уплашен. Не че не бях виждал трупове. Старият Шалот е кавгаджия; роден побойник и войник, който е виждал повече битки, отколкото топли вечери сте изяли вие. Но онази стая ме смразяваше. Имах чувството, че сме в присъствие на призрак, на оживял мъртвец. Икономът затвори вратата зад себе си и сенките ни затанцуваха върху стената, докато гледахме като хипнотизирани капака на ковчега, почти очаквайки да се отвори, трупът да се надигне и да излезе. Бенджамин сигурно беше усетил настроението ми, макар че, разбира се, както винаги, той черпеше сили от присъствието ми.

— Отмести капака, Роджър.

Поех си дълбоко дъх и прокарах камата си под ръба на капака, освобождавайки дървените колчета, които го прикрепяха, от дупчиците им. Вдигнахме капака и внимателно го сложихме на пода. Ароматът от билките на балсаматорите изпълни стаята, примесен с лек

неприятен дъх. После развихме савана, повдигнахме прозрачните воали и видяхме трупа на краля. Очите с тежки клепачи все още бяха полуутворени, както и устните; в трепкащата светлина на факлите кралят сякаш спеше. Почти очаквах да напипам пулс на шията му, да видя как гърдите се повдигат и спадат, как дългите бели пръсти се потягат към мен...

— Хайде, Роджър — прошепна Бенджамин.

— Божичко, господарю! Какво?

— Вдигни тялото.

Стомахът ми се обърна и сърцето ми заби бясно. Когато бях пленен от французите (да, това е друга история) трябаше да разчиствам трупове от бойното поле. Толкова се радвах, че съм жив, че местех тела без глави, крака и ръце, без да ми трепне окото. Но да вдигаш труп, който изобщо не прилича на труп, си е жив ужас. Никога не знаеш какво да очакваш.

(Виждам, че капеланът е позеленял около високите скули, с които толкова се гордее. Нека, може би така няма да бърза да си натъпче шкембето с деликатесите от моята кухня!)

Както и да е, в онази пуста стая в Шийн свалих меките ботуши от краката на трупа, внимателно разтворих синята роба и бялата памучна риза под нея. Бенджамин разхлаби набедрената препаска. Аз не можах да докосна тази част на тялото.

Балсаматорите внимателно бяха възстановили лицето, но тялото беше покрито с рани и обезобразено от дебела черна линия, която се простираше от чатала до врата.

— Виждаш ли, Роджър — обясни Бенджамин, — най-напред балсаматорите разрязват трупа и изваждат сърцето, стомаха и вътрешностите. Източват колкото се може повече кръв и умиват тялото с вкиснало вино. След това го напълват с билки и зашиват кожата.

— Благодаря, господарю — казах възпитано, обзет от слабост. Отчаяно се опитвах да се овладея и да не изпразня стомаха си от последното, което бях хапнал. — Какво трябва да докаже всичко това?

— Тялото е било обезобразено в битката. — Бенджамин посочи с върха на пръста си пурпурночервените кръстчета върху гърдите на трупа. — Това са рани от стрела. А тази — той посочи отстрани на гръденния кош — е от копие. — После протегна ръка и почука трупа над коленете. — Това са рани от меч. Подозирам, че кралят е бил обграден

и леко ранен от стрелите. Някой е опитал да го свали, като забие копие под бронята му, докато друг е замахнал с меч към мястото, където се съединяват наколениниците му. Но това не го е убило.

— Не го е убило? — повторих.

— О, не — прошепна Бенджамин. — Смъртоносната рана е някъде другаде. — Той обърна трупа по корем и посочи към голяма грозна дупка в основата на гръбнака. — Бил е убит изотзад. Някой се е промъкнал откъм гърба му и е забил меч под задната част на бронята, прекъсвайки гръбначния стълб. — Бенджамин посочи тила на мъртвеца. — Подозирам, че тези рани се дължат на това, че по време на битката са газили тялото му.

— Но това ли е кралят? — попитах аз. — Това ли е Джеймс?

Бенджамин обърна тялото по гръб.

— Погледни бедрата, Роджър. Виждаш ли някакви белези?

Взех една факла от стената и се наведох, бърчейки нос от неприятната миризма. — Няма ожулвания — отбелязах. Станах и минах от другата страна. — Кожата му е бяла и гладка като на бебе.

Бенджамин се усмихна и взе факлата от мен.

— Изправи се, Роджър. Вдигни си ризата и свали желязната верига.

Послушах го, чувствайки се странно да стоя полуоблечен в присъствието на мумифициран труп. Бенджамин притисна студената си кама към корема ми.

— Веригата е оставила леки следи тук, но те скоро ще изчезнат. Къде всъщност те боли?

Посочих бедрата си, по-точно дясното, което беше поемало тежестта на веригата. На него имаше грозен белег. Бенджамин прибра камата си.

— Всичко е ясно, Роджър — ти носи тази верига само няколко дни и тя е оставила следи. Предполага се, че крал Джеймс е носил своята поне двадесет години. Резултатът от постоянно търкане със сигурност би личал върху кожата му.

Подскочих, когато един от капаците изтрака.

— Хайде, господарю — прошепнах. — Да се махаме оттук. Видяхме достатъчно!

Завързах връзките на панталона си, свалих ризата, доволен да се защитя поне донякъде от нечовешкия студ, който цареше в онази

ужасна стая. Лекичко побутнах с крак трупа.

— Не са ни нужни повече доказателства, господарю. Този мъж може да се е бил при Флодън, но не е крал Джеймс. По тялото му няма ожулвания от верига.

Бенджамин седна на едно от магаретата, подпра се на ковчега и потри брадичката си.

— Господарю — настоях, — трябва да тръгваме.

Увихме трупа в савана и благоприлично го върнахме в ковчега, а после здраво затворихме капака. Бенджамин внимателно угаси факлите и аз почти го изблъсках през вратата, радостен да се отдалеча от миризмата на непогребан мъртвец. Икономът ни чакаше в подножието на стъпалата.

— Видя ли всичко, което искаше, мастър?

Бенджамин пусна две сребърни монети в ръката му.

— Да. И помни, не казвай на никого за това, макар че тук едва ли има някой.

Човекът преглътна нервно.

— Не е точно така, мастър. Кралят замина, но...

— Кой е тук? — рязко попита Бенджамин.

— Нейно величество кралицата и малката ѝ дъщеря, принцеса Мери.

— Те не бива да знаят! — прошепнах аз. — Господарю...

Бенджамин разбра предупредителния ми поглед. Минахме покрай иконома, прекосихме отново двора и влязохме в главната сграда. Почти бяхме отминали входа към главната зала, когато женски глас извика:

— Сеньор Даунби! Сеньор Даунби!

Бенджамин спря толкова рязко, че едва не се блъснах в него. Една жена стоеше на прага на залата. Носеше рокля от червено моаре, поръбена със златисто и бял копринен воал, а около шията имаше златна огърлица с гранати. До нея стоеше малко червенокосо момиче с бледо лице и тъмни очи. Жената повдигна воала си и се приближи.

— Ваше величество! — Бенджамин падна на едно коляно и ме дръпна за ръкава да направя същото. — Роджър — прошепна ми той, — това е кралицата!

Жената се приближи. Погледнах и видях добродушното жълтеникаво лице на Катерина Арагонска. Тя също ме погледна и

долових как в очите ѝ проблеснаха весели искрици.

— Сеньор Даунби, моля те, стани. Приятелят ти също!

Бенджамин се изправи леко изчервен и погледна през рамо, надявайки се, че икономът няма да се появи.

— Ваше величество — заекна той, — вие знаете името ми?

Тя се усмихна, но очите ѝ станаха непроницаеми.

— Имам добра памет за лица и имена, сеньор Даунби. Ти си племенникът на кардинала. Виждала съм те в двора. Свикнала съм

да... — сега тя заекна — да забелязвам новите лица, които се появят.

— Кралицата побутна леко момичето пред себе си. — Но вие не познавате дъщеря ми, принцеса Мери.

Поклонихме се и целунахме малката бяла ръка.

— Ваше величество, мислехме, че сте в Уиндзор.

Кралицата отмести поглед.

— Не мога — отвърна тя с гърления си глас, който разкриваше испанския ѝ произход. — Не мога да споделям стаята... — Тя облиза устни. — Аз съм инфанта на Испания и кралица на Англия. Каквото и да назова съпругът ми, не мога да споделям една и съща стая с проститутка!

Погледнах мургавото ѝ лице, изпълнено с гняв и обида, после към малката Мери до нея, която години наред понасяше обидите, нанасяни на любимата ѝ майка.

(Знаете ли, че Хенри често правеше така! Зарязваше Катерина и Мери в някой далечен дворец, докато той ходеше по жени. Когато най-накрая се разведе с Катерина, я изпрати във влажен и студен дом с надеждата, че ще настине и умре. Разбира се, това не стана! Дебелият негодник я отрови. Много малко хора знаят това, но аз присъствах, когато разрязаха трътлестото тяло на бедната Катерина и извадиха сърцето ѝ. Повярвайте ми, беше черно и подуто като гниещ свински мехур. Мери, разбира се, никога не забрави това! Не вярвайте на историите, че крал Хенри бил заровен в Уестминстър. Бях там през нощта, когато тя ексхумира тялото на баща си и накара да хвърлят разложените му останки в Темза. Мир на праха им, бяха две добри жени, към които един жесток мъж се отнесе ужасно! Но това тепърва предстоеше.)

В Шийн Катерина изглеждаше щастлива да види приятелско лице. Побъбрихме известно време и Бенджамин се канеше да се

сбогува, когато кралицата пристъпи напред.

— Сеньор Даунби, защо сте тук? Носите ли ми съобщения?

Тя ме погледна и забеляза желязната верига в ръката ми.

— Затова ли дойдохте, да видите трупа?

— Да, ваше величество, по поръчка на чичо ми.

Катерина кимна.

— Аз бях регентка, нали знаеш — почти прошепна тя. — Аз изпратих стария Съри на север, за да смаже Джеймс при Флодън.

— Ваше величество — обадих се аз, — ние видяхме трупа. Ще бъдете ли така любезна да ни отговорите на няколко въпроса?

Бенджамин ме погледна изненадан, но, честно казано, ми беше омръзно от тези увъртания, а Катерина изглеждаше най-дружелюбният човек, когото бяхме срещнали от началото на тази кошмарна история. Кралицата се усмихна и леко ме щипна по бузата.

— Чувала съм за теб, Шалот — промърмори тя. — Кардиналът описваща приключенията ти и се смееше, докато сълзи не потичаха по бузите му.

— Радвам се, че съм го забавлявал — отвърнах саркастично.

(Повярвайте ми, старият Уолси имаше повод да поплаче искрено за мен, преди да завърши земния си път.)

Катерина ни направи знак да влезем в залата и ние седнахме до прозореца. Бенджамин промърмори молбата си — никой друг да не разбира за посещението ни. Кралицата се усмихна топло. Малката Мери седеше до нея като кукла, лапнала мрачно палеца си.

— Какви са въпросите ти, сеньор Шалот?

— Ваше величество, как изглеждаше трупът, когато го донесоха на юг?

— Като кървава каша — отвърна тя. — Едната страна на лицето беше обезобразена. Балсаматорите работиха усърдно от момента, когато го донесоха тук. Кралското наметало беше подгизнало от кръв. Изпратих го на Хен... на краля във Франция като знак за голямата ни победа. — Тя погледна през стъкления прозорец. — Не трябваше да го правя — прошепна.

— Ваше величество — попитах отново, — сигурна ли сте, че това беше тялото на шотландския крал?

Катерина сви рамене.

— Не съм срещала Джеймс, докато беше жив, как бих могла да го разпозная мъртъв? Носеше пръстен на дясната си ръка, наметалото и бронята бяха кралски. — Тя направи гримаса. — Тялото беше обръснато, но брадата и мустасите му бяха червени. Съри каза, че бил Джеймс, но съм чувала да твърдят обратното.

— Но нямаше верига? — настоях аз.

— А, веригата — промърмори тя. — Не, нямаше верига. Но ще ви кажа нещо — дори ако трупът не е на Джеймс, самият Съри ме увери, че кралят не би могъл да избяга от онази битка. Но Джеймс може да се е бил с обикновена броня. Много пълководци го правят — тя ни се усмихна. Забелязах, че зъбите ѝ са още бели, а не гнили и черни като на придворните, които постоянно се тъпчеха със сладкиши и захаросани плодове. — Защо се интересувате от трупа? — попита тя.

— Макар че ако сте умни, няма да ми отговорите.

Бенджамин се усмихна и двамата станахме. Поклонихме се и се канехме да си тръгнем, когато кралицата внезапно прошепна:

— Сеньор Даунби, сеньор Шалот — сега лицето ѝ изглеждаше натъжено и аз долових проблясък от смуглата красота, която някога беше запленила Хенри. — Много внимавайте — предупреди ни тя. — И знайте, че съпругът ми, кралят, е тясно свързан с тази история.

Взехме присърце предупрежденията ѝ. Захвърлих веригата в блатото и напуснахме Шийн, бързи като вятъра. Беше късен следобед, когато лодката ни върна на кея Сейнт Ботолф. С Бенджамин едва ли бяхме разменили и дума, дори когато лодката се плъзна покрай манастира „Сион“.

Взехме конете си от кръчмата и решихме да заобиколим града. Пресякохме Холиуел Роуд, Дийп Дич и минахме колкото се можеше по-бързо покрай Чартърхауз и Кларкънуел, преди да тръгнем по пътя на юг към Ню Крос. Там пренощувахме в чудесен хан. Разбира се, аз пих много, отчасти от облекчение заради откритата подкрепа на кралицата, отчасти заради нуждата да забравя ужасите на кошмарната стая. След вечерята (вкусна съомга, сготвена с бяло вино) с Бенджамин останахме будни, дълго след като кръчмата се беше опразнила. Говорихме главно за кралицата и увлечението на краля по все помлади любовници. Най-накрая Бенджамин огледа празното помещение.

— Как мислиш, Роджър? Дали видяхме трупа на Джеймс IV Шотландски?

— Не знам — отвърнах.

Той се приведе над масата и започна да отмята на пръсти.

— Защо отидохме в Шийн? — Без да изчака отговора ми, Бенджамин продължи. — Искахме да видим трупа, защото подозирате, че тялото не е на краля. Единственото доказателство за подозренията ни е липсата на верига или доказателства, че тя е била носена. Открихме, че човекът в ковчега вероятно никога не е носел верига. — Господарят ми мълкна и побутна чинията си встрани. — От това заключавам, че тялото, което видяхме, не принадлежи на Джеймс IV. Какво тогава е станало с краля?

Заех се да чистя воська от голямата свещ в средата на масата.

— Изправени сме пред няколко възможности, господарю — отвърнах. — Първо, може крал Джеймс да се е бил с обикновена броня, бил е убит, а Съри е взел друго тяло. Второ, Джеймс може да е бил убит или преди битката, или в началото ѝ, може би от убийци, изпратени от *Les Blancs Sangliers* — свих рамене. — Това би обяснило объркането и слабата стратегия на шотландската армия при Флодън.

— Или — прекъсна ме Бенджамин — Джеймс може да е избягал, може да се е скрил в абатството в Келсо.

— Но ако някое от тези неща е вярно — отвърнах аз, — защо кралица Маргарет скърби над трупа на самозванец? Тя би трябвало да познае тялото на съпруга си!

Бенджамин сведе поглед към масата и поклати глава. Изсмях се горчиво.

— Не виждаш ли слабостта на нашите аргументи, господарю? Ако трупът в Шийн е на самозванец, за Маргарет би било по-безопасно да се отърве от него.

— Може би се надява, че хората ще видят онова, което искат — отвърна Бенджамин. — Всяко несъответствие може да бъде отминато като фантазия или резултат от работата на балсаматорите — той се облегна на стола и въздъхна тежко. — Да, Роджър, трябва да помним това. Докато бях писар, съм виждал достатъчно трупове, за да знам, че смъртта може да обезобрази ужасно и най-красивото лице. — Той направи гримаса. — Разбира се, кралицата може да не е виновна за измамата. Може би Маргарет просто иска това да е трупът на съпруга

й, за да има над какво да скърби. Може би предпочита да приеме това, вместо да се изправи пред ужасната идея, че съпругът ѝ, кралят на Шотландия, е бил хвърлен в някоя яма сред селяните — той вдигна поглед. — Какво има, Роджър?

— Господарю, ние градим аргументите си на факта, че е имало хора, които са приличали на крал Джеймс.

Бенджамин потърка лицето си. Внезапно ми се видя уморен и измъчен.

— Вече обсъдихме това, Роджър. Знаеш, че Джеймс е бил от шотландски клан. Повече от възможно е да е имало неколцина придворни със същата фигура и подобно лице — той се усмихна вяло. — Никога не забравяй, че благородниците обичат да имитират стила и маниерите на своите господари. Мога да изброя поне половин дузина от придворните на Хенри, които могат да бъдат събъркани с краля — той се облегна тежко на масата. — Възможностите са безкрайни. Откъде да знаем, че Джеймс не е бил взет в плен от Съри и тикнат в някой таен затвор в Англия? — Той си поигра с чашата, наблюдавайки как виното искри и танцува в нея. — Това, което знам, Роджър, е, че всички убийства, на които присъствахме, всички загадки, с които се сблъскахме, тръгват от онова, което се е случило по време на битката при Флодън.

— Знаем много неща — отвърнах аз, — но не можем да докажем нищо.

Бенджамин замълча и ние седяхме, загледани в смаляващия се пламък на свещта.

— Може би има и други ключове, които пасват на ключалката на тази загадка?

Господарят ми ме погледна учудено.

— Ами — заекнах аз, — ако можем да разгадаем убийствата на Бялата роза...?

Бенджамин се размърда и извика на прислужницата да му донесе зъбочистка. Съненото момиче се подчини и той започна да чисти зъбите си. Гледах го невярващо, защото обикновено господарят ми проявяваше отлични обноски на масата. Но той продължаваше да го прави, като от време на време изучаваше върха на зъбочистката.

— Господарю, добре ли си? Да не смяташ тази зъбочистка за по-интересна от загадките, пред които сме изправени?

Той се усмихна.

— Аристотел, скъпи ми Роджър, винаги е казвал, че внимателното наблюдение, съчетано с логика, може да разреши всеки проблем под слънцето. Помниш ли Рутвен и парченцата, които открихме между зъбите му?

Преглътнах с мъка.

— Господарю, току-що се на храних.

— Да, Роджър, аз също. През последните няколко седмици след смъртта на Рутвен, се стараех, доколкото е възможно, да ям същата храна като него. Но досега не съм открил нищо, което да прилича на онова, което открихме в устата му. Интересно, нали, Роджър?

— И откри ли отговора?

— Както ти казах в Нотингам, засега има слаби проблясъци — много сенки и нищо съществено. Но утре аз ще отпътувам на север, а ти ще отидеш в Дувър. Кой знае каква истина ще ни разкрият кръчмата в Париж и манастирът в Шотландия.

На другата сутрин станахме рано. Внимателно подредих дисагите си, уверявайки се, че имам копие от стиховете на Селкърк и съм взел подаръка на Муди. Бенджамин тръгна с мен през мъгливата, скована от студ околност. Разговаряхме за Ипсуич и аз открих, че историята с лечението на майка ми от Скозби все още измъчва сърцето ми. На кръстопътя южно от Норууд се разделихме. Бенджамин сърдечно стисна ръката ми.

— Не мисли за Скозби, Роджър. Развесели се. Ще се срещнем в Париж и ще бъдем у дома за Коледа — той се усмихна и аз долових закачката в гласа му. — Каквото и да стане, Роджър, ние успяхме. Самата кралица Маргарет ни поздрави. Подобна похвала — сухо добави той — не може да се отмине с леко сърце.

Представих си тълстото подуто лице на кучката и това донякъде ме развесели.

— Помни, Роджър, ще дойда в „Златният петел“ преди Коледа. Бъди там!

Той стисна още веднъж ръката ми, обърна коня си, препусна в лек галоп и изчезна от погледа ми.

Нямах друг избор, освен да поема на юг. Мислех да мина през Ипсуич и да поднеса най-горещите си почитания на мистрес Скозби, но това щеше да бъде твърде опасно. Скозби беше станал причина за

смъртта на майка ми, едва не накара да ме обесят и аз реших, че едно по-изтънчено отмъщение ще ми се услади повече. Затова продължих на юг по широкия път, който се вие край хълмовете към Дувър. Когато погледна назад, си мисля, че бях доволен, макар и да ми беше тъжно, че се разделям с Бенджамин. Да, лудориите на младостта!

ГЛАВА ДЕВЕТА

Влязох в Дувър на смрачаване, точно когато небето потъмня и дъждът започна да капе върху украсената ми с пера шапка. Отседнах в пълен с бълхи хан, докато навън морето кипеше под внезапно връхлетялата буря. Призори времето се беше пооправило, макар морето още да беше бурно и на повърхността му, набраздявана от свирепия вятър, да се издигаха белите гребени на вълните. Една платноходка ме откара до кораба, който рязко се издигаше и снишаваше в пристанището. Божичко, изглеждаше толкова жалък и крехък! Прекарах деня на котва и това беше единственият случай в живота ми, когато исках да умра.

На следващият ден идиотът капитан реши да опита да излезе в открито море. Предадох се. Стоях в тъмното и повръщах, докато корабът се мтяше диво сред вълните. Молих се на всеки светец, за когото се сетих, и когато стигнахме Арфльор, дълго време си почивах в един хан на морския бряг. След няколко дни се възстанових, времето рязко се промени и аз се отправих на път през плодородните поля на Нормандия. Пътувах една седмица докато влязох в Париж през вратата „Сен Дьони“. Отначало градът ме очарова: просторните ливади и тъмнозелените гори край стените; вятърните мелници, замъците и дворците, бързо построени в новия италиански стил с фасади от сив камък, високи сводести прозорци и елегантни колони.

Познанията ми по френски бяха доста по-добри, отколкото си мислеше Бенджамин. Скоро започнах да се ориентирам и по широките булеварди, и по смрадливите, пълни с плъхове улички. Париж е град, който избира като опашката на съскаща змия. Пълен е с интриги, тайни заговори и търговци, които могат да одерат кожата и на просяк. Парите ми започнаха да намаляват, но най-накрая открих „Златният петел“, мръсна двуетажна постройка, която се намираше в началото на една от уличките от другата страна на Големия мост, срещу изящно украсената катедрала „Нотр Дам“.

Кръчмарят беше недовиждащ мъж с мазна, спълстена коса и лице, обсипано с дупки като пътя, който минаваше покрай кръчмата. Наех една таванска стая, представяйки се за английски студент от Кеймбридж. „Златният петел“ беше от местата, където те приемат за този, за когото се представяш, а стойността ти зависи от това колко злато или сребро имаш в кесията. След два-три дни почерпих кръчмаря с гарафа от собственото му вино — сквернословният негодник избра скъпа, запечатана гарафа, а не обикновения разреден оцет, който предлагаше на повечето си посетители — и го попитах за Селкърк. Той ми хвърли отегчен поглед и поклати глава.

— Не мога да помня всички, мосю — една сребърна монета освежи паметта му. — А, да — отвърна той, издишвайки винени пари в лицето ми, — шотландският доктор — тънък като върлина с рошава червена коса. Той и глупавите му стихчета! — Кръчмарят сви рамене. — Беше тук известно време. Но после дойдоха други англичани и го отведоха.

— Какво правеше Селкърк? — попитах аз. — Преди да го арестуват.

Кръчмарят направи гримаса.

— Стоеше в стаята си, излизаше...

Размърдах се гневно и той облиза устни.

— Мисля, че ходеше в „Сен Дъони“ — продължи той. — В абатството. Или в „Нотр Дам“ — той вдигна мръсния си пръст пред устните. — Винаги носеше едно ковчеже, вехто и очукано, но го пазеше като живота си.

— Какво имаше в него?

— Не знам.

— Англичаните, които дойдоха за Селкърк, намериха ли ковчежето?

— Мисля, че не. Претърсиха стаята му и се ядосаха, защото не успяха да открият нищо. Селкърк им се присмиваше, скачаше нагоре-надолу из кръчмата и дърдореше безсмислици, затова го удариха по главата и го отведоха. Тогава го видях за последен път.

Не можех да науча нищо повече от кръчмаря, затова започнах да разпитвам останалите клиенти, един просяк, който хленчеше за подаяния до вратата и мърлявия прислужник, но те само повториха думите на кръчмаря. Единствената следа (която тогава пренебрегнах)

беше интересът на Селкърк към абатството „Сен Дьони“ в северната част на града. Възnamерявах да отида там, когато започнаха злополучията ми.

Муди ми беше дал един пакет. Аз, разбира се, го бях отворил. Вътре имаше само парче скъпа кървавочервена коприна, поръбена по краищата — шарф, който някоя дама да носи около гладката си закръглена талия. Ухаеше приятно и това ми напомни нещо, но не можех да се сетя какво. Както и да е, отегчен от престоя си в „Златният петел“, реших да отида в магазина „При чукалото“ на Рю дъо Моан и да оставя подаръка на Муди.

(Да, да, малкият ми капелан е прав. Той сви тънките си устни и предположи истинските ми намерения: ако не бях толкова отегчен, щях да продам плата. Ще ми се да го бях направил!)

Открих Рю дъо Моан и влязох в малкото аптекарско магазинче, но бях разочарован. Там нямаше никаква мадам Еглантин, а само един старец, който бърбореше като сврака; той взе пакетчето и каза, че ще го предаде на дамата следващия път, когато дойделя в аптеката. Казах му кой съм и къде съм отседнал и забравих за цялата история. Два дни по-късно седях в кръчмата с една полуупияна прислужница. Тя се притисна към мен, пръстите ѝ опипваха дюкяна ми, но аз знаех, че търси кесията ми. Ръката ми галеше мощните ѝ рамене и сочни гърди, които се подаваха от мръсния, но дълбоко изрязан корсаж. Трябаше да прекъсна удоволствието си, за да се облекча и отидох в нужника зад кръчмата, който представляваше една дупка в земята, обградена с разнебитена дървена ограда и врата, която не се заключваше отвътре. Клечах там, размишлявайки за бъдещето, когато вратата внезапно се отвори. Три фигури с лица, скрити от шапки с широки периферии ме хванаха и започнаха да ме бият като псе.

В живота няма по-беззащитно и смешно нещо от мъж с панталони около глезните и запретната риза, унесен в мисли. Тримата побойници ме бъхтеха и бълскаха главата ми в дървените летви. Разбира се, аз се съпротивлявах като истински лъв, но мечът и камата ми бяха на тавана, а и кой в кръчмата би чул виковете ми?

След няколко минути тялото ми беше покрито с рани от главата до петите. Двама от побойниците ме хванаха и ме притиснаха към оградата, а аз успях само да изкрешя от ужас, когато видях как водачът им вади дълъг тънък стилет и разтваря ризата, за да оголи гърлото ми.

Той каза нещо на френски за магазина „При чукалото“. Видях злобата в очите му и разбрах, че засега само си играли с мен: истинското им намерение беше да ме убият.

Изкрещях още веднъж, не знам кого виках. Бенджамин? Майка си? Бавачката? Уолси? Който и да е! Ножът приближаваше и докосна шията под лявото ми ухо.

— Твърде млад съм да умра! — извиках.

(Виждам как негодникът капелан отново се смее. Да не мисли, че е забавно? Вижте, аз не съм герой, а и вие да сте със съмъкнати гащи и трима грубияни да се канят да ви убият, бихте изкрещели!)

Затворих очи, но внезапно вратата на нужника се отвори и на нея застана огромен като планина човек. Той изрева нещо на френски на тримата главорези, размахвайки грамадна тояга. Те го погледнаха и прескоциха оградата бързо като плъхове, скачаци от потъващ кораб. Аз се свлякох и седнах в калта и мръсотията. Колосът се надвеси над мен. Видях широко, весело лице с набола брада и мустаци.

— Кой си ти? — прошепнах.

Мъжът се изправи и аз видях дълго кафяво расо на францискански монах, препасано с груб шнур и дървено разпятие, което висеше на парче връв около врата му.

— Аз съм брат Йоаким — представи ми се той с глас като гръмотевица.

— Ти си свещеник!

— Аз съм францисканец от братството на майотените.

— Знам какво е францисканец, но майотен?

— Няма значение!

Той ме изправи с яките си ръце, нареди ми да се приведа в приличен вид и почти ме отнесе обратно в кръчмата. По негова нареддане кръчмарят отвори бъчва с хубаво вино и ни донесе купа вода. Йоаким почисти лицето и раните ми от мръсотията, докато аз жадно погълъщах гъстия червен кларет. Може би трябваше да се досетя, че нещо не е наред; кръчмата беше странно тиха, прислужницата беше изчезнала, а кръчмарят изглеждаше твърде зает, за да ни обръща внимание.

— Имаш ли нужда от още помощ? — попита Йоаким.

— Не — промърморих.

— Тогава ще си тръгвам — гръмогласно обяви монахът. — Трябва да посетя светилището на благословения Дионис.

Въпреки болката го зяпнах.

— Дионис ли? — попитах. — Кой е той?

— „Сен Дьони“, разбира се — засмя се монахът. — Използвам латинското му име. Знаеш ли къде е манастирът?

Той ми стисна ръка и излезе от кръчмата. Повече никога не видях човека, който ми спаси живота. Знаете ли, докато дебелият Хенри не разруши манастирите, винаги съм имал слабост към францисканците. Не само заради добротата на Йоаким, но и защото тази случайна среща ми помогна да разгадая стиховете на Селкърк и ужасните убийства, предизвикани от тях. Щом Йоаким си тръгна, кръчмарят прояви неочакван интерес към мен. Приближи се и се надвеси с престорено нажалено изражение.

— Мосю, нападнаха ли ви?

— А, не — саркастично отвърнах аз. — Просто няколко френски здравеняци ме поздравиха с добре дошъл в този забравен от Бога град!

— Изправих се. — Трябва да се прибера в стаята си.

— Мосю! — негодникът ми препречи пътя, а двама от биячите, които винаги държеше в кръчмата, за да разбиват главите на шумните гуляйджии, застанаха зад него. — Мосю, стаята ти е била претърсена. Не знам от кого. Багажът и среброто ти ги няма!

— По дяволите! — изръмжах аз, но кръчмарят се закле, че е невинен и двамата биячи го подкрепиха. Той се надвеси още по-близо над мен и ме попита какво прави англичанин в Париж.

— Ти да не си бил любовник на този Селкърк? — попита негодникът.

(По онова време не разбрах за какво говори. Винаги съм бил страстен поклонник на нежния пол, но след като си се запознал с хора като Кристофър Марлоу, на никого не можеш да вярваш. О, да, познавах драматурга Марлоу и му помогнах да постави пиесата си „Едуард II“. Горкият Кит! Добър поет, но неопитен шпионин. Бях с него, когато умря. Намушкаха го с нож в кръчмарски бой за едно хубаво момче.)

Трябваше да напусна „Златният петел“ и се оказах без пукната пара, мръзнеш в една парижка улица, без багаж или сребро. Мислех да отида в „Сен Дьони“, но каква полза? По-важно беше да си намеря

подслон, храна и допълнителни дрехи. Чудех се дали да не последвам Йоаким, но бях уморен и изтощен след побоя. Явно посещението ми в магазина „При чукалото“ беше предизвикало нападението, затова не посмях да се върна там. Клекнах наслед уличката и се помолих Бенджамин да се появи отнякъде.

Горкият стар Шалот! Сам-самичък в Париж, в чужд град на прага на зимата, без пари, гладен, без нищо освен дрехите на гърба си. Отначало се прехранвах с ума си. Станах разказвач: боядисах си лицето, задигнах една пищно избродирана роба и тъй като не знаех добре френски, се преструвах на пътешественик, който нас скоро се е върнал от загадъчните Индия и Персия. Заставах на края на един от мостовете над Сена и със запъване разказвах истории за гори, толкова високи, че пронизват облаците.

— Те — виках аз — са пълни с рогати джуджета, които се движат на стада и на седем години вече са стари.

Изкарах няколко су, затова напънах въображението си и съчиних, че съм срещал брамини, които са се самоубивали на погребални клади; хора с глави на маймуни и тела на леопарди; великани с едно око и крак, които тичат толкова бързо, че можеш да ги хванеш, само ако заспят в ската на девица. Постепенно умът ми се изостри, а и научих по-добре езика, докато разказвах историите си. Бях срещал амazonки, които плачат със златни сълзи, пантери, които могат да летят, дървета, чиито листа са от дърво, змии, дълги десет метра, с очи от блестящ сапфир.

Най-накрая и парите, и историите ми свършиха, затова продадох наметалото си и събрах няколко дреболии: кости, парчета от съдове и някой и друг парцал. Станах продавач на реликви, горд собственик на част от ризата на малкия Иисус, играчка от детството му (Бенджамин щеше да се гордее с това) и косъм от брадата на Свети Петър, който лекува треска или болно гърло. Имах ръката на Аарон и когато някой я изгори на шега, смених историята и казвах, че пепелта е от жаравата, на която е умрял мъченикът свети Лаврентий. Спечелих малко пари, но недостатъчно. Париж беше пълен с мошеници, картоиграчи-измамници, разбойници, играчи на зарове, сводници, крадци на коне, побойници, фалшификатори на монети — истински деца на крилатия Меркурий, лъжливият покровител на крадците и политиците. С две

думи, конкуренцията стана прекалено оспорвана и аз започнах да скитам гладен по вонящите улици.

Париж може да е вдъхновение за поетите и трубадурите, но не го помня като легендарната Атина на Запада. Спомням си само сиво, мрачно небе и тъмната Сена, която бърза под мостовете; високи къщи с островърхи покриви, които се издигаха от калдъръма и се накланяха една към друга като пияни, защото всеки следващ етаж се издаваше по-напред от предишния; тесните криволичещи улици на Латинския квартал; хаосът от издигащи се фронтони и боядисани покривни площи, фронтоните на по-ниските етажи бяха украсени с фантастични скулптурни изображения на воини или екзотични животни. Да, опознах ги добре, докато се промъквах покрай тях като гладна лисица в празна кухня. Над мен ярките табели на кръчмите скърцаха на вятъра, сякаш се подиграваха с глада ми. На всеки кръстопът имаше каменни чешми, чийто безценен запас от вода беше пазен от войници. Веднъж спрях да се помоля пред статуята на някакъв светец на един ъгъл и забелязах лампата, която гореше пред нея. Откраднах свещта и я продадох за комат хляб и чаша вода на една кръчмарка.

Четвъртата неделя от коледните пости дойде и отмина. Бенджамин ми беше казал, че ще дойде в „Златният петел“ и аз ходех там всяка сутрин и вечер, но от него нямаше и следа. Ругаех го. Опитах се да поговоря с кръчмаря, но бях прогонен, защото приличах на дрипав, миризлив просяк. Умът ми, някога оствър като бръснач, се замъгли и обърка. Струваше ми се, че виждам Селкърк, а проклетите му стихчета се въртяха в главата ми:

*От дванайсет трябва по-малко да са с три
или на краля син не ще се роди!*

(Викарият бърше сълзите си. Дано не ми се присмива!)

Спях на гробищата или по стълбите на църквите и се събуждах изтощен и болен от глад, от клетвите на войниците, подигравките на пътуващите търговци и актьори, от тропането на копита и влудявация звън на стотици църковни камбани. Лондон вони, но в Париж е още по-лошо. Смрадта там е ужасна; улиците са покрити с кал и

изпражнения, а вонята се засилва и от други отпадъци, които миришат, сякаш навсякъде са поливали със сяра.

Живеех като просяк, задигах каквото мога, но дойде зимата — не само подранила, но и жестока, една от най-студените зими от десетилетия. Пътищата бяха затрупани и храната в Париж започна да свършва. Дори охранените земевладелци, войниците-побойници и пристегнатите в талията съпруги на търговци започнаха да гладуват. Пазарите се опразниха, а храната, която беше останала в Париж, струваше по-скъпо и от злато. Първи измряха старците, просяците и инвалидите; замръзваха, както стояха, облегнати на опиканите стени. После бебетата, младите и слабите. Убийствените снежни вихрушки не спираха. Сена замръзна и близките гори, обикновено източник на храна, сега родиха нов кошмар. Големи рошави вълци се събираха заедно, излизаха от ледения мрак между дърветата и пресичаха Сена на глутници, за да ловуват в предградията. Нападаха кучета и котки, убиваха куците просяци. Започнаха дори да копаят в гробищата и да измъкват прясно заровените трупове. Въведен беше вечерен час, стрелци с арбалети обикаляха из града, а входовете към главните улици бяха преградени с дебели вериги.

Мислех, че съм в безопасност. Бях изтощен от недояждане, но имах нож и все още можех да се движа из града. Естествено бях чувал всякакви истории и една сутрин видях кървава следа там, където вълците бяха нападнали и отнесли старата просякиня, която обикновено клечеше на ъгъла на улица „Сен Жак“. Една нощ стоях на малка уличка, приличаше по-скоро на тясна тъмна пътека. Нощното небе беше ясно и звездите примигваха като скъпоценни камъни върху кадифето на мрака; улиците, покрити с лед и втвърден сняг блестяха и сияеха под бледата светлина на луната. Бях заспал, стущен край стената на църквата „Сен Никола“ дълго след вечерния час, устните ми бяха сини, а зъбите ми тракаха от студа. Събудих се, викайки от болката, която сякаш беше превърнала цялото ми тяло — от глава до пети — в жива рана. За стотен път ругаех Бенджамин и отчаяно се чудех какво му се е случило. Разхождах се замаян, за да не замръзна и странни видения изпълваха ума ми: виждах Селкърк, който пее в поле от бели рози, изцапани с кръв; майка ми, приклекнала на стъпалото, както правеше, когато си играех и тичах към нея — но когато се

приближих, видях една саката старица с отворени очи и замръзнало посиняло лице. Когато я побутнах, тя просто падна по очи.

Продължих напред, опитвайки се да се стопля. Улиците бяха тъмни, заледени и неравни, а жестокият леден вятър завърташе снега във внезапни вихрушки. Видях група хора да вървят към мен в непрогледния мрак. Бяха прокажени жени, нещастници от болницата „Сен Лазар“, дузина умиращи ужасни създания, чиито тела вече гниеха. Те се увиха плътно в мръсните си дрипи и ми изкрещяха да се махна, зловонният им дъх замръзваше по сините им устни. Вървях по улица „Карбиер“, когато чух първия протяжен вой; вълците се бяха върнали в Париж и търсеха плячка.

Косата ми настръхна, от страх умореното ми сърце сякаш спря да бие. Забързах напред, подхлъзвайки се по черния лед, ругаех и се молех, хлопах по вратите, покрай които минавах, но ми беше толкова студено, че не можех да викам. Отново чух воя, по-наблизо, по-ясен, смразяващ сърцето и кръвта. Обърнах се, както човек прави в кошмар и след толкова години тази ужасна гледка все още е жива в паметта ми. Дългата уличка се виеше зад мен между тъмни, високи къщи, втвърденият сняг проблясваше на бледата лунна светлина. В края на улицата се появи огромна, подобна на куче фигура, силна и зловеща. Там спря, после се появиха други, трупаха се в тъмнината с наострени уши, вирнати опашки и настръхнала козина.

Господи, изкрещях и побягнах с бясно биещо сърце, гърлото ми беше толкова сухо, че се задушавах. Исках да повърна и бих го направил, ако стомахът ми не беше толкова празен. Изкрещях „*Aidez-moi! Aidez-moi!*“^[1]

Молех се, обещавах да се откажа от виното, горещите гърди и стегнатите бели бедра. (Разбирате колко бях отчаян!) Зад мен вълците виеха, сякаш бяха сигурни, че ще докопат плячката си и канеха останалите да се присъединят към пиршеството с вкусно английско месце. Тичах покрай залостени врати и прозорци със затворени капаци. Само тишина отвръщаше на виковете ми. Чувах стъпките на вълците, които се приближаваха. Понесе се нов смразяващ вой и мога да се закълна, че подуших горещия им, кисел дъх. (Впрочем, вълци са ме преследвали в още един случай, няколко години по-късно в заледения сняг в Московия, но нищо не беше така ужасно като онова

кратко, отчаяно тичане в Париж.) Зърнах табела на кръчма с две червени ябълки и отново изкрешях.

Внезапно вратата се отвори, една ръка се протегна и ме дръпна вътре. Чух как някакво тяло се бълсна отвън, последва гневно ръмжене. Задъхан се огледах, забелязвайки ниските черни греди, дървените маси и дебелите лоени свещи, чийто мириз на граниво облъхваше замръзналото ми лице. Набит червендалест мъж с космати брадавици около устата ми се усмихна беззъбо, отвори капака и стреля с огромен арбалет. Чух жалостиво скимтене на животни, после припаднах.

Когато се свестих, мъжът с брадавиците (който се представи като Жан Капот) и приятелят му Клод Брусак, с лице на плъх, голям нос, мазна коса и най-наглите очи, които съм виждал, се бяха надвесили над мен и се опитваха да излеят в устата ми чаша посега^[2]. Те се представиха като самозваните водачи на майотените, което на френски означава „тояги“, тайно общество на парижките бедняци, което нападало богатите и името му идващо от големите сопи, които носеха. Брат Йоаким, като много францисканци, трябва да е бил един от тях.

— Нямаш вид на умиращ — каза Брусак и очите му заискриха весело. — Затова лишихме вълците от храна. Ако не беше така, щяхме да те изхвърлим и да спасим някой друг нещастник.

Изправих се, за да покажа, че не съм храна за вълци. Капот ми донесе голяма чаша силно вино, затопли го с нажежена маша, донесе и варено месо с много подправки. После разбрах, че било котешко. Зададоха ми няколко въпроса и се отдалечиха, за да разговарят насаме, после се върнаха и ме поздравиха като свой човек. Бог знае защо ме спасиха. Когато ги попитах, те се разсмяха.

— Не обичаме вълци — ухили се Брусак, — независимо дали на два или на четири крака. Ти не си французин, нали? — добави той.

— Англичанин съм — отвърнах. — Но гладувам като всички французи!

Те се разсмяха и ме потупаха по гърба. Ако бях изльгал, сигурно щяха да ми прережат гърлото. Кълна се (не обръщайте внимание на капелана, който ми се хили), че срещнах повече християнска любов сред тях, отколкото където и да било на тази земя. Те приемаха всеки, който се закълнеше да пази тайна и се съгласеше да дели всичко с останалите, както направих аз веднага. Всичко, което притежавахме,

беше откраднато, не от бедните, а от търговците, правниците, охранените и богатите. Онова, което не изяждахме, раздавахме; най-нуждаещите се получаваха най-много, а останалите — според нуждите си.

Скоро започнах да планирам заминаването си от Париж. Смятах, че Бенджамин е умрял от болест или е бил убит. Щеше да ми трябва сребро, за да стигна до брега и да премина през Тесните морета^[3]. Веднъж Брусак ме попита какво правя в Париж и аз му казах. Той се заинтригува от убийството на Селкърк.

— Съществува тайно общество — промърмори той. — Англичани, които избягали, след като вашия Ричард III бил убит при Босуърт. Те имат своя емблема — той сви вежди и лицето му сякаш се скри зад големия нос. — Символът им е животно... леопард? Не, не, бял глиган. *Les Blancs Sangliers!*

По онова време вече не ме беше грижа. През зимата на 1518-та ме интересуваше само оцеляването, а животът в Париж беше труден. Коледа и Богоявление отминаха с коледни песни в църквата, но никой не смееше да излиза нощем. Но всяко зло за добро. Вертепите бяха празни, дамите на нощта — добре отпочинали и повече от готови да приемат хляб или кана вино вместо сребро. Мисля, че бях доволен. Не кроих планове. Винаги следвам Светото писание: Доста е на всеки ден злобата му. Бях натъпкан с печено котешко, което е една от причините, че сега не мога да понасям тези животни. Когато видя някоя, си спомням ужасната миризма на яхнията на Брусак и ми се повдига.

(Глупавият капелан клати кратуната си. „Аз не бих ял котешко“ — мърмори той.)

Напротив, щеше. Повярвайте ми, когато си гладен, наистина гладен, няма нищо по-вкусно от охранен плъх или добре опечено котешко бутче!

Останах при майотените, докато дойде пролетта. Реката се размрази и лодките с храна започнаха да пристигат в столицата. Кметът и градските стражи се събраха и безмилостно подгониха легиона от крадци, който процъфтяваше в бедните квартали край улица „Сен Антоан“. Брусак и Капот не усещаха опасността и направиха най-голямата си грешка. Една нощ, в началото на февруари 1518-та тримата седяхме в кръчмата „Колесница“, уютна малка кръчма, която се намира на ъгъла на Рю де Миньор, близо до църквата „Сен

Сюлпис“. Бяхме хапнали и пийнали добре, лицата ни бяха зачервени от виното, глупавите ни уста крещяха някаква неприлична песен и ние планирахме следващата си лудория.

Брусак имаше враг — Франсоа Фербур — свещеник, магистър на изкуствата и нотариус. Той живееше в къща при кръчмата „Бурето“, малко по-надолу по улицата срещу манастирската църква на ордена „Света Цецилия“. На път за вкъщи Брусак спря, за да надникне през осветените прозорци на кантората на Фербур. Добре си спомням сцената: тъмната улица с надвиснали стрехи и покриви, голямото петно светлина, хвърляно от отворения прозорец. Вътре чиновниците седяха и работеха. Нещо важно ги бе накарало да останат до късно през нощта. Брусак, полуниян, ги дразнеше, правеше неприлични жестове, а накрая се изплю през прозореца. Те изоставиха писалищата и хукнаха по улицата, водени от самия Фербур. Нотариусът здраво перна Брусак и приятелят ми падна в канавката. Изправи се, ревящ от гняв и преди да успея да го спра, извади камата си и я заби в гърдите на Фербур, като в същото време открадна кесията от колана му.

— Бягай, Шалот! — извика той.

Бях твърде пиян и когато Брусак изчезна в мрака, нас с Капот ни хванаха и ни държаха, докато пристигна нощната стража. Ръцете ни бяха вързани заедно и сред дрънченето на оръжия и тропането на стрелците ни откараха под тъмните сводове на затвора Шатле и ни хвърлиха в дълбоката тъмница под кулата.

На другата сутрин ни изправиха пред съда. Капот, все още пиян, се клатеше и се оригваше, когато прочетоха присъдата. Аз се опитах да споря с тях, но така се издадох, че съм англичанин. Съдбата ми беше решена. Осьдиха ни като двама от най-опасните престъпници в границите на Париж — бунтовници, крадци и убийци, тясно свързани с някои от най-страховитите фигури от подземния свят. Трябваше да ни обесят на другата сутрин на Монфокон. Опитах да се моля и да споря, но ме пребиха и ме хвърлиха надолу по стълбите в килията; затвориха скърцащата врата и здраво я заключиха.

Капот моментално заспа на сламеника. Аз седях и се взирах в мрака, обгърнал коленете си. Виждах само Смъртта, която ми махаше и ми се усмихваше. В душния, вонящ на плесен въздух на тъмницата усетих как ме ползват тръпки. Кой щеше да ми помогне този път? Парижани едва ли биха пожалили англичанин, дори биха се зарадвали

да ме видят как се гърча на края на въжето. Сетих се за Бенджамин и Уолси и ги наругах. Не можаха ли да направят нещо? Да разпитат? Да ме потърсят?

(„Не се надявайте на князе!“ — често цитира Библията моят капелан. Ритам малкия лицемер в кокалчетата и му казвам да продължава да пише.)

Прекарах нощта преди екзекуцията, заслушан в дрезгавите песни на Капот. Той каза, че не го е грижа за живота и няма причини да се бои от смъртта. Продължаваше да се държи безочливо и на следващата сутрин, когато кметът и охраната му от дванайсет войници на коне и десетима стрелци дойде да ни вземе. Вързаха ни и ни избутаха по стълбите на тъмницата на студения двор. Алена кола, в която караха осъдените, ни очакваше, украсена отстрани с черепи на обесени. Кметът изляя някаква заповед и палачът с червената качулка се обърна, пожела ни добро утро, размаха камшика и подкара колата през портите на затвора по виещия се път към Монфокон.

Спряхме за малко при Манастира на Божиите невести, близо до пристанището Сен Северин. Тук добрите сестри ни подготвиха за последния ни път с парче хляб и чаша вино.

Сдъвках хляба и изпих виното на една гълтка, за да спра да треперя, защото не исках да се опозоря. Капот беше груб като винаги, зяпаše сестрите, разменяше си шеги с палача, каза на игуменката да приготви още една чаша за на връщане. После кметът нареди да продължим и войниците тръгнаха напред, за да разпръскват тълпата, събрала се да ни види как умираме. Видях Брусак, бръкнал с една ръка в корсета на някаква уличница и с чаша вино в другата. Той се усмихна и мълчаливо вдигна чашата си. Изгледах гневно негодника. Ако си беше държал устата затворена, още щях да ям граниво месо и да подгответям заминаването си от Париж.

Най-после стигнахме бесилката и ако искате да си представите ада преди смъртта, идете до Монфокон. Ужасно място! Плоска продълговата могила, висока към пет метра, широка към десет и дълга около дванайсет, тя стои като грозна пъпка край Париж по пътя за „Сен Дьони“. От трите й страни има колонада върху издигната платформа. Тя се състои от шестнайсет колони, свързани на върха от тежки греди, с въжета и вериги, висящи от тях на малки разстояния. Тук можеш да обесиш жителите на малко село. В центъра на платформата има

огромна варница, покрита с решетка, която се използва за освобождаване от труповете на обесените. (Знаете ли, че през лятото благородниците водят своите любовници тук на пикник? Представете си, да ядеш сладкиши и да пиеш вино под полюшквашите се трупове на обесените!)

Когато пристигнахме, видях, че на Монфокон накърно е имало много работа. Поне петнадесет накълвани от гарваните трупове, вече разлагачи се, висяха на скърцащите въжета. Смелостта ми вече се беше стопила и трябваше да ми помогнат да изкача стръмните дървени стъпала; помощниците на палача ми прошепнаха, че ако се представя добре, ще се постараят да не се мъча повече от десет минути. Зад мен каруцата скъркаше, а палачите се занимаваха с въжетата. Погледнах към Капот, който се беше умълчал. Дебелите конопени въжета се увиха около шийте ни; свещеник с прашно расо изникна внезапно и замърмори с отмерен глас последната молитва за умиращите. Кметът застана на ръба на ешафода, разви свитък пергамент и прочете смъртните присъди. Затегнаха примката и ме избутаха по стълбата.

— Не се бой — усмихна се палача. — Поне няма да ти се наложи да го правиш втори път.

Огледах тълпата като обезумял.

— Не сега — прошепнах. — Не бива да умра сега!

Когато дръпнаха стълбата, чух глас.

— Този не!

Но аз вече се задушавах, защото примката се беше впила в гърлото ми. Чух ужасен грохот, главата ми кънтеше като барабан, стомахът ми се надигна. Въртях се и се гърчех. Капот също танцуваше във въздуха. Болката в тила беше толкова силна, че не можех да дишам. После внезапно настана мрак.

Съвзех се, когато усетих как летя във въздуха и падам върху дървените греди на ешафода. Разхлабиха примката около врата ми, повдигна ми се и аз повърнах. До мен беше приклекнал кметът и ме оглеждаше загрижено.

— Още ли си с нас, мастър Шалот?

Повърнах отново върху робата му, подходяща благодарност за противния негодник. Той се отдръпна с отвращение.

— Помилван си, Шалот — той тикна малък свитък под носа ми.

— Някой все още те обича.

Кметът направи знак. Двама стрелци ме хванаха под мишниците и ме свалиха по стълбите на ешафода. Погледнах към Капот, който още се клатеше, докато животът изтичаше от тялото му. Видях море от лица и чух дюдюканията на тълпата, разочарована от провала на забавлението си. Един съдебен служител, чиято дреха бе украсена с кралския герб на Франция, направи знак на стрелците да ме качат на седлото на коня, чиито юзди държеше.

По дяволите, едва си спомням останалото! Помня друсането на гърба на коня обратно през Париж. Мислех, че ще ме върнат в затвора, но вместо това се озовах пред вратата на „Златният петел“. Съдебният служител, скрит зад наличника на шлема си, ме свали от коня и ме вкара в стая, където една свещ разпръскваше мрака. Долових киселата миризма на потни дрехи и забелязах мангал с жарава. Бутнаха ме на леглото, стражът си тръгна, а прислужницата се появи с малко еchemично хлебче и чаша вино. Известно време ме наблюдава как ям, промърмори нещо и си тръгна. Едва не се задавих с хляба; вратът и гърлото ми сякаш бяха стегнати в менгеме. Пред очите ми танцуваха звезди и продължавах да треперя от страх от последната си среща със смъртта. Сигурно ме разбирате. В един миг висиш на въжето, в следващия те свалят, язиши през Париж и накрая получаваш най-сладкия хляб и най-ароматното вино, което някога си вкусвал.

(От преживяването ми на Монфокон мразя екзекуциите. Понякога като господар на имението трябва да наредя да екзекутират някого, но моят съд е познат със своята снизходителност. Разбира се, плащам си за това. Нощем в полята ми има повече бракониери, отколкото зайци. Предпочитам да помилвам и най-закоравелия престъпник, вместо да го видя на бесилото. Капеланът кима с малката си, плещива глава. Естествено, чак сега идиотът разбира причината за моето милосърдие. Навярно си е мислел, че сърцето ми е меко. Е, той научава по нещо всеки ден, включително защо не мога да понасям нищо около врата си. Дори докосването на най-гладката коприна пробужда ужасите от пътуването към Монфокон.)

Както и да е, да се върнем в „Златният петел“, където лежах на леглото и се унесох в сън.

Когато се събудих, Бенджамин се беше надвесил над мен, очите му блестяха, а лицето му беше по-бледо от обикновено.

— Роджър, върнах се.

— Естествено, проклет глупак! Точно навреме! — изръмжах аз.
— Къде беше, по дяволите?

---

[1] Aidez-moi! (фр.) — Помогнете ми, помогнете ми! — Бел.ред.

↑

[2] Горещо питие от мляко, вино и подправки. — Бел.прев. ↑

[3] Ламанша и Ирландско море. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

Бенджамин седна на стола до леглото ми и изтри потта от лицето си. Видя ми се по-блед и слаб.

— Съжалиявам, Роджър — промърмори той. — Това е дълга история. Отидох в Келсо, в Шотландия — той отвърна поглед, потънал в спомените си. — Усамотен манастир, заобиколен от море тъмнопурпурен пирен и пусти, обитавани от духове блата. Сградата беше от тъмен камък, покrita със сиви плочи — той леко се усмихна. — Бях в безопасност. Агрипа ми даде разрешение за свободно преминаване, а лорд Д'Обини нареди на пограничните войници да ме пазят на всяка крачка.

— Какво откри? — попитах сприхаво.

Бенджамин потърка очи с опакото на дланта си.

— Нищо — отвърна той. — Абсолютно нищо. Много шотландци избягали в Келсо след Флодън, но знаеш ли какво, Роджър? Никой нищо не си спомня от онези бурни дни. — Бенджамин смъръщи чело. — И което е още по-странно, игуменът, помощник-игуменът, всички длъжностни лица в манастира са сменени. Някои са умрели при доста загадъчни обстоятелства, други са били изпратени в чужбина с една или друга задача. Останалите — той сви рамене — бяха мълчаливи като гробове. Само един възрастен послушник, побелял старец, промърмори, че абатството било тъмна яма, която криела злите дела на големците в страната ни.

Той въздъхна.

— После заминах на юг за Ройстън, но кралица Маргарет и свитата ѝ вече се бяха върнали в Лондон, за да съберат багажа си, затова бързо ги последвах. Посетих кардинала в двореца Шийн. Той вече знаеше, че сме изпълнили успешно мисията си в Нотингам и одобри посещението ми в Келсо и твоето пътуване до Париж. — Бенджамин си пое дълбоко дъх. — После се разболях. Отначало си мислех, че е треска, но се оказа Потната болест. Чично ме прати в болницата „Сейнт Бартолъмю“, а Агрипа доведе една старица, която

ме хранеше с отвара от счукан мъх, размесен с остатъци от пресечено мляко. Треската премина, но бях много слаб — той нежно ме потупа по рамото. — Кардиналът прати насам човек, но го издебнаха, очевидно е бил убит от крадци край Дувър.

— Не мисля — отвърнах заядливо. — Бил е убит по поръчка, точно както негодниците едва не ме убиха в „Златният петел“.

— Какво искаш да кажеш? — попита Бенджамин.

Разказах му накратко историята си. Бенджамин слушаше внимателно.

— Съжалявам — извини се той. — От цяла седмица съм в Париж. Кръчмарят се закле, че нищо не знае за теб.

— Той е лъжец! — прекъснах го.

— Възможно е. Отидох при кмета на Париж. Използвах цялата власт на кардинала, за да организирам издирването ти. Всъщност помилването ти беше подписано снощи — той направи гримаса. — Но нали знаеш какви са чиновниците.

— Да, знам! — изръмжах. — Много добре знам! Негодниците ме обесиха!

Бенджамин прехапа устни.

— Съгласен съм с теб, Роджър, но проблемите ти започнаха с онова парче червена коприна. То е било сигнал да те убият. Несъмнено демонът, който ни следи, има хора в Париж.

— Това може и да е така — отвърнах аз, — но Муди ми даде шала, значи той трябва да е убиецът.

(Ето че капеланът подскача на стола. „Знаех си! Знаех си“, вика той. Казвам му да мълкне и го удрям рязко през кокалчетата. Малкото лайно изобщо не знае за какво говори.)

— Ти каза — продължи Бенджамин, — че коприната ухаела на нещо. Позната ли ти беше миризмата? Като тази ли беше?

Той развърза една малка кесия и я поднесе под носа ми. Помирисах. Ароматът беше същият като онзи, който лъхаше от подаръка за госпожа Еглантин.

— Да. Какво е това?

Бенджамин се усмихна и изсипа увехналите листа от бяла роза, които паднаха безшумно като снежинки на пода.

— *Les Blancs Sangliers!* — прошепнах аз. — Муди трябва да е един от тях. Той е убил Селкърк, Рутвен и Щрвайн, макар само Бог да

знае защо или как.

Бенджамин поклати глава.

— Не, не е толкова просто — той ме погледна въпросително. — Защо се усмихваш, Роджър? — Тревогата изчезна от лицето му. — Ти знаеш нещо, нали?

Усмихнах се.

— „Сега истината Се Намира в Ръцете Свети на мястото, което крие костите на Дионис.“

— Разбрали си какво означава? — прошепна Бенджамин.

— О, да, и мястото не е далеч оттук. Дионис не е гръцкият бог! — извиках аз, забравил синината на врата и умората, която още притискаше крайниците ми в желязна хватка. — Той е свети Дъни, първият епископ на Париж, мъченик, обезглавен на хълма Монмартър, който според легендата занесъл главата си на мястото, където сега се намира абатството „Сен Дъни“.

Бенджамин скочи и от вълнение ритна стола си.

— Разбира се! — прошепна той. — Дионис е латинското име на Дъни. Монасите там сигурно пазят тайната на Селкърк!

Свалих крака от леглото.

— Да, ще намерим истината там, в едно очукано ковчеже.

Бенджамин ме изгледа с подозрение.

— Защо не отиде сам в „Сен Дъни“?

Потърках следата от въжето на врата си.

— Как пък не — отвърнах саркастично. — Английски просяк, облечен в дрипи, се завлича до вратите на абатството, моли да му дадат ковчежето и монасите с радост му се подчиняват.

Бенджамин се усмихна.

— Но сега ще го направят! — Той ми хвърли чисти дрехи. — С тези няма да приличаш на придворен, Роджър, но поне няма да изглеждаш и като просяк!

— Уморен съм — изхленчих. — Вратът още ме боли. Искам храна и вино, за да се уверя, че съм още жив.

Бенджамин се надвеси над мен, продълговатото му смуглло лице беше изпълнено с тревога.

— Роджър — настоя той, — трябва да побързаме. Времето е от значение. Убиецът несъмнено върви по стъпките ни, а и трябва да разрешим тази загадка преди кралица Маргарет да замине за

Шотландия. Трябва да отидем в „Сен Дьони“, да разкрием тайната на Селкърк и да се върнем в Англия възможно най-бързо.

Кимнах навъсено.

Господарят ми донесе нова чаша вино и купа мазна супа. Изядох я, прегълъщайки като куче, после се преоблякох. Проклетият ханджия с глупава усмивка на слабото си лице, дойде да се поинтересува от здравето ми. Усмихнах му се зловещо и казах на Бенджамин да ме изчака на улицата. Приготвих се и слязох бързо при него. Тръгнахме по отъпканата пътека, пързалихме се по замръзналата земя и ругаехме. Зад мен свещта, която внимателно бях поставил в сухата слама на тавана на „Златният петел“, свърши работата си и пламъците превърнаха отвратителния хан в пламтящ ад. О, да, отмъщението никога не е тъй сладко, както когато е заслужено.

Макар да се бях отървал от бесилката при Монфокон, мразовитият ден скоро развали настроението ми. Градът още беше скован от зимата и да вървиш през него беше мъчително трудно. Цялото тяло ме болеше, а раната в гърлото, възпалена от студа, стягаше в пръстен от болка врата и раменете ми.

Минахме покрай бесилките, където труповете на онези, които не бяха имали моя късмет, висяха замръзнали на въжетата, после излязохме през градската порта и се упътихме към абатството „Сен Дьони“. Бог ми е свидетел, то е величествена и внушителна сграда с високи каменни фронтони, ухилени фигури по водоливниците, огромни прозорци с цветни стъклa, кули, които пронизват небето и каменна резба на всеки корниз, колона и куличка. „Сен Дьони“ е гробницата на кралете на Франция, където те лежат в белите алабастрови саркофази и мълчаливо очакват Второто пришествие. Странно място, студено и мрачно. Абатството прилича на истински град; хамбарите, постройките и бараките му се разпростират на голяма площ, заобиколени от висока стена, която се охранява с войници в униформите на кралското семейство. Разбира се, ако бях сам, щяха да ме върнат. Но Бенджамин с отличния си френски и личната препоръка от английския кардинал скоро уреди да ни пуснат вътре. Неприветлив приор ни посрещна в стаята си и внимателно изслуша молбата на господаря ми.

— Много хора идват тук — каза той тихо на отличен английски.
— Носят дарове и съкровища, които оставят на грижите ни. Някои се

връщат, други не — приорът разпери ръце. — Те ни се доверяват — после погледна остро към Бенджамин. — Ще се закълнеш ли, че Селкърк е мъртъв?

— Да, отче.

— И тайната му може да застраши английския престол?

— Може би — отвърна Бенджамин. — Дотук тя стана причина за смъртта на поне трима добри мъже и може да причини убийството на други, включително на нас самите.

Приорът се размърда неспокойно зад писалището си и посочи към Библията, закачена с верига на големия аналой зад него.

— Закълни се в това! — дрезгаво каза той. — Закълни се, че говориш истината с ръка на Светото писание.

Бенджамин се подчини. С ръка върху дебелата, украсена със скъпоценни камъни книга, а другата вдигната нагоре, той тържествено се закле в името на Бога, че говори истината. Щом свърши, приорът кимна и каменното му лице се озари от лека усмивка. Той позвъни с едно малко звънче и когато влезе един млад монах, му прошепна наредданията си. Чух името „Селкърк“ и някаква дата. Младежът кимна и тихо се отдалечи. Скоро се върна с малко, ожулено ковчеже, запечатано с восък, на който се виждаше гербът на абатството. Приорът счупи восъка и повдигна капака. Бръкна вътре и дългите му пръсти измъкнаха няколко късчета пергамент. После погледна учудено към Бенджамин.

— Казваш, че Селкърк е бил луд?

— Да, отче.

— Тогава това може би е последната му побъркана шега. Тук няма нищо, освен безброй парченца пергамент. Съвестта ми е спокойна, можете да го вземете.

Излязохме от „Сен Дьони“, точно когато падна мрак и се отправихме към един хан извън Париж, на главния път за Кале, топло и уютно място, избегнало глада, който още върлуваше из града. Бенджамин нае стая, както и отпочинали коне за сутринта. Освен това поръча вкусен печен петел в ароматен сос и прясно изпечен пшеничен хляб, не като сухия ръжен, който бях ял през изминалите месеци. Натъпках се до насита, макар че Бенджамин ми нареди да бъда поумерен с виното. След това седнахме край камината и се загледахме как ревящите пламъци превръщат боровите цепеници в бяла пепел.

Бенджамин отвори ковчежето на Селкърк и се зае да прехвърля парчетата пергament. Едно беше отделено — пожълтяло и мръсно, назъбено отгоре и отдолу; четеше се само заглавието му — цитат на латински от едно от посланията на свети апостол Павел. То гласеше: „Неясно като в огледало“. Останалото беше плетеница от йероглифи и странни символи. Имаше и цели ръкописи, но те бяха просто кралски заповеди, писани лично от крал Джеймс и подпечатани с пръстена му, с който възлагаше задачи или оказваше благоволения на своя „любим лекар Андрю Селкърк“. Бенджамин прочете някои от тях, аз също, но не открихме нищо нередно. Господарят ми прибра документите в ковчежето.

— Нека освежим паметта си — каза той. — Селкърк е бил лекарят на крал Джеймс. Отишъл е с него при Флодън, където войските на Джеймс били разгромени, а той — убит. Селкърк избягал в Париж, оставил тъй наречената си тайна в „Сен Дьони“ и отишъл в „Златният петел“, където бил арестуван и отведен в Англия. — Той ме погледна. — Съгласен ли си с това?

— Да, господарю.

— През това време в Шотландия вдовицата на Джеймс Маргарет, майка на едно дете, била отново бременна, когато чула новините за разгрома и смъртта на съпруга си. По нареддане на крал Джеймс тя станала регентка, но изгубила титлата си, като се омъжила за граф Ангъс. Изгубила и доверието на благородниците си и била принудена да избяга в Англия, оставяйки двамата си сина в Шотландия. Шотландските благородници избрали регентски съвет, състоящ се от опекуни на невръстните ѝ синове, един от които, Александър, херцог Рос, умира скоро след внезапното отпътуване на майка си. Прав ли съм, Роджър?

— Трябва да си припомним още няколко неща — отвърнах аз. — Първо, преди Джеймс да се отправи към Флодън, са му се явили онези видения, които осъждали разпуснатите му нрави и го предупреждавали, че го грози опасност, ако нахлуе в Англия. Второ, защо Маргарет внезапно се е омъжила за граф Ангъс и много скоро след това го е напуснала, дори го е намразила? Трето, защо е потърсила убежище в Англия, далеч от кралството и синовете си? От лорд Д'Обини чухме, че шотландският съвет с отворени обятия ще приеме кралицата обратно.

— Което — продължи Бенджамин — ни води до внезапната промяна в настроението на кралицата. Тя внезапно се разбърза да се върне в Шотландия. Извинявай. Продължи, Роджър.

— Чудя се от какво толкова се е бояла Маргарет. И каква тайна я свързва с граф Ангъс? Не забравяй, господарю, че има и други загадки, които може би са разкрити в документите в това ковчеже. Какво е искал да каже Селкърк с фразата, че може „да преbroи дните“? И защо тялото на крал Джеймс не е било върнато и погребано в Шотландия?

Бенджамин кимна и се вгледа в гаснещите пламъци.

— Което ни води до стиховете на Селкърк — допълни той. — Знаем, че соколът е Джеймс, а агнето е Ангъс, лъвът също символизира краля на Шотландия. Дали Селкърк иска да каже, че по някакъв начин крал Джеймс е оцелял след Флодън? Нещо, което заподозряхме, когато видяхме тялото в Шийн.

— Может би — намесих се аз. — В стиховете се казва, че лъвът е плакал, макар да е умрял. Най-после открихме и кой е Дионис, но не и тайната, оставена при него.

Бенджамин взе ковчежето и внимателно го разгледа, търсейки тайно отделение или чекмедже.

— Няма нищо — промърмори той.

— Което, господарю, ни води отново до убийствата — казах аз.

— И Селкърк, и Рутвен бяха открити отровени в стаи, заключени отвътре. При никого от тях не намерихме чаша или чиния с отрова.

Бенджамин се съгласи.

— Докато Ървайн — забеляза той — може да е бил убит от всеки от свитата на кралица Маргарет, освен четирима; аз и ти, които бяхме в манастира, и Кейтсби и Мелфорд, които са били в Нотингам. Знаем също, че кралицата не е напускала имението.

— А това означава — заключих уморено, — че не знаем кой е убиецът, макар да подозираме Муди. Не знаем тайната на Селкърк, макар да я държим в ръцете си. И най-вече не разбираме значението на първите два реда от проклетото му стихче: „От дванайсет трябва по-малко да е с три или на краля принц не ще се роди.“

С тези жизнерадостни мисли двамата се оттеглихме за нощта. Бенджамин прекара повечето време, седнал на стола, загледан в гаснещия пламък на свещта, докато моят сън беше нарушен от ужасни кошмари за Монфокон. На другата сутрин господарят превърза

раните ми и ние поехме обратно към Кале. Времето се оправи и макар че пътищата бяха покрити с киша, скоро стигнахме до пристанището, където Бенджамин използва пълномощията и положението си, за да уреди отпътуването ни у дома на един боен кораб.

Повярвайте ми, пътуването беше кошмарно! Ако съществува ад, той сигурно се състои в това да страдаш от морска болест на кораб, който прекосява Тесните морета, но никога не стига до брега. Слязох в Дувър, проклиняйки Бенджамин, краля, кардинала и желаейки от все сърце да бях в Ипсуич, далеч от опасното влияние на владетелите на страната ни. Положението не се подобри, когато открихме доктор Агрипа да ни очаква в една кръчма на брега, весел и жизнерадостен като сито врабче. Този човек сякаш не оstarяваше, нищо не го променяше; по херувимското му лице нямаше бръчки, а твърдите му, стъклени очи блестяха, сякаш тайно се забавляваше от нещо.

Той ни поздрави прочувствено и топло стисна ръката на Бенджамин. Настоя да вечеряме заедно и ни засипа с клюки от двора и града.

— Откъде знаеше, че пристигаме? — попитах го зядливо.

Агрипа се усмихна, сякаш на някаква шега, която разбираше само той.

— Имам си източници — отвърна той. — Кардиналът ми каза да дойда тук. Завръщането ви беше само въпрос на време — лицето му стана сериозно. — Имате ли новини?

— И да, и не! — пошегува се на свой ред Бенджамин. — Играта още не е свършила и ако ни извиниш, още не можем да различим приятелите от враговете.

Загадъчният дребен магьосник не обърна внимание на скритата обида и бързо насочи разговора към други теми. Останахме една нощ в Дувър, после отпътувахме през замръзналата провинция към Лондон. Бог знае откъде Агрипа черпеше сведения, но той настоя да се въоръжим. Освен това ни предупреди, че щом се върнем в Лондон, трябва да внимаваме къде ходим, с кого говорим, какво ядем и пием.

Предупрежденията му се оказаха пророчески. Бяхме стигнали до пуст участък от пътя точно пред Лондон; беше късен следобед, скоро щеше да мръкне и ние спорехме дали да побързаме към града или да пренощуваме в някой крайпътен хан. Нападателите, увити в наметала, сякаш изскочиха изпод земята и бързо се спуснаха към нас, въоръжени

с мечове и ками. В романите подобни битки са изпълнени със смели подвизи и героични пози. Но аз се смятам за познавач на изкуството на убийството и ще ви кажа, че насилиствената смърт винаги идва тихо. В един миг язделме, а в следващия бяхме заобиколени от петима негодници, решени да ни убият. Бенджамин и Агрипа извадиха оръжията си и се впуснаха в бой, зловещата тишина на пустия път се нарушаваше от охкания, промърморени ругатни и дрънченето на метал. Извадих сабята и подвикнах окръжително на другарите си. Но, Божичко, колко ме беше страх! Това не бяха обикновени разбойници, те никога не биха нападнали трима добре въоръжени конници. Не, бяха убийци, изпратени от коварния престъпник, когото търсехме.

— Роджър! — извика Бенджамин. — За Бога, човече!

Бях изостанал, опитвайки се да измисля никаква стратегия.

(Не, това е лъжа! Капеланът е прав, бях смразен от ужас. Говорете с който искате страхливец, истински страхливец като мен, и той ще ви каже, че има момент, в който страхът става толкова голям, че се превръща в смелост, не от гняв или ярост, а от силното вътрешно желание да си спасиш кожата. На онзи път за Лондон аз стигнах до тази точка.)

Двама от нападателите притискаха Агрипа, а другите трима явно бяха забравили за мен и се опитваха да убият господаря ми. Затворих очи и пришпорих коня си, размахвайки голямата си сабя като самата смърт. Цяло чудо е, че не убих Бенджамин, но когато отворих очи, двама от разбойниците бяха мъртви от дълбоките рани между рамото и шията, а Бенджамин беше на път да прониже с меча си третия в гърдите. Агрипа, чието лице беше покрито с пот, вече се беше отървал от единия си противник, но беше изпуснал меча и въртеше коня си, за да отблъска нападенията на другия. Изчаках, докато мъжът се обърна с гръб към мен, приближих и усетих как мечът ми потъна дълбоко в откритото му рамо. Той се завъртя и в този миг Агрипа го довърши, забивайки камата си в гърба му.

Смъртта е странно нещо; в един миг шум, кръв, викове и гърчене, а в следващия — ужасяваща тишина. Вие, стари воини, които четете мемоарите ми, знаете, че казвам истината. Така стана и на онзи обвит в мъгла, пуст път към Лондон. Дишайки тежко, Бенджамин и Агрипа почистиха оръжията си. Аз седях неподвижен, докато внезапно стомахът ми се сви и шумно повърнах. Въпреки това и господарят ми,

и докторът не спестиха думи за смелостта ми в боя. Мога да устоя на всичко, освен на ласкателството и го попих до капка като котка, която облизва паничката от млякото. Разбира се, съзрях шеговитите пламъчета в очите на Агрипа, но Бенджамин ме изгледа особено.

— Ти си странен човек, Шалот — каза той. — Никога няма да те разбера.

Слязох от коня и претърсих труповете. Не намерих нищо забележително, освен значително количество в сребро у водача, което прибрах, за да го раздам на бедните. После продължихме с по-бърз ход, докато стигнахме градските стени и отседнахме в един от хубавите ханове край реката от страната на Съдърк. Беше чудесно да си пак в Лондон! Да видиш и помириш мръсните дрипи на бедните; копринените напарфюмирани елеци, кадифени панталони и обувки с токи на богатите. Да съзреш превзетите църковни пристави, свещениците в тъмни раса, правниците от Уестминстър Хол с кожените им пелерини и любимките ми, проститутките с високо вдигнати коси, големи деколтета и токчета, които тракаха по настланите с плохи улици. Една мечка се беше промъкнала между вертепите, пред вратите на болница „Сейнт Томас“ бичуваха една проститутка; двама касапи, продавали развалено мясо, яздеха с лице към задницата на стара кранта с вързани на гърба ръце, а отвратителната гадост, която бяха продавали, беше здраво прикрепена под носовете им.

(Бен Джонсън е прав, Лондон е чудесен град! Между стените му можеш да видиш цялата гама на човешките характеристики; разкошът на богатите, които се движат по улиците на коне с покривала от дамаска и голтаците, които биха ти прерязали гърлото за трошица хляб.)

Странно, но Бенджамин не пожела да посети чично си, който зимуваше в хана „Епископът на Илей“ на север от Холдън. Настоя да отидем направо в Тауър. Минахме през Чийпсайд, защото Темза беше изцяло замръзнала, покрай богатите имения, сергиите с дрънкулки, плесенясалия Кръст на Елинор^[1] и големия канал, който би трябвало да носи чиста вода в града. Казвам „би трябвало“, защото той също беше замръзал и под леда съзрях мършавия труп на куче. Градът тъкмо се съзвезмаше след една от честите чумни епидемии, започнала в края на зимата; но гражданите усещаха, че най-лошото е отминало и улиците гъмжаха като обърнат кошер. Стигнахме до Тауър през

Еврейския квартал, покрай обителта на Монасите с кръстовете^[2], а после минахме през страничната порта близо до Хог Стрийт. Бенджамин и Агрипа бяха странно умълчани.

Едва след като влязохме в Тауър, Бенджамин се приведе към мен и ми прошепна:

— Роджър, преструвай се, че не сме открили нищо. Не разкривай мислите си и пази мнението си в тайна, докато не разберем истината за тази банда мошеници.

„Бандата мошеници“ отново се беше настанила в Тауър, очаквайки пролетта да разтопи леда по пътищата, за да отпътува на север. Сър Робърт Кейтсби поздрави Агрипа топло и го дръпна встрани за някакъв таен разговор, докато на мен и Бенджамин не обърна внимание. Най-накрая се ядосах на грубото му поведение. Конярите бяха отвели конете ни и не ми се щеше да стърча като слуга в студения вътрешен двор на кулата.

— Доктор Агрипа! — извиках. — Какво има?

Той се извини и се върна при нас, хванал за ръка Кейтсби, който сега учтиво ни се поклони.

— Добре дошли обратно, мастър Бенджамин, Шалот. Извинете ме, ако съм ви обидил, но умря още един човек, макар че неговата смърт може би ще разреши загадките, които ни измъчваха.

— Муди е мъртъв! — безизразно съобщи Агрипа. — Този път не е било убийство — побърза да добави той. — Умрял е като римлянин.

Бенджамин наклони въпросително глава.

— Сам е отнел живота си — заяви Кейтсби. — Поискал купа топла вода от кухнята, заключил се в стаята си и си прерязал китката.

— Кога е станало това? — попитах аз.

— Снощи. Откриха тялото му едва късно през нощта.

Погледнах нагоре към сивото небе и черните гарвани, които кръжаха над укрепленията като души на хора, обречени завинаги да скитат по земята.

— Каза, че неговата смърт може да разреши загадките? — рязко попита Бенджамин.

Потропах с крака, за да покажа, че замръзвам. Кейтсби ме разбра, усмихна се и ни поведе нагоре към топлата си, просторна стая в Лъвската кула. Поднесе ни подсладено вино с канела, затоплено с гореща маша, после изпразни съдържанието на някакви дисаги върху

масата; имаше няколко повехнали венчелистчета от бяла роза и парченца пергамент. Последните ни подаде да разгледаме. Повечето бяха бележки, чернови на писма или меморандуми за тайните планове на йоркистите, както и анонимни прокламации, които е трябало да се закачат по вратите на църквите из цялото кралство. Те бяха пълни с обичайните детински глупости, че Тюдорите са узурпатори и че короната по право и Божия воля трябва да премине в рода Йорк — всъщност жалка купчина избледнели мечти и неуспели стремежи. Агрипа ги прегледа с усмивка. Бенджамин не ги удостои с внимание, а ги хвърли обратно на масата.

— Значи Муди е бил сподвижник на Бялата роза — тихо каза той. — Член на *Les Blancs Sangliers*. Но защо е убил Селкърк и Рутвен?

Кейтсби сви рамене.

— Бог знае! Може би е решил, че го заплашват с нещо. Вероятно стиховете на Селкърк са съдържали сведения, които е искал да унищожи.

— Вярваш ли в това? — попитах го.

Кейтсби поклати глава.

— Не — отвърна той бавно. — Не, не вярвам. Може би е било просто отмъщение — той въздъхна. — Няма никаква логика в самоубийството на Муди. — Кейтсби се отпусна тежко на стола. — Не разбирам как са умрели Селкърк и Рутвен — каза той и вдигна поглед. — А вие?

Бенджамин поклати глава.

— Муди може да е убил Ървайн — продължи Кейтсби. — Той излезе от Ройстън по същото време като вас, а един свещеник би бил добре приет зад стените на манастира „Колдстрийм“.

— Какво казва кралица Маргарет? — попита Бенджамин.

Кейтсби сви рамене.

— Скърби за Муди и има собствено обяснение за смъртта му — той мъркна, за да събере мислите си. — Покойният ѝ съпруг Джеймс IV известно време е подкрепял каузата на Бялата роза, но после оттеглил подкрепата си. Тя смята, че Джеймс е загинал при Флодън, но не в битката — той се изкашля и звукът отекна оглушително сред злокобната тишина на стаята. — Кралица Маргарет вярва — продължи Кейтсби, — че съпругът ѝ е бил убит вероломно при Флодън от член

на *Les Blancs Sangliers*, които оттогава водят неспирна война срещу хората, които са били близки на покойния ѝ съпруг — като Селкърк и Рутвен.

Облегнах се, изненадан, защото казаното от Кейтсби имаше смисъл. Агрипа си играеше с пискюолите на робата, докато Бенджамин се взираше в пространството, потънал в собствените си мисли.

— Но защо му е било на Муди да се самоубива точно сега? — попита той най-накрая.

— Защото — намеси се доктор Агрипа — вероятно е помислил, че ти или Шалот сте открили нещо при пътуванията си в Шотландия и Франция и ще го разобличите.

Заключението на Агрипа също беше логично; в крайна сметка Муди беше организирал съмртоносното нападение над мен в Париж.

— Какво стана с мисията ви? — попита Кейтсби.

Аз свих рамене, а Бенджамин се засмя.

— Нека се изразя така, сър Робърт — ако Муди се е боял от завръщането ни, било е напразно.

Агрипа шумно въздъхна — не знам от облекчение или от разочарование.

— Е, добре! — Кейтсби се изправи. — Скоро този въпрос ще бъде приключен и нейно величество ще замине за Шотландия. Тя е много заета — младежкото му лице се озари от усмивка. — Но знам, че иска да ви види.

Агрипа се извини, а Кейтсби поведе Бенджамин и мен към просторните покой на кралицата на втория етаж на Тауър, точно до параклиса „Сейнт Стивън“. (Или може би беше „Сейнт Джон“? Вече съм забравил.) Дебелата кучка се беше настанила удобно! Имаше красива стая, боядисана в червено и украсена със златни луни и сребърни звезди. По стените висяха гоблени, лъснатият под беше покрит с турски килими. Самата Маргарет беше облечена в прилепнала червена рокля, която подчертаваше пищната ѝ, закръглена фигура, а златистите ѝ коси бяха пуснати свободно до раменете. Видът ѝ беше привлекателен, но очите ѝ още бяха мрачни като нощта, а лицето — изкривено в престорената усмивка. Семейство Кари също бяха тук: лейди Кари ни изгледа мрачно, докато съпругът ѝ ровеше нещо в другия край на стаята, пренебрегвайки напълно съществуването ни. Мелфорд също беше тук, изтегнал се като улична

котка на една пейка до стената, а негодникът Скозби подслаждаше чаша вино за господарката си. Когато влязохме, той се обърна и раменете му се разтресоха, сякаш се смееше на нещо тайно. Кралица Маргарет хвана и двама ни за ръцете, приветства ни със завръщането и връчи на Бенджамин малка кесия със сребърни монети.

— Оценявам онова, което свърши за мен, мастър Даунби — усмихна се тя превзето. — Бих те помолила да останеш по-дълго, но негово величество кралят ме покани на бал с маски в Ричмънд. — Тя махна с ръка към роклите, разхвърляни из стаята — някои от тафта, други от дамаска или златисти тъкани. Престорената усмивка стана още по-широва. — Времето напредва и трябва да вървя.

Поклонихме се и се сбогувахме. Кейтсби ни изпрати до вратата. Излязохме отново на студения двор. Бенджамин се облегна на стената и загледа как един касапин в другия край на двора реже говежди бут на големи, димящи парчета, а кръвта се стича като червен поток по неравно одялания дръвник.

— Роджър, Роджър — промърмори той, — какво става тук? В един миг сме натоварени с държавни дела, убийство, заговори, а в следващия ни освобождават, защото нейно величество иска да отиде на бал с маски!

Кейтсби ни беше казал да се настаним в старата си стая в една от кулите, но Бенджамин настоя, преди да си легне, да огледаме трупа на Муди, който беше оставен в дома за покойници — прост дървен навес, построен до църквата на Тауър „Свети Петър в окови“.

Поязвайте ми, виждал съм много трупове, тела на купчини, високи 2–3 метра, оставени да гният на бойни полета — от Франция до Северна Африка. Виждал съм да отсичат глави и да ги слагат в кошници, и повече тела на обесени по клоните, отколкото ябълки в овоощна градина. Но няма по-жалка гледка от самотен труп, лежащ върху студена плоча в изоставена барака.

В смъртта тялото на Муди приличаше на счупена играчка, забравена на рафта, разкривените черти, полускрити от мръсния чаршаф; отворените очи, празни и изцъклени. Някой се беше опитал да изпъне крайниците му и това беше всичко. Очевидно щяха да го погребат в дрехите, с които беше умрял, завит в платнище, в гробището на някоя близка църква или онова от другата страна на „Свети Петър в окови“. Тъй като беше мъртъв от два дни, тялото му

започваше да се разлага и вонята задави и двама ни. Бенджамин прошепна молитва, погледна лицето, което беше на петна и внимателно огледа китките на мъртвеца. На лявата нямаше нищо, но на дясната се виждаше дълбока и широка резка, откъдето сигурно беше изтекла кръвта му.

— Мъчителен начин да умреш, господарю.

Бенджамин поклати глава.

— Всъщност не е, Роджър — каза той с глас, приглушен от края на наметката, която бе вдигнал, за да покрие носа си. — Китката се разрязва и слага в топла вода. Казват, че смъртта настъпва като сън, че пътят към забравата е безболезнен. В древен Рим често са използвали този начин.

Повярвах му и излязохме, доволни да напуснем това ужасно място. Навън Бенджамин погледна към потъмняващото небе.

— Играта още не е свършила, Роджър — промърмори той. — Повярвай ми, Муди не е умрял напразно.

Не пожела да ми каже нищо повече. Прибрахме се в стаята си, разположихме се колкото се може по-удобно, а по-късно се присъединихме към останалите за вечеря в малката зала. Кралица Маргарет вече беше заминала, сияеща като пъстроцветна дъга, придружавана от Кейтсби и Агрипа, за да мине по Улицата на въжарите, а после покрай винарните към Темза, където при замъка Байнард щеше да я посрещне отряд кралски войници.

Ако беше останал, Кейтсби може би щеше да обуздае дребнавата злост на другарите си. Досега те ни бяха пренебрегвали, но сега изляха върху нас цялата си злоба. Кари (съпругата му беше отишла с кралица Маргарет), Мелфорд, Скозби и двамата убийци от клана Чатън, Корин и Алайн, влязоха в залата. Честно казано, бях забравил за подаръка на граф Ангъс за отчуждената му съпруга, но двамата шотландци още ни помнеха. Усмихнаха се с острите си зъби и отново ми напомниха на ловни кучета, изучаващи бъдещата си плячка. С Бенджамин седнахме от едната страна на масата, а другите се скучиха от другата като глупави момчета, които се кикотят на тайните си шеги. Гарнизонът беше вечерял, така че бяхме сами. Прислужниците донесоха чинии с позагоряло и граниво месо, подправено с билки и когато се оттеглиха, а виното обиколи масата, Мелфорд започна да говори високо колко глупаво било да се пращат момчета да вършат мъжка работа. Двамата

шотландци се усмихваха, сякаш разбираха всяка дума. Кари се подсмихваше мрачно, а Скозби пускаше онзи смях, който напомняше на цвилене и караше кръвта да пулсира в слепоочията ми. Страхливец или не, идеше ми да забия камата си в предателското му сърце. Бенджамин не им обръщаше внимание, потънал в собствените си мисли, но най-накрая Скозби, чието жълтеникаво лице се беше зачервило от виното, стана и се приближи към мен.

— Радвам се да те видя, Шалот — измърка той. — Пак се провали, а?

Бенджамин ме смушка с коляно и аз отместих поглед. Скозби се приведе още по-близо и аз смръщих нос, когато усетих неприятния му дъх.

— Ти си един обикновен престъпник, Шалот! — изсъска той. — Ако зависеше от мен, бих те погребал като майка ти в просешки гроб!

Бенджамин сграбчи китката ми, преди да успея да извадя ножа си.

— Хайде, Роджър — промърмори той. — Нахранихме се.

И ме измъкна, защото можех да убия Скозби на място, както и всеки, който би се намесил. Навън се обърнах към Бенджамин.

— Трябаше да ме оставиш да го убия! — възнегодувах аз.

— Не, не, Роджър, те са замаяни от виното и си придават важност. Смятат, че играта е свършила и ще ни прогонят като псета при чичо ми.

— Да можеше да докажеш, че Скозби е убиецът! — изсъсках аз.

— Все пак, той разбира от отрова.

Бенджамин отмести поглед.

— Скозби — прошепна той. — Дали е убиецът или просто презрян човек, който се радва на унищожението на другите? Едно ще ти кажа, Роджър, Муди не е бил виновен в нищо. Самоубил се, колкото и Селкърк или Рутвен!

---

[1] Кръстовете на Елинор са каменни монументи, издигнати от крал Едуард I в памет на съпругата му Елинор Кастилска на дванайсетте места, където е спирала погребалната процесия с тленните останки на кралицата по пътя от Харби до Уестминстърското абатство.

— Бел.ред. ↑

[2] Crutched friars, Crossed friars — монаси, дошли в Англия през XIII в. от Италия. Прехранвали се с просия и носели тояги с кръст отгоре, откъдето идва и името им. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Господарят ми все още отказваше да сподели мислите си. Прекара следващия ден, затворен в стаята ни, проучвайки ръкописите, които бяхме донесли от Париж. Аз се изнервих и казах, че ще изляза. Бенджамин ме предупреди да внимавам и да стоя далеч от хората на кралица Маргарет. Излязох от Тауър и се запътих към мястото, известно под името „Малкия Уелс“ — лабиринт от алеи и улички, който достига до кея на вълнарите. Беше студен ден в края на февруари; група цигани, египтяни или „лунни хора“, както ги наричат селяните, бяха направили панаир. Разбира се, тук бяха всички лондонски негодници, включително и аз: главорези, сводници, апashi и измамници, просяци, цялата измет на подземния свят. Чувствах се като у дома си и обикалях пъстрите сергии и шатри, търсейки някоя хубавица или дрънкулка, която да купя за онази, която още не съм срещнал.

Както знаете, аз ревностно изучавам историята и вярвам, че шансът и късметът имат важна роля в тъканта на живота. Ако Харолд не се беше напил преди битката при Хейстингс, може би щеше да победи; ако конят на Ричард III не беше затънал в калта, династията Йорк можеше още да е на власт. Така е с нашия нищожен живот. Един дребен каприз на съдбата може да доведе до събития от изключителна важност. И така, аз бродех из уличките на Малкия Уелс, докато продавачите и амбулантните търговци възхваляваха на висок глас стоките си, а в гостилниците предлагаха горещ пай със змиорка и кани с подсладено вино. Имаше и представления: мумията на мамелюк, току-що пристигнала от Египет; рог на еднорог, куче с две глави и дама с дълга, гъста брада. Но вниманието ми бе привлечено от едно момче, което крещеше, че зад една изпокъсана завеса се крие великан от далечния север.

— Почти три метра висок! — викаше той. — И метър широк! За два пенса можете да го докоснете!

Естествено, това беше обичайният трик, много висок мъж, покачен на малки кокили. Хлапето ме дръпна за ръкава, очите му бяха опулени от удивление, а изпитото лице, озарено от престорено вълнение.

— Ела, милорд — каза ми то, — ела да видиш този циклоп! Истинско чудо!

Аз се усмихнах, дадох му едно пени и попитах:

— Как е станал толкова голям?

Подушил парите, господарят на момчето пристъпи напред:

— Защото — изльга той, — този великан не е бил девет месеца в утробата, както аз и ти, а осемнадесет!

Челюстта ми увисна и удивен, побързах да се отдалеча. Девет! Ами, разбира се, всеки мъж или жена прекарва девет месеца или тридесет и осем седмици в утробата на майка си. Спомних си стиховете на Селкърк: „От дванадесет по-малко трябва да са с три“ и бръщолевенията му, че можел „да брои дните“. Затичах като хрътка по мокрите улици към Тауър, хълзгайки се и ругаейки. Но Бенджамин го нямаше и аз предположих, че е отишъл до манастира „Сион“. Трябваше да овладея вълнението си и да си стоя в стаята. Не исках Маргарет или някой от свитата ѝ да усети промяната у мен. Рано следобед Бенджамин се върна, умълчан и с мрачен вид.

— С Джоана ли е станало нещо? — попитах.

— Тя е добре, Роджър, доколкото може да се очаква — вгледа се в лицето ми. — Искаш да ми кажеш нещо?

Разказах му какво ми бе хрумнало същата сутрин на панаира и го помолих да си припомни разговора ни с лорд Д'Обини в замъка Нотингам. Мрачното настроение на Бенджамин моментално се разсея.

— Аз също имам нещо за теб, Роджър! — възклика той и отиде при дисагите си. Извади от тях странния ръкопис, който бяхме открили в ковчежето на Селкърк, и взе малко парче полиран метал, което служеше за огледало.

— Какви са първите думи?

— Знаем това, мастър Бенджамин, цитат от свети Павел: „Неясно като в огледало“.

Той се усмихна.

— Помниш ли наученото по латински, Роджър? — Той ми подаде ръкописа. — Дръж го срещу огледалото.

Подчиних се.

— Сега прочети думите в огледалото.

Божичко, отне ми няколко минути и аз останах удивен от изобретателността на Селкърк. Той беше написал признанието си на латински, но се беше постарал да запише всяка дума наопаки. Разбрах първите три думи: *Ego Confiteor Deo* — „Изповядвам се пред Господа“. Останалото беше лесно. В студената мрачна стая на Тауър двамата с Бенджамин разбрахме стиховете на Селкърк и научихме ужасяващите истини в тях.

— Виждаш ли, Роджър! — възклика Бенджамин. — В крайна сметка всичко отстъпва пред лицето на истината.

— Ами убийствата?

Господарят ми се облегна на стола.

— Чуй тази гатанка, Роджър. — Той затвори очи и занарежда. — Два крака седят на три крака с един крак в скука. Влизат четири крака, взимат единия крак. Двата крака скачат, оставят трите крака и гонят четирите крака, за да си вземат единия крак — той отвори очи и се усмихна. — Какъв е отговорът?

Ядосан, поклатих глава.

— Роджър, това е детска игра, но само логиката може да я разреши. Същото е при тези убийства. Можем да ги разрешаваме чрез доказателствата, но колкото и да е странно, в случая те липсват. Можем да разкрием истината като разпитваме и оглеждаме внимателно, но това е невъзможно. Вземи смъртта на Ървайн — можем години наред да разпитваме кой къде е бил и какво е правил. — Или — добави той — можем да използваме чиста логика, разсъждения, предположения и накрая умозаключения.

— Като в гатанката, която ми каза?

— Да, Роджър. Логически тя може да има само един отговор. Два крака е човек, който седи на трикрако столче и държи свинско краче.

— А четири крака е куче?

— Разбира се, това е единственото логично умозаключение. — Сега — Бенджамин се приведе към мен — нека приложим логиката към тези убийства.

Когато приключихме, се беше мръкнало, а когато погледнахме през прозорците, дворът на Тауър беше обвит в гъста речна мъгла. Чувствах се въодушевен, но изтощен. С Бенджамин не само бяхме

разбрали какво се крие в стиховете на Селкърк, но и как е умрял бедният шотландски доктор заедно с Рутвен, Ървайн и Муди.

(Капеланът пак се побърка — скача нагоре-надолу и крещи като дете: „Кажи ми! Кажи ми!“ Защо да му казвам? За всяко нещо си има време. Той ще ми каже ли какво е споделила мистрес Бъртън в изповедта си? А мастър Шекспир би ли прекъснал „Дванайсета нощ“, за да каже какво ще стане с Малволио? Естествено, че няма! Както казах, всяко нещо с времето си.)

Бенджамиン свърши цялата работа, като преведе тайното послание на Селкърк. След като свърши, аз внимателно го прочетох, докато той ме наблюдаваше. Трябваше да го питам за какво мисли, защото забелязах загадъчното изражение, което лицето му придобиваше, когато умишлено криеше нещо. (Не се тревожете, покъсно ще ви обясня всичко.) Както и да е, в онази тъмна, мразовита стая единственото, което ме засягаше, беше, че знаем кой може да бъде убиецът и сме разкрили мрачните тайни, които се съдържаха в стиховете на Селкърк.

Посочих ръкописа:

— В това признание се споменава едно ново име.

Бенджамиン кимна.

— Да, драги ми Роджър, рицарят Харингтън, но той не е от значение. Също като горкия Ървайн или Рутвен, Харингтън е бил просто още една жертва на злата воля на нашия убиец.

Вгледах се в Бенджамиン.

— Господарю, има ли още нещо?

Той направи гримаса.

— Засега, Роджър, ти казах всичко, което трябва да знаеш — той стана и се протегна. — Имаме доказателствата, сега трябва само да хванем убица.

— Как можем да го направим?

Бенджамиン сви рамене.

— Ще разкрием малко от онова, което знаем и ще изберем някое отдалечено и пусто място, където убиецът ще се появи, за да ни накара да замълчим завинаги — той отиде до стената и се загледа през един от отворите за стрелба. — Не може да стане тук — промърмори. — Нито в Лондон.

Отидох при него.

— Знам едно място наблизо, господарю, където можем да заложим капана си и да гледаме как убиецът ще падне в него.

Бенджамин се огледа, сякаш стените имаха уши.

— Може да стане опасно, Роджър.

Свих рамене.

— Господарю, подозираме кой може да е убиецът. Имаме доказателства, но трябва да го накараме да се издаде.

(Виждам, че писарят ми се подсмихва, смята, че смелостта ми е била само перчене, може би така и беше.) Но господарят прие думите ми на доверие и леко ме потупа по рамото.

— Тъй да бъде, Роджър — прошепна той. — Тъй да бъде.

Онази вечер не слязохме да вечеряме в залата, а накарахме един прислужник да ни донесе студено месо и кана с разредено вино от кухнята на гарнизона. Прекарахме нощта като двама актьори, планиращи сложна пиеса, и най-накрая уточнихме всичко. На другата сутрин напуснахме Тауър, минахме покрай църквата „Сейнт Мери'с Грейс“ и излязохме в полята, които се простираха на север от Хог Стрийт до Олдгейт — изоставено голо място, напомнящо пустошта в една от пиесите на Уил Шекспир. Насред тези диви блата имаше стара изоставена черква, посветена някога на св. Теодор от Тарс.

Някога, в по-добри времена тук е имало село, но след голямата чумна епидемия всичко беше в руини. Селото беше изоставено, а църквата — полуразрушена. Покривът беше порутен и вътрешността, изложена на природните стихии, преградата към олтара отдавна беше откарана в двора на някой строител, а самият олтар можеше да се различи само по стъпалата и каменната плоча, върху която някога са били полагани Светите дарове. Отдясно на кораба в едно от страничните крила имаше стъпала, които водеха надолу към тъмна крипта. С Бенджамин слязохме по тях. За моя изненада вратата беше още там. Отворихме я на скърцащите й панти и открихме, че помещението е мрачно и тихо, като изключим цвърченето на мишките и пърхането на някаква птица, свила гнездо на перваза на отворения прозорец високо на стената. Мястото беше зловещо, мрачно и студено, имах чувството, че е пълно с призраци. В отсрещния ъгъл имаше гробници със статуи на рицари, стиснали мечовете си, които вече се рушаха и бавно се превръщаха в прах. Огледах се и потръпнах.

— Подходящо ли е мястото, господарю?

Бенджамин се усмихна леко.

— Да, Роджър. Може би днес няма да успеем, но утре — със сигурност.

През по-голямата част от деня стояхме далеч от Тауър. Бенджамин посети свой роднина на улица „Акс“, близо до манастира „Сейнт Хелън“, но и двамата се прибрахме за вечеря. Кралица Маргарет и цялата ѝ свита бяха там: самодоволният Кейтсби раздаваше заповеди и шумно разказваше, че ще поемат на север преди Благовещение. Агрипа изглеждаше мълчалив и затворен в себе си. Мелфорд и останалите не ни обръщаха внимание, но ние с Бенджамин като добри актьори си бяхме научили репликите, затова изчаквахме. Както предполагахме, Скозби налага стръвта.

— Мастър Бенджамин — попита той весело, — какво ще правиш, когато заминем?

Бенджамин сви рамене.

— Бог знае, мастър Скозби. Чичо ми кардиналът може да има други задачи за нас. Разбира се, след като приключим с тази.

Тихите думи на Бенджамин смълчаха гълчката.

— Какво искаш да кажеш? — изляя Кари.

Бенджамин се усмихна и отново се зае с храната си.

— Да — обади се Агрипа. — Какво искаш да кажеш, мастър Даунби?

— Иска да каже — отвърнах аз и се изправих, — че разкрихме загадката в стиховете на Селкърк. Знаем също как са били убити Селкърк, Рутвен, Щрвайн и Муди.

Настъпи такава тишина, че игла да падне, щеше да се чуе. Всички бяха замръзнали като нарисувани: кралица Маргарет с вдигната към устните чаша, Кейтсби, както се беше наканил да ѝ каже нещо, семейство Кари зяпаха, Мелфорд, Агрипа и Скозби просто седяха и се пулеха. Единственото изключение бяха двамата шотландци, но и те усетиха, че това, което казвам, е важно. Никога не съм се забавлявал така! Агрипа пръв се размърда.

— Обясни ни, Роджър — каза той благо. — Моля те.

— Докато бях в Париж — изльгах, — не открих тайната на Селкърк, а нещо много по-важно — срещнах човек, който се е бил с покойния Джеймс IV Шотландски при Флодън.

Бенджамин ме изгледа особено, когато се отклоних от предварително уговорените думи.

— Този човек — продължих многозначително, — е бил с крал Джеймс до смъртта му.

— Кой е той? — дрезгаво попита кралица Маргарет и се надигна от стола. — За какво говориш?

— О, той е тук, в Лондон, ваша светлост. Скоро ще се срещнем с него. Той има достатъчно доказателства, които ще потвърдят думите му.

Сега Бенджамин се изправи и ме хвана за ръката.

— Каза достатъчно, Роджър. Трябва да си вървим.

И двамата се измъкнахме от залата, мъчейки се с всички сили да скрием вълнението си от опасната игра, която играехме. Бенджамин ме побутна през двора.

— Защо спомена този човек? — попита той ядосано. — Не бяхме говорили за това.

Усмихнах се.

— Играем опасна игра, господарю. Съдбата е раздала картите ни. Открихме истината случайно, затова нека оставим място на шанса в онова, което ще се случи.

Бенджамин се съгласи, макар че беше и ядосан, и разтревожен.

— Не можем да останем в Тауър — прошепна той. — Убиецът може да нанесе удар сега и играта да приключи.

Така че пригответихме багажа си и Бенджамин успя да изкопчи от складовете на Тауър два малки арбалета, нови мечове и ками. Излязохме от крепостта. Бенджамин ми каза да го чакам в малката кръчма близо до страничната врата и изчезна нанякъде. Прекарах времето си, хвърляйки погледи на хубавичка млада проститутка и опитвайки се да накарам малоумния й спътник да поиграем на зарове. Най-накрая ми доскуча и се облегнах назад, отпивах от ейла и си припомнях какво бяхме научили от признанието на Селкърк. (Ще ми се капеланът да престане да ме прекърса. Ще му кажа какво пишеше вътре, когато му дойде времето.) Трудно ми беше да повярвам, че това се е случило и се чудех какво ли е станало с рицаря, споменат от Селкърк, сър Джон Харингтън. Освен това се наслаждавах на собствената си хитрина и се надявах, че нашата жертва ще падне кратко в подготвения капан. Внезапно си спомних мама и една от

любимите ѝ поговорки: „Който гроб копае другому, сам пада в него.“ Отпих още веднъж от халбата с надеждата, че това няма да се случи на мен. Отново прехвърлих наум онова, което бях намислил. Не, планът беше идеален. Трябаше само да запазим самообладание.

След известно време Бенджамин се завърна. Лицето му изглеждаше бледо и изтощено, но очите му горяха трескаво от вълнение.

— Къде беше? — попитах рязко.

Той невинно ме погледна.

— Да се видя с кралицата, разбира се.

Изпъшках.

— Защо, господарю? Нали решихме да не се занимаваме с дебелата кучка!

Бенджамин направи гримаса.

— Налагаше се, Роджър — смотолеви той. — За признанието на Селкърк ли си мислиш?

Кимнах.

— Е, аз само я разпитах за сър Джон Харингтън, шотландския рицар, който се е бил със съпруга й — той се усмихна. — Да тръгваме!

— Освен това казах на доктор Агрипа къде е мястото на срещата ни — прошепна ми той, докато се промъквахме по една тъмна уличка.

— Мислиш ли, че това е разумно? — попитах го аз.

— Ще видим — отвърна той. — Както каза ти, Роджър, Агрипа може да е убиецът, затова трябва да знае къде ще се играе последното действие от писата.

— А останалите?

Бенджамин спря.

— Те ще разберат, Роджър, затова трябва да се подгответим добре.

Настанихме се в малък хан, съвсем близо до еврейския квартал и спахме до късно на следващата сутрин. Бенджамин излезе по никакви свои дела и аз се възползвах от възможността да пооправя моите. Отидох при един писар на Минсинг Лейн близо до Ийстчийп, който срещу известна сума написа съобщението ми с обработения си почерк. Един търговец от Ломбард Стрийт се съгласи да изпрати малкото пакетче с трите златни монети, запечатано в кожена кесия, до Тауър. След това си купих дебела восъчна часова свещ, разделена точно на дванадесет части и се върнах в стаята ни, за да почистя мечовете и

камите, и да се уверя, че арбалетът е в добро състояние. Точно преди да падне мрак излязохме от стаята, тръгнахме по Олдгейт Стрийт, пресякохме вонящия градски ров, за да стигнем до Портсокън, а после се насочихме на юг през пустошта към развалините на църквата.

През деня църквата ни се беше видяла мрачна, а в студената нощ изглеждаше направо зловеща. Черни птици пърхаха по върховете на разрушените колони, от близките дървета се обади бухал, а от време на тишината се разкъсваше от продължителен и скръбен вой на куче от близката ферма.

(Една мъдра старица веднъж ми каза да внимавам с разрушените църкви. Те привличали онези неспокойни духове, които още не са отишли в ада или рая, а изкупват греховете си в чистилището — из запустелите места по земята.

Разбира се, дребният ми капелан се подсмихва под мустак. Както казах, той не вярва в призраци. Би трябвало да посети разрушените абатства и манастири, сега само сенки на предишната си слава, благодарение на Лъжливия Хал — там ще открие достатъчно призраци. Или да се разходи по облените в лунна светлина галерии на Хамптън Корт и да чуе как духът на Катрин Хауърд крещи, както някога в живота, когато стражите на Хенри дойдоха да я арестуват.)

Та както и да е, в онази разрушена църква ние с Бенджамин подготвихме сцената за последното действие. Слязохме в криптата. Аз прикрепих часовата свещ върху една от гробниците, запалих я с огнивото и пламъкът оживя. После Бенджамин изсипа торба въглища до друга гробница и ги подпали. Огледахме се, останахме доволни от видяното и излязохме от криптата, като оставихме вратата открехната. От върха на стълбите виждахме светлината на свещта и сиянието на огъня, което стапяше мрака.

Скрихме се дълбоко в сенките, привиквайки постепенно към зловещите, скръбни звуци, които се носеха в нощта. Пълната луна се показва през облаците и обля руините на църквата с призрачна светлина. В един миг наострих уши и прошепнах, че съм чул нещо. Приклекнах, заслушах се, но неолових нищо повече. Мина още време и тъкмо когато щях да потъна в сън, чух някакъв звук под разрушения свод. Смушках Бенджамин, за да го събудя и се обърнах точно навреме, за да видя как една тъмна забулена фигура претича като

паяк през кораба и заслиза по стълбите към криптата. Бенджамин се накани да се изправи, но аз го задържах.

— Колко смяташ, че е часът? — попитах го.

— Осем или девет! — изсъска той. — Защо, какво значение има? Роджър, какво направи?

— Не бързай — прошепнах му.

Чухме как човекът в криптата се раздвижи, сякаш се канеше да се качи по стълбите. Друга фигура се промъкна пъргаво като котка в кораба. Бенджамин протегна врат.

— Както си ѝ мислех! — прошепна той. — Но кой е долу?

Аз отместих поглед и се усмихнах. Втората фигура се спусна по стълбите. Чухме вратата на криптата да се отваря и после се разнесе гневен вик, последван от ужасяващ писък.

— Ела! — нареди Бенджамин.

Грабнахме заредените арбалети и хукнахме към стълбите.

В криптата лежеше тяло, проснато в ъгъла като купчина дрипи. Кръв се стичаше от забитата в гърдите кама и образуваше локва. Мъртвото лице беше извърнато встризи от нас. Когато влязохме, другият човек се обърна и качулката се свлече от главата му.

— Мелфорд! — възклика Бенджамин.

Лицето на наемника гореше от вълнение, както става с всеки убиец, вкусил кръв.

— Мастър Бенджамин и младият Шалот! — промърмори той. — Колко мило от ваша страна, че дойдохте — ръката му се прокрадна към арбалета, сложен върху гробницата до свещта. Той кимна към трупа. — Беше ли той един от вас?

— Кой?

Мелфорд се приближи, хвана трупа за косата и повдигна тялото, за да разкрие измъченото и разкривено от ужас лице на Скозби.

— Очевидно — каза Мелфорд, оставяйки тялото да падне с трясък на земята — той тайно ви е помогал. Бяхте съграждани, нали?

Бенджамин ме погледна под вежди, но аз наблюдавах как Мелфорд пристъпва заднишком към гробницата, опитвайки се да се приближи колкото се може повече до арбалета върху нея. На устните му се появи вълча усмивка.

— А може би не е бил. Може би съм слязъл тук и съм ви открил, след като сте го убили. Какво би казал кардиналът за това?

— Мелфорд! — извиках аз.

Наемникът се обърна. В мига, когато сграбчи арбалета си, аз вдигнах моя и стрелях. Стрелата се заби в гърдите му, точно под врата. Той залитна към мен и вдигна ръце, сякаш искаше да ме помоли за услуга.

— Защо? — прошепна, докато кървави мехурчета избиваха по устните му.

— Ти си убиец — отвърнах му. — И говориш прекалено много.

Очите на Мелфорд се отвориха, той се изкашля и кръв рука от устата и носа му. После се стовари по лице върху пода на криптата.

Бенджамин отиде да огледа двата трупа.

— Мъртви са — каза той тихо. После вдигна очи. — И ти си виновен за това, Роджър.

Сложих нова стрела в арбалета.

— Мелфорд беше маша на убиеца. Навярно е виновен, колкото и всеки обесен в Тайбърн.

— Толкова ли много искаше Скозби да умре?

— Да — отвърнах. — Но не колкото го искаха Бог или духът на майка ми. Скозби също беше убиец. Той уби родителите ми и едва не стана причина да ме обесят. Ако беше останал жив, никога нямаше да бъда в безопасност. Нито пък ти — добавих.

— Как го накара да дойде тук?

— Скозби беше алчен скъперник — отвърнах аз. — Пратих му анонимно писмо, че ако дойде тук ще намери голямо съкровище и начин да отърве кралицата от мен. Три златни монети придрожаваха писмото, за да го уверят в сериозните намерения на изпращача. Знаех, че Скозби не би могъл да устои на подобна възможност.

— Ами ако Мелфорд беше дошъл пръв?

— Скозби пак щеше да умре. Сигурен съм, че Мелфорд е имал заповед да убие всеки, когото завари тук.

Бенджамин ме изгледа замислено.

— Може би си прав, Роджър. — Той духна свещта. — Остави телата, играта още не е свършила.

Изкачихме се обратно по стълбите. Още тогава усетих, че нещо не е наред. Усещах заплаха във въздуха, скрито напрежение, сякаш някаква зловеща сянка ме наблюдаваше. Бяхме изминали едва няколко

крачки, когато чух зад мен да щрака огниво и един нисък глас изрецира:

— „От дванадесет по-малко трябва да са с три или на краля принц не ще се роди!“

Двамата с Бенджамин се обърнахме: на олтара горяха две свещи и се виждаха никакви неясни фигури.

— Остави арбалетите на земята, мастър Даунби. А ти, Шалот, меча и камата си. После се приближете.

Отстъпих крачка и стрела от арбалет профуча във въздуха между главите ни.

— Няма да повтарям! — предупреди гласът.

Ехoto от руините му придаваше кухо, неестествено звучене.

— Послушай го, Роджър — прошепна Бенджамин.

Оставихме арбалетите и разкопчахме бойните си колани.

— Сега елате насам — хрипливо каза гласът. — Приближете се до стълбите.

Лумнаха факли и поток светлина рука върху старата олтарна плоча, където седеше Кейтсби. От двете му страни стояха двамата шотландци — и тримата бяха въоръжени до зъби с мечове, ками и арбалети.

— Виж ти, виж ти! — усмихна се Кейтсби. В примигващата светлина на факлите той изглеждаше по-стар и коварен. Момчешкото му лице сякаш беше променено. (Забелязали ли сте, че когато маската падне, очите и лицето разкриват истинския характер? Чудя се как ли ще изглежда в такъв момент моят капелан.) Доволното изражение на Кейтсби говореше, че е наистина зъл човек, който открыто се наслаждава на всякакви заговори и интриги.

— Бенджамин — почти прошепна той, — изглеждаш ми изненадан.

— Мислех, че ще видя Агрипа.

Хвърлих кос поглед към господаря си и се зачудих как Кейтсби е разбрал къде да дойде.

— Аха! — Кейтсби отново се усмихна. — Ами капитан Мелфорд?

— Мъртъв е.

— А кого уби той?

— Скозби.

— Беше ли той... — Кейтсби мълкна и ми се усмихна. — Много хитро, Шалот, наистина много хитро. — Негодникът сви рамене. — Не го харесвах, но той се беше заклел да те убие — Кейтсби въздъхна. — Сега аз ще трябва да го направя вместо него.

— Кардиналът ще ни търси — обади се Бенджамин.

— Стига, мастър Бенджамин, не ме лъжи. Моите хора те следяха. Не си пратил писмо на чичо си, нито си го посещавал. — Кейтсби изправи гръб. — Ако беше го сторил, хората на кардинала щяха да бъдат тук. А и какво би могъл да му кажеш? Ти подозираше Агрипа, нали?

Бенджамин мълчеше.

— Както и да е — продължи рязко Кейтсби, — приятелите ми ще те убият, ще кажем на дебелия кардинал някаква лъжа и след няколко дни аз ще бъда отвъд шотландската граница. — Той посочи земята пред себе си. — Седни, Бенджамин. Роджър, седни и ти.

Щом го направихме, той се надвеси над нас като злобен учител, който се наслаждава на мисълта как ще набие двама от омразните си ученици.

— Да видим колко сте разбрали — започна той. — Твърдите, че Муди е бил убит.

Бенджамин се усмихна.

— Да. Ти си казал на Муди, твоя нищо неподозираща пионка, да даде на Роджър червения копринен шал — знак за агентите ти в Париж, че той трябва да умре там. Когато се върнахме в Англия, ти организира нападението пред Лондон и когато то се провали, Муди трябваше да умре. Разбира се, ти си бързал. Подозирам, че си упоил бедния Муди. Ти и наемникът ти Мелфорд сте разрязали вените му. Беше ти приятно да го направиш, нали, Кейтсби? Ти обичаш миризмата на смъртта! Но както казах, си бързал. Ти си левак, Муди беше десняк. Ако сам си беше прерязал вените, щеше да е на лявата ръка. Но ти като левак си срязал дясната.

Кейтсби се отдръпна.

— Но вратата на стаята му беше заключена отвътре.

Бенджамин се разсмя.

— Сър Робърт, ти си зъл, но умен човек. Не ме смятай за пълен глупак. Единственото доказателство, че стаята е била заключена отвътре, е, че ти каза така.

Кейтсби махна с ръка като комардия след неуспешно хвърляне на зарове.

— Ами Селкърк и Рутвен?

— А, те ли?

Бенджамин се уви по-плътно в наметката си, сякаш се наслаждаваше предварително на онова, което щеше да каже.

— Убийствата им бяха много добре замислени. И двамата бяха отровени, но не открихме следи от отровата в килията на Селкърк и в стаята на Рутвен в Ройстън. Замислих се над това и когато бях в замъка Нотингам, посетих скрипториума. Наблюдавах как писарите използват перата, за да пишат сметките и меморандумите. В залата имаше поне дузина писари и всички те по някое време слагаха перото в устата си.

Бенджамин мълкна и видях как лицето на Кейтсби се стегна като на непослушно момче, което осъзнава, че грубата шега, която е замисляло, се е провалила.

— След като говорих със Селкърк онази вечер — продължи Бенджамин — горкият луд е взел перо, за да продължи да пише драсканиците си. То е било ново и покрито със смъртоносна отрова. Каква беше? Беладона или арсеник? Няколко капки от тях са достатъчни, за да спрат сърцето на човек; Селкърк е изпуснал перото, вероятно е успял да се довлече до леглото си, преди да умре. На другата сутрин разстроеният иконом те отведе в килията. В суматохата си сменил отровното перо с обикновено.

Бенджамин мълкна. Беше се задъхал. Гледах двамата шотландци, които стояха неподвижни като статуи. Само очите им, които не сваляха от нас, издаваха злобата и желанието им да убиват.

— В Ройстън си следвал същия план. Ти отговаряше за настаняването ни и докато качваха багажа ни по стаите, е било лесно да се промъкнеш в стаята на Рутвен и да му оставиш отровно перо. Но тук допусна грешка. Рутвен никога не се разделяше с котката си и винаги споделяше с нея онова, което ядеше и пиеше. Но животното беше останало живо. Стигнах до извода, че причината за смъртта на Рутвен е нещо, което животното не би лапнало и това би могло да бъде само перото. — Той мълкна, но Кейтсби продължи да го гледа с очакване. — Вратата на стаята беше разбита, хората нахлуха вътре и, разбира се, всички се събраха около трупа. Отново ти или Мелфорд сте подменили перото. В тази препълнена и разхвърляна стая, дори човек с

орлов поглед трудно би забелязал бързата подмяна на нещо толкова дребно.

— Много добре — промърмори Кейтсби. — Ами ти, Шалот, въшлив малък идиот, и ти ли участваше в това?

— Помагах на господаря в наблюденията му — отвърнах. — Огледахме трупа на мастър Рутвен и откряхме парченца от гъше перо между зъбите му. Бенджамин подъвка едно перо и резултатът беше същият. Това потвърди хипотезата ни, че перото на Рутвен е било отровно.

Кейтсби подигравателно изръкопляска.

— И най-накрая идва случаят с мастър Ървайн — продължих аз. — Ти отново постыпши много умно, сър Робърт. Отиде в Нотингам, но си оставил заповеди в Ройстън, с които си разпратил хората на кралицата насам-натам. Когато бяхме в Нотингам, научихме, че ти и слугата ти сте пристигнали на девети ноември, така че изглеждаше невъзможно да си бил замесен в смъртта на Ървайн.

Господарят докосна ръката ми и продължи разказа.

— Но на връщане от Келсо, сър Робърт, аз минах по големия северен път и отново се озовах в Нотингам. Икономът на замъка пак потвърди датата на пристигането ви, но когато го помолих да опише капитан Мелфорд, описанието, което чух, изобщо не напомняше на мъртвия ти вече слуга. Затова заключих, че Мелфорд е отишъл в Колдстрийм, причакал е Ървайн и с помощта или съгласието на онази кучка, игуменката, е прерязал гърлото на нещастника, а после се е присъединил към теб в замъка Нотингам. Едва ли някой е обърнал особено внимание с колко хора си дошъл или кой от тях те е придружавал, когато си пристигнал.

— Смразяваща история — саркастично отвърна Кейтсби.

— Но ти не си толкова умен, Кейтсби! — обвинително казах аз. — Трябаше да внимаваш какво говориш. При връщането ни от Франция ти обмисляше възможността Муди да е убил Ървайн. Твърдеше, че свещеникът може да е бил в Колдстрийм, но има нещо, което не би могъл да знаеш.

Сега Кейтсби изглеждаше объркан. Наведох се към него.

— Никой не ти беше казал — обясних му с подигравателен шепот, — че Ървайн е бил убит вътре в манастира. Единственият, който можеше да го знае със сигурност, беше самият убиец!

— Толкова много смърт — прошепна Бенджамин. — Какви ужасни убийства. Имаше и други, нали, сър Робърт? Като човека, когото срещнахме в Нотингам, пограничния войник Осуалд. Кого изпрати след нас там? Мелфорд или един от тези наемни убийци? — Бенджамин кимна към шотландците. Кейтсби прехапа устни, лицето му беше пребледняло от гняв.

(По време на пътешествията си съм разговарял с няколко учени лекари — голяма рядкост! Те бяха мъдри мъже, изучавали Авицена, Хипократ и Гален. Обсъждахме ума на истинския убиец и всички те се съгласиха, че някои хора страдат от нещо като фатална болест, отровна течност в ума, която ги кара да убиват. Те намират радост в убийството и се наслаждават на смъртната агония на жертвата си. Планират престъпленията си с голямо лукавство, а когато ги разкрият не проявяват разкаяние, а само изпадат в ужасяваща ярост. В обществото те се държат нормално, изглеждат обикновени, добре образовани хора, но в действителност са въплъщение на дявола. Кейтсби беше един от тях.)

Той сякаш беше забравил защо е тук и приемаше разговора ни като състезание на умове, което беше на път да изгуби.

— Забравяш едно нещо — отсече той, — Бялата роза, заговорът на *Les Blanc Sangliers*.

— Глупости! — отвърна Бенджамин. — Когато Рутвен и Селкърк умряха, за теб или Мелфорд е било лесно да оставите белите рози в стаите им. Кой би го забелязал в цялата суматоха? Може дори да сте ги оставили там преди смъртта на жертвите — Бенджамин погледна убиеца право в очите. — О, предполагам, че има тайни общности на йоркисти — продължи той, — мъже и жени, които скърбят за отминалата слава, но ти използва каузата им, за да прикриеш собствените си зли намерения. Спомняш ли си пътуването ни до Лестър?

Кейтсби го изгледа яростно.

— Е, мастър Кейтсби — присмехулно каза Бенджамин, — трябва да научиш историята. — Той се обрна към мен. — Нали така, Роджър?

Взрях се в лицето на господаря си и почувствах първия пристъп на отчаяние. Въпреки смелия му тон, видях страхът в очите му и едрите капки пот, които се търкаляха по мраморнобялото му лице. Разбрах

погледа му. Той ме молеше да печеля време, макар един Бог да знаеше какви бяха основанията му.

— Да, да, сър Робърт — обадих се. — Ако беше чел „Хрониките“ на Фабиан, щеше да знаеш, че след битката при Босуърт тялото на Ричард III било хвърлено в поилото за коне пред „Синият глиган“ в Лестър, за да го видят всички и да му се присмиват. По-късно било погребано в параклиса на Богородица в църквата на францисканците. Един истински йоркист, който и да е член на *Les Blancs Sangliers*, би се отнасял към тези две места като към светилища, но всички от свитата на кралицата позволиха на конете си да пият от това корито. Нещо повече, по време на краткия ни престой в Лестър нито един от тях не посети гробницата на Ричард във францисканска църква. Затова — заключих аз — започнахме да подозирате, че убийствата на Бялата роза са заблуда, предназначена да прикрие по-сложен и зъл замисъл.

Настроението на Кейтсби рязко се промени: той затропа с ботуш по пода, докато шпората зазвъня и заръкопляска, все едно му бяхме представили някоя забавна пиеса с маски или бяхме изрецитирали любимата му поема. После изтри очи с опакото на дланта си.

— Скъпи Бенджамин, скъпи Роджър — Кейтсби се приведе напред. — Смятах ви за наивни идиоти — и сгреших. Няма да повторя тази грешка.

— Но ние още не сме свършили — обади се Бенджамин. — Казахме ти как са умрели тези хора, но не и защо.

Лицето на Кейтсби се скова.

— Какво искаш да кажеш?

— „От дванадесет по-малко трябва да са с три“ — изрецитирах аз. — Нима не искаш да разбереш, сър Робърт? Сигурен съм, че любовницата ти, кралицата, ще иска да й докладваш подробно.

— Нейно величество няма нищо общо с това! — отвърна Кейтсби.

Бенджамин се усмихна и поклати глава.

— Тези убийства имаха жертви, маstryр Кейтсби, и ние ти ги описахме. Имаше и убиец, и ние стоим пред него.

— Какво още? — отсече Кейтсби.

— Има хора, които са съучастници на убиеца или са причината за тези убийства.

Кейтсби скочи на крака и удари силно Бенджамин през лицето.
Господарят ми го погледна право в очите.

— Ако съм излъгал — каза той, — докажи го. Но ако казвам истината, защо ме удряш?

— Защото обиждаш кралицата! — избухна Кейтсби.

Когато отново седна, двамата шотландци се успокоиха и ръцете им се отдръпнаха от дългите ножове, затъкнати в коланите им. Наблюдавах изражението на Кейтсби и прозрях истината: кралица Маргарет беше виновна не по-малко от него. Бенджамин, чиято лява буза пламтеше от удара на Кейтсби, се приведе напред. Огледах мрачната църква. Бях се схванал и мразовитият нощен въздух започваше да просмуква дрехите ми със студена влага, която ме накара да потръпна. Чудех се колко дълго ще можем да разиграваме театър.

— Сигурен съм, сър Робърт — обадих се, — че искаш да разбереш истината.

Настроението на Кейтсби отново рязко се смени и той се усмихна.

— Разбира се! — Убиецът вдигна от земята до себе си мях с вино и го предложи на Бенджамин, който поклати отрицателно глава. — О, не е отровно! — отбеляза весело Кейтсби, отпуши го и започна да го излива в устата си, докато червени струйки се стекоха по брадичката му. После го запуши отново и ми го подхвърли. Не чаках втора покана. Малко вино щеше да успокои стомаха ми; изпих половината на един дъх, докато господарят ми започна да обяснява загадките от стиховете на Селкърк.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

— Корените на тази трагедия — започна Бенджамин — тръгват отпреди десет години, когато кралица Маргарет, кокетна млада принцеса, се омъжила за първи път — за Джеймс IV Шотландски, принц, който обичал радостите на спалнята и имал поредица любовници, което го доказва; дори имал незаконни деца от поне две свои любовници.

Кейтсби кимна и зарея поглед.

— Маргарет — продължи Бенджамин — заминала за Шотландия, придружена от теб, младия оръженосец Робърт Кейтсби. Ти си бил предан на своята кралица и си я утешавал, докато Джеймс осъществявал многобройните си любовни завоевания. В сърцето на Маргарет се зародила дълбока омраза, подсилена от открытата подкрепа на Джеймс към претендентите от рода Йорк. Маргарет си отмъстила, или поне чично ми кардиналът ми каза така, като изпращала сведения на основния съперник и враг на Джеймс, крал Хенри Английски.

— Ти говориш истината, мастър Даунби.

— Така е, сър Робърт! — обадих се аз, подхващайки разказа. — Всичко започнало, когато крал Джеймс планирал нашествието си в Англия, което завършило с трагедията при Флодън. Кралица Маргарет и, подозирам, ти сте си поиграли с живото въображение на краля. Замислили сте няколко хитрини, за да създадете страх у него и главните му военачалници; прочутото видение на свети Йоан, който осъдил Джеймс заради разгулния му живот; гласът, който вещаел прокобно при кръста на пазара в Единбург в полунощ, че Джеймс и всичките му пълководци ще отидат в Хадес. Това е било замислено от вас, нали?

Кейтсби се усмихна и поглади брадичката си.

— Успели сте напълно — продължи Бенджамин. — Джеймс се разтревожил, може би дори е започнал да подозира, че бунтовниците в кралството му ще използват похода към Флодън, за да организират

убийството му. Заради това по време на похода, както и в самата битка Джеймс накарал няколко войници да се облекат в кралски дрехи, за да отвлекат вниманието на възможните убийци. Сражението завършило катастрофално. Няколко от двойниците на краля били убити — предполагам, че една част от тях загинали от ръцете на убийците. Съри открил един от тези трупове, обявил, че това е тялото на Джеймс и го изпратил на юг при господаря си крал Хенри.

Кейтсби мрачно изгледа господаря ми.

— Затова — добавих аз — не намерили у трупа веригата за покаяние, която Джеймс носел около кръста си. Затова и кралица Маргарет никога не пожелала да върне трупа, за да бъде погребан. Дали се е бояла — подхвърлих присмехулно, — че някой в Шотландия може да открие, че това не е тялото на краля?

Кейтсби удари с ръка по бедрото си.

— Предполагам — изсмя се той, — че според теб самият крал Джеймс се е спасил?

— Знаеш, че е така! — отсече Бенджамин. — Бил е облечен в обикновена броня. Той и един от рицарите му, сър Джон Харингтън, заедно със Селкърк избягали в манастира Келсо. Там крал Джеймс продиктувал кратко писмо, запечатал го с пръстена си и го изпратил по Селкърк до съпругата си, молейки за помощ и подкрепа. Лекарят го отнесъл на кралицата, която била отседнала в Линлитгоу, но вместо да помогне, тя проводила убийци да се справят със съпруга й и Харингтън.

Лицето на Кейтсби изведнъж прие изтерzano изражение.

— Идеалното убийство — прошепна Бенджамин. — Как може да ви обвинят в убийството на владетел, който светът вече е смятал за мъртъв? Бог знае какво е станало с тялото, но когато Селкърк се върнал в Келсо, господарят му го нямало, а монасите били твърде уплашени, за да говорят. Селкърк избягал във Франция, където полудял от ужасните събития, които преживял. Разбира се, вие сте го търсили, но е било твърде късно — хората на кардинала вече го били намерили. Естествено, вие с облекчение сте разбрали, че заради изминалото време и лудостта си Селкърк изричал тайните си само в загадъчни стихове.

— Джеймс беше прелюбодеец — промърмори Кейтсби сякаш на себе си. — Той беше като Ахав от Израиля, не подхождаше за

владетел, затова Бог го порази!

Бенджамин поклати глава.

— Ако Джеймс е бил Ахав — отвърна той, — тогава Маргарет е била Йезавел. Убила е Джеймс, не защото го е мразела, а защото и тя е била невярна съпруга. Трябвало е да крие собствените си изневери с Гевин Дъглас, граф Ангъс.

— Това е лъжа! — изхриптя Кейтсби.

— Не, не е — отвърнах аз. — Вторият син на Маргарет, Александър, херцог Рос, се родил на трийсети април 1514 година. Разбрах, че се появил два месеца по-рано, тъй че рожденият му ден е трябвало да бъде през юни 1514 година. Ако се върнем девет месеца назад, или 38 седмици, колкото продължава нормалната бременност, ще установим, че времето на зачеването е в края на септември, поне две седмици, след като Джеймс е бил убит.

Облизах устни, наблюдавайки двамата шотландци, които ставаха неспокойни, сякаш отегчени от това бърборене на чужд език.

— О — промърморих, — ние можем да си поиграем с датите. Джеймс тръгнал с армията си от Единбург през август. Записите от двореца ще потвърдят, че за последен път той и Маргарет са били заедно като мъж и жена предишния юли. Прав ли съм?

Кейтсби ме изгледа злобно, но премълча.

— Така че — продължих, — знаем, че Маргарет е спала с Гевин Дъглас още преди Флодън.

— Обиждаш кралицата! — избухна Кейтсби. Погледна ни яростно и аз осъзнах, че той обичаше кралицата и не можеше да приеме, че неговата красива принцеса е развратна прелюбодейка.

— Имаме доказателства — продължих аз и гласът ми отекна ясно като камбана в призрачната църква. — Селкърк твърди, че след Флодън той заедно с Джеймс и Харингтън обсъдили какво да правят. В признанието си Селкърк споменава, че кралят бил притеснен от злобните клюки за Маргарет, които достигнали до ушите му. Нищо чудно, че Джеймс изгубил армията си при Флодън — видения, съдбовни гласове, слухове за жена му, заплахи срещу живота му!

— Чудя се — прекъсна ме Бенджамин — дали кралят е направил връзка между слуховете за бродещия убиец и тези за изневярата на жена му?

— Чисти измислици! — отсече Кейтсби.

— Не, не са — казах аз. — Селкърк яздил през нощта до Линлитгоу, но след като се срещнал с кралицата, се обезпокоил. Любовницата ти не приличала на скърбяща вдовица. Селкърк заподозрял нещо и хукнал обратно към Келсо, но кралят и Харингтън вече ги нямало.

— И сигурно този Харингтън — попита Кейтсби — просто е оставил кралят да бъде убит?

Погледнах към Бенджамин и забелязах, че примигва, което винаги показваше, че този честен човек се кани да каже някоя полуистина.

— Харингтън — отговори той — бил сам и изтощен след битката. Едва ли би могъл да помогне на Джеймс. Вероятно той също е убит. Знаеш ли — продължи той, — докато бях в Шотландия, видях Книгата на мъртвите в кралския параклис „Сейнт Маргарет“ в Единбург, списък на падналите при Флодън. Не си спомням да съм видял името на Харингтън — Бенджамин погледна бързо към мен и разбрах, че лъже. Не знаеше нищо за Харингтън, преди да се срещнем в Париж.

— И така — насмешливо подхвърлих аз, — Маргарет и Дъглас са били любовници преди Флодън.

— Затова са се оженили толкова бързо — добави Бенджамин. — За да узаконят Рос. Кой знае, може би и сегашният наследник на шотландския трон е Дъглас! Тази тайна ли заедно с убийството на крал Джеймс е връзката, която все още свързва Маргарет и графа?

Кейтсби се приведе напред, лицето му приличаше на скелет. Създаваше се впечатление, че безмълвно се наслаждава на смъртта, която беше предвидил за нас.

— И така — продължи Бенджамин, опитвайки се да отвлече вниманието му, — стиховете на Селкърк вече са обяснени: агнето е Ангъс, който почива в гнездото на сокола, а именно леглото на Джеймс. Шотландският крал е и лъвът, който плакал, макар да умрял, а фразата „От дванайсет по-малко трябва да са с три“ заедно с бръщолевенията на Селкърк, че можел да „брой дните“ се отнасят за тайното и извънбрачно зачеване на Александър, херцог Рос. Селкърк, който беше лекар, подозирал, че Александър не е син на крал Джеймс.

— Какво доказателство имаш за това? — подигравателно запита Кейтсби и се изправи.

— Както се казва — подех аз — в последните стихове на Селкърк, той е написал признанието си с тайнопис и го оставил при монасите от „Сен Дьони“ в Париж.

— Просто бръщолевения — изсъска Кейтсби — на безумен глупак!

Бенджамин поклати глава.

— Не, Селкърк е оставил доказателства. Той запазил всички заповеди, издавани му от крал Джеймс по време на царуването му. Отначало ги сметнах за безполезни, защото бяха много, но после намерих една с дата 12 септември 1513, датирана и подпечатана три дни след предполагаемата смърт на Джеймс при Флодън.

Кейтсби мълчеше като ударен от гръм.

— Разбира се — тихо продължи Бенджамин, — след смъртта на Джеймс Маргарет бързо се отегчила от Ангъс. Скарада се с него, опитала се да получи попечителство над децата си и когато не успяла, избягала на юг в Англия — при брат си.

Кейтсби сви устни.

— Лъжи — промърмори той, сякаш на себе си. — Всичко е лъжи!

— Не са лъжи! — обадих се предизвикателно. — Маргарет се бояла да не се разкрие тайната й. Кой знае, може би подозирала, че крал Джеймс може да е още жив и броди в пустошта. Трябвало да се увери, че Ангъс, който бил съучастник в смъртта на съпруга й, също ще си мълчи, затова бяхме изпратени в Нотингам. Открихме Ангъс в лошо настроение — хвърлих поглед към двамата шотландци, които на свой ред ме изгледаха злобно, — а лорд Д'Обини, изпълнен с подозрения, но нито намек за скандал. Кралица Маргарет — заключих с горчивина — сега знае, че е в безопасност и е планирала завръщането си в Шотландия.

Кейтсби сложи ръце в ската си.

— Знаете ли — забеляза той, — сякаш бяхме група приятели, събрани в уютна кръчма, — мислех ви за палячовци, за двама идиоти, които ще се лутат в тъмнината и ще вървят пред нас, за да поемат всяка опасност. Много съм грешил.

— Да, така е — отвърна Бенджамин. — Уплаши се, когато Селкърк започна да говори с мен, затова той трябваше да умре, макар вероятно да си планирал убийството му преди ние с Роджър да се

присъединим към този смъртоносен танц. Но Селкърк беше проговорил, а Рутвен започна да се замисля върху собствените си подозрения, затова той също трябваше да умре.

Един от шотландците притъпи напред като ловно куче, надушило опасност. Кейтсби рязко щракна с пръсти. Мъжът извади камата си, докато господарят му се взираше в тъмнината.

Кейтсби се ослуша за миг.

— Нищо — прошепна той. — Само мракът. — Той погледна надолу и се усмихна. — И лек полъх от тъмните сънища на смъртта.

— Ще ни убиеш ли? — обадих се, отчаяно търсейки някаква възможност за бягство.

— Разбира се — прошепна той, — не мога да ви оставя живи. Сега всичко ще завърши добре. Кралицата ще се върне в Шотландия и аз ще се грижа за нея, докато младият Джеймс възмъжее.

— Забравяш ръкописите на Селкърк.

— Те могат да изчезнат! — изръмжа Кейтсби.

— Ами ние?

Убиецът кимна към обраслата с пирен пустош пред църквата.

— Тук има гости бурени и дълбоки блата, в които лежат и други трупове, защо не и вашите? — Той сведе поглед към Бенджамин. — Довиждане — прошепна Кейтсби и се обърна към шотландците. — Сега най-добре ги убийте!

Изправих се, но Корин ме повали на пода. Видях как Алайн хвана господаря ми за рамото и отметна ръка за смъртоносния удар. Внезапно прозвуча глас:

— Кейтсби, спри!

Убиецът изтича надолу по стълбите и се взря в мрака.

— Кейтсби, в името на краля, престани!

Погледнах нагоре, шотландецът се усмихна и дългата му остра кама започна да се спуска. Чух как нещо изсвистя във въздуха. Отворих очи. Шотландецът още стоеше, но лицето му приличаше на кървава маса от стрелата, забита в него. Отдръпнах се встрани. Алайн още бе надвесен над Бенджамин, но гърбът му беше извит и ръцете разперени встрани, а той гледаше невярващо забитата дълбоко в гърдите му стрела от арбалет. Отвори уста, изхленчи като дете и падна на пода.

Двамата с Бенджамиン се обърнахме; Кейтсби се канеше да извади меча си, но доктор Агрипа и войници с униформите на кардинала вече прииждаха в тъмната църква. Докторът ни хвърли един поглед, щракна с пръсти и преди Кейтсби да успее да направи каквото и да било, мечът и камата бяха извадени от колана му.

Хората на кардинала огледаха труповете на шотландците и ги сритаха като мъртви кучета. Един войник слезе по стълбите и се върна, викайки, че в криптата има още две тела. Агрипа отметна качулката си и ни се усмихна доброжелателно.

— Трябаше да дойдем по-рано — тихо отбеляза той. — Може би и да се намесим по-рано, но онова, което разказвахте, беше толкова интересно...

Той взе меча на Кейтсби, даде го на Бенджамиン и направи жест към пленика, който стоеше с мрачно изражение между двамата пазачи.

— Убий го — нареди Агрипа. — Да приключим всичко бързо и точно. — Той пъхна меча в ръката на господаря ми. — Убий го — повтори. — Той заслужава да умре.

Господарят ми остави оръжието да падне с трясък на пода.

— Не — прошепна. — Той трябва да бъде съден и после обесен като убиец.

Агрипа сви устни.

— Не — прошепна той. — Нищо подобно. — Вдигна падналия меч и го подаде на мен. — Хайде, Шалот, направи го ти.

— Остави меча — предупреди ме Бенджамин. — Роджър, ти може да си всичко, но не си убиец.

Оставил меча да падне на плочите.

— Той не бива да умре — повтори Бенджамин.

Доктор Агрипа сви рамене и се обърна към капитана на стражата.

— Отведете Кейтсби в Тауър — нареди той. — В най-дълбоката и тъмна килия. Кралица Маргарет не бива да знае.

Мъжът кимна и хвана Кейтсби за ръката. Убиецът ни се усмихна, докато го отвеждаха.

Агрипа даде още няколко заповеди и войниците забързаха към криптата. Извлякоха труповете на Мелфорд и Скозби и ги положиха до

тези на шотландците. Агрипа ги прегледа и направи странни знаци във въздуха над тях.

— Кейтсби беше прав за едно — промърмори той. — Пустошта навън е чудесно гробище. Заровете ги там.

След това Агрипа почти не проговори с нас, а ни отведе в Тауър, където ни затвориха в удобна стая. Бенджамин мълчеше. Поне два часа не спря да трепери. Аз си имах собствен лек. Поисках канна вино и след време се отпуснах на леглото мъртво пиян.

На другата сутрин, все така мълчалив, Агрипа ни поведе покрай Билингсгейт, през Бауърс Роу към Флийт Стрийт и оттам към Уестминстър. Придружаваше ни тежковъръжен конен ескорт, който ни обграждаше, докато се придвижвахме по лабиринта от коридори в двореца. Най-накрая влязохме в малка удобна стая до параклиса „Сейнт Стивън“, където кардиналът ни очакваше.

Помня, че беше хубав ден. Сънцето беше пробило през дебелия пласт облаци и във въздуха се усещаше ухание на пролет.

Уолси ни поздрави топло. Вместо обиди се обърна към нас с „Любими племеннико“ и „Уважаеми Шалот“. Кардиналът оправни стаята от писарите и прислужниците, като оставил само Агрипа и накара Бенджамин да опише снощната ни среща с Кейтсби. От време на време Уолси кимаше или задаваше въпрос на мен или Бенджамин. Щом господарят ми свърши, кардиналът поклати зачудено глава.

— Колко много зло! — прошепна той. — Колко много убийства. Каква невероятна тайна!

— Но ти си подозирал това, нали, скъпи чичо?

Уолси протегна едрото си тяло и се прозя.

— Да, да, скъпи племеннико, така беше. Нали, добри ми докторе?

Агрипа промърмори нещо утвърдително.

— Ти ни използва! — обвини го Бенджамин. — Кейтсби беше прав за това. Бяхме наети — продължи той — да се блъскаме в мрака като глупци и да отваряме врати, през които да влизат другите.

Агрипа изглеждаше притеснен. Кардиналът погледна с обич племенника си.

— Да, използвах те, скъпи племеннико — отвърна той. — Но само защото беше най-подходящият човек за тази задача. — Той леко се усмихна. — И, разбира се, винаги верният Шалот. — Кардиналът

положи лакти на облегалките на стола и сплете пръсти. — Видя ли колко добри актьори бяха те, Бенджамин? — Кейтсби с открыто си, доверчиво лице и непрестанна загриженост и кралица Маргарет, която разиграва сцени на гняв по-добре и от брат си.

— Не бива — намеси се Агрипа — да вините твърде сурово милорд кардинала. Кейтсби имаше пръст в назначението ви, защото чичо ти описа подвизите ви на едно пиршество в Гринуич. Кейтсби направил собствени проучвания, а останалото последва тъй естествено, както нощта следва деня.

— Беше ли Скозби част от този план? — попитах аз.

— Да — промърмори Агрипа. — Кейтсби несъмнено е чул за посегателствата на младия Шалот срещу рода Скозби и е осъзнал, че тяхната омраза ще направи играта още по-интересна. Нещо повече, ако се е налагало да убие някого, Кейтсби не е искал наоколо да има лекар с остри очи и ум. Скозби беше шарлатанин и би направил всичко, каквото му кажат.

— Участвал ли е в заговора на Кейтсби? — повторих аз.

— Не! — Кардинальт ме погледна като ястреб. — Скозби е знал, че има някаква тайна, но е приел назначението си като назначение при кралицата. Разбира се, той те мразеше и се радваше на притесненията ти. Смъртта му, мастър Шалот — многозначително добави той, — според закона, е убийство.

— Роджър не е убил Скозби! — прекъсна го Бенджамин. — Лекарят позволи на алчността си да вземе връх. Нещо повече — продължи той лукаво, — добре е, че Скозби беше отстранен. Той никога не би си държал езика зад зъбите.

Кардинальт кимна.

— Вярно е — прошепна той. — Скозби е мъртъв, а помилването на Роджър заради участието в убийството му ще бъде подпечатано с големия печат.

— Подозирахте мен, нали? — рязко се намеси Агрипа.

— По едно време, да. Кейтсби беше много убедителен, можеше да улови и паяци в мрежата, която беше изтъкал.

— Но защо? — прекъснах го. — Защо беше целият този театър? Агрипа погледна към Уолси и кардинальт кимна.

— Не! — възкликнах преди докторът да проговори. — Има и други неща. Как е разбрал Кейтсби за църквата „Сейнт Теодор“? А и

твоето пристигане, Агрипа, беше толкова навременно.

— Вината е моя — прошепна Бенджамин. — Наистина смятах, че Агрипа може да е убиецът или поне негов съучастник. Ти каза, че е въпрос на шанс, Роджър, и така си беше — преди да тръгнем от Тауър уведомих доктора къде отиваме. Можеш да има само един логичен изход: ако беше убиецът, той щеше да пристигне пръв, а Кейтсби би бил невинен.

— Разбира се — прекъсна го Агрипа, — ако бях невинен, но подозирах какво още се случи, щях да се погрижа Кейтсби да разбере за клопката в „Сейнт Теодор“ и да пристигна, когато всички са свалили картите си на масата. — Той сви рамене. — Скозби се държеше подозрително, беше мълчалив и излезе рано от Тауър. Разбира се, аз побързах да ида при кралица Маргарет и да разкажа как младият Бенджамин е разгадал всичко и отговорът се крие в „Сейнт Теодор“. Останалото — той разпери ръце — знаете.

— Можехте да закъсните! — обвиних го аз.

Агрипа поклати глава.

— Жivotът е хазарт, Роджър. Хората на кардинала бяха готови. Дойдохме да арестуваме Кейтсби и да ви освободим от хватката му.

— А ако бяхте закъснели?

— Щяхме да арестуваме Кейтсби и да ви погребем подобаващо.

Изгледах го с гняв. Бенджамин само поклати глава.

— Виждаш ли — Агрипа стана и се заразхожда неспокойно из стаята, — живеем в неспокойни времена. Отвъд Ламанша Франция е обединена под скиптьра на могъщ крал, чиито алчни очи са насочени към Италия. На юг лежи Испания, която строи огромна флота и търси нови земи. Още по на изток е Свещената римска империя, впила пипалата си във всички търговци. А Англия? — Агрипа мълкна за миг. — Англия балансира върху опънато въже над тези враждуващи сили и не смее да направи грешка. Тези острови трябва да бъдат обединени — Англия, Ирландия, Шотландия и Уелс — под една корона, а кой би бил по-подходящ крал от нашия благороден Хенри? — Агрипа мълкна, погледна ме иронично и аз си спомних думите му в пустите земи край Ройстън. — Нашият крал има нужда от подобно предизвикателство — продължи той. — Той притежава енергията да го осъществи. Той трябва да има мечта или ще се обърне срещу себе си и Бог знае какво ще стане тогава.

— Значи трябва да контролираме Шотландия — бързо се намеси господарят ми.

— Да — отвърна Уолси. — Шотландия трябва да бъде контролирана. Крал Хенри смяташе да го направи посредством брака на сестра си с Джеймс IV, но нищо не се получи. Бракът им беше катастрофа, а стана и още по-лошо: Джеймс започна преговори с Франция, които заплашваха да смачкат Англия в клещи. Шотландия от север, Франция от юг. Хенри помоли сестра си да се намеси и Маргарет направи каквото можа — той мълкна и се загледа в пръстените, които блестяха върху пурпурните му ръкавици. — Старият Съри спаси положението — промърмори кардиналът — и огромната омраза на Маргарет към собствения й съпруг — той погледна към Бенджамин. — Ти беше прав, скъпи племеннико — продължи той полуушепнешком, — кралицата си поигра с въображението на Джеймс и несъмнено е имала пръст в убийството му. Сега — по устните му се плъзна лека усмивка — Шотландия няма крал, страната е разкъсана и не представлява опасност за нашата сигурност.

— Но как заподозря, че Джеймс не е бил убит при Флодън?

— По дяволите, Шалот! — изруга Агрипа. — Ти беше там. Съри претърси бойното поле. Откри поне шест кралски трупа, но нито един от тях нямаше верига около кръста. Тогава се породиха подозренията ни.

— Ами Ървайн?

Лукавият кардинал направи гримаса.

— Вече знаехме, че Ървайн е чул слухове, че Джеймс е бил видян в Келсо. Вероятно е научил от Осуалд, пограничния войник.

— Но ти го доведе на юг и уведоми Кейтсби за пристигането му.

— Ървайн беше примамка — отсече Агрипа, — трябваше да подплаши Маргарет и Кейтсби. И те налапаха стръвта.

Запомних това. За Уолси и Агрипа никой не беше незаменим.

— Какво ще стане сега? — попита Бенджамин.

— Кралят ще си поговори насаме със сестра си Маргарет. Тя ще се върне в Шотландия, където ще прави точно каквото й казваме или ще си понесе последствията. Семейство Кари могат да заминат с нея.

— Ами Кейтсби? — опитах.

— В Тауър — отвърна Агрипа, повтаряйки думите на войника, когото бях срещнал там — има тъмници, които просто изчезват — той

си играеше със сребърния пентаграм, който висеше на верижка около врата му. — Още в този момент — заключи той с равен глас — един доверен зидар зазижда входа към килията му. Няма да чуем повече за Кейтсби.

— Има и други — дрезгаво каза кардиналът. — Игуменката от Колдстрийм ще отговаря за престъпленията си, а граф Ангъс ще получи сериозно предупреждение.

— Има нещо, което ме смущава, скъпи чично.

— Какво, племеннико?

— Защо граф Ангъс и кралица Маргарет са се сближили и оженили толкова бързо след Флодън и тъй бързо са съжалели за прибързаната си страсть?

Уолси се усмихна.

— Мастър Бенджамин, добрият крал Хенри държеше в ръцете си граф Ангъс — той сви устни. — Заслужаваш да ти кажа цялата истина. Крал Хенри купи Ангъс, дълго преди Флодън: той беше привлекателен и голямо конте, затова Хенри му плати да прельсти сестра му — кардиналът направи гримаса. — След Флодън и женитбата на Ангъс за Маргарет, кралят не виждаше смисъл да харчи повече сребро.

Гледах го като поразен от гръм. Аз съм непочтен човек, но кардиналът хладнокръвно ни разказваща, че един крал е платил на благородник, за да прельсти собствената му сестра, да я заслепи със страсть, за да може да управлява нейното кралство. Внезапно прозрях ужасяващата красота на дяволския план на крал Хенри, който е използван от много от следващите английски монарси. Дори без Флодън Джеймс е щял да бъде свален. Рано или късно изневярата на Маргарет щеше да бъде разкрита. Джеймс щеше да започне война. Шотландия щеше да бъде разделена и той щеше да се сражава с клана Дъглас до горчивия край.

Знаете ли какво? Веднъж разказах на младата Елизабет за умелия ход на баща й и какво направи тя? Абсолютно същото! Уреди онзи мухльо Дарнли да се ожени за Мери Шотландска. Тя се влюби в Ботуел, последва убийство, гражданска война, останалото е история. Божичко, като си помисля за тайните оръжия на принцовете!

Но като се замисли човек, Хенри не беше толкова хитър, колкото си въобразяваше. Прекара царуването си, минавайки от една съпруга към следващата, за да създаде здрави мъжки потомци, а какво получи?

Нещастния болнав Едуард. Когато той се роди, Хенри се опита да ожени този недорасляк за една шотландска принцеса с надеждата да обедини Англия и Шотландия под една корона. Онова, което наистина стопля сърцето ми и ме кара да се смея, че забежките на сестра му Маргарет обърнаха цялата работа наопаки. Не разбираете ли? (Капеланът ми клати глава.) Щом малкият Джеймс е бил рожба на незаконната връзка на Маргарет с Дъглас, внукът на Джеймс, сегашният крал на Шотландия, е също незаконен, а когато старата Елизабет умре, той ще наследи короните на Англия и Шотландия. Не е ли забавно? Англия и Шотландия ще бъдат управлявани от копеле, наследник на копелета! Лъжливият крал Хал сигурно се върти като пумпал в ада!

— Ти се справи добре, мастър Бенджамин — провъзгласи кардиналът. — Ти и приятелят ти Шалот няма да бъдете забравени.

Агрипа се усмихваше до Уолси като доволен черен котарак.

— Има още неща за изясняване — продължи кардиналът, — но засега, скъпи племеннико, приеми това в знак на нашата благодарност — той бръкна в малкото ковчеже до себе си и хвърли голяма, дрънкаща кесия на Бенджамин. Улових я сръчно и я скрих под робата си.

— У вас ли са пергаментите? — мазно се намеси Агрипа. — Тайните на мастър Селкърк от Париж.

— Вече са у вас — отсече господарят ми. — Когато дойде да ни вземеш тази сутрин, ти дадохме ковчежето.

Агрипа погледна кардинала.

— В него има достатъчно доказателства — каза той. — Заповедите на Джеймс, превода на племенника ти на тайната изповед на Селкърк, но копието, а не оригинала.

— Занесох го в „Сейнт Теодор“ — обясни Бенджамин. — Кейтсби го взе и го унищожи. Всичко друго е у вас.

Агрипа кимна благосклонно. Уолси ни протегна тълстата си ръка за целувка и ни освободиха, докато похвалите на кардинала гърмяха в ушите ни.

— Продължавай да вървиш, Роджър! — изсъска Бенджамин, докато бързо вървяхме по коридора. — Не спирай, но бъди предпазлив. От време на време се оглеждай дали не ни следят.

С Бенджамин излязохме от Уестминстър, сякаш се канехме да поемем по пътя на север към Холборн, но после той рязко промени

решението си и ние бързо се върнахме в двора на двореца, разблъскахме слугите, писарите и конярите, докато тичахме към Кингс Степс на брега. Бенджамин скочи в една лодка и ме повлече след себе си. Нареди на изненадания лодкар да тръгва веднага и срещу двойна цена да гребе възможно най-бързо срещу течението.

Лодкарят се хвани здравата на работа с жар и скоро бяхме в средното течение, скрити от лека речна мъгла.

— Какво има, господарю? — попитах.

— Скоро, Роджър, последното парче от мозайката, ще застане на мястото си.

Щом отминахме Флийт, където отпадъците на града плаваха като пълна тинеста маса върху реката, Бенджамин нареди на лодкаря да спре и слязохме на кея Сейнт Пол. Той хвърли няколко монети на мъжа и забързахме по улица „Темза“. Смятах, че играта е приключила. Исках да спра и да се порадвам на гледките, звуците и миризмите на града, на дебелите търговци, пременените им в коприна съпруги и хубавичките им закръглени дъщери, които криеха красивите си и похотливи лица под изvezани с качулки. Но Бенджамин ме караше да бързаме покрай красиво резбовани къщи, изградени наполовина от дърво; мазилката им беше боядисана в светли цветове, понякога в бледо бежово, друг път в снежнобяло, а при няколко дори в розово. Тичахме по миризливите улици, минавахме край градините на богатите с елегантни фонтани, подрязани храсти и ухаещи билкови лехи. Продължихме по Бред Стрийт, после завихме надясно по Уотлинг, минахме напряко през една градина, без да обръщаме внимание на стреснатите викове на слуги и деца. Излязохме на Бред Стрийт близо до кръчмата „При Канцлер“.

Едва тогава Бенджамин спря в началото на една уличка и се огледа дали някой ни преследва.

— Не — прошепна той. — В безопасност сме!

После се усмихна, изтри потта от челото си, хвани ме за ръка и ме въведе в миришещите на мухъл, но топли прегръдки на кръчмата „При Фустата“.

— У теб ли е златото на чично, Роджър?

Кимнах.

— Тогава, мастър кръчмарю — провикна се Бенджамин, — искаме да наемем стая за деня и най-вкусната гозба, която кухнята ти предлага.

Повярвайте ми, добре хапнахме. Дори сега, когато гледам зелените и добре подрязани храсти на моя лабиринт, си представям онази стая, затоплена от малки пламтящи мангили. Вечеряхме с рибена супа, говеждо във винен сос с подправки и тънки бели питки с аромат на чесън. Бенджамин пи наравно с мен от силния кларет, сладката малвазия и изстуденото елзаско вино. Предположих, че празнуваме края на задачата ни, разкриването на мистерията, избавлението ни от Кейтсби, както и насладата от щедрите похвали на кардинала.

— Значи смяташ, че играта е приключила, Роджър?

Облегнах се и обмислих случилото се в покоите на кардинала.

— Да, макар че ти го изльга — Кейтсби не унищожи онзи ръкопис. И защо някой би ни преследвал сега?

Бенджамин свали един от ботушите си и извади от подплатата три прилежно сгънати парченца пергамент. Едното беше пожълтяло от старост, но другите бяха още нови, светлобежови. Той ми подхвърли стария пергамент.

— Познато ли ти е?

Разгледах го и го проучих.

— Разбира се. Това е тайната изповед на Селкърк, която намерихме в Париж. Защо не я даде на Агрипа?

Бенджамин взе другите две парчета и ги разгърна.

— А, да — прошепна той и ми подаде едното. — Сега прочети това.

Вгледах се в четливия, красив почерк.

— Господарю, ти си играеш с мен. Това е твоят превод на признанието на Селкърк.

Бенджамин вдигна ръка.

— Тогава прочети го, Роджър, още веднъж. Чети на глас!

— „Аз, Андрю Селкърк, кралски лекар — напевно зачетох аз, — придворен и приятел на Джеймс IV Шотландски, ще направя своето признание пред Бога и хората и ще го укрия с тайнопис. — Това е признание за събитията, които последваха ужасяващото ни поражение при Флодън през септември 1513 г. Нека всички знаят, че когато здрачът падна и шотландската армия се разпия, крал Джеймс и аз избягахме от клането. Кралят се беше сражавал цял ден, облечен като обикновен рицар. Той ми довери, че се боял да не бъде убит от неизвестна ръка. Някои от рицарите му, както и оръженосци, бяха

облечени в кралски брони и наметала не защото кралят се побоя пред лицето на врага, а като защита срещу подло убийство от ръката на своите.“

— „Знайте, че същата вечер стигнахме манастира Келсо и към нас се присъедини сър Джон Харингтън, кралски рицар и знаменосец и един от онези, които кралят беше изbral да носят неговите дрехи по време на битката. Кралят, Харингтън и аз се скрихме тайно в дома на игумена и се посъветвахме какво да ще правим. Негово величество и Харингтън решиха да останат, а аз да занеса писмо от краля до съпругата му кралица Маргарет в Линлитгоу с молба за помощ. Негово величество доста се колебаеше. Той дори призна, че пред битката умът му бил смутен от призраците, които видял, както и от тайните злобни клюки по отношение на неговата съпруга.“

Спрях и погледнах Бенджамиン.

— Господарю, чели сме го и преди.

— Продължавай, Роджър, моля те. Прескочи няколко реда.

Набързо огледах страницата.

— „Пристигнах в Линлитгоу — продължих да чета думите на мъртвия шотландец — и предадох съобщението на нейно величество. Кралицата се беше затворила с граф Ангъс и аз се изненадах, защото вече беше получила новините от бойното поле, че съпругът ѝ е мъртъв. Изпратиха ме да се подкрепя в залата. Час по-късно граф Ангъс слезе и каза, че са изпратили ездачи да приберат краля и да го доведат при кралицата. Признавам, че бях неспокоен. Поведението на кралицата ме беше изненадало: тя не се държеше като скърбяща вдовица, която е изгубила съпруга си, нито пък като кралица, която е видяла унищожението на цвета на своята армия. Притеснен, забързах обратно към Келсо. Пристигнах рано сутринта и след продължително разпитване научих, че Харингтън е избягал, но хора от клановете Хюм и Чатън, обикновени войници, отвели краля.“

Учуден, вдигнах поглед.

— Но, господарю, в признанието, което ти ми показва в кулата, Селкърк твърдеше, че Харингтън също бил отведен от войниците — грабнах второто светло парче пергament и го прегледах набързо. — Да, виж, тук е написано. — Подадох му го обратно. — Каква е истината?

Бенджамиン се усмихна и взе тайната изповед на Селкърк.

— Истината е следната: Селкърк признава, че Харингтън е избягал. Преведох го, но после размислих. Затова го преписах отново, като този път леко го промених, за да изглежда, че Харингтън също е бил заловен. — Бенджамин хвърли признанието на Селкърк в мангала. Гледах как пламъците лижат ъгълчетата на пергамента и го превръщат в димяща черна пепел.

— Защо? — попитах. — Кое му е важното на Харингтън?

— Ами — Бенджамин се облегна на стола и погледна към тавана, — когато проучвах оригиналните стихове на Селкърк, си спомних, че някои букви бяха главни. Когато говорих със Селкърк в Тауър, той каза, че е добър поет и че такъв бил и кралят. Спомена и някакъв дворцов трубадур на име Уили Дънбар. — Бенджамин погледна към мен. — Чел ли си някога негово стихотворение?

Поклатих глава отрицателно.

— Аз прочетох — каза Бенджамин, — когато бях в Шотландия. Дънбар е един от онези изкусни поети, които обичат да вплитат в стиховете си тайни кодове и уловки, които имат специално значение за малцина избрани. В стиховете на Селкърк също има таен код. — Бенджамин ги взе. — Прегледах ги отново — продължи той. — Реших, че е странно буквите в някои думи да са главни — „л“ в лъв, „с“ в „сега“, „с“ в „се“, „н“ в „намира“, както и Светите Ръце са изписани с главни букви. Събери тези думи и ще получиш „Сега лъвът се намира в светите ръце“.

— Това е невъзможно! — прошепнах аз.

— Напротив — Бенджамин ми подхвърли парчето пергament и аз се уверих, че това е истина.

— Но Селкърк казва, че хора от клановете Хюм и Чатън отвели Джеймс.

Бенджамин стана и плесна с ръце.

— Не, не е така. Той повтаря онова, което са му казали в манастира. Тази изповед е трябвало да докаже, че Джеймс е преживял битката, както и злите намерения на кралица Маргарет и граф Ангъс. Но закодираното съобщение е за близките приятели на Джеймс, които са щели да разберат, че кралят е избягал в чужбина.

— С други думи — прекъснах го, — войниците на Маргарет, обикновени селяни, които щели да си държат езика зад зъбите, са

отвели от манастира Келсо мъж в кралска броня. Разбира се — прошепнах, — сър Джон Харингтън!

Бенджамин кимна.

— Кой знае? Джеймс може да му е дал веригата от кръста си, както и другите кралски знаци. Харингтън се е пожертввал за Джеймс.

— Ами кралят? — попитах. — Какво е станало с него?

Бенджамин направи гримаса.

— Какво е можел да направи? Да обяви, че е оцелял след битката? Кой би му повярвал? Смятало се, че тялото му е в Англия. Джеймс бил отхвърлен от съпругата си и дори да се е опитал да се разкрие, щял да бъде арестуван като самозванец и тайно екзекутиран в някоя тъмница. Не забравяй, Роджър, Джеймс току-що бил преживял едно от най-ужасните поражения в историята на Шотландия. Едва ли някой би му се зарадвал.

— Но къде е той? — попитах. — Какви са тези „Свети ръце“?

— Когато бях в Шотландия — отвърна Бенджамин, — слушах истории за романтичните мечти на Джеймс да стане кръстоносец. Бог знае, може да е потеглил към Светите земи и да се е присъединил към някой от ордените на кръстоносците.

— Значи си изменил признанието, за да го защитиш?

— Разбира се. Чичо е много хитър. Може би е започнал да размисля кой всъщност е избягал от Келсо. Нашият благороден Хенри хранеше страстна омраза към шотландския крал. Ако някога заподозре, че Джеймс е оцелял и може още да е жив, шпионите му ще го открият.

— Чудя се дали кралица Маргарет знае истината.

Бенджамин сви рамене.

— Може би я подозира. Войниците, които е изпратила, са убили човека, когото отвели от Келсо. Може би избягалият й съпруг й е пратил тайно съобщение — той възбудено се размърда на стола си. — Затова — прошепна — беше уплашена, това е причината да избяга от Шотландия — не защото е убила съпруга си, а защото е подозирала, че може да е още жив! — Бенджамин отново напълни чашата си. — Помниш ли, когато тръгнахме от Тауър за „Сейнт Теодор“? Казах ти, че съм бил при кралицата да я питам за сър Джон Харингтън — престорих се на глупак. Казах й, че регентът ме е питал дали знам къде се намира Харингтън. Дали е избягал в Англия? Така казах на кралицата. Да беше видял как пребледня! — Бенджамин удари с

юмрук по масата. — Кучката може и да смята, че сега е безопасно да се върне в Шотландия, но страхът никога няма да я напусне.

— Защо не каза това на Кейтсби?

— По същата причина, поради която не казах и на чичо — нещо може да се обърка. Убийството си е убийство, Роджър. Какво значение има дали е бил Харингтън или Джеймс?

Бенджамин взе парчетата пергамент от масата пред себе си.

— Не ги изгаряй, господарю! — извиках. — Дай ми ги!

Той спря и ги побутна през масата.

— Вземи ги, Роджър — прошепна той, — но ги скрий добре. Те могат да се окажат смъртната ни присъда.

Прекарахме останалата част от деня в пируване. Бяхме се справили добре, бяхме завършили състезанието, оправдали доверието на господарите ни и доверието на крал Джеймс Шотландски — макар той да не го знаеше. Станахме приятели на кардинала, заклехме се да му служим в мир и война, но и тайно се разбрахме помежду си да наблюдаваме „скъпия чичо“ много внимателно. Бяхме назначени на служба при него и убийствата на Бялата роза бяха само първата мистерия, разкрита от нас.

ЕПИЛОГ

Тази история завърши, но предстоят много други: заговори в съда, предателство по високи и ниски места и, разбира се, кървави схватки и потайни убийства. Те следват стъпките ми като хрътки през годините. Ако имам време, ще ви запозная с всички тях — разкази за хитри мъже и жени с огън в очите и демони в душите.

Ето че капеланът ми отново подскача на стола си.

— Ти смяташ всяка жена за мръсница! — крещи лицемерът. — Всяко момиче за уличница!

Ама че лъжец! Дали ще спомене за бедните момичета от селото, които храня? Или че съм разсмял много жени и не съм разплакал нито една? Към нито една жена не съм се отнесъл с неуважение. Не съм разбивал сърцата им, не съм се присмивал на сълзите им, макар че любовта много пъти е съкрушавала и моето сърце. Той никога не е виждал Катерина. Мили Боже, каква магия криеха устните й.

Зашо пиша тези мемоари? За да прогоня призраците, които още обсебват душата ми. Довечера, когато слънцето залезе и луната се прокрадне зад облаците, духовете ще се върнат, водени от Убийството, възседнало кон, блед като смъртта. Те ще прииждат по алеята и отново ще се съберат под прозореца на стаята ми.

Разказвам тази история и като назидание за младите. За да се противопоставя на разпуснатостта на нравите и като предупреждение за опасностите, пораждани от тежки напитки и леки жени. Ще ми се Бенджамин да можеше да разкаже своята история. Да можех да го видя още само веднъж. Той би разbral. Би осъдил покварата на нашето време, съблазънта на плътта, смелите и празни обещания на света. О, какви времена! О, какви безкрайни лъжи! О, каква липса на морал! Какво по-хубаво от Дебелата Марго и една голяма чаша вино!

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Трябва да помним, че Шалот по свои собствени думи е разказвач на странни истории, но може би не е лъжец. Наистина, много от твърденията му могат да бъдат подкрепени с исторически факти. Джеймс IV Шотландски имал немалко любовници и извънбрачните му връзки отчуждили съпругата му Маргарет Тюдор. Джеймс бил предупреден от видения преди похода към Флодън и много историци смятат, че тези предупреждения са били инсценирани от съпругата му. Знаем също, че Джеймс накарал няколко души, които приличали на него, да се облекат в дрехи, подобни на неговите. Няколко историци съобщават, че поне дузина „фалшиви Джеймсовци“ се били при Флодън. Съри открил тяло без верига за покаяние около кръста; трупът бил възстановен от балсаматори и изпратен на юг, за да го види Хенри.

Тялото така и не се върнало в Шотландия. По време на царуването на Елизабет неколцина зидари го открили в една стая в двореца и поиграли на футбол с мумифицираната му глава, докато един състрадателен свещеник не взел останките, за да бъдат погребани в криптата на „Сейнт Андрю Ъндършафт“. Според Уолтър Скот, когато ровът на замъка Хюм бил отводнен през XVIII век, в него бил открит скелет с верига около кръста. Хората от клана Хюм били съюзници на кралица Маргарет. Някои историци смятат, че те са били истинските престъпници, които са убили Джеймс след Флодън и хвърлили тялото му в крепостния ров. Години наред се носели слухове и клюки, че Джеймс не е загинал при Флодън.

Шалот е прав — Маргарет Тюдор била „напаст във фуста“. Фактите за страстната ѝ връзка с Гевин Дъглас отговарят на описанietо в тези мемоари, много убедителна е и версията му за събитията около раждането на Александър, херцог Рос. Маргарет се връща в Шотландия, където живяла дълго и щастливо, предизвиквайки колкото се може повече проблеми под братския поглед на Лъжливия крал Хал. Борила се и получила развод от Ангъс и незабавно избрала

граф Ленъкс за свой трети съпруг. Предизвикала повече суматоха в Шотландия, отколкото всички армии на брат ѝ!

Лъжливият крал Хал и кардинал Томас Уолси са описани точно в мемоарите на Шалот. Известно време кардиналът притежавал пълна власт над Англия и мнозина смятали, че използва черните магии на известната вещица Мейбъл Бриг, за да подчинява крал Хенри. Но както изтъква Каролайн Сиймор в отличната си биография на крал Хенри VIII, предсказанията, че той е Тъмният принц, се оказали верни. Поне петдесет хиляди души са били екзекутирани по време на трийсет и шест годишното му царуване. Претенциите на рода Йорк също се смятали за голяма заплаха спрямо короната на Тюдорите и преди да умре, крал Хенри VIII почти успял да заличи всяко благородно семейство, в чиито вени течала йоркистка кръв.

Образът на прочутия с похотливостта си крал Франсоа I също отговаря на описанията на Шалот. Що се отнася до забележките на Шалот за близките му връзки с Ан Болейн, кралица Елизабет и Катерина Медичи, както и твърденията му, че е откраднал големия диамант от Кентърбъри, те са, както казва самият той, материал за други истории.

Издание:

Пол Дохърти. Убийствата на Бялата роза

Художник: Христо Хаджитанев, 2005

ИК „Еднорог“, 2005

ISBN 954-9745-93-7

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.